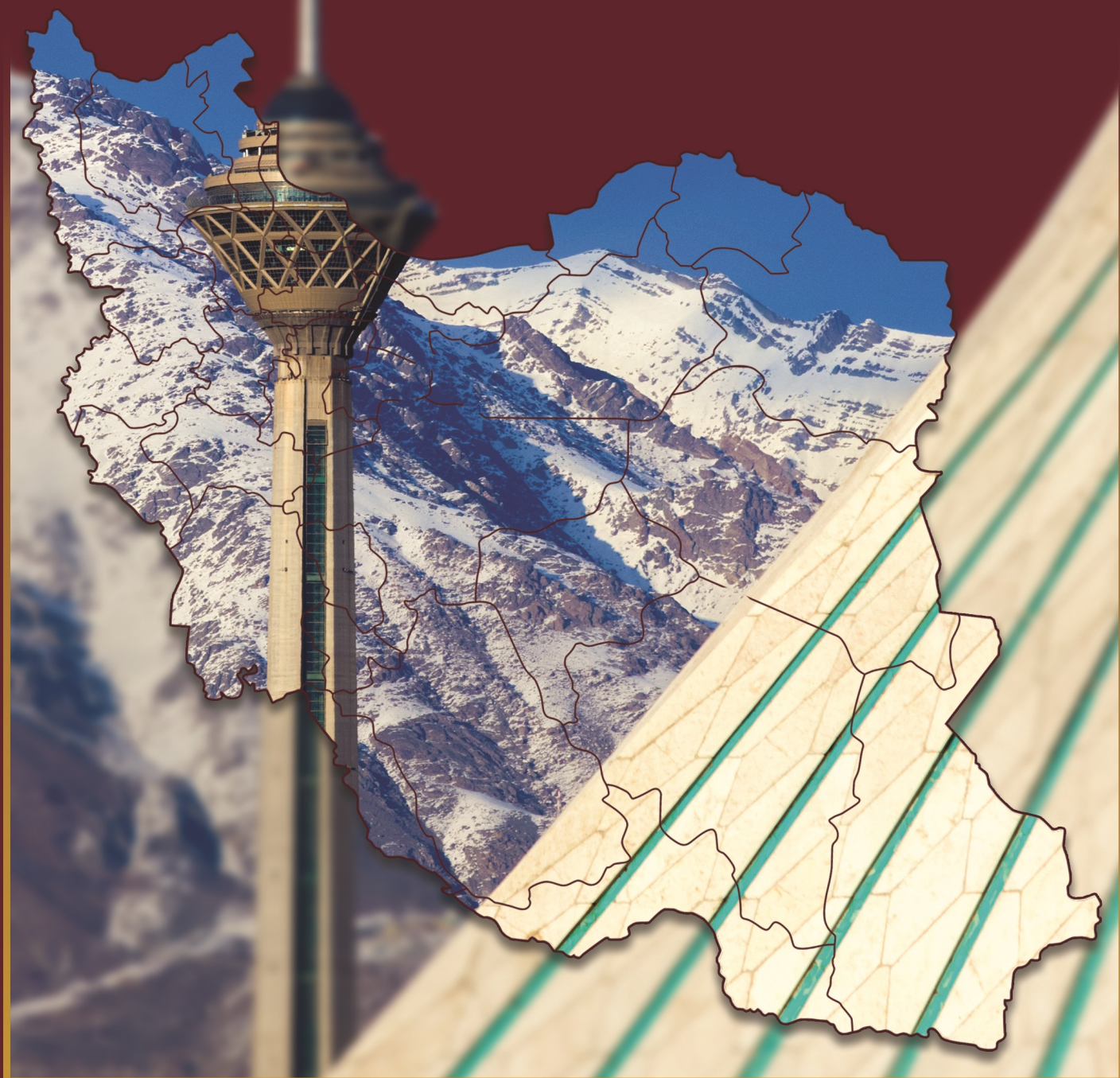


# سالنامه جامعه اندیشگدها

IranThinktanks.com

نگاهی آماری به وضعیت اندیشگدهای کشور - سال ۱۴۰۰ - ۱۹۲ صفحه





# چه مجموعه‌هایی می‌توانند در سایت جامعه‌اندیشکده‌ها ثبت شوند؟

بررسی منابع حول مفهوم اندیشکده - که در غرب تحت عنوان تینک‌تنک شناخته می‌شود - نشان می‌دهد که هر مجموعه‌ای فارغ از اینکه چه ماهیت حقوقی داشته باشد، می‌تواند با داشتن سه ویژگی زیر، به عنوان اندیشکده شناخته شود. **احراز این ویژگی‌ها برای ایجاد صفحه اختصاصی هر مجموعه در سایت جامعه‌اندیشکده‌ها ضروری است:**

- **استقلال ساختاری:** منظور از این استقلال، استقلال در تصمیم‌گیری، رأی و عمل و استقلال به لحاظ مدیریت داخلی است. به عبارت دیگر، ممکن است یک اندیشکده در عین داشتن هویت مستقل، متعلق به یک دستگاه دولتی یا حاکمیتی باشد.
- **فعالیت و پژوهش بر روی مسائل کلان و سیاست‌های عمومی کشور:** فعالیت‌های پژوهشی اندیشکده باید مبتنی بر حل مسائل واقعی جامعه و حاکمیت باشد. جنس این فعالیت‌ها با پژوهش‌های آکادمیک متفاوت است. به این معنی که مسئله این پژوهش‌ها صرفاً یک مسئله نظری و تئوریک نیست؛ بلکه مسئله‌ای واقعی از فضای روز جامعه است که به دنبال ارائه راهکارهای سیاستی در سطح شهر، منطقه، استان، کل کشور و حتی در سطح جهان است.
- **غیرانتفاعی بودن:** اندیشکده‌ها مجموعه‌هایی غیرانتفاعی هستند و هدف آن‌ها کسب سود نیست؛ البته منظور از غیرانتفاعی بودن این نیست که به دنبال کسب درآمد نیستند؛ بلکه منابع مالی خود را صرف توسعه فعالیت‌هایشان می‌کنند.



## بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

### فهرست مطالب:

۲	مرور یک سال اندیشه‌ورزی در ایران	اخیر اندیشه‌ها
۶	مروری بر مفهوم اندیشه‌ها	فصل ۱
۲۸	جایزه ملی سیاست‌گذاری	فصل ۲
۵۱	لیست پژوهش‌های اندیشه‌ها	فصل ۳
۷۹	معرفی اندیشه‌ورزان به تفکیک حوزه موضوعی	فصل ۴
۹۴	نگاهی آماری به پژوهش‌های اندیشه‌ها در سال ۱۴۰۰	فصل ۵
۱۰۹	معرفی اندیشه‌های کشور	فصل ۶
۱۹۲	نگاهی به عملکرد جامعه اندیشه‌ها در یک سال اخیر	عملکرد جامعه اندیشه‌ها

جامعه اندیشه‌ها فعالیت خود را با هدف توسعه فعالیت اندیشه‌ها در کشور و ارتقای کمی و کیفی پروژه‌ها و تولیدات آن‌ها از سال ۱۳۹۵ آغاز کرده است. در همین راستا پلتفرم‌ها و سرویس‌های اطلاع‌رسانی را جهت انتشار نتایج و دستاوردهای برتر اندیشه‌ها توسعه داده است. سایت جامعه اندیشه‌ها، فصلنامه‌های جامعه اندیشه‌ها، رویداد با اندیشه‌ورزان، مدرسه اندیشه‌ورزی و سیاست‌سازی، جایزه ملی سیاست‌گذاری و در نهایت سالنامه جامعه اندیشه‌ها، مهم‌ترین سرویس‌ها و پلتفرم‌هایی هستند که توسط جامعه اندیشه‌ها توسعه داده شده است.

سند پیش‌رو سالنامه جامعه اندیشه‌ها است، که به ارائه تصویری کلی از وضعیت اندیشه‌های کشور می‌پردازد.

در جمع‌آوری این اطلاعات ۸۰ اندیشه‌کشور همکاری داشته‌اند؛ که از تمامی اندیشه‌هایی که در تهیه و تدوین محتوای این سالنامه همکاری کردند، سپاسگزاریم.

صاحب امتیاز: جامعه اندیشه‌ها

تدوین محتوا: سیدکمال موسوی، سجاد زوده‌مهر، فاطمه مرتضوی، مجتبی سبحانی، محمد عموی صفحه‌آرایی و طراحی جلد: سید کمال موسوی

ویراستار: مهناز سخاوت‌زاده  
نشانی: تهران، خیابان انقلاب، بین چهارراه ولیعصر و فلسطین، نبش خیابان برادران مظفر شمالی، پلاک ۹۰۷، واحد ۲

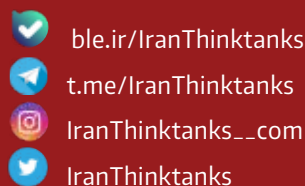
کد پستی: ۱۴۱۶۹۱۳۸۹۴

تلفن تماس: ۰۲۱ - ۶۶۴۸۸۰۵۷

ایمیل: [info@iranthinktanks.com](mailto:info@iranthinktanks.com)

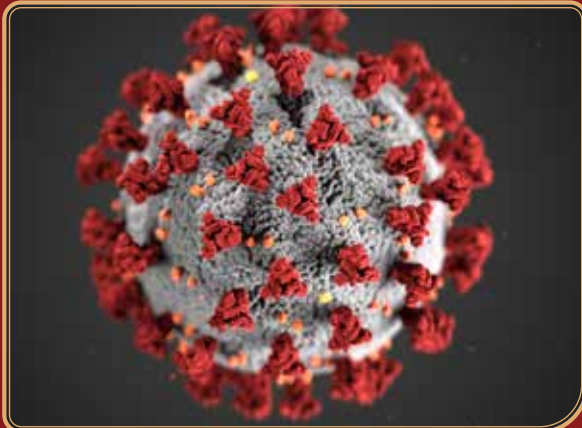
وبسایت: [www.iranthinktanks.com](http://www.iranthinktanks.com)

جامعه اندیشه‌ها در شبکه‌های اجتماعی



# مرور یک سال اندیشه‌ورزی در ایران

رصد رویدادها و روندهای مهم زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور در یک سال اخیر



پژوهشی بر ابعاد متعدد بحران کرونا انجام شد و پیامدهای اقتصادی، اجتماعی، سلامت، خانوادگی، عقیدتی، روانی و غیره آن توصیف و تحلیل گردید. ستاد ملی مبارزه با کرونا در زمستان ۹۹، استفاده از ظرفیت اندیشکده‌ها را برای پژوهش در این زمینه آغاز کرد اما به دلیل اقتصاد سیاسی مدیریت کرونا، این عزم، با جزم جدی همراه نشد و نارسا و بی‌عمل ماند.

## افزایش بسامد عنوان «اندیشکده» در نام‌گذاری مجموعه‌ها



مطالعات پایه‌ای در اندیشکده‌شناسی نشان می‌دهند که

## برگزاری نخستین جایزه ملی سیاست‌گذاری



بزرگترین گردهمایی اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی کشور طی یک رقابت ملی تحت عنوان «جایزه ملی سیاست‌گذاری» برگزار شد. در طی ۹ ماه، ۲۵۳ پروژه و طرح پژوهشی از ۵۲ اندیشکده و مجموعه سیاست‌پژوهی، ارزیابی و اعتبارسنجی شدند. از میان این پژوهش‌ها که طی سه مرحله به رقابت پرداخته بودند، ۱۶ پروژه به مرحله نهایی راه یافت و در نهایت انجمن دیاران با پروژه «برزخ بی‌هویتی در سرزمین مادری» عنوان «پروژه سال» را از آن خود کرد. این رویداد در ۱۶ پنل موضوعی برگزار شد و برای نخستین بار رقابتی با بالاترین مشارکت اندیشکده‌ها را رقم زد. این اجتماع ملی، آبان ۱۳۹۹ کلید خورد و در مرداد ۱۴۰۰ با برگزاری مراسم اختتامیه توسط خانه اندیشه‌ورزان و معرفی و تقدیر از پروژه‌های برتر به کار خود پایان داد.

## کرونا در صدر موضوعات پژوهشی مراکز سیاست‌پژوهی

با شیوع کرونا در کشور، علاوه بر اینکه بسیاری از فعالیت‌های جمعی اندیشکده‌ها به صورت مجازی درآمد، موضوع بسیاری از پروژه‌های سیاست‌پژوهی نیز به سمت این ابرچالش گرایش پیدا کرد. در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰، بیشترین بررسی‌های



کنونی، به راهکارسازی و راه‌حل‌یابی سیاست‌پژوهان ارجاعی خواهند داشت یا خیر؟

### اندیشکده‌ها و مجلس یازدهم؛ جریان آرام تعامل



با آغاز مجلس یازدهم در خرداد ۹۹، تعامل تدریجی میان اندیشکده‌ها و مجلس شورای اسلامی شکل گرفت. این تعامل در سطوح بالای مجلس یعنی ریاست مجلس و نایب رئیس مجلس شکل گرفت. محمدباقر قالیباف و سید امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی از مشارکت مراکز سیاست‌پژوهی کشور در تحول روندها و روال‌های جاری مجلس استقبال کردند. همچنین ائتلاف‌سازی اندیشکده‌ها با نمایندگان مختلف برای پیشبرد طرح‌های اندیشکده‌ای در مجلس و گذار از پژوهش به تقنین نشان می‌دهد که مجلس یازدهم خواستار پذیرش و تعامل با اندیشکده‌ها است.

### تدوین سیاست‌های کلی نظام با مشارکت اندیشکده‌ها



مجمع تشخیص مصلحت نظام جهت تدوین سیاست‌های کلی نظام در پاییز ۹۹، نخستین فراخوان جمع‌سپاری را با موضوع «مشارکت در تدوین سیاست‌های کلی برنامه هفتم» منتشر کرد. این اعلان، به دنبال افتتاح نظام جمع‌سپاری دبیرخانه مجمع با عنوان «نجم» در شهریور ۹۹ اتفاق افتاد. سامانه نجم در حضور بیش از ۱۰۰ مدیر اندیشکده و مجموعه سیاست‌پژوهی رونمایی شد و سپس در پنج محور، تدوین پیش‌نویس سیاست‌ها برون‌سپاری شد.

لفظ «اندیشکده» یک صفت برای توصیف مجموعه‌هایی است که به سیاست‌پژوهی در سطوح متعدد مشغول هستند؛ فارغ از عناوین رسمی که برای خود برمی‌گزینند. بنابراین در فهرست اندیشکده‌های جهان به مجموعه‌هایی با عناوین «مرکز»، «انجمن»، «پژوهشکده»، «بنیاد»، «مؤسسه پژوهشی» و غیره نیز برخورد می‌شود. سالی که گذشت با تغییر عناوین برخی از مجموعه‌های نام‌آشنای سیاست‌پژوهی همراه بود.

«شبکه تحلیلگران اقتصاد مقاومتی» در ۳۱ خرداد ۱۳۹۹ به صورت رسمی طی یک خبر در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی مرتبط با خود، از تغییر نام این مجموعه به «اندیشکده اقتصاد مقاومتی» خبر داد. همچنین «دفتر مطالعات دیپلماسی اقتصادی» دانشگاه امام صادق (ع) در ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۰ طبق مصوبه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به «اندیشکده فرادانشکده‌ای» ارتقا یافت. در راستای این ارتقای سازمانی، عنوان این مجموعه نیز به «اندیشکده دیپلماسی اقتصادی» تغییر داده شد.

### اندیشکده‌ها و دولت سیزدهم؛ در جست‌وجوی پیوند



با آغاز دولت ابراهیم رئیسی، اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی به دنبال ارتباط، مجرا و مراد با دولت سیزدهم بوده‌اند. در نخستین اقدام ۲۷ اندیشکده فعال در حوزه اقتصاد و سیاست خارجی، تابستان ۱۴۰۰ طی نامه‌ای درباره رفع ناکارآمدی نهادی وزارت امور خارجه، درس‌آموخته‌های خود را به رئیس دولت جدید ارائه دادند و تحول ساختاری و سازمانی را در این وزارتخانه ضروری خواندند.

همچنین در اقدامی دیگر، ۸ اندیشکده در فاصله‌ای کمتر از دو هفته‌نامه، برای تعیین شاخص‌های سنجش‌پذیر در انتخاب وزراء به ابراهیم رئیسی نامه نوشتند. در این نامه بر «فقدان تعارض منافع» از طریق امضاء و انتشار «مرامنامه» حافظ منافع عامه» تأکید شده است.

اکنون برای هر نتیجه‌گیری پیرامون ارتباط این دو نهاد زود است و باید دید در ادامه، تعامل دستگاه سیاستگذاری کشور با مجموعه سیاست‌پژوهی کشور چگونه خواهد بود و آیا مجریان سیاستگذار کشور در رفع چالش‌های پیچیده



## سرایت ادبیات اندیشه‌ورزی به رسانه‌های رسمی کشور



سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ از جهت مشارکت اندیشه‌ورزان در رسانه‌های رسمی اعم از رادیو و تلویزیون ملی، خبرگزاری‌های رسمی و روزنامه‌های کثیرالانتشار، سالی پر بار بود. همچنین پختگی ادبیات پایه اندیشه‌ورزی در رسانه‌ها به واسطه حضور اندیشه‌ورزان در تولیدات رسانه‌ای، در حال تقویت است. این تولیدات شامل حضور مستقیم مدیران اندیشکده‌ها در برنامه‌های تلویزیونی، انتشار یادداشت در روزنامه‌ها و خبرگزاری‌ها، مشارکت اندیشه‌ورزان به عنوان مشاور در کنار برنامه‌سازان و تهیه‌کنندگان برنامه‌های تخصصی و عمومی می‌شود. همچنین برای نخستین بار در انتهای مناظرات تلویزیونی نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری از مشارکت اندیشکده‌ها در تدوین و تنظیم محتوای برنامه‌ها قدردانی شد.

## اندیشکده‌ها و نقش آفرینی در انتخابات



با اوج‌گیری بحث انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ و اهمیت آن در این برهه کشور، اندیشکده‌های بسیاری در راستای مسئولیت اجتماعی خود و با هدف اثرگذاری بر روندهای جاری، مداخله مستقیم داشتند. در اقدامی جمعی بیش از ۴۰ اندیشکده با مشارکت در طرح «اندیشکده‌ها و نقش آفرینی در انتخابات ۱۴۰۰» به شناسایی و اولویت‌بندی مسائل اساسی کشور پرداختند. طرح «اندیشکده‌ها و نقش آفرینی در انتخابات ۱۴۰۰» در زمان پرمشغله انتخابات، با اجرای

پرسروصدایی همراه نشد؛ اما خروجی آن به درخواست پژوهش سیمما، در اختیار ستاد انتخابات صداوسیما قرار گرفت و زیربنای طراحی محتوایی و روشی مناظرات نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم قرار گرفت. همچنین اندیشکده‌ها محتوای سؤالات مناظرات را در طرح «اندیشکده‌ها و نقش آفرینی در انتخابات ۱۴۰۰» در مورد مسائل کشور اولویت‌بندی کرده بودند.

همچنین کتابچه «مجموعه سؤالات انتخاباتی؛ ویژه انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰» با درج نام جامعه اندیشکده‌ها به عنوان همکار و طراح سؤالات، به عنوان مرجع برنامه‌سازی شبکه‌های تلویزیونی، با کد اختصاصی و جهت استفاده برنامه‌سازان سازمان، بر روی سایت سازمان صداوسیما قرار گرفت.

در فعالیت‌های جداگانه نیز برخی اقدامات دیگر اجرا شد. به طور مثال، مؤسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان در طرح «بیت‌الغزل» به شناسایی و معرفی افراد شایسته حوزه تعلیم و تربیت برای وزارت و مدیریت‌های کلیدی این حوزه مبادرت کرد.

انتخابات مجلس یازدهم نیز با راه‌یابی سمیه رفیعی، سید احسان خاندوزی و روح‌الله ایزدخواه به ساختمان بهارستان، از حضور اندیشه‌ورزان در این رویداد سیاسی-سیاستگذارانه خبر می‌دهد.

## رشد و رویش مدرسه‌های اندیشه‌ورزی



تربیت سیاست‌پژوه به طور عمومی و آموزش نیروی تخصصی به طور ویژه، از اموری است که در دستور کار بسیاری از اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی است. در همین راستا می‌توان دلایل افزایش تعداد مدرسه‌های اندیشه‌ورزی را نیز تحلیل کرد. از نمونه‌های جدی این مدرسه‌ها که دوره‌های آموزشی مستمر برگزار می‌کنند، می‌توان به مدرسه حکمرانی تمدن وابسته به سازمان بسیج دانشجویی، دوره تربیت حکمرانان جوان (آموزش میان‌مدت)، دوره مکتب حکمرانی متعالی (آموزش کوتاه‌مدت) وابسته به مدرسه حکمرانی شهید بهشتی و مدرسه تابستانی دیپلماسی اقتصادی وابسته به اندیشکده دیپلماسی اقتصادی اشاره کرد.



## برگزاری همایش اقتصاد مقاومتی



از میان همایش‌هایی که تداوم دارند و در ابعاد ملی برگزار می‌شوند، می‌توان به اندیشکده اقتصاد مقاومتی اشاره کرد که هفتمین همایش سالانه اقتصاد مقاومتی خود را در بهمن ۱۳۹۹، همزمان با ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، با موضوع مهم «تجارت منطقه‌ای؛ اولویت راهبردی» برگزار کرد. موضوع تجارت منطقه‌ای پس از بن‌بست مذاکرات برجام و توقف دیپلماسی کشور در پیشبرد ارتباطات بین‌المللی، اهمیت خود را بیش از پیش نشان داد. در این همایش با دریافت ۷۳ مقاله، از ۲۸ مقاله، به عنوان مقالات برتر و پذیرفته‌شده، تقدیر شد. اندیشکده اقتصاد مقاومتی، خروجی این همایش را در سایت خود منتشر کرده است.

## برگزاری کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری عمومی



چهارمین کنفرانس حکمرانی و سیاستگذاری عمومی در بهمن ۱۳۹۹ برگزار شد. این کنفرانس به همت اندیشکده حکمرانی شریف و پژوهشکده سیاستگذاری شریف با شعار «تا ۱۴۰۴»، چالش‌ها و توانمندی‌های کشور را در حوزه‌های متعدد نظامی، فناوری، اقتصادی، اجتماعی، شهری و غیره بررسی کرده است. این کنفرانس به صورت مجازی در قالب سلسله نشست‌های تخصصی برگزار شد. ۱۱ مقاله برگزیده این کنفرانس در سایت کنفرانس به صورت رایگان قابل دریافت است.

## برگزاری رویداد آموزشی چهارسوق



دوازدهمین دوره گردهمایی فعالان حوزه تعلیم و تربیت، توسط مؤسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان اسفند ۱۳۹۹ برگزار شد. چهارسوق، از سال ۹۲ با هدف شبکه‌سازی و انتقال تجربیات نوآورانه بومی در حوزه تعلیم و تربیت برگزار می‌شود که دوازدهمین دوره آن به دلیل شیوع کرونا به صورت مجازی رقم خورد.

این اجتماع با ۸۰۰ نفر و طی سه جلسه تخصصی، مباحث متعدد فضای تعلیم و تربیت کشور اعم از حکمرانی نظام آموزش و پرورش تا مسائل دانش‌آموزان مهاجر را مورد مذاقه قرار داد.

## برگزاری همایش ملی حکمرانی اسلامی



مدرسه حکمرانی شهید بهشتی دومین همایش ملی حکمرانی اسلامی را با موضوع ظرفیت بیانیه گام دوم انقلاب در حکمرانی و اداره کشور بررسی کرد. این همایش در آبان ۱۳۹۹، با ۴۰ نشست تخصصی برگزار شد و از ۱۱۰ مقاله دریافت‌شده، ۹۰ مقاله پذیرفته شد.

با اشاعه بحث‌های پایان قرن و شروع قرن ۱۴ خورشیدی، مدرسه حکمرانی شهید بهشتی برای سومین همایش ملی حکمرانی با محور «تحول در حکمرانی و حکمرانی در تحول»، فراخوان مقاله داده است. این همایش آبان ۱۴۰۰ برگزار می‌شود



# فصل اول

## مروری بر مفهوم اندیشکده



در این فصل به مرور مفهوم و چیستی اندیشکده می‌پردازیم. اهم مطالب ارائه شده در این فصل عبارتند از: «مروری بر مفهوم اندیشکده در غرب و ویژگی‌های متمایزکننده اندیشکده‌ها»، «بررسی تنوع و تکثر در ساختار و ماهیت حقوقی اندیشکده‌ها در جهان»، «مؤلفه‌ها و شاخص‌های اندیشکده مطلوب» و «مدل‌های اندیشکده و سطوح اثرگذاری اندیشکده‌ها».

در ادامه نیز مصاحبه مهدی خراتیان، سیاست‌پژوه و نویسنده کتاب در دست انتشار «زیست‌بوم اندیشه‌ورزی؛ رویکردی نوین به سازوکار ایجاد دولت حکومت‌مند و جامعه عقلانی حول محور اندیشکده‌ها و بنگاه‌های سیاستی» با گروه خبر جامعه اندیشکده‌ها، در مورد مسیر توسعه اندیشکده‌ها در ایران منتشر شده است.



# اندیشکده چیست؟

مروری بر مفهوم اندیشکده در غرب

## ویژگی‌های متمایزکننده اندیشکده‌ها

### ■ سیر تاریخی مفهوم تینک تنک (Think tank) و ممیزات مشترک اندیشکده‌ها

مفهوم اندیشکده، تحت عنوان تینک‌تنک، از غرب آمده است. در ۸۰ سال اخیر، این عبارت و مفهوم آن در غرب تحولات معنایی جدی‌ای داشته است. اما برخی پژوهشگران تلاش کرده‌اند ویژگی‌های مشترک تینک‌تنک‌ها را احصاء کنند و برای این منظور ۳ ممیزه مشترک بین این مجموعه‌ها شناسایی کرده‌اند. در این نوشتار در مواردی که مفهوم غربی اندیشکده مدنظر است از عبارت تینک تنک استفاده می‌شود تا تأکیدی باشد بر اینکه بحث مربوط به آن، حاصل مطالعه منابع غربی درباره تینک‌تنک‌ها است.

### ■ مفهوم تینک تنک در غرب

مفهوم عبارت تینک تنک در غرب، در طی ۸۰ سال اخیر، یک سیر تاریخی داشته است که می‌توان آن را به چهار دوره معنایی تقسیم کرد. دوره اول، شامل دوران جنگ جهانی دوم و کمی پس از آن، یعنی سال‌های ۱۹۳۹ تا ۱۹۴۷ می‌شود. در این دوره، تینک تنک به «اتاق‌های فکر»ی گفته می‌شد که در آن، فرماندهان و مشاوران نظامی درباره موضوعات جنگی برنامه‌ریزی می‌کردند. ویژگی اصلی این اتاق‌ها، امن بودن و محرمانه بودن آن‌ها بود. فرماندهان جنگی بدون نگرانی‌های امنیتی می‌توانستند در این محل‌ها به بحث و تبادل نظر بپردازند و برای راهبردها و برنامه‌های جنگی طرح‌ریزی کنند.

اتاق فکر جنگ

۱۹۳۹

مؤسسات غیردولتی مشاوره نظامی

۱۹۴۷

مؤسسات غیردولتی (حکمرانی و سیاست‌گذاری)

۱۹۹۱

مؤسسات دولتی و غیردولتی

۲۰۰۹

دوره دوم، حوالی دوران جنگ سرد، یعنی سال‌های ۱۹۴۷ تا ۱۹۹۱ است. در این دوره، به «مؤسسات غیردولتی که مشاوره نظامی می‌دادند» تینک تنک گفته می‌شد که از میان آن‌ها می‌توان به شرکت رند (RAND) و ۲۵ شرکت مشاوره نظامی دیگر اشاره کرد. دوره سوم، دوران پس از جنگ سرد تا پیش از دهه جاری میلادی، یعنی سال‌های ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۹ را شامل می‌شود. در این دوره است که مفهوم تینک تنک توسعه می‌یابد و شامل مؤسسات غیرنظامی هم می‌شود. به عبارت دیگر، تینک تنک در این دوره به «مؤسسات غیردولتی که پژوهش‌هایی در زمینه حکمرانی و سیاست‌گذاری انجام می‌دادند» اطلاق می‌شد.

دوره چهارم نیز از آغاز رتبه‌بندی جهانی اندیشکده‌ها توسط مؤسسه لاودر دانشگاه پنسیلوانیا آغاز شد که از سال ۲۰۰۹ تا کنون است. در این دوره، براساس یک اجماع نخبگانی حول مفهوم اندیشکده، قید غیردولتی بودن از اندیشکده‌ها برداشته شد و بسیاری از مؤسسات دولتی که استقلال ساختاری داشتند نیز اندیشکده قلمداد شدند.

### ■ ویژگی‌های تینک‌تنک‌ها

بررسی منابع غربی حول مفهوم تینک‌تنک نشان می‌دهد که این مجموعه‌ها سه ویژگی مشترک دارند و هر مجموعه‌ای که این ویژگی‌ها را داشته باشد، فارغ از اینکه ماهیت حقوقی آن چیست می‌تواند تینک تنک به شمار آید.

۱ تینک‌تنک‌ها مجموعه‌هایی هستند که از لحاظ ساختاری هویتی مستقل دارند. البته منظور از استقلال، استقلال تصمیم‌گیری، استقلال در رأی و عمل، و همچنین استقلال ساختاری در مدیریت داخلی است. به عبارت دیگر، ممکن است یک تینک تنک در عین داشتن هویت مستقل، متعلق به یک دستگاه دولتی یا حاکمیتی باشد. اما دفاتر پژوهشی و مطالعاتی که در داخل وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و دستگاه‌ها فعالیت می‌کنند و جزء ساختار دولت یا حاکمیت هستند، تینک تنک محسوب نمی‌شوند.

۲ تینک تنک‌ها در حوزه مسائل کلان و سیاست‌های عمومی پژوهش و فعالیت می‌کنند. این پژوهش‌ها مبتنی بر حل مسائل واقعی و موجود در جامعه و حکومت است و با پژوهش‌های دانشگاهی تفاوت دارد. به این معنی که مسئله این پژوهش‌ها صرفاً یک مسئله نظری و تئوریک نیست؛ بلکه مسئله‌ای واقعی از فضای روز جامعه یا دولت و حاکمیت است که همه یا بخشی از جامعه در سطح شهر، منطقه، استان، کل کشور و حتی در سطح جهانی با آن مواجه هستند. در این پژوهش‌ها برای این مسائل تحلیل و راه‌حل‌های قابل اجرا ارائه می‌شود. البته شایان ذکر است که یک مجموعه برای این‌که تینک تنک دانسته شود لازم نیست همه پژوهش‌هایش از این نوع باشد، بلکه اگر درصدی از

پژوهش‌های مجموعه ناظر به این نوع مسائل باشد، می‌تواند تینک تنک به شمار آید. چرا که گاهی لازم است یک بنیان تئوریک برای حل پژوهش حل مسئله‌ای مورد نظر انجام شود.

**۳** تینک‌تنک‌ها مجموعه‌های غیرانتفاعی هستند و هدف آن‌ها کسب سود نیست، بلکه منابع مالی خود را صرف توسعه فعالیت‌هایشان می‌کنند.

بررسی ویژگی‌های فوق نشان می‌دهد که اطلاق تینک تنک به یک مجموعه صرفاً یک برچسب است و مجموعه‌هایی با اسامی و ماهیت‌های حقوقی گوناگون مانند مؤسسه، مرکز، پژوهشکده، پژوهشگاه، شرکت، بنیاد، گروه، انجمن، شبکه، سازمان، سمن و ... در

صورتی که ویژگی‌های گفته‌شده را داشته باشند می‌توانند تینک تنک به شمار آیند. دیگر اینکه نیاز نیست این مجموعه‌ها مجوز اضافه‌ای برای تینک تنک بودن دریافت کنند و اگر سه ویژگی «مستقل بودن»، «پژوهش و فعالیت در حوزه سیاست‌های عمومی و مسائل کلان» و «غیرانتفاعی بودن» را داشته باشند، تینک تنک محسوب می‌شوند. به عنوان مثال، اگر پژوهشکده‌ها و پژوهشگاه‌هایی که در حال حاضر در کشور فعال هستند، تا حدودی از فضای آکادمیک فاصله بگیرند و به حوزه‌های سیاست‌پژوهی و اثرگذاری سیاسی نزدیک شوند، بدون آنکه نیاز باشد عنوان خود را تغییر دهند یا مجوز جدیدی بگیرند، تینک تنک خواهند شد.

## ■ معادل تینک تنک در زبان فارسی

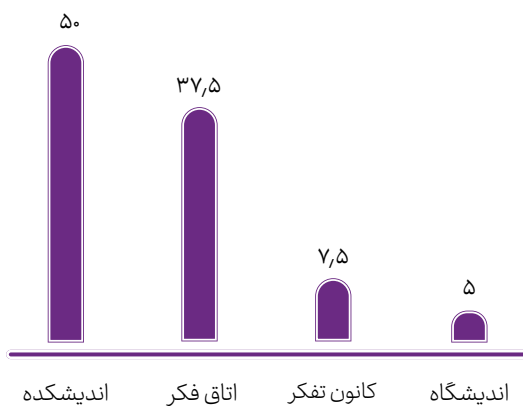
در زبان فارسی، چند معادل برای عبارت تینک تنک پیشنهاد شده است. این پیشنهادها عبارت‌اند از: «اندیشکده»، «اتاق فکر»، «اندیشگاه» و «کانون تفکر». بررسی کثرت کاربرد این کلمات در زبان فارسی نشان می‌دهد که واژه «اندیشکده» از سایر معادل‌ها رواج بیشتری دارد. نموداری که در ادامه آورده شده است، نسبت کاربرد معادل‌های پیشنهادی عبارت تینک تنک در فارسی را براساس دیتای گوگل ترند در یک سال اخیر نشان می‌دهد. البته این نمودار نشان می‌دهد که عبارت «اتاق فکر» که در واقع ترجمه تحت‌اللفظی تینک تنک است نیز در فارسی رواج نسبتاً زیادی دارد. اما از آنجا که این عبارت مفهوم اتاق جلسه را به ذهن متبادر می‌کند و خلط مفهوم اتاق فکر (به عنوان معادل تینک تنک) با اتاق جلسه مشکلات



تینک‌تنک بودن توصیفی برای مجموعه‌هایی است که تحت عناوین مختلفی مانند مؤسسه، پژوهشکده، شرکت، بنیاد، مرکز و... فعالیت می‌کنند و برای اندیشکده بودن نیازی نیست که کلمه «اندیشکده» در نام یک مجموعه باشد.

فراوانی برای اعضای تینک تنک‌های کشور به وجود آورده است، معادل مناسبی به شمار نمی‌رود. بنابراین واژه «اندیشکده» به عنوان معادل فارسی تینک تنک مناسب به نظر می‌رسد، چراکه که کاربرد و بسامد بالاتری دارد.

مورد دیگر درباره معادل‌های فارسی عبارت تینک تنک این است که برخی از تینک تنک‌های کشور، اسم گروه‌های داخلی خود را «اندیشکده» یا «اندیشگاه» یا «کانون تفکر» یا «اتاق فکر» می‌گذارند. نام‌گذاری گروه‌های داخلی تینک تنک‌ها در اختیار خود آن‌ها است. اما از آنجا که گروه‌های داخلی شرط اول تینک تنک بودن یعنی «استقلال» را ندارند و تحت مدیریت یک مجموعه فکری بالاتری فعالیت می‌کنند، در واقع تیم‌های یک تینک تنک اصلی محسوب نمی‌شوند.



نسبت کاربرد معادل‌های پیشنهادی عبارت تینک تنک در فارسی

## ■ جمع‌بندی

تینک‌تنک‌ها فارغ از اینکه هویت حقوقی آن‌ها چیست، مجموعه‌های هستند که از لحاظ ساختاری و تصمیم‌گیری مستقل از هر سازمان دیگری هستند، در حوزه مسائل کلان و سیاست‌های عمومی پژوهش و فعالیت می‌کنند و مجموعه‌های غیرانتفاعی هستند که هدف اصلی آن کسب سود نیست. بنابراین مجموعه‌هایی با ساختار، شکل و اهداف گوناگون می‌توانند تینک تنک قلمداد شوند. در فارسی معادل‌های گوناگونی برای تینک تنک پیشنهاد شده است که واژه «اندیشکده» نسبت به سایر موارد مناسب‌تر است.



# بررسی تنوع و تکثر در ساختار و ماهیت حقوقی اندیشکده‌ها در جهان

مروری بر ماهیت حقوقی و ساختار



## اندیشکده‌ها از نگاه پژوهشگران غربی

اکنون حدود سه دهه از شکل‌گیری اولین اندیشکده‌ها در ایران می‌گذرد. اما رویکرد ما نسبت به اندیشکده‌ها همچنان درآمیخته با نگاه به اندیشکده‌های غربی است. در بسیاری از نوشته‌ها و اظهارنظرها درباره اندیشکده‌ها، ساختار و مدل فعالیت برخی اندیشکده‌های مطرح و مشهور غربی، به عنوان ملاک و میزانی برای همه اندیشکده‌ها در نظر گرفته شده و به دنبال آن، چیستی اندیشکده و کارکرد آن، ماهیت حقوقی و ساختار اندیشکده و همچنین الگوی اثرگذاری آن، همچنان با نگاه به اندیشکده‌های غربی درآمیخته است. در این بخش به این موضوع می‌پردازیم که آیا ماهیت حقوقی و ساختار اندیشکده‌ها در سطح جهان تعریفی مشخص دارد؟ در صورت پاسخ منفی به این سؤال، آیا لازم خواهد بود که اندیشکده‌های ایرانی چارچوب‌ها و ساختارهای مشخصی داشته باشند یا تنوع در ساختار اندیشکده‌ها در ایران نیز پذیرفتنی است؟

### □ مقدمه

آغاز فعالیت نهادهایی با کارکرد اندیشکده در ایران، به اوایل دهه هفتاد بازمی‌گردد. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی را تقریباً می‌توان اولین اندیشکده ایرانی به شمار آورد که برای ارائه خدمات مستمر کارشناسی و مطالعات به مجلس شورای اسلامی، تأسیس شد. این مرکز در سال ۱۳۷۱ شکل گرفت. از آن زمان تاکنون توجه به اندیشکده‌ها به عنوان نهادهایی ضروری برای تحقق حکمرانی اسلامی و دانش‌بنیان روزه‌روز افزایش یافته است. در حال حاضر تقریباً ۱۰۰ اندیشکده در ایران می‌توان یافت که حدوداً نیمی از آنها به صورت جدی فعالیت می‌کنند.

## ■ لزوم اتخاذ رویکرد بومی نسبت به اندیشکده‌ها در ایران

نگاه به اندیشکده‌ها در ایران تاکنون بیشتر با رویکردهای غربی بوده و کمتر با رویکردهای بومی به آن پرداخته شده است. به عبارت دیگر، غالباً برای شناخت چیستی اندیشکده، کارکرد، ماهیت حقوقی، ساختار اندیشکده و نحوه اثرگذاری آن، نگاه‌ها به سمت اندیشکده‌های غربی بوده است. تا جایی که در برخی موارد، یک یا چند اندیشکده خاص غربی مانند رند، بروکینگز، چتم هاوس و ... به عنوان اندیشکده‌های «استاندارد» یا «معیار» معرفی شده‌اند و تلاش شده است اندیشکده‌هایی با الگوبرداری از این مجموعه‌ها ایجاد شود. فراتر از این موضوع، حتی در مواردی تلاش شده است تا با معیار قرار دادن چند اندیشکده مهم غربی، تعاریف «استاندارد شده» ای از اندیشکده ارائه شود تا همه اندیشکده‌ها از همین الگوهای استاندارد پیروی کنند. با تکیه بر همین تعاریف استاندارد، گاهی در داخل کشور تلاش می‌شود به روش‌های گوناگون بین اندیشکده‌ها، پژوهشکده‌ها، پژوهشگاه‌ها، سازمان‌ها و مراکز تحقیقاتی خط و مرز گذاشته شده و میان آنها از لحاظ ماهیت، مأموریت و ساختار تمایز ایجاد شود.

## ■ آیا ماهیت حقوقی و ساختار مشترک بین همه اندیشکده‌ها وجود دارد؟

در این نوشتار قصد داریم این موضوع را بررسی کنیم که آیا در سطح جهان می‌توان چیزی به عنوان ماهیت حقوقی اندیشکده و ساختار اندیشکده یافت یا اینکه اندیشکده‌ها ماهیت‌های حقوقی و ساختارهای گوناگون و غیرمشترک دارند؟ در صورتی که الگوها و چارچوب‌های مشخص و مشترکی در سطح جهان برای اندیشکده‌ها وجود نداشته باشد، ما هم الزامی نخواهیم داشت که در داخل کشور چنین چارچوب‌های استاندارد (به تبعیت از چارچوب‌هایی که در غرب وجود ندارد!) برای اندیشکده‌ها ایجاد کنیم. بنابراین، در این نوشتار بنا نیست با بررسی وضعیت حقوقی و ساختار اندیشکده‌های غربی، از آن الگوبرداری شود. بلکه این نوشتار قصد دارد با استدلال به اینکه حتی در غرب هم ساختارهای دقیق و خط‌کشی شده برای اندیشکده‌ها وجود ندارد، با چارچوب‌های خودساخته‌ای مقابله کند که می‌تواند جلوی خلاقیت ایرانی برای توسعه اندیشکده‌های ایرانی را بگیرد.

نوع ساختاری	عنوان اندیشکده	کشور
Center	Centro de Estudios Publicos	شیلی
Center	Centre for Liberal Strategies	بلغارستان
Center	Copenhagen Consensus Center	دانمارک
Council	European Council on Foreign Relations	انگلستان
Council	Atlantic Council	آمریکا
Council	Chicago Council on Global Affairs	آمریکا
Council	Canadian International Council	کانادا
Foundation	Konrad Adenauer Foundation	آلمان
Foundation	Observer Research Foundation	هند
Foundation	Heritage Foundation	آمریکا
Foundation	Turkish Economic and Social Studies Foundation	ترکیه
Forum	World Economic Forum	سوئیس
Forum	Environmental Economics Policy Forum for Ethiopia	اتیوپی
Forum	Public Policy Forum	کانادا
Forum	Forum da Libertade	برزیل
Group	Boston Consulting Group	آمریکا
Group	Delhi Policy Group	هند
Group	National Budget Group	آذربایجان

## ■ ماهیت حقوقی و ساختار اندیشکده‌ها در سطح جهان

بررسی اندیشکده‌های برتر جهان نشان می‌دهد که اندیشکده‌ها ماهیت‌های حقوقی و ساختارهای گوناگونی دارند. به عبارت دیگر، می‌توان گفت که یک ماهیت حقوقی یا ساختار واحد و استاندارد برای اندیشکده وجود ندارد. نکته جالب توجه این است که اکثر مجموعه‌هایی که به عنوان اندیشکده‌های برتر در سطح جهان شناخته می‌شوند، عنوان اندیشکده را در نام و عنوان رسمی خود نیاورده‌اند! یعنی بیش از آنکه به دنبال اسم اندیشکده باشند، به دنبال رسم آن هستند.

براساس گزارش مؤسسه لاودر دانشگاه پنسیلوانیا در ابتدای سال ۲۰۲۱ میلادی، ۱۱۱۷۵ اندیشکده در سراسر جهان وجود دارد. سؤالی در اینجا مطرح می‌شود که آیا این ۱۱۱۷۵ مجموعه ماهیت‌های حقوقی و ساختارهای مشترک دارند یا تفاوت‌ها و اختلاف‌هایی در میان آن‌ها دیده می‌شود؟ مثلاً آیا در این فهرست، تفکیک و تمایزی بین اندیشکده‌ها، پژوهشکده‌ها، مؤسسات، مراکز تحقیقاتی، پژوهشگاه‌ها و ... وجود دارد؟ بررسی اجمالی فهرست اندیشکده‌های درج شده در این گزارش نشان می‌دهد که بیشترین ساختارهایی که اندیشکده‌ها در قالب آنها فعالیت می‌کنند، به ترتیب «مؤسسه»، «مرکز»، «شورا» و «بنیاد» است. «انجمن»، «گروه»، «سازمان»، «شبکه»، «آکادمی علوم»، «آزمایشگاه» و ... هم در رده‌های بعدی قرار دارند.

جدول زیر نمونه‌هایی از اندیشکده‌های با انواع ساختاری ذکرشده را به همراه کشور مربوط به آن نشان می‌دهد.

کشور	عنوان اندیشکده	نوع ساختاری
آمریکا	Brookings Institution	Institute
ژاپن	Japan Institute of International Affairs	Institute
سوئد	Stockholm International Peace Research Institut	Institute
آفریقای جنوبی	Institute for Security Studies	Institute
آمریکا	Center for American Progress	Center



نوع ساختاری	عنوان اندیشکده	کشور
Laboratory	Laboratory of Disaster Prevention and Mitigation Technology	ژاپن
Laboratory	Laboratory for Anti-Corruption Policy	روسیه
Endowment	Carnegie Endowment for International Peace	آمریکا
Endowment	National Endowment for Democracy	آمریکا
Fund	German Marshall Fund of the United States	آمریکا
Corporation	RAND Corporation	آمریکا

نوع ساختاری	عنوان اندیشکده	کشور
Group	Economic Expert Group	روسیه
Organization	Organization for Social Science Research in Eastern and Southern Africa	اتیوپی
Organization	Afghanistan Economic and Legal Studies Organization	افغانستان
Organization	Japan External Trade Organization	ژاپن
Organization	International Strategic Research Organization	ترکیه
Association	Association for Liberal Thinking	ترکیه
Association	Free Minds Association	آذربایجان
Association	Georgian Research and Educational Networking Association	گرجستان
Association	Slovak Foreign Policy Association	اسلواکی
Network	African Technology Policy Studies Network	کنیا
Network	Atlas Network	آمریکا
Network	South African Cities Network	آفریقای جنوبی
Academy of Science	Chinese Academy of Social Sciences	چین
Academy of Science	Africa Academy of Sciences	کنیا
Academy of Science	Sociological Institute of the Russian Academy of Sciences	روسیه
Laboratory	Ethos Public Policy Lab	مکزیک

همان‌طور که در فهرست بالا دیده می‌شود، هیچ یک از این مجموعه‌ها، عنوان Think tank (اندیشکده) را در نام خود نیاورده‌اند. با رجوع به سایت‌های این مجموعه‌ها درمی‌یابیم که این مجموعه‌ها اندیشکده بودن را به عنوان توصیف خود بیان می‌کنند. به بیان دیگر، برای توضیح کارکرد و سبک فعالیت‌هایشان از عنوان اندیشکده یا همان «Think tank» استفاده می‌کنند. برخی مجموعه‌ها مانند شرکت رند، حتی در توصیف خود نیز عنوان Think tank را نیاورده‌اند و خود را مجموعه‌ای غیرتجاری یا غیرانتفاعی (Non-profit) معرفی کرده‌اند. بدین جهت شاید بتوان سطح تعریف‌کنندگی «اندیشکده» را با «غیرتجاری بودن» نزدیک دانست.

## ■ بررسی اندیشکده‌های ایرانی درج‌شده در گزارش مؤسسه لادور

در آخرین گزارش مؤسسه لادور که در ابتدای سال ۲۰۲۱ میلادی منتشر شده است، ایران با داشتن ۸۷ اندیشکده بالاتر از کشورهای اتریش، بلژیک، هلند و کانادا در رده ۲۱ از نظر تعداد اندیشکده در جهان قرار گرفته است. همچنین ایران در میان کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا بیشترین تعداد اندیشکده را دارد.

با این حال وقتی به لیست برترین اندیشکده‌ها از نظر این مؤسسه نگاه می‌کنیم، در لیست برترین اندیشکده‌ها در

جهان بدون در نظر گرفتن کشور آمریکا، تنها یک اندیشکده از ایران در رده ۱۴۳ از ۱۵۴ اندیشکده برتر جهان قرار گرفته است. همچنین در لیست برترین اندیشکده‌های منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا با وجود اینکه ایران بیشترین تعداد اندیشکده را دارد، فقط نام دو اندیشکده از ایران آن هم در رده‌های ۶۴ و ۸۶ دیده می‌شود.

علاوه بر این سه اندیشکده نام یک اندیشکده در بخش بهترین اندیشکده‌های حوزه محیط زیست و نام سه اندیشکده در بخش بهترین اندیشکده‌های حوزه امنیت غذایی دیده می‌شود. لیست کامل این اندیشکده‌ها در جدول زیر آورده شده است.

مؤسسه مطالعات اقتصادی و بین‌المللی روند	۱۴۳	رتبه در بین برترین اندیشکده‌های سال ۲۰۲۰ (بین ۱۵۴ اندیشکده)
مؤسسه تحقیقات فرانسوی در ایران	۶۴	رتبه در بین برترین اندیشکده‌های خاورمیانه و شمال آفریقا (بین ۱۰۴ اندیشکده)
دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت خارجه	۸۶	رتبه در بین برترین اندیشکده‌های حوزه محیط زیست در سال ۲۰۲۰ (بین ۹۹ اندیشکده)
مؤسسه توسعه پایدار و محیط زیست (سنستا)	۴۰	رتبه در بین برترین اندیشکده‌های حوزه امنیت غذایی در سال ۲۰۲۰ (بین ۱۳۶ اندیشکده)
پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی (وابسته به وزارت جهاد کشاورزی)	۵۸	رتبه در بین برترین اندیشکده‌های امنیت غذایی در سال ۲۰۲۰ (بین ۱۳۶ اندیشکده)
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (وابسته به وزارت جهاد کشاورزی)	۶۰	رتبه در بین برترین اندیشکده‌های امنیت غذایی در سال ۲۰۲۰ (بین ۱۳۶ اندیشکده)
انیستیتو تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع غذایی کشور (وابسته به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی)	۷۳	رتبه در بین برترین اندیشکده‌های امنیت غذایی در سال ۲۰۲۰ (بین ۱۳۶ اندیشکده)

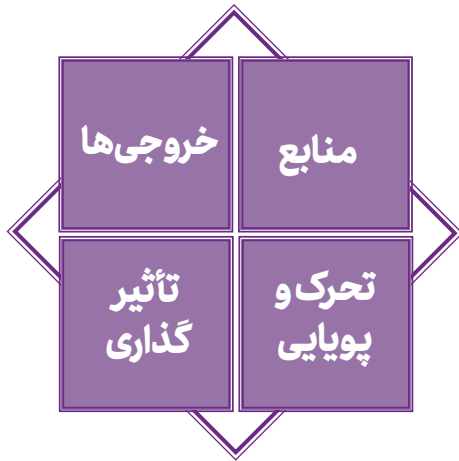
همانطور که در فهرست بالا دیده می‌شود، طیف این مجموعه‌ها بسیار وسیع است و به سختی می‌توان ویژگی‌های مشترکی بین آن‌ها به جز ورود در حوزه سیاست پژوهی یافت. به علاوه، از بین ۷ مجموعه فوق، می‌توان ۴ مجموعه را دولتی و ۳ مجموعه را خصوصی دانست. وقتی اندیشکده‌ها می‌توانند خصوصی، دولتی، شبه دولتی و ... باشند، تعریف ماهیت حقوقی واحد برای آن‌ها تقریباً بی‌معنا است. بررسی دقیق تر و از نزدیک تر این مجموعه‌ها هم این موضوع را بیشتر روشن خواهد کرد که اشتراک‌های ساختاری هم بین این مجموعه‌ها وجود ندارد.

## نتیجه‌گیری

براساس نمونه‌های متعدد خارجی و داخلی که از دیدگاه پژوهشگران غربی به اندیشکده‌ها در بالا ذکر شد؛ یک مؤسسه، یک مرکز، یک سازمان دولتی، یک سازمان غیردولتی، یک بنیاد، یک شرکت و ... می‌تواند اندیشکده یا تینک تنک (Thinktank) باشد. بنابراین اندیشکده یا «تینک تنک» بودن بیانگر ماهیت حقوقی یا ساختاری مجموعه‌ها و یا حتی مدل‌های کاری آن‌ها نیست. در واقع، از نگاه پژوهشگران غربی، خط‌کشی‌های روشن و مشخص بین اندیشکده‌ها، پژوهشکده‌ها، پژوهشگاه‌ها، سازمان‌ها و مراکز تحقیقاتی گوناگون وجود ندارد و عنوان اندیشکده یا «تینک تنک» می‌تواند به طیف وسیعی از مجموعه‌هایی اطلاق شود که در حوزه‌های تحقیقاتی مرتبط با سیاست‌های عمومی فعالیت می‌کنند.

لازم به ذکر است ضرورتی ندارد که دیدگاه ما به «اندیشکده» از دیدگاه پژوهشگران غربی اقتباس شود. به عبارت دیگر، ما می‌توانیم تعریف داخلی از اندیشکده داشته باشیم. اما نکته مهم آن است که با نگاه به تعداد معدودی از اندیشکده‌های غربی، خود را در چارچوبی غیرواقعی و موهوم محدود می‌کنیم و این کار چندان صحیح نیست. به نظر می‌رسد درست‌تر این است که با رویکردی بومی نسبت به زیست اندیشکده‌ها در ایران تلاش کنیم، این مجموعه‌ها را بشناسیم و از تنوع و تکثر آنها در زیست بومی که متناسب با نیازهای داخلی شکل گرفته است، استقبال کنیم.





# مؤلفه‌ها و شاخص‌های اندیشکده مطلوب

معرفی چهار مؤلفه کلیدی مؤثر بر



کارکرد و اثرگذاری اندیشکده‌ها

علی‌رغم وجود تفاوت‌های ماهیتی بین الگوهای مختلف اندیشکده، می‌توان مؤلفه‌ها و شاخص‌های مشترکی را برشمرد که اندیشکده‌ها به آنها نیاز دارند تا بتوانند کارکرد و اثرگذاری خود را داشته باشند. این مؤلفه‌ها را می‌توان در چهار دسته «منابع»، «خروجی‌ها»، «پویایی» و «تأثیرگذاری» دسته‌بندی کرد. ذکر این شاخص‌ها در اینجا برای ارزیابی اندیشکده‌ها نیست، بلکه برای ایجاد درک بهتر از یک اندیشکده مطلوب است.

## □ مؤلفه اول: منابع

اولین دسته از شاخص‌هایی که نشان از یک اندیشکده مطلوب دارد، شاخص‌های مربوط به منابع است. منظور از منابع، ورودی‌ها و امکاناتی است که لازم است یک اندیشکده در اختیار داشته باشد تا بتواند به تولید خروجی و اثرگذاری برسد و مأموریت‌های خود را به انجام برساند.

## ○ نیروی انسانی برجسته و تحلیلگر

تولیدات یک اندیشکده محصول پژوهش و تلاش فکری و عملیاتی نیروی انسانی آن است و کیفیت نیروی انسانی است که به کیفیت خروجی‌ها می‌انجامد. یک اندیشکده باید بتواند افراد نخبه‌ای را جذب و حفظ کند که قدرت تحلیل راهبردی دارند. نیروی انسانی مناسب اندیشکده صرفاً تخصص در رشته علمی خاص خود ندارد، بلکه می‌تواند نگاهی کلان و راهبردی به موضوعات داشته باشد.

## ○ منابع مالی باثبات

منابع مالی باثبات برای تداوم فعالیت‌های یک اندیشکده بسیار اهمیت دارد. در صورتی که منابع مالی یک مجموعه باثبات نباشد، آن مجموعه در توسعه خود دچار نوسان و چالش خواهد شد. به این ترتیب، زمانی که منابع مالی زیاد می‌شود، تعداد نیروی انسانی و حجم فعالیت‌های مجموعه افزایش می‌یابد و در مقابل زمانی که منابع مالی کاهش

می‌یابد، مجموعه ناچار است نیروی انسانی خود را تعدیل و حجم فعالیت‌ها را کاهش دهد. نوسانات منابع مالی، آسیب‌های قابل توجهی به رشد اندیشکده‌ها وارد می‌کند و آن‌ها را در توسعه فعالیت‌ها محافظه‌کار می‌کند.

## ● ارتباط با بخش‌های حاکمیتی و نخبگان سیاسی

ارتباط با بخش حاکمیتی یکی از منابع اساسی مورد نیاز برای اندیشکده است. مشتری اصلی و ذینفع عمده فعالیت‌های اندیشکده‌ها، بخش‌های دولتی و حاکمیتی هستند. اندیشکده برای اینکه بتواند ایده‌های سیاستی خود را به عمل نزدیک کند، باید آن‌ها را به دست نخبگان سیاسی و حاکمیتی برساند. از سوی دیگر، با توجه به اینکه تأمین‌کنندگان مالی اندیشکده‌ها در درجه اول دولت و بخش عمومی است، استحکام ارتباط با حکومت و سیاستگذاران، تأمین مالی اندیشکده را نیز تقویت خواهد کرد.

## ● ارتباط با فضای آکادمیک و نخبگان علمی

ارتباط با فضای دانشگاهی و نخبگان علمی از چند جهت برای یک اندیشکده اهمیت دارد. بُعد اول، دسترسی به منابع علمی روز است. مباحث علمی جدید معمولاً در دانشگاه‌ها مطرح می‌شود و اندیشکده‌ها از طریق تعامل با فضای آکادمیک می‌توانند خود را در موضوعات علمی به روز نگه دارند. بُعد دیگر ارتباط با دانشگاه‌ها، تأمین نیروی انسانی است. اندیشکده‌ها از طریق ارتباط با دانشگاه‌ها می‌توانند نیروی انسانی نخبه جذب نمایند. مورد دیگری نیز که می‌توان ذکر کرد، اعتباری است که ارتباط با دانشگاه‌ها به اندیشکده‌ها می‌دهد. اندیشکده‌هایی که با دانشگاه‌ها ارتباط مؤثرتری دارند، معمولاً از اعتبار بیشتری نیز برخوردار هستند.

## ● ارتباط با رسانه‌ها

رسانه‌ها می‌توانند تولیدات اندیشکده‌ها را ترویج دهند و دامنه اثرگذاری آن را توسعه بخشند. اندیشکده برای رساندن ایده‌ها و سیاست‌های پیشنهادی خود نیاز دارد که آنها را از

طریق رسانه‌ها به اطلاع عموم مردم و نخبگان برساند. ارتباط با رسانه‌ها هم شامل رسانه‌های عمومی مانند شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی، روزنامه‌ها و سایت‌های خبری می‌شود و هم شامل رسانه‌هایی که در فضاهای تخصصی یا حرفه‌ای فعالیت می‌کنند.

## ■ مؤلفه دوم: خروجی‌ها

اولین خروجی مستقیم فعالیت‌های یک اندیشکده پیشنهاد طرح‌ها و ایده‌های سیاستی و ارائه مشورت در این موضوعات است. این پیشنهادها و ایده‌ها می‌تواند در موضوعات پیچیده و بزرگ مانند سیاست‌های

عمومی و کلان یا موضوعات ساده‌تر مانند پیشنهاد راه‌حل برای مسائل دستگامی یا حتی موضع‌گیری در رویدادها و تصمیمات خاص و مقطعی باشد.

## ● طرح‌ها و ایده‌های سیاستی تولیدشده

اولین خروجی مستقیم فعالیت‌های یک اندیشکده پیشنهاد طرح‌ها و ایده‌های سیاستی و ارائه مشورت در این موضوعات است. این پیشنهادها و ایده‌ها می‌تواند در موضوعات پیچیده و بزرگ مانند سیاست‌های عمومی و کلان یا موضوعات ساده‌تر مانند پیشنهاد راه‌حل برای مسائل دستگامی یا حتی موضع‌گیری در رویدادها و تصمیمات خاص و مقطعی باشد.

## ● مکتوبات و انتشارات (کتاب، گزارش‌های سیاستی، گزارش‌های راهبردی و مقالات مطبوعاتی)

مکتوبات و انتشارات، بخش قابل ارائه و قابل ارزیابی خروجی‌های یک اندیشکده است. معمولاً انتشارات اندیشکده‌ها متنوع و در قالب‌های گوناگون است. تنوع خروجی‌های برخی اندیشکده‌ها به بیش از ۲۰ یا ۳۰ نوع نیز می‌رسد. تفاوت خروجی‌ها در ایجاز و تفصیل، نوع مخاطب، عمومی یا تخصصی بودن، هدف از انتشار، فرمت خروجی و... است. تنوع مکتوبات عمدتاً به علت تفاوت مخاطبان آنهاست. معمولاً هر چه سطح مخاطب بالاتر می‌رود از حجم و تعداد صفحات مکتوبات کاسته و به غنای آن افزوده می‌شود. مثلاً خروجی که برای رئیس جمهور تهیه می‌شود تعداد صفحات بسیار کم، تحلیل‌های دقیق و راه‌حل‌های عملیاتی دارد. در این خروجی‌ها حتی سلاقی سیاستگذاران نیز لحاظ می‌شود. مثلاً اگر یک وزیر با نمودار و گرافیک مطالب را درک می‌کند و وزیر دیگر با متن انس بیشتری دارد، متون تولیدی برای این دو باید متفاوت باشد.

## ● مصاحبه با رسانه‌ها

مصاحبه با رسانه‌ها روش دیگری برای انتشار خروجی‌های اندیشکده است. مصاحبه با رسانه‌ها کمک می‌کند که برای خروجی‌های اندیشکده ارزش خبری ایجاد شود و به اطلاع عموم برسد. البته در برخی موارد ممکن است اندیشکده به عنوان صاحب‌نظر در حوزه موضوعی مشخصی شناخته شود و پس از آن، درخواست‌های مصاحبه با اعضای اندیشکده از طرف رسانه‌ها مطرح گردد. البته در کشور ما هنوز این شرایط به صورت جدی ایجاد نشده است که رسانه‌ها به سراغ اندیشکده‌ها بروند.

## ● برگزاری رویدادها

نوع دیگر اقدامات یک اندیشکده که لازم است بسیار جدی گرفته شود، برگزاری رویداد است. برگزاری رویداد نیز مانند خروجی‌های مکتوب می‌تواند شکل‌ها و محتواهای گوناگونی داشته باشد. اندیشکده به تناسب نیازها و توانمندی‌های اجرایی خود شکل‌هایی از رویدادها را انتخاب و برگزار می‌نماید. مخاطب برخی رویدادها اعضای داخلی و مخاطب برخی از آن‌ها افراد بیرونی است. برخی از رویدادها و جلسات به صورت منظم برگزار می‌شوند و برخی موردی هستند. تعداد مخاطبان رویدادهایی که برگزار می‌شود نیز متفاوت است. برخی رویدادها ممکن است با تعداد مخاطبان کمتر از ۱۰ نفر باشد. در مقابل، برخی همایش‌ها نیز ممکن است به بیش از ۱۰۰۰ نفر مخاطب نیز برسد.

برگزاری رویدادها در مسیر انجام برخی پروژه‌های اندیشکده‌ها نیز ضروری است. یکی از روش‌های مناسب برای جمع‌آوری نظرات و ایده‌های افراد گوناگون در رابطه با موضوع پروژه و یا بررسی و نقد ایده‌های به دست آمده، برگزاری رویداد است. رویدادهایی از نوع جلسات هم‌اندیشی، پنل‌های گفت‌وگو و جلسات ارائه برای این منظور مناسب است.

## ● مسئولیت‌های حاکمیتی پیشنهادشده به اعضا

یکی از مأموریت‌های مشترک اندیشکده‌ها، تربیت نخبگان سیاستی جهت ورود به دستگاه‌های دولتی و حاکمیتی است. اگر نیروهای فکری و سیاست‌گذاری را به عنوان یک خروجی در نظر بگیریم که در اندیشکده تربیت می‌شوند، مسئولیت‌های دولتی یا حاکمیتی که به ایشان پیشنهاد می‌شود، شاخصی برای کیفیت این نوع خروجی خواهد بود. پیشنهاد مسئولیت و سمت‌های اجرایی یا سیاست‌گذاری به اعضای اندیشکده در کشورهایی که اندیشکده‌های اثرگذاری دارند کاملاً مرسوم



پیشنهاد مسئولیت‌های دولتی یا حاکمیتی به اعضای اندیشکده‌ها را می‌توان به عنوان یکی از خروجی‌های اندیشکده‌ها در زمینه تربیت نخبگان در نظر گرفت.



است و در کشور ما نیز به صورت محدود دیده می‌شود و با توسعه اندیشکده‌ها و اثرگذاری آن‌ها بیشتر نیز خواهد شد.

## ■ مؤلفه سوم: پویایی و تحرک

دسته سوم مؤلفه‌های مربوط به اندیشکده مطلوب، شاخص‌هایی است که ناظر به پویایی، تحرک و حضور اندیشکده در فضای مباحثات سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری است. این مؤلفه‌ها به این دلیل مهم هستند که نشان می‌دهند یک اندیشکده چقدر خود را در اکوسیستم مربوط به آن، بروز می‌دهد و چقدر دیده می‌شود.

## ■ کمیت و کیفیت دیده شدن در رسانه‌ها

یکی از عرصه‌هایی که لازم است اندیشکده در آن حضور داشته باشد و دیده شود، رسانه‌های جمعی است که شامل شبکه‌های تلویزیونی، رادیویی، روزنامه‌ها، مجلات، خبرگزاری‌ها و سایت‌های خبری می‌شود. به صورت کلی در کشور ما هنوز اندیشکده‌ها براساس شخصیت حقوقی در رسانه‌ها مطرح نمی‌شوند، اما به صورت موردی، مدیران و اعضای اصلی آن‌ها براساس شخصیت حقیقی در برخی رسانه‌ها مانند سایت‌های خبری دیده می‌شوند. حضور اندیشکده در رسانه‌ها از یک طرف شاخصی مهم برای اندیشکده به حساب می‌آید، اما مجموع دیده شدن این مجموعه‌ها در فضای رسانه‌ای کشور، گویای اثرگذاری کلی آن‌ها نیز می‌باشد.

## ■ مخاطبان در فضای مجازی

استفاده روزافزون اقبال مختلف مردم از فضای مجازی ایجاب می‌کند که اندیشکده‌ها نیز در این فضا به صورت جدی فعالیت نمایند. میزان مخاطبان اندیشکده در فضای مجازی، یکی از شاخص‌های مهم پویایی آن محسوب می‌شود. برخی از اندیشکده‌ها استفاده مناسبی از این فضا می‌کنند، اما

برخی نیز استفاده بهینه از این فضا را به عنوان استراتژی خود انتخاب نکرده‌اند. به نظر می‌رسد که اندیشکده‌هایی که حضور جدی در این فضا ندارند، هنوز به بلوغ کافی در اثرگذاری خود نرسیده‌اند و در واقع خود را از مزایای فعالیت در این فضا محروم کرده‌اند. مخاطبان فضای مجازی اندیشکده را بازدیدکنندگان سایت یا سایت‌های آن‌ها، تعداد اعضا و دنبال‌کنندگان صفحات و کانال‌های اندیشکده در شبکه‌های اجتماعی، میزان بازنشر مطالب در فضای وب و شبکه‌های اجتماعی، میزان جستجوهای نام اندیشکده در موتورهای جستجو، تعداد

اعضای خبرنامه‌های دیجیتال و... تشکیل می‌دهند.

## ■ دیده شدن و مطالعه شدن خروجی‌های مکتوب

دیده و مطالعه شدن خروجی‌های مکتوب شاخصی مهم در رابطه با پویایی اندیشکده است و با میزان تولید و انتشار خروجی‌ها تفاوت دارد. به عنوان مثال، میزان فروش کتاب‌ها، تعداد نشریات و بولتن‌هایی که توزیع شده، تعداد بازدید مطالب منتشرشده روی سایت یا کانال اندیشکده و... در این شاخص در نظر گرفته می‌شود. این شاخص به این نکته توجه دارد اندیشکده در کنار تولید ایده و خروجی، چقدر آن‌ها را بازاریابی می‌کند و سعی می‌نماید آن‌ها را در فضای عمومی و نخبگانی ترویج دهد.

## ■ شرکت در رویدادها

حضور اندیشکده و اعضای آن در رویدادهایی که توسط سایر اجزای اکوسیستم سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برگزار می‌شود، شاخص دیگری است که پویایی آن را نشان می‌دهد. هر قدر اعضای اندیشکده در رویدادهای بیشتری شرکت کنند، فرصت بیشتری دارند تا شبکه خود را توسعه دهند و مطالب و محتواهای تولیدی خود را ارائه دهند. بدین ترتیب اندیشکده بیشتر دیده خواهد شد و پویاتر خواهد بود.

## ■ حضور در جلسات رسمی حاکمیتی

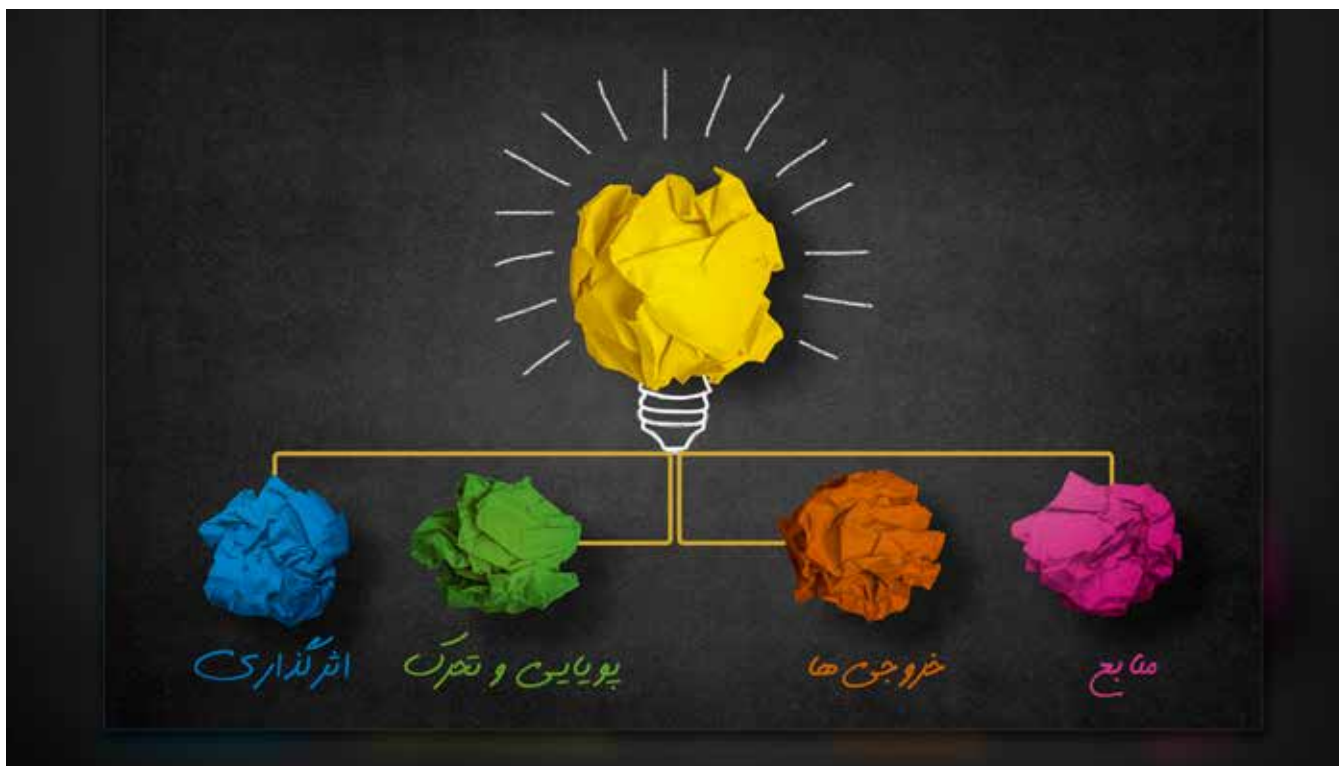
حضور اندیشکده در جلسات رسمی حاکمیتی، بالاترین سطح پویایی را برای آن رقم می‌زند، به خصوص اگر جلسات رسانه‌ای شود و به اطلاع عموم برسد. اندیشکده مطلوب به روش‌های مختلف تلاش می‌کند در جلسات سطوح بالا شرکت نماید و ضمن اطلاع از موضوعات بحث، اثرگذاری نیز داشته باشد. البته در کشورهای گوناگون معمولاً درصد کمی از اندیشکده‌ها این فرصت را پیدا می‌کنند که در جلسات حاکمیتی حضور یابند و در اکثر موارد حضور آن‌ها به صورت غیررسمی و براساس شخصیت حقیقی اعضا است.

## ■ مؤلفه چهارم: اثرگذاری

تمام تلاش‌های اندیشکده در نهایت برای تأثیرگذاری است. معمولاً بیشترین تأثیری که اندیشکده‌ها به دنبال آن هستند، پذیرش ایده‌ها و طرح‌های سیاستی آنها توسط سیاستگذاران، احزاب در قدرت و در مواردی احزاب خارج از قدرت است.



یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های ارزیابی عملکرد اندیشکده میزان اثرگذاری اندیشکده است که نتایج آن در سیاست‌هایی که بر مبنای عملکرد اندیشکده تصویب می‌شود و یا تغییر می‌یابد، قابل مشاهده است.



### ● پذیرش سیاست‌ها توسط تصمیم‌گیران

خروجی‌های اصلی اندیشکده طرح‌ها و ایده‌هایی است که به صورت سیاست به تصمیم‌گیران و سیاستگذاران پیشنهاد می‌شود. این ایده‌هایی را که در نهایت پذیرفته می‌شود و در اسناد حاکمیتی یا متن قانون وارد می‌شود یا به عنوان دستورالعمل اجرایی اعلام می‌شود، می‌توان بخش‌هایی از خروجی‌های اندیشکده دانست که به هدف نهایی خود رسیده و اثرگذار شده است. بنابراین میزان پذیرش ایده‌های پیشنهادی اندیشکده توسط سیاستگذاران شاخصی برای میزان اثرگذاری آن محسوب می‌شود.

### ● ایجاد تغییر در نگرش و ساختارهای ذهنی تصمیم‌گیران و سیاستگذاران

گاهی ایجاد یک تغییر در نگرش و ساختارهای ذهنی سیاستگذاران تأثیر بسیار بیشتری نسبت به تصویب یک قانون توسط آنها دارد و جهت‌گیری جلسات حاکمیتی و اولویت‌های آنها را تغییر می‌دهد. ایجاد این تغییرات نیز از ابعاد اثرگذاری‌های اندیشکده‌ها است.

### ● ارائه مشورت به احزاب و گروه‌ها

به غیر از دولت و حاکمیت، احزاب و گروه‌هایی که در قدرت یا خارج از قدرت هستند هم مخاطب اندیشکده‌ها محسوب می‌شوند. در بسیاری از کشورها اندیشکده‌ها به صورت رسمی به احزاب و گروه‌ها هم خدمات ارائه می‌دهند و این کار نیز بخشی از اثرگذاری آن‌ها محسوب می‌شود.

### ● دریافت جوایز و تقدیرنامه‌ها

جوایز و تقدیرنامه‌هایی که اندیشکده دریافت می‌کند ممکن است به صورت رسمی یا غیررسمی و از طرف یک نهاد حاکمیتی یا مقام حاکمیتی باشد. جوایز و تقدیرنامه‌های رسمی برای اندیشکده‌ها در کشور ما هنوز چندان تعریف شده نیست، اما تقدیرنامه‌ها و حمایت‌های غیررسمی نسبتاً زیاد است. به این ترتیب که مثلاً یک مقام حاکمیتی کتاب یا گزارشی را بخواند و به صورت شفاهی یا کتبی از آن به عنوان یک اثر سیاستی مطلوب یاد نماید. جوایز و تقدیرنامه‌ها ممکن است به اعضا و تحلیلگران اندیشکده داده شود یا ممکن است به خود اندیشکده به عنوان یک شخصیت حقوقی داده شود.

### ● ارجاع به انتشارات در متون علمی

ارجاع به تولیدات اندیشکده در مقالات و متون علمی و آکادمیک، یکی دیگر از ابعاد اثرگذاری آن محسوب می‌شود. البته روشن است که اندیشکده در پی تولید مقاله علمی نیست که به آن مراجعه شود و بیشتر کتاب و متون سیاستی منتشر می‌کند. ارجاع به متون سیاستی اندیشکده‌ها در متون علمی بیانگر آن است که اثر خروجی اندیشکده در فضای سیاست‌گذاری واقعی دیده شده است و پژوهشگر علمی درصدد بررسی آن برآمده است. مؤلفه‌هایی که در ۴ دسته‌بندی بالا ذکر شد، اندیشکده مطلوب را تبیین و ترسیم می‌کند. اندیشکده‌ای را که در این مؤلفه‌ها و شاخص‌ها، وضعیت مناسبی داشته باشد، می‌توان اندیشکده‌ای مطلوب و قوی دانست.



پایه برای اندیشکده به دست خواهد آمد که براساس ترکیب این مدل‌های پایه، می‌توان مدل‌های تعاملی اندیشکده‌های موجود را تبیین کرد.

مدل پایه اول، اندیشکده‌ای است که نقطه اثر اصلی خود را «نهاد‌های سیاست‌گذار» انتخاب کند. این اندیشکده احتمالاً به مجموعه‌ای نسبتاً محرمانه و کم‌هیاهو، به لحاظ اجتماعی کم‌اثر، اما شناخته‌شده و اثرگذار در سطوح بالای حاکمیت تبدیل خواهد شد که می‌توان از آن به اندیشکده مدل شورای عالی تعبیر نمود. مدل پایه دوم، اندیشکده‌ای است که نقطه تعامل و اثر اصلی خود را «دستگاه‌های اجرایی» یا «بخش خصوصی» انتخاب کند. چنین اندیشکده‌ای احتمالاً پس از مدتی در بین دستگاه‌های اجرایی و مسئول یا بخش خصوصی شناخته خواهد شد و پروژه‌های متعددی را برای آنها انجام خواهد داد. این اندیشکده را می‌توان مدل اندیشکده پیمانکار نام نهاد.

مدل پایه‌ای سوم، اندیشکده‌ای است که نقطه اثر محوری خود را «دانشگاه‌ها و فضاهای علمی» قرار دهد. ارتباطات اصلی این اندیشکده با اساتید دانشگاه‌ها، دانشجویان و پژوهشگران خواهد بود و خروجی‌های اصلی آن نیز متون مطول کتاب‌مانند یا مقالات است. از این نوع اندیشکده می‌توان به مدل اندیشکده پژوهشگاه نام برد.

مدل پایه‌ای چهارم هم اندیشکده‌ای است که نقطه اثر خود را «عموم نخبگان» و قشر تحصیل‌کرده و فرهیخته انتخاب کند. این اندیشکده در فضای مجازی فعالیت زیادی خواهد کرد و بیش از سایر مدل‌های اندیشکده معروف و مطرح خواهد شد. از این نوع اندیشکده می‌توان به اندیشکده مدل رسانه اجتماعی تعبیر کرد.

همانطور که ذکر شد ممکن است هیچ اندیشکده‌ای به صورت

## مدل‌های اندیشکده و سطوح

### اثرگذاری اندیشکده‌ها

#### بررسی چهار مدل از پایه اندیشکده



#### و نحوه اثرگذاری اندیشکده‌ها در هر مدل

اندیشکده‌ها با نهادها و بخش‌های گوناگونی تعامل و ارتباط دارند و از طریق این تعاملات بر آنها اثرگذار هستند. البته نقطه اثر و نحوه اثرگذاری اندیشکده‌ها متنوع است و هر مجموعه ممکن است الگوی متفاوت اثرگذاری را انتخاب کرده باشد و آن را بهینه بداند. تعاملات و فضاهای اثرگذاری اندیشکده‌ها را می‌توان در ۴ دسته سطح‌بندی و طبقه‌بندی کرد. هرمره به رو این ۴ سطح را نشان می‌دهد:

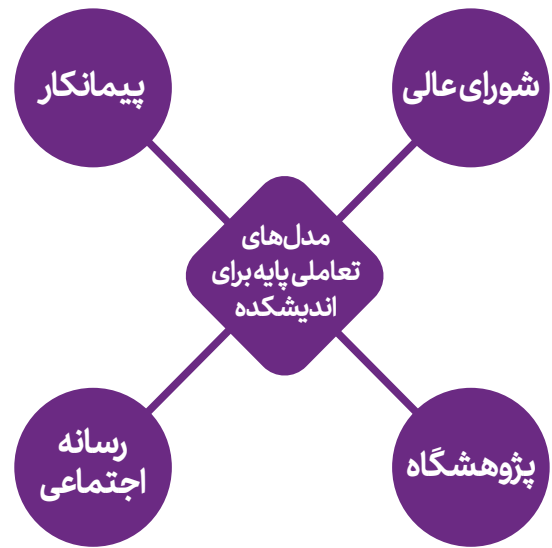
در این هرم، قاعده هرم به نخبگان و قشر فرهیخته جامعه اختصاص دارد. سطح دوم آن، مربوط به دانشگاه‌ها و فضاهای علمی و آکادمیک است. سطح سوم مختص دستگاه‌های مسئول و اجرایی و همچنین بخش خصوصی است. نهاد‌های سیاست‌گذار نیز در بالاترین سطح، یعنی در نوک هرم قرار می‌گیرند. هر چه از قاعده هرم به سمت نوک آن حرکت کنیم، دامنه و تعداد مخاطبان کمتر می‌شود، اما تخصصی‌بودن مخاطبان و تأثیرگذاری افرادی که در آن سطح قرار دارند، افزایش می‌یابد.

هر اندیشکده می‌تواند بخش یا بخش‌های مشخصی از هرم را به عنوان نقطه اثر اصلی و محوری خود انتخاب کند و این انتخاب بستگی به تصمیم مدیران اندیشکده دارد. برخی اندیشکده‌ها بخش بالایی هرم (نهاد‌های سیاست‌گذار یا دستگاه‌های اجرایی و خصوصی) را انتخاب می‌کنند و تلاش دارند خروجی‌هایی قابل استفاده در این سطوح تولید کنند. در مقابل برخی از اندیشکده‌ها تعامل و اثرگذاری بر بخش‌های پایینی هرم (نخبگان و عموم مردم) را ترجیح می‌دهند و بیشتر فعالیت‌های خود را در جهت اثرگذاری بر این بخش‌ها تعریف می‌کنند. البته اکثر اندیشکده‌ها نقاط هدف و اثرگذاری را در همه سطوح هرم در نظر می‌گیرند. اما انتخاب یک یا دو اولویت کمک خواهد کرد که منابع به صورت هدفمندتری اختصاص یابد.

اگر فرض کنیم اندیشکده‌هایی وجود دارند که یک سطح تعاملی غالب از بین ۴ سطح فوق را انتخاب کرده‌اند، ۴ مدل



خالص بر مبنای مدل‌های تعاملی پایه‌ای فوق، تعریف نشده باشد، اما این چهار مدل پایه‌ی مشابه عناصر یا ارکان اربعه که از ترکیب آن‌ها مواد گوناگون حاصل می‌شود، می‌تواند مبنایی برای توضیح مدل‌های تعاملی اندیشکده‌ها باشد. به این ترتیب که هر اندیشکده می‌تواند مشخص کند که تا چه حد به هر یک از مدل‌های فوق نزدیک است و در میان این قطب‌های چهارگانه در چه جایگاهی قرار می‌گیرد. شکل زیر، این قطب‌ها و جایگاه‌های یک اندیشکده فرضی را نشان می‌دهد که بیشتر به مدل‌های شورای عالی و پژوهشگاه نزدیک است.



اندیشکده فرضی شکل بالا، مخاطب عمده خود را از نهادهای سیاستگذار و فضاهای علمی انتخاب کرده است و پروژه‌های اصلی آن احتمالاً با موضوع نیازهای نهادهای سیاستگذار و در قالب پژوهش‌های علمی مطول در موضوعات کلان و راهبردی است. این اندیشکده احتمالاً بر فعالیت‌های رسانه‌ای تمرکز نمی‌کند و تعامل زیادی با دستگاه‌های مسئول و اجرایی نخواهد داشت. در ادامه، سطوح گوناگون تعاملی ذکرشده در هرم بالا، به اختصار مورد بحث قرار می‌گیرد.

### ■ تعامل اندیشکده‌ها با نهادهای سیاستگذار

یکی از سطوح تعامل و ابعاد اثرگذاری اندیشکده‌ها، تعامل و اثرگذاری بر نهادها و دستگاه‌هایی است که سیاست‌های کلان، بخشی یا قوانین کشور را وضع می‌کنند. این سطح از اثرگذاری را می‌توان بالاترین سطح نقش‌آفرینی اندیشکده‌ها دانست. البته ورود به این عرصه و نزدیک شدن به این نهادها معمولاً دشوار است و مکانیزم‌های خاص خود را دارد. البته می‌توان

گفت که مکانیزم طراحی‌شده‌ای وجود ندارد و هر اندیشکده که توانسته است به یکی از نهادهای سیاستگذار نزدیک شود، آن را حاصل پیشامدها و اتفاقات موردی غیر نظام‌مند می‌داند و معتقد است که نهادهای حاکمیتی در جهت بهره‌گیری و استفاده از اندیشکده‌ها عزمی جدی ندارند. نقطه مشترک تعاملات ایجادشده، وجود فرد یا افرادی محدود در دستگاه‌ها است که به افرادی در اندیشکده‌ها اعتماد کرده است. برای مثال، برخی نهادهای سیاستگذار در کشور ما که اندیشکده‌ها با آنها تعامل و ارتباط دارند، عبارت‌اند از:

- شورای عالی انقلاب فرهنگی
- مجلس شورای اسلامی
- مجمع تشخیص مصلحت نظام
- شورای عالی امنیت ملی
- شورای عالی فضای مجازی
- شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
- شورای شهر تهران
- ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور

علاوه بر نهادهای فوق، برخی مراکز که به عنوان بازوی پژوهشی یا «اتاق فکر» این نهادها هستند نیز به علت ارتباطات نزدیک با آن‌ها گاهی ممکن است در همین دسته قرار گیرند. اما در واقع نمی‌توان این مراکز خود به تعبیری «اندیشکده»‌های ذیل دولت و بخش‌های عمومی محسوب می‌شوند که در بخش‌های آینده به آن‌ها اشاره خواهد شد.

برخی از این مجموعه‌ها عبارت‌اند از:

- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
- مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری
- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری

شکل‌گیری تعامل یک اندیشکده با نهادهای سیاستگذار نیازمند الزامات و توجه به نکات و ظرافت‌های تعاملی از سوی اندیشکده است. برخی از این موارد عبارت‌اند از:

### ● دسترسی و ارتباط فیزیکی و توانایی کسب اطلاع

اطلاع اندیشکده از موضوعات روز و نیازمندی‌های جاری نهادهای سیاست‌گذار، نقشی اساسی در کیفیت تعامل با آنها دارد. اگر اندیشکده به نحوی بتواند در جریان مباحث جاری نهاد سیاستگذار قرار بگیرد، پتانسیل آن را خواهد داشت که فرآیند اثرگذاری خود را بر آن دستگاه آغاز کند. نکته مهم دیگر درباره‌ی ایجاد ارتباط این است که در موارد متعددی تعامل با این نهادها با یک پروژه مشخص که نهاد

سیاستگذار آن را تعریف کرده باشد، آغاز نشده است، بلکه اندیشکده با شناخت موضوعات مورد بحث در آن نهاد، خروجی‌هایی تهیه می‌کند و تحویل می‌دهد و به این ترتیب خود را به آن نهاد معرفی و اثبات می‌کند.

نکته بعدی توجه به چارچوب‌ها، مطلوبیت‌ها و قواعد نانوشته‌ای است که نهادها برای شکل، فرمت، مدل و نوع یک گزارش یا خروجی متنی مناسب در نظر دارند. این قواعد معمولاً از یک نهاد تا نهاد دیگر متفاوت است. اگر خروجی‌های اندیشکده در چارچوب مناسب و مطلوب آن نهاد سیاستگذار نباشد، حتی اگر کیفیت و محتوای مناسبی داشته باشد، احتمالاً مورد توجه و استفاده قرار نخواهد گرفت. بنابراین برای اندیشکده، توجه به شکل و فرمت خروجی مقدم بر محتوای آن است. به طور کلی می‌توان گفت نقطه مناسب برای شروع تعامل، تولید متن‌هایی خلاصه و طرح‌مانند در رابطه با موضوعات جاری نهاد سیاستگذار است.

### ● خلاقیت و ارائه ایده‌های نو

داشتن ایده‌های نو و خلاقانه موضوع دیگری است که اندیشکده برای تعامل با نهادهای سیاستگذار به آن نیاز دارد. مهم‌ترین مطلبی که نیاز نهاد سیاستگذار را به اندیشکده اثبات می‌کند ایده‌ها و نظرات کارشناسی است که مسئولین نهادها نیازمند آن هستند و اندیشکده به علت تعامل با فضای علمی و پژوهشی می‌تواند در اختیار آن‌ها قرار دهد. در صورت نبود ایده‌های بدیع، حتی در صورت حفظ ارتباط اندیشکده با نهاد سیاستگذار، اندیشکده به پیمانکار پروژه‌های آن نهاد مبدل خواهد.

### ● پیگیری موضوعات

صرف ارائه ایده جهت استفاده نهاد سیاستگذار کافی نیست و معمولاً به نتیجه نمی‌رسد. اندیشکده برای اینکه بتواند ایده‌ها و نظرات کارشناسی خود را به عمل نزدیک کند باید آن‌ها را پیگیری نماید. این انتظار از طرف اندیشکده که با صرف ارائه یک یا چند یادداشت یا گزارش، ایده مطرح شده عملیاتی خواهد شد، چندان واقع‌بینانه نیست. تجربیات اثرگذاری اندیشکده‌ها بر نهادهای سیاستگذار حکایت از نیاز به پیگیری همه‌جانبه موضوعات توسط آن‌ها دارد. به عبارت دیگر، می‌توان گفت پذیرفته شدن یک ایده توسط نهاد سیاستگذار بیش از آنکه به قوت و اهمیت خود ایده بستگی داشته باشد، به پیگیری و جدیت اندیشکده در پیشبرد آن ارتباط دارد.

### ● تداوم و حفظ ارتباط به روش‌های گوناگون

حفظ ارتباط با نهادها حتی در زمانی که پروژه‌ای وجود ندارد، بسیار حیاتی است. اندیشکده باید نشان دهد که زنده، و منبع جوشش ایده و فکرهای نو است. شیوه‌های متنوعی برای این موضوع وجود دارد که شامل حضور در جلسات، انتشار بولتن‌های مدیریتی با موضوع مسائل روز، ارائه خروجی‌های پروژه‌های دیگر اندیشکده و... می‌شود.

### ● تحمل محدودیت‌ها و الگوهای تعاملی نهادهای سیاستگذار

یکی از نقاط ضعف دستگاه‌های سیاستگذار در تعامل با اندیشکده‌ها، تمایل آن‌ها به تعامل حقیقی به جای تعامل حقوقی است. به عبارت دیگر، نهادهای سیاستگذار معمولاً تمایل دارند بیشتر با فرد کارکنند تا مجموعه (اندیشکده). حتی در اکثر مواردی که دستگاه‌های سیاستگذار با اندیشکده‌ها تعامل دارند، آنچه در ذهن آن‌ها می‌گذرد تعامل با مسئول اندیشکده به عنوان یک فرد است، نه تعامل با یک مجموعه و تیم اتاق فکر. علت اصلی این است که مسئولین و کارشناسان در نهادهای سیاستگذار تصور می‌کنند که تعامل با افراد نسبت به مجموعه‌ها هزینه کمتری برای آنها دارد. این تصور ممکن است با نگاهی محدود و کوتاه‌مدت صحیح به نظر برسد، اما از بُعد کلان، موضوع کاملاً برعکس است. ایجاد و توسعه مجموعه‌ها، تیم‌ها و اندیشکده‌ها در نگاه کلان منافع بسیار بیشتری را عاید کشور خواهد کرد و تفاوت هزینه‌ای که دستگاه‌های سیاستگذار برای تعامل با مجموعه‌ها پرداخت خواهند کرد، در واقع سرمایه‌گذاری در شکل‌گیری و توسعه اندیشکده‌ها در کشور محسوب می‌شود و صرفه‌جویی در این موضوع قناعت و مصرف‌نکردن سرمایه فکری کشور است.

### ■ برخی نمونه‌های موفق تعامل و اثرگذاری اندیشکده‌ها بر نهادهای سیاستگذار

در رابطه با اثرگذاری اندیشکده‌ها بر نهادهای سیاستگذار نمونه‌های قابل توجهی موجود است، اما این موارد معمولاً محرمانه تلقی می‌شود و کمتر انتشار می‌یابد. در اینجا برخی از این موارد تنها به صورت فهرست‌وار بیان می‌شود:

- طرحی کلان در رابطه با مسکن
- ایجاد شفافیت در شوراهای شهر
- بررسی پیوستن ایران به چند معاهده بین‌المللی در حوزه مالی

- بررسی پیوستن ایران به یکی از معاهدات بین‌المللی آب و هوایی
- طرحی با هدف رهگیری کالا و کاهش قاچاق کالا
- تصویب قوانین مربوط به تنظیم‌گری

## ■ تعامل اندیشکده‌ها با دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی

مدل تعامل و ارتباط اندیشکده با دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی نیز مشابه نهادهای سیاستگذار است. علت اصلی تفکیک دستگاه‌های حاکمیتی و دولتی به «سیاستگذار» و «اجرایی»، به این معنا نیست که دستگاه‌های اجرایی در امور سیاست‌گذاری کشور تأثیرگذار و فعال نیستند. بلکه تفاوت در سطح سیاست‌گذاری در این دو دسته از مجموعه‌ها است. سطح سیاست‌گذاری در دستگاه‌های اجرایی نسبت به نهادهای سیاستگذار پایین‌تر است و این دستگاه‌ها بیشتر مجری سیاست‌های بالادستی‌ای هستند که نهادهای سیاستگذار وضع می‌کنند. دستگاه‌های اجرایی که به عرصه سیاست‌گذاری ورود پیدا می‌کنند، معمولاً در حوزه خود و زیرمجموعه‌ای خود وارد می‌شوند.

تفاوت دیگر «نهادهای سیاستگذار» با «دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی» در نوع پروژه‌هایی است که این مجموعه‌ها تعریف می‌کنند. نهادهای سیاستگذار بیشتر نیازمند مشاوره در حوزه‌های گوناگون سیاستی هستند، اما دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی غالباً به مجری و پیمانکار پروژه نیاز دارند. به همین دلیل تعامل با دستگاه‌های اجرایی نسبت به نهادهای سیاستگذار، معمولاً حرفه‌ای‌تر و ساخت‌یافته‌تر است. شروع تعامل با دستگاه‌های اجرایی معمولاً بر مبنای نیازمندی‌ها و وظایف قانونی آنها و با ارائه طرح (پروپوزال) از طرف اندیشکده شکل می‌گیرد و به صورت قراردادی و انجام پروژه‌های تخصصی ادامه می‌یابد. بدین جهت است که در اینجا «دستگاه‌های اجرایی» و «بخش خصوصی» در یک دسته قرار گرفته است. برخی دستگاه‌های اجرایی طرف تعامل با اندیشکده‌ها عبارت‌اند از:

- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
- وزارت صنعت، معدن و تجارت
- وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی
- وزارت نفت
- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- شهرداری تهران
- سازمان صداوسیما

- سازمان پدافند غیرعامل
- سازمان اوقاف و امور خیریه
- سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور
- سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
- جهاد دانشگاهی

منظور از بخش خصوصی در اینجا به معنای بخش‌هایی است که به صورت رسمی ذیل دولت و سایر بخش‌های حاکمیت نیستند. اگرچه می‌دانیم که ممکن است بخشی از سهامداران آن‌ها دولتی یا حاکمیتی باشند. بخش‌های خصوصی که در حال حاضر می‌توانند به عنوان کارفرما اندیشکده‌ها باشند، عبارت‌اند از:

- اپراتورهای تلفن همراه
- شرکت‌های خودروسازی
- بانک‌ها
- سازمان‌های بیمه‌گر

حفظ ارتباط با دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی نیز در مواقعی که اندیشکده با آنها پروژه ندارد بسیار اهمیت دارد و لازم است اندیشکده به این دستگاه‌ها زنده‌بودن و پویایی خود را نشان دهد.

برخی اندیشکده‌ها به طور کلی تعاملات پایینی با نهادهای سیاستگذار و دستگاه‌های اجرایی دارند و اثرگذاری خود را از طریق دو بخش دیگر، یعنی اثرگذاری بر فضای دانشگاهی و عموم نخبگان پیگیری می‌کنند. این اندیشکده‌ها بر این باور هستند که می‌توان اثرگذاری حاکمیتی را از طریق اثرگذاری بر فضاهای علمی و نخبگانی انجام داد. گرچه می‌توان به این مطلب انتقاداتی وارد کرد، اما می‌تواند نمونه‌های موفق نیز داشته باشد و در نهایت این خود اندیشکده است که مدل‌های تعاملی و نقاط اثرگذاری خود را انتخاب می‌کند.

## ■ برخی نمونه‌های موفق تعامل اندیشکده‌ها با دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی

نمونه‌های موفق مربوط به تعامل اندیشکده‌های با دستگاه‌های اجرایی معمولاً بیش از نمونه‌های تعامل با نهادهای سیاستگذار اعلام می‌شود و اکثر پروژه‌های اعلامی توسط اندیشکده‌ها در این دسته قرار دارد. برخی از نمونه‌های موفق تعامل و اثرگذاری اندیشکده‌ها در این بخش موارد زیر است:

- تدوین سند دفاع اقتصادی سازمان پدافند غیرعامل
- سیاست‌های بالادستی و مأموریت‌های سازمان صداوسیما در حوزه صوت و تصویر فراگیر



- تدوین استراتژی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
- تدوین استراتژی و سیاست‌های کلان سازمان نوسازی شهر تهران
- تدوین استراتژی توسعه صنایع فرهنگی استان قم
- آینده‌پژوهی مجلات همشهری
- بررسی و تحلیل تناسب و تطابق اختیارات و مسئولیت‌های وزارت صنایع و معادن و ارائه راهکارهای متعادل‌سازی آن‌ها
- تدوین نقشه راه توسعه فناوری‌های بالادست نفت
- بررسی فنی-اقتصادی و تدوین چهارچوب ضوابط صدور پروانه وایمکس

## ■ تعامل اندیشکده‌ها با دانشگاه‌ها و فضاهای علمی و آکادمیک

تقریباً همه اندیشکده‌ها در ایران به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با دانشگاه‌ها ارتباط دارند. حداقل ارتباط این است که نیروهای انسانی در اندیشکده‌ها تحصیلات دانشگاهی دارند. البته برخی اندیشکده‌ها ارتباطات محکم‌تری با دانشگاه‌ها دارند و حتی برخی خود را ذیل یک دانشگاه تعریف می‌کنند. ارتباط اندیشکده‌ها با دانشگاه‌ها را می‌توان در دو مرحله «ایجاد» و «بسط و توسعه» بررسی کرد. جایگاه دانشگاه در شکل‌گیری اندیشکده‌ها به چهار دسته زیر تقسیم‌بندی می‌شود:

- ۱ شکل‌گیری هسته اولیه اندیشکده از یک گروه دانشجویی
- ۲ شکل‌گیری هسته اولیه اندیشکده در یک تشکل دانشجویی
- ۳ شکل‌گیری اندیشکده به عنوان جزئی از ساختار دانشگاه
- ۴ شکل‌گیری اندیشکده مستقل از دانشگاه

در سه دسته اول، اندیشکده‌ها ارتباط هویتی و وثیقی با دانشگاه دارند؛ گرچه ممکن است در ادامه فرآیند رشد از دانشگاه جدا شوند و مستقلاً به فعالیت خود ادامه دهند. در بعضی از این موارد، اندیشکده ممکن است در نامگذاری خود از نام دانشگاه استفاده کند، کما اینکه برخی اندیشکده‌های ایرانی این کار را انجام داده‌اند. ارتباط اندیشکده‌ها با دانشگاه‌ها در دوران فعالیت آنها نیز ادامه دارد و اندیشکده‌ها به روش‌های مختلف در توسعه خود از دانشگاه‌ها بهره می‌برند. تعاملات اندیشکده‌های با دانشگاه‌ها را می‌توان حداقل در ۶ محور دسته‌بندی کرد:

- ۱ جذب پژوهشگر یا همکار از شبکه ارتباطی تیم اصلی؛ جذب پژوهشگر از شبکه افراد مرتبط با تیم اصلی اندیشکده یکی از رایج‌ترین روش‌های جذب نیروی پژوهشگر و همکار از دانشگاه‌ها است. معمولاً تیم اصلی اندیشکده در صورتی که به توسعه فعالیت‌های اندیشکده نیاز داشته باشند، افراد توانمند

را در شبکه خود شناسایی کرده و به اندیشکده وارد می‌کنند. برخی اندیشکده‌ها این نکته را حتی به عنوان یکی از مأموریت‌ها و اهداف خود اعلام می‌کنند که قصد دارند نخبگان دانشگاه‌ها را در حوزه‌های مرتبط همچون سیاست‌پژوهی و تصمیم‌سازی وارد کنند و آن‌ها را توانمند سازند. به عبارت دیگر، این نوع تعامل را دوسویه می‌دانند؛ هم اندیشکده از ظرفیت نیروی انسانی نخبه دانشگاه استفاده کند و هم بر دانشگاه تأثیر بگذارد.

۲ جذب نیروی انسانی از تشکل‌های دانشجویی؛ برخی اندیشکده‌ها به صورت فعال از تشکل‌های دانشجویی نیرو جذب می‌کنند. تشکل‌ها نیز افراد صاحب‌فکر و توانمندی را که می‌توانند وارد این مجموعه‌ها شوند به آنها معرفی می‌کنند. برخی اندیشکده‌ها از دانشگاه‌های متعدد نیرو جذب می‌کنند و برخی از آنها، دانشجویان دانشگاه محل فعالیت خود را جذب می‌کنند. دانشجویان فعال در تشکل‌ها نیز، پس از آشنایی با اندیشکده‌ها و فضای سیاست‌پژوهی متوجه این موضوع می‌شوند برای آنکه ایده‌های دوران دانشجویی را تخصصی ادامه دهند و آن را محقق سازند، باید در قالب مؤسسه یا شرکت فعالیت کنند و اندیشکده‌های نخبگانی محیطی مناسب برای این موضوع است.

۳ استفاده از اعتبار و نام دانشگاه؛ اندیشکده‌هایی که به صورت رسمی ذیل نام دانشگاه فعالیت می‌کنند و نام آن را به عنوان بخشی از نام خود می‌آورند، به نحوی از اعتبار دانشگاه نیز استفاده می‌نمایند. البته این مطلب در مورد دانشگاه شریف بیش از سایر دانشگاه‌ها صدق می‌کند، چرا که هم در میان نخبگان اعتبار بیشتری نسبت به سایر دانشگاه‌های کشور دارد و هم مجموعه‌های متعددی نیز حول این دانشگاه شکل گرفته است. به گونه‌ای که دانشگاه شریف یک اکوسیستم ویژه اطراف خود دارد. البته دانشگاه‌های دیگر نیز چنین پتانسیلی دارند و یکی از اهداف اندیشکده‌های جوان فعال، ایجاد اکوسیستم و مرجعیت برای آن دانشگاه‌ها است. این اتفاق بسیار مبارک است، اما باید توجه داشت که ایجاد و تکامل اکوسیستم حول دانشگاه، حداقل به ۵ تا ۱۰ سال زمان نیاز دارد. برای این موضوع باید به صورت ویژه برنامه‌ریزی شود.

۴ برگزاری رویداد در دانشگاه؛ اندیشکده‌ها، به خصوص آنهایی که به لحاظ محل استقرارشان به یک دانشگاه نزدیک هستند رویدادهای مختلف کوچک یا بزرگی اعم از نشست، حلقه پژوهشی، سمینار، همایش و... در دانشگاه برگزار می‌کنند و از این طریق هم تداوم فعالیت اندیشکده و پویایی آن را نشان می‌دهند و هم بر فضای دانشگاه اثر می‌گذارند.

**۵** برگزاری دوره آموزشی برای دانشجویان: برگزاری دوره آموزشی یکی از برنامه‌های اصلی اندیشکده‌ها است که برای استفاده اعضای اندیشکده و سایر مخاطبان برگزار می‌شود. البته دوره‌هایی که تاکنون توسط اندیشکده‌ها در دانشگاه و فضای دانشجویی برگزار شده است به لحاظ کمیت و کیفیت محدود بوده است.

**۶** استفاده از اساتید دانشگاه به عنوان مشاور و مربی در اندیشکده یا مهمان و مدعو در رویدادها: استفاده از اساتید دانشگاه‌ها در اندیشکده‌ها چندان پررنگ نیست. علت این امر احتمالاً این است که اساتید دانشگاه، این مجموعه‌ها را جدی نمی‌گیرند و در مقابل نیز کارایی بالایی برای اندیشکده نخواهند داشت. البته تعداد معدودی از اندیشکده‌ها ارتباطات خوبی با اساتید دانشگاه دارند و از آنها برای مشاوره و آموزش و همچنین به عنوان مدعو رویدادها استفاده می‌کنند.



## تعامل اندیشکده‌های با نخبگان و قشر فرهیخته جامعه

تعامل و تأثیرگذاری بر عموم نخبگان و قشر تحصیل کرده جامعه، یکی دیگر از سطوح تعاملی اندیشکده‌ها است. برای این نوع تعامل و اثرگذاری اندیشکده‌ها از ابزارهای رسانه‌ای استفاده می‌کنند. فعالیت مستمر و حضور جدی و غیرنمایشی در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی کلید اصلی موفقیت در این عرصه است. بدین گونه که اندیشکده‌ها با انتشار محتوای ترویجی و همچنین خبر و تحلیل از طریق فضای مجازی با مخاطبان عمومی خود ارتباط برقرار می‌نمایند. معمولاً تولیدات چندرسانه‌ای مانند اینفوگرافیک، موشن گرافیک، ویدیو،

پادکست، عکس‌نویشت و... بیشتر جذابیت دارد و مخاطبان بیشتری نسبت به متن معمولی پیدا می‌کند. اثرگذاری واقعی زمانی اتفاق می‌افتد که انتشار این تحلیل‌ها به ایجاد جریان رسانه‌ای منجر شود و مخاطب را به صورت جدی درگیر کند. مصاحبه با رسانه‌ها و حضور در رسانه‌های عمومی مانند رادیو و تلویزیون نیز بخش دیگری از اثرگذاری اندیشکده‌ها بر عموم نخبگان است و اندیشکده‌ها با حضور در برنامه‌های تلویزیونی، ایده‌ها و تولیدات خود را به اطلاع این دسته از مخاطبان می‌رسانند. برخی اندیشکده‌ها از حضور در برنامه‌ها فراتر رفته‌اند و در تولید و اجرای برنامه‌ها با صدا و سیما نیز مشارکت دارند.

برخی اندیشکده‌ها نیز برای ایجاد اثرگذاری عمومی طرح‌های اجتماعی نوینی چون پویش (campaign) و چالش (challenge) اجرا می‌کنند. نمونه‌های موفق از پویش‌ها و چالش‌ها را اندیشکده‌ها طراحی و اجرا شده است. تشکیل شبکه‌ها و گروه‌های عمومی و تخصصی بر بستر اینترنت نیز بخش دیگری از روش‌های اثرگذاری اندیشکده‌ها بر عموم نخبگان است که در کنار ارائه سرویس‌ها و خدمات تحت وب، انتشار داده باز و سایت‌های تولید محتوا توسط کاربر (UGC) انجام می‌شود.

## برخی نمونه‌های موفق تعامل اندیشکده‌ها با نخبگان و قشر فرهیخته

اندیشکده‌ها در بخش تعامل با عموم نخبگان و حتی گاهی عموم مردم نیز نمونه‌های موفق داشته‌اند که در سطح خود تأثیرگذار نیز بوده است. برخی از این موارد عبارت‌اند از:

**۱** برنامه تلویزیونی ثریا با تولید بیش از ۳۰۰ برنامه از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ و با پرداختن به موضوعات سیاستی مرتبط با پیشرفت ایران، در میان قشر جوان تحصیل کرده به خوبی شناخته شد و توانست مخاطبان فراوانی پیدا کند و در برخی حوزه‌ها نیز تأثیرگذاری جدی داشته است.

**۲** جنبش مردمی ممانعت از جنگ با خدا (ربا) با تشکیل غرفه در راهپیمایی‌های ۲۲ بهمن سال‌های اخیر در ۷ استان کشور، به همراه انتشار کتاب، راه‌اندازی سایت، انتشار محتوا در شبکه‌های اجتماعی نقش آفرینی خوبی در آگاه‌سازی مردم درباره انواع ربا و تأثیرات مخرب آن بر اقتصاد ایفا کرد.

**۳** کانال تلگرام اندیشکده راهبردی تبیین با رسیدن به بیش از ۱۵ هزار عضو به پرمخاطب‌ترین کانال تلگرام در حوزه سیاست خارجی رسید و هر مطلب منتشرشده در این کانال حدود ۲ تا ۳ هزار بار دیده شد.



## سیر تکوینی اندیشکده در ایران

مهدی خراتیان، سیاست‌پژوه و نویسنده کتاب در دست انتشار «زیست‌بوم اندیشه‌ورزی؛ رویکردی نوین به سازوکار ایجاد دولت حکومت‌مند و جامعه عقلانی حول محور اندیشکده‌ها و بنگاه‌های سیاستی» در یک بعدازظهر تابستانی میزبان گروه خبر جامعه اندیشکده‌ها بود تا امواج تأسیس و توسعه اندیشکده در ایران را روایت کند. روایت خراتیان از ظهور و بروز اندیشکده‌ها در ایران در زمینه ساختار سیاسی و تحولات سیاسی و اجتماعی ایران شکل می‌گیرد. بنابراین پیوند و پیوستگی اندیشکده‌ها و نظامات سیاسی، نقطه ثقل بحث اندیشکده‌شناسی وی است. این بحث با یک تعریف نظری آغاز و با تفسیری مصداقی از تحولات نهاد اندیشکده در ایران پایان می‌یابد. بدیهی است به دلیل محدودیت‌های نشر، بسیاری از خرده‌روایت‌ها که مأموریت ایجاد شفافیت و صراحت کلان‌روایت خراتیان را برعهده دارند، حذف شده‌اند. که البته جامعه اندیشکده‌ها خود را موظف می‌داند در فرصت‌های آتی به حلقه‌ها و جزئیات بیشتری از نظریه حکمرانی اندیشه‌محور و اندیشکده‌مدار خراتیان بپردازد.

اندیشکده‌ای درک می‌کنند و آن‌ها را به مراکزی برای حل مسئله با روش‌های از پیش آماده تقلیل می‌دهند.

### ■ جایگاه اندیشکده‌ها را در یک نظام سیاسی چگونه تعریف می‌کنید؟

در اواخر سده نوزدهم و اوایل قرن بیستم، اندیشکده‌ها به عنوان مؤسسات تخصصی نخبه‌محور، به امر سیاست‌پژوهی اشتغال داشتند و برای مسائل دولت از جانب بازیگران غیردولتی تصمیم‌سازی می‌کردند و در کنار احزاب و سایر تشکله‌ها، نظام سیاسی جدیدی را پیرامون دولت‌ها شکل می‌دادند. بنابراین شکل‌گیری و گسترش اندیشکده‌ها در این زمان به خصوص در کشورهای صنعتی مثل بریتانیا و ایالات متحده، نتیجه نوعی از جهش پارادایمی

### ■ با توجه به مطالعات پدافند‌های که در بحث اندیشکده‌شناسی داشتید، ابتدا تعریفی از مفهوم اندیشکده از منظر خودتان ارائه دهید.

من اندیشکده‌ها را مؤسسات سیاست‌پژوهی پایدار، غیرانتفاعی، غیرذی‌نفع و مستقلی تعریف می‌کنم که اندیشه‌ورزان آن‌ها به شکلی مستمر و حرفه‌ای مطالعات فرارشته‌ای را در حوزه‌های وسیعی از موضوعات سیاستی با روش‌های علمی انجام می‌دهند و به دنبال اثرگذاری بر فرآیند تصمیم‌گیری حکمرانان از طریق ارائه مشورت به آن‌ها و همچنین آگاه‌سازی مردم در مورد مسائل سیاستی نظامات سیاسی، اقتصادی و مدنی جامعه و نحوه حل آن‌ها هستند. رویکردهای فن‌سالار هویت اندیشکده‌ها را فارغ از فضای



در ریخت‌شناسی روابط قدرت اجتماعی بوده است.

در عصر جدید و بر اساس نظر دانیل بل، با توجه به تخصصی شدن پژوهش‌های علمی در دانشگاه‌ها، مسئله ایجاد یک پل میان سیاستمداران و دانشگاه‌ها امری قهری و اجتناب‌ناپذیر است. بنابراین این گمان که نهاد اندیشکده امتدادی از وضع گذشته و رابط حکمران-مشاور است، تلقی کاملاً نابجا و اشتباهی است که ماهیت نهادی و سیستمی این نهاد را نادیده می‌گیرد.

به عبارت دیگر تغییرات سریع اجتماعی ناشی از درهم‌کنش‌های بسیار پرسرعت و غیرخطی بازیگران خرد-که پیش از این در معادلات حکمرانی دولت‌ها نادیده انگاشته می‌شدند- باعث ایجاد چالش شکاف

دانشی و اطلاعاتی فزاینده میان دولت‌ها و محیط اجتماعی آن‌ها شده است؛ به گونه‌ای که دولتمردان و سیاست‌سازان خود را در مواجهه و اخذ تصمیم در برابر مشکلات پیچیده اجتماعی روزبه‌روز ناتوان‌تر می‌یابند و موضوع بازنگری در سازوکارهای حکمرانی و فرآیندهای تصمیم‌سازی به یکی از موضوعات مهم مباحثات و مطالعات در حوزه حکمرانی و سیاستگذاری عمومی تبدیل شده است.

اندیشکده‌ها به واسطه پیوند ماهوی خود با علم سیاست به عنوان علم برین و سامان‌بخش، و به واسطه قرارگیری در چهارراه روابط قدرت و محدوده میانجی میان نهادهای سیاسی، رسانه‌ای، آکادمیک و اقتصادی، نقش‌آفرینی بی‌بدیلی در تاریخ معاصر روابط بین‌الملل و همچنین تاریخ بسیاری از ملل قدرتمند غربی و شرقی داشته‌اند.

## ■ نگاه ایرانی به اندیشکده چطور است؟ و تحلیل شما از چگونگی اتصال اندیشکده‌ها به نهادهای قدرت در کشور چگونه است؟

برای اینکه بتوانیم از منظری ایرانی به صورت مسئله اندیشکده‌ها بنگریم، لازم است دو منظر متفاوت سلبی و ایجابی را که می‌توان از آن‌ها به اندیشکده‌ها نگریست، تعریف کنیم: از منظر سلبی، ما از منظر دولت‌مردان ایرانی به دنبال شناسایی و فهم تهدیدات و آسیب‌هایی هستیم که به شکلی جدی توان مدیران دولتی و سیاست‌مداران را در اداره کشور به چالش کشیده و اضطراب آنان را متوجه اهمیت



اندیشکده‌ها به واسطه پیوند ماهوی خود با علم سیاست به عنوان علم برین و سامان‌بخش، و به واسطه قرارگیری در چهارراه روابط قدرت و محدوده میانجی میان نهادهای سیاسی، رسانه‌ای، آکادمیک و اقتصادی، نقش‌آفرینی بی‌بدیلی در تاریخ معاصر روابط بین‌الملل داشته‌اند.

اندیشکده‌ها - به عنوان بخشی از راه‌حل معضلات موجود- کنیم. یعنی تهدیدات و آسیب‌هایی چون کاهش شدید درآمدهای نفتی، افزایش چالش‌ها و تهدیدهای امنیت ملی، پیر شدن هرم سنی سیاست‌مداران و مدیران ارشد دولتی، افزایش شکاف دولت و نخبگان و تهدیدات روزافزون امنیت ملی را عوامل زمینه‌سازی تلقی کنیم که مسئله تحول در چرخه سیاستگذاری دولت با محوریت نهادهایی چون اندیشکده‌ها و مدارس حکمرانی را در کانون توجه دانشگاهیان، اندیشمندان و برخی از حکمرانان نظام جمهوری اسلامی ایران قرار داده است.

گرچه این توجه فی‌نفسه ارزشمند است و می‌تواند نویدبخش گشایش‌های مهمی در فرآیند پرورش حکمرانان کارآمد و بازسازی نظام تصمیم‌سازی کشور باشد، اما به دلیل ماهیت مبتنی بر اضطراب آن و همچنین وجود برخی سوءبرداشت‌های بنیادین از ماهیت سیاست‌پژوهی، از این حیث خطرات و آسیب‌های مهمی آینده نظام و کشور را تهدید می‌کند و آفت‌هایی نظیر ظهور شبه‌اندیشکده‌ها در ایران و آسیب‌های ناشی از آن را شاهدیم. راه نابودی این آفت‌ها نیز تدوین یک بنیان قدرتمند نظری ایجابی برای اندیشکده‌هاست.

## ■ موانع یا عوامل عدم تحقق رویکرد ایجابی به اندیشکده‌ها در کشور شامل چه مواردی می‌شود؟

برخی عوامل ساختاری وجود دارند؛ مثل مداخلات بیش از اندازه نهاد دولت در نهاد دانش یا دانشگاه؛ وابستگی شدید شبه‌اندیشکده‌ها به منابع دولتی؛ فقدان سیستم‌های توان‌بخشی مثل وقف، کمک‌های بلاعوض بنیادهای عام‌المنفعه؛ مهاجرت علوم انسانی در ایران؛ فقدان قوانین مشخص در زمینه حمایت از اندیشکده‌ها.

## ■ به شبه‌اندیشکده‌ها اشاره کردید. منظور شما از این اصطلاح چیست و شبه‌اندیشکده را به چه نهادهایی اطلاق می‌کنید؟

شبه‌اندیشکده‌ها را نظامات اجتماعی تعریف می‌کنم که به دلیل داشتن پاره‌ای شباهت‌ها به نهاد اندیشکده، با

این نهاد اشتباه گرفته می‌شوند و به غلط اندیشکده نامیده می‌شوند. به اعتقاد من به دلیل فقدان زیرساخت‌های اساسی برای فعالیت اندیشکده‌ها، ایران در حال حاضر فاقد فضای اندیشکده‌ای است.

نهادهای شبه‌اندیشکده‌ای شامل «واحدهای طرح و برنامه و راهبردی سازمان‌ها»، «اتاق فکرها»، «مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشکده‌ها»، «پایگاه‌های خبری و تحلیل»، «گروه‌های فشار»، «بنیادها»، «دانشگاه‌ها»، «مؤسسات مدیریت مشاوره‌ای»، «باشگاه‌ها»، «مجامع» و «احزاب» می‌شوند؛ که در کتابی که در دست انتشار دارم درباره تفاوت ماهوی هر یک با اندیشکده‌ها به تفصیل توضیح داده‌ام.

از دید این مراکز در کشور و عدم توجه به تفاوت‌های آن‌ها با اندیشکده موجب می‌شود که خلأ اندیشکده‌ها و فضای اندیشکده‌ای به چشم نیاید و این فقدان توسط نخبگان دانشگاهی و سیاستمداران حکومتی به درستی شناسایی نشود.

## ■ تاریخچه ایجاد نهاد اندیشکده یا به تعبیر شما شبه‌اندیشکده در ایران به چه صورت است؟

به لحاظ تاریخی ایجاد و حضور شبه‌اندیشکده‌ها در ایران را می‌توان در چهار موج تبیین و تفسیر کرد. موج اول شبه‌اندیشکده‌ها را می‌توان به تأسیس سازمان برنامه و بودجه در سال ۱۳۲۷ و موج دوم را به تأسیس نهادهای سیاست‌پژوهی دولتی نظیر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، مؤسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه، مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری و مرکز سابق تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام در اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ نسبت داد.

## ■ در واقع موج اول و دوم اندیشکده در ایران با یک وابستگی سازمانی به حکومت به وجود آمد و موج‌های بعدی؟

پس از آن وارد دوره‌ای می‌شویم که نسل جدیدی از شبه‌اندیشکده‌ها در ایران ایجاد می‌شوند. شکل‌گیری این نسل جدید از نهادها را می‌توان به ائتلافی نسبت داد که طی یک دهه گذشته میان پیروان دو رویکرد عمل‌گرا و فن‌سالار شکل گرفته است؛ ائتلافی که به موجب آن از یک طرف



تهدیدات و آسیب‌های فراوان موجود در کشور عوامل زمینه‌سازی هستند که مسئله تحول در چرخه سیاست‌گذاری دولت با محوریت نهادهایی چون اندیشکده‌ها و مدارس حکمرانی را در کانون توجه دانشگاهیان، اندیشمندان و برخی از حکمرانان نظام جمهوری اسلامی ایران قرار داده اند.

عمل‌گرایی را که به راه‌حل‌های سریع برای معضلات بگرنج و کهنه حکمرانی ایران می‌اندیشند، به آینده امیدوار نگاه داشته است و از سوی دیگر میدان را برای تجویز و حل مسئله متخصصان علوم سیاست‌گذاری و راه‌یابی آن‌ها به میادین سیاست باز کرده است. ماحصل این ائتلاف، شکل‌گیری تدریجی نسل جدیدی از شبه‌اندیشکده‌ها و مدارس حکمرانی و سیاست‌گذاری در ایران بوده است که رویکرد غالب بر آن‌ها حل مسائل بسیار پیچیده سیاستی با رویکردهای شدیداً تکنوکراتیک و با چاشنی عمل‌گرایی است.

موج سوم شکل‌گیری و توسعه شبه‌اندیشکده‌ها در ایران به سال‌های پایانی دهه هفتاد و سال‌های آغازین دهه هشتاد بازمی‌گردد. این دوره نقطه عطف مهمی در تحولات گفتمانی نظام جمهوری

اسلامی به شمار می‌رود و با به حاشیه رفتن جدال‌های سیاسی فرساینده و تجربه رشد اقتصادی، حاکمیت نوعی توازن قوا و عقلانیت جمعی را تجربه می‌کرد. تأسیس بنیاد ملی نخبگان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و توجه ویژه به فناوری‌های پیشرفته و نوظهور مثل نانو تکنولوژی و بیوتکنولوژی، ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و ابلاغ چشم‌انداز ۲۰ ساله نظام، روند جدید از تنظیم و ابلاغ سیاست‌های کلی نظام از اتفاقات مهم این دوره به شمار می‌رود.

در امتداد این رویدادهاست که شبه‌اندیشکده‌ها توسعه می‌یابند. این مراکز بیشتر حول محور «سیاست‌گذاری علم و فناوری» و «پیشبرد اقتصاد دانش‌بنیان» شکل گرفتند؛ که تحت تأثیر تجربیات موفق کشورهای در حال توسعه شرق آسیا و به طور خاص تجربه چشم‌انداز ۲۰٪ مالزی به شمار می‌رود.

## ■ ویژگی اساسی مراکز سیاست‌پژوهی در موج سوم چه بود؟

دال مرکزی حکمرانان در این دوره «جهش علم و فناوری» بود و در نتیجه برای سیاست‌گذاری علم و فناوری شأنی بالاتر از سیاست‌گذاری عمومی قائل بودند. از همین رو بود که در آن مقطع زمانی اقبال به سمت رشته‌هایی چون اقتصاد و مدیریت شدت یافت و موج سوم شبه‌اندیشکده‌ها پیرامون دانشگاه‌ها و مراکز صنعتی و با محوریت اندیشه‌ورزانی با تفکرات مهندسی و رویکردهای پراکتیسیسم افراطی و فارغ

از اندیشه‌ورزی حول چالش‌های مبنایی تئوریک شکل گرفتند.

در آن زمان به دلیل درک خام و ابتدایی از ماهیت سیاست‌پژوهی و به تبع آن اندیشکده‌ها، سیاستگذاری‌های نامناسبی در حوزه توسعه اندیشکده‌ها صورت گرفت و در نتیجه موج سوم شبه‌اندیشکده‌های ایرانی به گونه‌ای ناقصه‌الخلقه و ابتر پدید آمد که در آن عدم توازن میان حوزه‌های فعالیت مؤسسات شبه‌اندیشکده‌ای کاملاً مشهود بود.

بررسی اندیشکده‌های لیست‌شده در سایت جامعه اندیشکده‌ها نشان می‌دهد که از ۱۶ مورد مؤسسه شبه‌اندیشکده‌ای ثبت شده در بازه زمانی ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۸، ده مورد در حوزه اقتصاد یا فناوری مشغول فعالیت هستند و از ۶ مورد باقیمانده ۵ مورد در حوزه‌های امنیت ملی و سیاست خارجی فعال هستند. و در این میان خلأ مؤسساتی در حوزه‌هایی چون جامعه‌شناسی، مطالعات دولت و حکمرانی و محیط زیست آشکارا به چشم می‌آید.

## ■ درباره سرنوشت موج سوم و چگونگی پیدایش موج چهارم صحبت می‌کنید؟

بعد از گذشت کمتر از یک دهه از افول موج سوم، وقوع برخی رویدادهای مهم اجتماعی و سیاسی در پایان دهه هشتاد و اوایل دهه نود شمسی، فضا را برای ظهور گفتمان‌های جدید فراهم ساخت؛ گفتمان‌هایی که اداره جامعه بر اساس آزمون و خطا و سلايق زودگذر را برنتافته و حکمرانی و سیاستگذاری را دارای پشتوانه‌های علمی می‌دانستند. از این رو، به تدریج عباراتی چون «حکمرانی»، «حکمرانی خوب»، «سیاستگذاری مشارکتی» و غیره وارد ادبیات مدیران دولتی و سیاستگذاران شد و نرخ برگزاری همایش‌ها و نگارش کتب و مقالات پیرامون این مفاهیم رو به افزایش گذاشت.

به تبع این فضای نوین، موج جدیدی از تمایل برای تأسیس مدارس حکمرانی و حمایت مالی از تأسیس و توسعه اندیشکده‌ها در سیاسیون پدید آمد که به هیچ وجه سابقه‌ای نداشت. این موج که می‌توان آن را موج چهارم شبه‌اندیشکده‌ها در ایران دانست، برخلاف موج سوم که بیشتر روی حوزه‌های سیاستگذاری علم و فناوری محدود بود، دارای ماهیت فرارشته‌ای بیشتری بود و در

آن جایگاه حوزه‌های فناوری و صنعتی به مراتب کم‌رنگ‌تر از موج سوم است. این زمینه فرارشته‌ای به نسبت موج قبلی چنان قدرتمند است که مؤسسه موج سوم «شبکه تحلیلگران تکنولوژی ایران (ایتان)» را وادار کرد به «شبکه کانون‌های تفکر ایران» تغییر نام دهد!



بعد از گذشت کمتر از یک دهه از افول موج سوم، وقوع برخی رویدادهای مهم اجتماعی و سیاسی در پایان دهه هشتاد و اوایل دهه نود شمسی، فضا را برای ظهور گفتمان‌های جدید فراهم ساخت؛ گفتمان‌هایی که اداره جامعه بر اساس آزمون و خطا و سلايق زودگذر را برنتافته و حکمرانی و سیاستگذاری را دارای پشتوانه‌های علمی می‌دانستند.

## ■ این تغییر رویکرد در اندیشکده‌ها و در واقع گذار از موج سوم به موج چهارم شبه‌اندیشکده‌ها در ایران چطور به وجود آمد؟

موج چهارم شبه‌اندیشکده‌ها تحت تأثیر عوامل زمینه‌سازی که ماهیتاً آسیب/تهدید محسوب می‌شدند و به نوعی تلنگری به روندهای پیشین حکمرانی به شمار می‌روند، به وجود آمد.

نخستین عامل وقایع پیرامون انتخابات ریاست جمهوری سال ۸۸ بود. این رویداد گرچه هزینه‌های بسیار گزافی را بر امنیت ملی و اقتصاد کشور تحمیل کرد، اما چارچوب‌های سخت‌افزارانه و بالابنه‌پایین حکمرانی را به چالش کشید.

دومین عامل زمینه‌ای را می‌توان در رویکرد سخت‌گیرانه ایالات متحده نسبت به ایران و آغاز تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران دانست. این امر موجب شد مسائلی چون تخصیص بهینه منابع، بهسازی سازوکارهای حکمرانی و انجام مطالعات سیاست‌پژوهی جهت مقابله با تحریم‌ها برجسته شود و کشور در وضعیت بغرنجی قرار گرفت که نیاز به استفاده از نظرات مشورتی نخبگان را در بسیاری از مدیران دولتی و سیاستمداران زنده کرد.

سومین مؤلفه در ایجاد موج چهارم شبه‌اندیشکده‌ها در ایران را مربوط به انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۲ می‌دانم. در این دوره برای نخستین بار سیاست‌های کلان نظام نظیر سیاست عدم مذاکره مستقیم، دوجانبه و آشکار با ایالات متحده و همچنین سیاست هسته‌ای، به شکلی علنی در مناظرات ریاست جمهوری مورد چالش قرار گرفت. بعد از پیروزی غیرمنتظره حسن روحانی و در دستور کار قرار گرفتن سیاست حل مناقشه هسته‌ای از طریق مذاکره با دول غربی و به طور خاص ایالات متحده، ایران به شکلی تمام عیار و در سطحی بین‌المللی وارد کارزار جدیدی شد که آمادگی لازم برای





یکی از مؤلفه‌های تأثیرگذار در ایجاد موج چهارم شبه‌اندیشکده‌ها در ایران، رشد گسترده اینترنت در ایران و تغییر فاز سریع جامعه ایرانی از جامعه توده‌ای به جامعه شبکه‌ای بود که افزایش قدرت کنش‌گری سیاسی و اجتماعی بازیگران خرد و افزایش پیچیدگی رفتار جامعه ایرانی را به دنبال داشت. این کلان‌تغییر موجب شد که دولت به دلیل کم‌توجهی‌های پیشین خود به ارتقاء سطح حکمرانی، در هضم پیچیدگی‌های این جامعه جدید دچار انفعال و چالش‌های اساسی شود و برای افزایش درک خود از سازوکارهای جدید حکمرانی به سیاست‌پژوهی حرفه‌ای و اندیشکده‌ها علاقه نشان دهد.

دولت به دلیل کم‌توجهی‌های پیشین خود به ارتقاء سطح حکمرانی، در هضم پیچیدگی‌های این جامعه جدید دچار انفعال و چالش‌های اساسی شود و برای افزایش درک خود از سازوکارهای جدید حکمرانی به سیاست‌پژوهی حرفه‌ای و اندیشکده‌ها علاقه نشان دهد.

مورد ششم و آخر پیر شدن هرم سنی مدیران ارشد حکومتی در ایران است. آمار دقیقی در این باره وجود ندارد اما به نظر می‌رسد به دلیل شکست سیاست‌ها و طرح‌های جوان‌سازی دولت در گذشته و همچنین نبود سازوکاری مشخص برای تربیت مدیران آینده و خلأهای جدی در سازوکارهای حزبی در ایران، اندیشکده‌ها از معدود راه‌حل‌های باقیمانده جهت آشنا کردن جوانان با فرآیندهای حکمرانی و آماده‌سازی آن‌ها جهت ورود به مناصب مهم حکومتی باشند و همین امر فضا را برای گسترش کمی و کیفی اندیشکده‌ها و شبه‌اندیشکده‌ها مهیا ساخته است.

ورود به آن را نداشت: جنگ سیاست‌ها و ایده‌ها! جنگی که جنگ‌افزار اصلی آن اندیشکده‌ها، کابینه‌های وزارتی و در یک کلام شبکه طرح‌ریزی سیاستی و در مقیاسی کلان‌تر نظام اندیشه‌ورزی بودند.

چهارمین عامل وقایع نظامی و امنیتی منطقه بود. مقامات امنیتی ایران به منظور حفظ دستاوردهای سیاسی و نظامی خود در کشورهایی که از لحاظ قومی و مذهبی دارای شکاف‌های عمیق و گسترده‌ای بودند، متوجه اهمیت ویژه سازوکارهای دولت‌سازی شد و همین امر موجبات توجه آنان را به توسعه اندیشکده‌های مطالعات امنیتی ملی فراهم ساخت.

پنجمین عامل زمینه‌ساز رشد گسترده اینترنت در ایران و تغییر فاز سریع جامعه ایرانی از جامعه توده‌ای به جامعه شبکه‌ای بود که افزایش قدرت کنش‌گری سیاسی و اجتماعی بازیگران خرد و افزایش پیچیدگی رفتار جامعه ایرانی را به دنبال داشت. این کلان‌تغییر موجب شد که

## فصل دوم

# جایزه ملی سیاستگذاری



جایزه ملی سیاستگذاری با هدف شناسایی و معرفی الگوهای برتر سیاست پژوهی در صدد تقویت فرآیندهای سیاست پژوهی و توسعه زیست بوم اندیشه ورزی کشور است. آغاز این رویداد ۹ ماهه، مربوط به آبان ۹۹ و انتشار فراخوان عمومی میان اندیشکده‌ها و مراکز سیاست پژوهی برای مشارکت در این رویداد ملی بود و مرحله نهایی آن در تیرماه ۱۴۰۰ برگزار شد. طی فراخوان مذکور ۲۵۳ پژوهش به دبیرخانه جامعه اندیشکده‌ها ارسال شد که در نهایت پس از سه مرحله ارزیابی (شامل غربال اولیه پژوهش‌های دریافتی)، ۱۶ پژوهش برتر به مرحله نهایی جایزه راه پیدا کردند و در نهایت یک پژوهش به عنوان برترین پژوهش جایزه ملی سیاستگذاری انتخاب شد و پنج پژوهش دیگر به عنوان پژوهش‌های شایسته تقدیر جایزه انتخاب شدند.

در این فصل گزارشی از نحوه برگزاری جایزه ارائه می‌شود و پژوهش‌های برتری که به مرحله نهایی جایزه راه پیدا کرده‌اند نیز معرفی خواهند شد.



## نگاهی بر چرایی و چگونگی برگزاری جایزه ملی سیاست‌گذاری

الگوهای برتر، به دستگاه سیاسی و سیاست‌گذاری کشور و شانس شناخت و بهره‌برداری از سیاست‌های پژوهش‌شده و ختم‌شده‌های پژوهش‌محور را برای اصلاح‌کنندگان و اتخاذ تصمیم‌های درست می‌دهد؛

■ از طریق مقایسه و اعتبارسنجی میان کارهای موجود و برکشیدن توصیه‌های سیاستی قوی‌تر، نه تنها جامعه را از گزند پیامدهای پژوهش‌های ضعیف‌تر دور می‌کند؛ بلکه نظام اجتماعی و شهروندی را مستعد مشارکت‌های سیاسی و اجتماعی با پشتوانه دانشی می‌کند؛

■ با تجمیع خروجی‌های اندیشکده‌ها و مراکز سیاست‌پژوهی، افراد اثرگذار، سیاستگذار و تصمیم‌گیر را در جریان آخرین سیاست‌پژوهی‌ها و ترازبندی و اعتبارسنجی آن‌ها برای بهره‌برداری در محافل نخبگانی قرار می‌دهد.

بنابراین و با مشارکت و استقبال اندیشکده‌ها و مراکز سیاست‌پژوهی از ایده رقابت و اعتبارسنجی در فضایی شفاف، نخستین جایزه ملی سیاست‌گذاری، صورت اجرایی به خود گرفت.

### ■ سابقه رقابت بین‌اندیشکده‌ای

ایده اعتبارسنجی و محک‌زنی خروجی اندیشکده‌ها، برای نخستین بار به صورت پایلوت در افتتاحیه کنفرانس حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی دانشگاه شریف، در دی ماه ۱۳۹۸ تحت عنوان «جایزه اندیشه‌ورزی و سیاست‌سازی» اجرایی شد.

### ■ مقدمه‌ای بر جایزه ملی سیاست‌گذاری

از بدو تأسیس جامعه اندیشکده‌ها در سال ۱۳۹۵، همت این مجموعه بر گردهمایی اندیشکده‌ها و ایجاد اجتماع معنادار مجموعه‌های فعال در حوزه سیاست‌پژوهی در کشور بوده است. این مهم، با هدف تشکیل شبکه و ایجاد نظام ارگانیک اندیشه‌ورزی در کشور دنبال شده است و در دایره فعالیت‌ها و خدمات جامعه اندیشکده‌ها به صورت مستتر ایفای نقش کرده است.

ایده‌پردازی، طراحی و اجرای جایزه ملی سیاست‌گذاری نیز در همین راستا قابل تحلیل است. نخستین جایزه ملی سیاست‌گذاری با هدف شناسایی و معرفی الگوهای برتر اندیشه‌ورزی و سیاست‌پژوهی، در بطن خود حائز ویژگی‌هایی ناظر بر هم‌افزایی دانش و اندیشه‌ای است که به صورت جزیره‌ای در مراکز سیاست‌پژوهی در حال تولید و رشد است. از این نظر، جایزه ملی سیاست‌گذاری:

■ با ایجاد گردهمایی میان اندیشه‌ورزان و نخبگان سیاست‌پژوه، به تسهیل شبکه‌سازی و اشتراک‌گذاری دانش‌های فردی و تبدیل آن به نظام اندیشه‌ورزی منجر می‌شود؛

■ از طریق گردش پویا و روزآمد اطلاعات مربوط به پروژه‌ها و ایده‌های پژوهشی، منجر به تقویت فعالیت‌های آتی اندیشکده‌ها و مجموعه‌ها از طریق شناسایی و محک طرح‌ها و پروژه‌های موجود می‌شود؛

■ با تجمیع و دسته‌بندی پروژه‌های موجود و معرفی



- دکتر علی سرزعی، مشاور اقتصادی مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری؛
- مهندس علیرضا عبداله‌زاده، مشاور برنامه‌ریزی اقتصادی بانک جهانی.

این رویداد به صورتی محدود از میان ۵۰ پروژه در نهایت ۵ پروژه را به عنوان الگوهای برتر سیاست‌پژوهی به زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور معرفی کرد.

همان‌طور که فهرست پروژه‌های برتر جایزه اندیشه‌ورزی و سیاست‌سازی نشان می‌دهد، همگی جزء پروژه‌های سرشناسی بودند که به مرحله پیاده‌سازی و عملیاتی‌سازی رسیده بودند. این طرح‌ها شامل ۵ پروژه از ۴ اندیشکده می‌شدند:

- ۱ طراحی الگو و پیگیری اصلاح قانون صدور چک از اندیشکده محتا؛
- ۲ بررسی ابعاد و آثار مالیات بر عایدی سرمایه در بخش مسکن از اندیشکده اقتصاد مقاومتی؛
- ۳ مشاوره در راهبری پروژه‌های شفافیت در شورای اسلامی و شهرداری تهران از اندیشکده شفافیت برای ایران؛
- ۴ طرح جامع مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه (سربازان) نیروهای مسلح از پژوهشکده مطالعات فناوری؛
- ۵ بررسی و نگاشت مسائل کلان قوه قضائیه از اندیشکده محتا.

## ■ نخستین جایزه ملی سیاست‌گذاری

جایزه ملی سیاست‌گذاری از درون این تجربه و جهت تقویت آن متولد شد. این جایزه با هدف شناسایی و معرفی الگوهای برتر سیاست‌پژوهی درصدد تقویت فرآیندهای سیاست‌پژوهی و توسعه زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور است. آغاز این رویداد ۹ ماهه، مربوط به آبان ۹۹ و انتشار فراخوان عمومی میان اندیشکده‌ها و مراکز سیاست‌پژوهی برای مشارکت در این رویداد ملی بود و انجام آن به تیر ۱۴۰۰ بازمی‌گردد.

از طریق فراخوان مذکور ۲۵۳ پروژه توسط دبیرخانه جایزه دریافت شد. این پروژه‌ها در سه مرحله ارزیابی و غربال شدند. ارزیابی‌ها و داوری‌ها در مرحله اول و دوم توسط شورای علمی جامعه اندیشکده‌ها و در مرحله سوم توسط هیئت داوران پنل نهایی جایزه، صورت گرفت.

شورای علمی جامعه اندیشکده‌ها، شامل اندیشه‌ورزانی است که حداقل دو پروژه سیاست‌پژوهی را در اندیشکده‌ها راهبری و مدیریت کرده‌اند و از طریق فرآیند نظرسنجی و رای‌گیری میان اندیشکده‌ها شکل گرفته است. همچنین هیئت داوران پنل نهایی، شامل افراد باسابقه در عرصه‌های سیاست‌پژوهی و سیاست‌گذاری کشور بودند که در فرآیند انتخاب سه مرحله‌ای به پیشنهاد و با رأی اندیشکده‌ها انتخاب شدند. اسامی اعضای هیئت داوران به این قرار است:

- مهندس صابر میرزایی، معاون پژوهش و توسعه مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت؛
- دکتر محمد جلال، قائم مقام معاون همکاری‌های تحول و پیشرفت؛
- دکتر روح‌اله ایزدخواه، نماینده مجلس یازدهم و مدیر گروه صنعت مرکز مطالعات فناوری دانشگاه صنعتی شریف؛

## زمان‌بندی برگزاری جایزه

آبان‌ماه ۱۳۹۹

### انتشار فراخوان عمومی شرکت در جایزه

دریافت ۲۵۳ پژوهش

راهیابی ۲۰۷ پژوهش به مرحله بعد

۱۵ دی‌ماه تا ۱۵ بهمن‌ماه ۱۳۹۹

### ارزیابی مرحله اول توسط شورای علمی

ارزیابی ۲۰۷ پژوهش به صورت غیرحضوری

راهیابی ۵۹ پژوهش به مرحله بعد

۹ تا ۱۶ اسفندماه ۱۳۹۹

### ارائه پژوهش‌ها در پنل‌های موضوعی

رقابت پژوهش‌ها در پنل‌های ۳ الی ۵ تایی

راهیابی ۱۶ پژوهش برتر پنل‌ها به مرحله نهایی

۲۴ و ۲۵ تیرماه ۱۴۰۰

### ارائه در مرحله نهایی جایزه

ارائه پژوهش‌ها در حضور هیئت داوران جایزه

انتخاب برنده جایزه ملی سیاست‌گذاری و ۵ پژوهش شایسته تقدیر

## پروژه برتر پنل: چالش ها و آسیب های اجتماعی

### برزخ بی هویتی در سرزمین مادری



«برزخ بی هویتی در سرزمین مادری» با ارائه پیمان حقیقت طلب از انجمن دیاران درباره «تابعیت مادرانه» و مسئله بی شناسنامه‌گی بخشی از جمعیت ایران است. یک دسته از بی شناسنامه‌ها، فرزندان مادر ایرانی هستند که پدری با تابعیت غیرایرانی دارند. این پروژه، مسئله رانه تنها یک مسئله اجتماعی، بلکه با تبعات امنیتی می‌بیند. تلاش‌ها و پیگیری‌های انجمن دیاران در راه تصویب اعطای تابعیت ایرانی به فرزندان مادر ایرانی منجر به صدور شناسنامه برای فرزندان مادر ایرانی پیش از ۱۸ سالگی شده است. غالب مخالفت‌ها در این مسیر، تابوهایی ذهنی (بدون مابه‌ازای واقعی) است و پیدا کردن یار و همراه در نهادهای مختلف برای به سرانجام رساندن این هدف، از ناهماهنگی‌های سیاست‌های مهاجرتی در ایران پرده بر می‌داشت.

## پروژه برتر پنل: شفافیت و مقابله با فساد

### تدوین شاخص شفافیت برای شرکت‌های تعاونی ایران

پروژه «تدوین شاخص شفافیت برای شرکت‌های تعاونی در ایران» با ارائه دکتر وحید کشافی‌نیا از اندیشکده شفافیت برای ایران اهمیت پرداختن به شرکت‌های تعاونی را در این می‌بیند که این شرکت‌ها، بنگاه‌هایی اقتصادی هستند که در توانمندسازی گروه‌هایی که در چرخه اقتصاد به حاشیه رانده شده‌اند، نقش دارند و با توجه به سهم ۵ درصدی بخش تعاون در اقتصاد، پرداختن به چالش‌های این بخش و بهینه کردن چرخ‌های آن، می‌تواند مسئله‌ای اساسی تلقی شود.

از ۲۵۳ پروژه ابتدایی، به ترتیب ۲۰۷، ۵۹ و ۱۶ پروژه به مرحله اول، دوم و سوم نخستین جایزه ملی سیاستگذاری راه یافتند. مرحله سوم و ارائه در پنل نهایی، حساس‌ترین و مهم‌ترین مرحله جایزه ملی سیاستگذاری بود. که در نهایت با رأی و مشورت هیئت داوران، برگزیدگان نخستین دوره جایزه ملی سیاستگذاری شناخته و معرفی شدند.

## ■ مروری بر پروژه‌های راه یافته به مرحله نهایی نخستین جایزه ملی سیاستگذاری

مروری بر ۱۶ پروژه مرحله نهایی، این فایده را دارد که موجب آشنایی با دغدغه‌ها و موضوعات فایق در زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور می‌شود. این پروژه‌ها که طی دو مرحله ارزیابی توسط اندیشه‌ورزان اندیشکده‌ای، به مرحله نهایی جایزه راه یافتند، برترین پروژه‌های سیاست‌پژوهی جایزه امسال و نمای مختصری از محتوای جایزه امسال را شامل می‌شوند.

## پروژه برتر پنل: رفاه اجتماعی

### حمایت از بیمه‌شدگان بیکار شده در مواجهه با کرونا



«حمایت از بیمه‌شدگان بیکار شده در مواجهه با کرونا» با ارائه دکتر نرگس اکبرپور روشن از مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، مطالعه تطبیقی درباره ۲۲ کشوری است که در مقابل کرونا، طرح‌های بیمه بیکاری (و نه مساعدت بیکاری) داشته‌اند. و در ادامه به دو طرح سازمان تامین اجتماعی برای افزایش پوشش حمایتی جمعیت بیکارشدگان می‌پردازد:

- طراحی صندوق بیمه بیکاری فراگیر پایه؛
- ارائه همزمان طرح‌های اختیاری و اجباری حمایت از بیکاران برای پوشش انواع بیکاری.

وقف» بوده است. حالا چرا نهاد وقف برای بررسی انتخاب شده است؟ مقوله وقف دارای ظرفیت بالای اقتصادی و نقش ویژه در تمدن اسلامی است. بنابراین نگاه بودجه‌محوری که به تأسی از سایر نهادها در این بخش بازتولید می‌شد، با ظرفیت آن ناخوانا بود و نیاز به اصلاح داشت.

اصلاحات پیشنهادی این طرح، هدایت نهاد وقف از الگوی اجاره‌داری به سمت الگوهای مشارکتی بود. یکی از مثال‌های آن هم درباره مشارکت و انتفاع دوجانبه نهاد وقف و نظام علم و فناوری است. به این ترتیب که سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه علم و فناوری نظیر شرکت‌های دانش‌بنیان، از ظرفیت‌های وقفی استفاده کنند و در مقابل به توسعه ظرفیت‌های وقف و رفع چالش‌های آن کمک کنند.

### پروژه برتر پنل: بهداشت و درمان

#### الگوی محاسبه و اعلام تعرفه‌های خدمات درمانی



پروژه «الگوی محاسبه و اعلام تعرفه‌های خدمات درمانی» با ارائه دکتر فرهاد کوهی از مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، درباره پیچیدگی‌های عوامانه مسئله گردش پول در نظام سلامت است که به ناهمسانی نظام تعرفه‌گذاری خدمات درمانی نیز منجر شده است. این پروژه با مرور نظام تعرفه‌گذاری سایر کشورها، به طراحی الگوی مطلوبی از تعرفه‌گذاری برای نظام سلامت کشور نظر داشته است و نقطه مرکزی الگوی مطلوبی که پیشنهاد می‌دهد، ایجاد یک کمیته نظارت مستقل بر تعرفه‌گذاری است؛ که این کمیته با شفافیت عملکرد و فرآیندهایش، به تنظیم درستی در گردش پول در نظام سلامت کمک کند.



با این مقدمه، مهمترین چالش بخش تعاون، فساد و ناکارآمدی به خصوص در حوزه شرکت‌های تعاونی مسکن و شرکت‌های تعاونی اعتباری معرفی می‌شود و شبیه بمبی هستند که هر لحظه احتمال انفجار آن می‌رود! و همین وضعیت اورژانسی، تدوین شاخص شفافیت برای شرکت‌های بخش تعاون را توجیه می‌کند. بنابراین مولفه‌ها و عناصر شاخص‌های ترکیبی شفافیت تدوین شد و همچنین فعالیت‌های ترویجی با همکاری معاونت تعاون وزارت کار دنبال شده است.

### پروژه برتر پنل: نظام‌های مالی و پولی

#### سند راهبردی تحول بهره‌وری اقتصادی نهاد وقف



پروژه «سند راهبردی تحول بهره‌وری اقتصادی نهاد وقف» با ارائه دکتر روح‌اله ابوجعفری از پژوهشکده مطالعات فناوری یکی از خروجی‌های پروژه اصلی «طراحی نظام مدیریت اقتصادی



## پروژه برتر پیل: سامانه‌های حکمرانی

### سامانه قانون بان



«معرفی سامانه قانون بان» با ارائه دکتر مهدی فلاحیان از اندیشکده شفافیت برای ایران، تورم ۲۲ هزار قانون در کشور را یادآوری می‌کند که سرگذشت و سرنوشت اجرا و پیاده‌سازی آن‌ها در حاله‌ای از ابهام است. در واقع تولید سرعت تقنین بر روند نظارت بر قانون پیشی دارد؛ و همین مسئله ساده اما مهم، ضرورت نظارت بر اجرای قوانین را برای اندیشکده شفافیت برای ایران محرز کرده است؛ که در نهایت به طراحی و عملیاتی‌سازی سامانه‌ای در این حوزه منجر شده است. این سامانه در حال ارتقا است و فاز عملیاتی را رد کرده و وارد فاز شبکه‌ای شده است.

## پروژه برتر پیل: آب و محیط زیست

### بازتخصیص آب کشاورزی و پیامدهای آن



پروژه «بررسی بازتخصیص آب کشاورزی و پیامدهای آن» با ارائه دکتر سروش طالبی اسکندری از اندیشکده تدبیر آب ایران، روایت مشهور بحران آب در کشور را رد می‌کند. روایت مشهور بحران آب، یک روایت به شدت سیاست‌زدایی شده است که علل کمبود آب را به نفع افرادی که از این وضعیت منتفع می‌شوند، پنهان می‌کند و اقتصاد سیاسی آب را نادیده می‌گیرد. روایت این پروژه درباره نحوه بازتخصیص آب بود؛ نحوه توزیع آب یا همان بازتخصیص آب باید به سمت بازتخصیص پایدار سوق پیدا کند. بازتخصیص پایدار آب، به دو دسته «بازتخصیص زیست‌محیطی» و «بازتخصیص تبادلی» تقسیم می‌شود. بازتخصیص‌های زیست‌محیطی به مفهوم کاستن از مصارف کشاورزی به عنوان اصلی‌ترین مصرف‌کننده آب است، به نحوی که تعادل به منابع بازگردد و حتی در صورت امکان، احیا شوند. اما هدف اصلی بازتخصیص‌های تبادلی، تامین نیازهای آینده در بخش‌های مختلف شامل شهر، صنعت و کشاورزی است.

## پروژه برتر پیل: صنعت و لجستیک

### بررسی صنعت تولید ماشین‌آلات صنعتی در کشور



پروژه «بررسی صنعت تولید ماشین‌آلات صنعتی در کشور» با ارائه دکتر رضا اسدی‌فرد از پژوهشکده مطالعات فناوری، ارتباط وضعیت توسعه هر کشور با وضعیت تولید ماشین‌آلات صنعتی را پیش‌فرض می‌داند. بنابراین بررسی تولید ماشین‌آلات صنعتی در کشور، راهی است برای سنجش میزان و نحوه پیشرفت و توسعه کلی هر کشور؛ که در عین حال فرصت‌هایی را برای کشور به ارمغان می‌آورد؛ از جمله اینکه بستر مناسبی برای ایجاد اشتغال خیل عظیم فارغ‌التحصیلان دانشگاهی فراهم می‌کند و همچنین صنعت و به تبع آن تولید کشور را از نوسانات ناشی از تحریم، حفظ می‌کند. و در نهایت اینکه مقدمه‌ای حیاتی برای رشد صنایع دیگر است.

غفلت از توان مهاجرپذیری ایران نهفته است. بخش زیادی از این پروژه معطوف به اقناع و تغییر نگرش ذی‌مدخلان و دستگاه‌های مربوطه نسبت به موضوع مهاجران نخبه بوده است؛ به طوری که در وزارت علوم پذیرش وجود مهاجران نخبه، مسئله شاذی بوده است!

### پروژه برتر پِنل: امنیت ملی و سیاست خارجی

#### سالنمای مخاطرات امنیت بین‌المللی ایران



پروژه «سالنمای مخاطرات امنیت بین‌المللی ایران» با ارائه دکتر حسین آجورلو از مؤسسه مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران، به بررسی زمینه‌های بازیگری ایران در عرصه‌های متعدد امنیت بین‌الملل می‌پردازد. «نظامات سیاسی-امنیتی-دفاعی منطقه‌ای و بین‌المللی»، «نظامات اقتصاد سیاسی منطقه‌ای و بین‌المللی»، «نظامات حقوقی منطقه‌ای و بین‌المللی»، «مقاومت منطقه‌ای و بین‌المللی»، «انسجام اسلامی منطقه‌ای» و «جرائم سازمان‌یافته منطقه‌ای و بین‌المللی» از جمله زمینه‌هایی هستند که در این پروژه بررسی شده‌اند.

### پروژه برتر پِنل: فرهنگ و آموزش

#### کرونا و برآمدن الگوی نوظهور زنان خانه‌دار مجازی

پروژه «کرونا و برآمدن الگوی نوظهور زنان خانه‌دار مجازی» با ارائه دکتر محمدحسین بادامچی از اندیشکده راهبردی مهاجر، درباره این ایده محوری است که سیاستگذاری فعلی رویکردی به شدت مردانه دارد که در پی حذف نگاه‌های زنانه است. مصادیق بی‌شمار این ادعا را همگی در حذف تصویر دختران از جلد کتاب‌های مدرسه و نیز محتوای طرح حمایت از خانواده دیده‌ایم.

آسیب‌شناسی این پروژه نشان می‌دهد که آفت صنعت ماشین‌آلات صنعتی در کشور، مونتاژکاری به جای تولید است و رفع آن نیاز به همتی ده ساله دارد. از این رو الزامات صنعتی شدن باید مورد مداخله سیاستگذار باشد. سیاستگذار همچنین باید بین «کارخانه‌داری» و «صنعتی‌شدن» تفکیک قائل شود؛ با این توضیح که کارخانه یک موجود ایستاست اما صنعت موجودی پویاست که نیاز به نوآوری دارد و اتکا به وجهی بومی دارد، بنابراین صادرات (نه واردات) در صنعت، مسئله مهم و تعیین‌کننده‌ای است.

### پروژه برتر پِنل: علم و فناوری

#### روایت یک تغییر در سیاست‌های مهاجرتی



پروژه «روایت یک تغییر در سیاست‌های مهاجرتی» با ارائه امیرحسین چیت‌ساززاده از انجمن دیاران، آمار قابل ملاحظه‌ای را درباره مهاجران منتشر کرده است: مهاجران ۳ درصد جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند و سهمشان در GDP هم ۹ درصد است. و با این آمار اهمیت اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و علمی و فناورانه مهاجران مشخص می‌شود. انتقاد این پروژه از فقدان تفکیک‌گذاری سیاست‌های مهاجرتی ایران در قبال مهاجران (اعم از عادی، نخبه و غیرقانونی) است و مهمترین تغییرات سیاستی لازم برای بهبود وضعیت دانشجویان بین‌المللی را مواردی نظیر برقراری دوره‌های آموزشی به زبانی غیر از فارسی، صدور ویزای اشتغال پس از تحصیل، ورود بخش خصوصی در جذب دانشجویان و تشکیل کانون فارغ‌التحصیلان برمی‌شمرد. طبق این مطالعه، کلان سیاست ایران در مواجهه با نخبگان مهاجر، سیاست «بازگشت» است و ترجیح عمومی بر بازگشت فارغ‌التحصیلان مهاجر پس از تحصیل به کشورهای خود است. در این سیاست، درک نادرست از ظرفیت مهاجران و



است. از تحلیل‌های ضمنی این پروژه همچنین این موضوع بود که توسعه شهرهای زیارتی، رادیکال‌ترین نوع مواجهه بین سنت و توسعه مدرن است. جلوگیری از چنین روندی با توجه بسیار به امر «زیارت» و ارائه «خدمات» در بازسازی بافت پیرامون حرم ممکن است.

این پروژه با تشریح نقشه توسعه کنونی، هماهنگی و همسازسازی انجام «زیارت» و دریافت «خدمات» از سوی زائرین را مدنظر داشته است. توصیه‌های این پروژه شامل تدوین سیاست‌نامه در حوزه‌های متعدد توسعه بافت پیرامون حرم رضوی می‌شود.

### پروژه برتر پنل: نظام‌های حکمرانی

#### طرح مدیریت تعارض منافع



پروژه «طرح مدیریت تعارض منافع» با ارائه دکتر مهدی فلاحیان از اندیشکده شفافیت برای ایران، هنجارگذاری در حوزه مدیریت تعارض منافع را از موضوعاتی معرفی می‌کند که نگاه‌های سیاسی و سیاست‌زده همواره تهدید جدی برای پیشبرد آن محسوب می‌شده است. اندیشکده شفافیت برای ایران دو راه برای پیگیری این مسئله داشت: قانون‌گذاری یا فرهنگ‌سازی. اندیشکده شفافیت اولی را انتخاب کرد، اما راه دوم را هم فرونگذاشته است و تعقیب می‌کند.

ضرورت این طرح، بن‌بست ساختار مدیریت و اداره کشور است که مقابل هر تلاشی جهت اصلاح حکمرانی کشور ظاهر می‌شود و نسخه‌های اصلاح حکمرانی به دلیل تعارض منافع مسئولین از شانسی کمتری برای اجرا و احیا برخوردارند. بنابراین طرح مدیریت تعارض منافع به هنجارگذاری در این حوزه می‌پردازد و شناخت بومی‌شده‌ای از تعارض منافع را مقابل قانون‌گذار قرار می‌دهد.

سرنوشت این طرح هم‌اکنون در هاله‌ای از ابهام است: مجلس شورای اسلامی با تغییرات گسترده و متفاوت از طرح



تصریح این پروژه درباره ایجاد جریانی زنانه است که وسایل ارتباط جمعی مدرن آن را پشتیبانی می‌کند. و این نقبی است که اینستاگرام، رسانه‌ای زنانه قلمداد شود که اتفاقاً در دوران شیوع کرونا، منجر به شکل‌گیری و تقویت پویش‌هایی زنانه شده است. شکایت این پروژه از سیاستگذاران غافل است که این ظرفیت عظیم تازه‌نفس را انکار می‌کنند و بهره‌برداري لازم را با تهدیدانگاری نیروی زنانه، منتفی می‌کنند.

### پروژه برتر پنل: توسعه شهری و منطقه‌ای

#### آینده پژوهی بافت پیرامون حرم مطهر رضوی



پروژه «آینده پژوهی بافت پیرامون حرم مطهر رضوی» با ارائه دکتر محسن اکبرزاده و دکتر ادريس راموز از پژوهشکده نوین شهر معنوی ثامن، از بی‌اعتقادی مدیریت قبلی نسبت به توسعه پایدار و ناعقلانیت و تمایل کورکورانه برای بیشینه کردن سود در کوتاه‌مدت پرده برمی‌دارد که منجر به تخریب شدید مرکز شهر و ارزش‌های هویتی آن تا حد نابودی شده





ملی را به دنبال داشته است. بنابراین سیاستگذاری یارانه انرژی، ضروری می‌شود. پیشنهادات راهبردی این پروژه به سمت بهینه‌سازی مصرف و تشویق مشترکین کم‌مصرف و جریمه مشترکین پرمصرف سوق دارد. به علاوه اشاره‌ای نیز به بررسی اقتصاد رفتاری مصرف‌کنندگان دارد. همچنین علاوه بر اجرای سفت‌وسخت قوانین موجود در این زمینه مثل قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی، وضع قانون در جهت شفاف‌سازی قیمت انرژی را نیز راهگشا می‌داند.

### پروژه برتر پیل: صنعت نفت و گاز

#### مدل ساماندهی جمع‌آوری گازهای همراه نفت



پروژه «مدل ساماندهی جمع‌آوری گازهای همراه نفت» با ارائه دکتر روح‌اله مهدوی از مؤسسه مطالعات انرژی سبحان، درباره طراحی مدل حقوقی-اقتصادی در زمینه ساماندهی جمع‌آوری گازهای همراه نفت است و با توجه به ابعاد متعدد اقتصادی، زیست‌محیطی و غیره، لزوم جمع‌آوری گازهای همراه نفت را گوشزد می‌کند. به دلیل احتساب گاز همراه نفت به عنوان محصول جانبی

اولیه اندیشکده شفافیت، در حال بررسی نسخه‌ای است که اشکالات اساسی دارد. اندیشکده شفافیت برای ایران طی بیانیه‌ای برای اصلاح این طرح اعلام آمادگی کرده است.

### پروژه برتر پیل: اقتصاد کلان

#### بررسی عملکرد ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی



پروژه «بررسی عملکرد ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی» با ارائه سید بهزاد بقایی از اندیشکده اقتصاد مقاومتی، درباره ماهیت و کارکرد اصلی ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی بحث می‌کند: این ستاد برای انجام اقدامات فوق‌العاده و جهشی در اقتصاد به وجود آمده است و با رویکردی سلبی باید از پرداختن به امور جاری دستگاه‌ها اجتناب کند. اما بررسی عملکرد سه سال اخیر این ستاد چه چیزی را نشان می‌دهد؟ انجام پروژه‌های اولویت‌دار دستگاه‌ها! در حالیکه اقدامات جاری و فعالیت‌های از پیش تعریف‌شده دستگاه‌ها، در حالت عادی و بدون حضور ستاد نیز باید انجام می‌شده است. این مقدمه، ضروری بودن انجام اصلاحاتی در ساختار و مأموریت‌های ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی را نشان می‌دهد.

### پروژه برتر پیل: اقتصاد و بازار انرژی

#### نقد چارچوب سیاستگذاری یارانه انرژی در ایران

پروژه «نقد چارچوب سیاستگذاری یارانه انرژی در ایران» با ارائه دکتر سعید سیدحسین‌زاده یزدی از اندیشکده رصد، تقسیم‌بندی یارانه را از حیث انعکاس یا عدم انعکاس آن در بودجه دولت در دو نوع «یارانه آشکار» و «یارانه پنهان» تقسیم‌بندی می‌کند و از حجم بالای یارانه پنهان می‌گوید که معضلاتی نظیر آلودگی محیط زیست و از بین بردن ثروت

۱

## برزخ بی‌هویتی در سرزمین مادری



## ۲ آینده‌پژوهی بافت پیرامون حرم مطهر رضوی

## ۳ مدل ساماندهی جمع‌آوری گازهای همراه نفت



## ۴ روایت یک تغییر در سیاست‌های مهاجرتی

## ۵ صنعت تولید ماشین‌آلات صنعتی در کشور



## ۶ معرفی سامانه قانون بان

نفت خام معمولاً قیمت آن نسبت به گاز سبک تجاری، پایین‌تر است؛ به گونه‌ای که حتی می‌توان در مواردی که هزینه‌های جمع‌آوری، انتقال و پالایش گاز بالاست، قیمت آن را رایگان در نظر گرفت. به ویژه در مواردی همچون وضعیت فعلی که گازهای همراه نفت سوزانده می‌شوند. بنابراین قیمت گازهای همراه نفت می‌تواند متفاوت از قیمت گازهای حاصل از منابع مستقل در همان منطقه باشد، در عین آنکه مکانیزم‌ها و مبانی قیمت‌گذاری این دو با یکدیگر مشترک است.

## ■ نتایج نخستین جایزه ملی سیاست‌گذاری

با رأی هیئت داوران، طی جایزهٔ امسال یک «پروژهٔ برتر سال»، «پنج پروژهٔ شایستهٔ تقدیر نخستین جایزهٔ ملی سیاست‌گذاری» و «۱۷ پروژهٔ شایستهٔ تقدیر مراحل دوم و سوم» طی مراسم اختتامیه معرفی و تقدیر شدند.

پروژهٔ «برزخ بی‌هویتی در سرزمین مادری» با ارائهٔ پیمان حقیقت‌طلب از انجمن دیاران، عنوان «پروژهٔ سال» را از آن خود کرد.

در مقام بعدی، پروژهٔ «آینده‌پژوهی بافت پیرامون حرم مطهر رضوی» با ارائهٔ دکتر محسن اکبرزاده و دکتر ادريس راموز از پژوهشکدهٔ نوین شهر معنوی ثامن، در رتبهٔ دوم به عنوان یکی از پروژه‌های شایستهٔ تقدیر جایزهٔ امسال معرفی شد.

سپس پروژهٔ «مدل ساماندهی جمع‌آوری گازهای همراه نفت» با ارائهٔ دکتر مهدی روح‌اللهی از مؤسسهٔ مطالعات انرژی سبحان، در رتبهٔ سوم، شایستهٔ تقدیر شناخته شد.

پروژهٔ «روایت یک تغییر در سیاست‌های مهاجرتی» با ارائهٔ امیرحسین چیت‌ساززاده از انجمن دیاران، از دیگر پروژه‌های شایستهٔ تقدیر جایزهٔ امسال بود که در جایگاه چهارم قرار گرفت.

و پروژهٔ «بررسی صنعت تولید ماشین‌آلات صنعتی در کشور» با ارائهٔ دکتر رضا اسدی‌فرد از پژوهشکدهٔ مطالعات فناوری، عنوان پروژهٔ پنجم را کسب کرد و شایستهٔ تقدیر شد.

و در نهایت پروژهٔ «معرفی سامانهٔ قانون بان» با ارائهٔ دکتر مهدی فلاحیان از اندیشکدهٔ شفافیت برای ایران، آخرین پروژهٔ شایستهٔ تقدیر نخستین جایزهٔ ملی سیاست‌گذاری بود که در مقام ششم قرار گرفت.

در مراسم اختتامیه، علاوه بر تقدیر از پروژه‌های برتر و شایستهٔ تقدیر، ارائه‌های مختصری در غالب «ناب» (نطق الهام‌بخش) از پروژه‌های برتر جایزهٔ سال ۹۸ نیز صورت گرفت. در این قسمت نمایندگان اندیشکدهٔ شفافیت برای ایران، پژوهشکدهٔ مطالعات فناوری و اندیشکدهٔ اقتصادی مقاومتی به ارائهٔ تجربیات خود در قالب نطق‌های الهام‌بخش پرداختند.





## ■ نگاه تکمیلی به نخستین جایزه ملی سیاستگذاری

ناگفته، بدیهی است که قرار گرفتن یک پروژه در رقابتی وسیع و همه‌جانبه، موجب سنجش گستره‌ای از شاخص‌ها در پروژه مذکور می‌شود؛ از انتخاب موضوع و نگاه پژوهشگر به مسئله تا رویکرد اتخاذ شده برای پیگیری مسئله؛ از قدرت اقتناع‌سازی و همراه‌سازی مخاطب/سیاستگذار تا تلاش برای طراحی افکت‌ها و انیمیشن‌های تقویت‌کننده بحث؛ از بینش راهکاردهی و راهکارسازی تا توانایی پیاده‌سازی و اجرایی‌سازی؛ از نفوذ در ذی‌مدخلان تا لابی کردن میان ذی‌نفعان؛ همه و همه بخشی از پازل سیاست‌پژوهی درست و قوی را تکمیل می‌کنند. بنابراین آنچه در جریان برگزاری ۹ ماهه نخستین جایزه ملی سیاستگذاری رخ داد و باید به عنوان درس مهم بر تارک زیست‌بوم اندیشه‌ورزی حک شود، فرصت یادگیری و یاددهی است که از پس شاخص‌های ارزیابی بیرون می‌آید.

از این رو؛ پروژه‌هایی که در هر مرحله از ادامه رقابت و اعتبارسنجی در سطوح بالاتر بازمی‌مانندند، حاوی توشه دانش و نقاط قوت در برخی از شاخص‌های مذکور هستند که غفلت نسبت به آن‌ها، اشتباه راهبردی بازیگران زیست‌بوم اندیشه‌ورزی خواهد بود.

## ■ بازخوردهایی درباره برگزاری جایزه ملی سیاستگذاری

آنچه ذکر شد، مختصری از چرایی و چگونگی نخستین جایزه ملی سیاستگذاری بود؛ اما بازخوردها و واکنش‌ها نسبت به نفس ایجاد چنین رویدادی و نحوه برگزاری آن، در مرورهای آماری مغفول می‌ماند. فیدبک‌های اندیشه‌ورزان ارائه‌دهنده، نمایندگان اندیشکده‌ها، اعضای هیئت داوران، رسانه‌های رسمی کشور و مخاطبان عام را در یک دسته‌بندی کلی می‌توان اینطور برشمرد:

■ ماهیت رویداد، یک نوع شفاف‌سازی درباره زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور، ظرفیت‌ها و چالش‌های این فضا فراهم آورده است. جایزه ملی سیاستگذاری با تجمیع و گردهم‌آوری آنچه در اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی در حال وقوع است، امکان شناخت و بررسی این فضا را در وهله نخست برای فعالین این حوزه و تدقیق و تصحیح کارهایشان فراهم می‌آورد و در وهله بعدی برای سیاستگذاران و تصمیم‌گیران اجرایی کشور، امکان شناسایی و دسترسی به آخرین سیاست‌پژوهی‌ها را مهیا می‌سازد؛

■ ایجاد فضای رقابت و مقایسه و بررسی تطبیقی قوت و ضعف کارهای اندیشکده‌ای، تشخیص سره از ناسره را تسهیل می‌کند. معرفی الگوهای برتر، نه تنها به آموزش «انتخاب مسئله»، «شناخت ابعاد مسئله» و «روش‌های حل مسئله» کمک می‌کند، بلکه منجر به آسیب‌شناسی اندیشه‌ورزی در مراحل سه‌گانه پیش‌گفته نیز می‌شود؛

■ نحوه برگزاری جایزه ملی سیاستگذاری، با رویایی مستقیم و منظم افراد منجر به شبکه‌سازی اندیشه‌ورزان و اشتراک‌گذاری اطلاعات زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور شد. چرخش دانش به نحوی پویا و دموکراتیک، ارتباط و اتصال اندیشه‌ورزان با یکدیگر و مراکز اندیشه‌ورزی و سیاست‌پژوهی را تسهیل کرده است؛

■ شناخته شدن جایزه ملی سیاستگذاری توسط رسانه‌های رسمی از جمله صداوسیما، نوعی از نیاز را در مدیران رسانه‌ای دامن زده است که جهت برنامه‌ریزی‌های محتوایی خبرگزاری‌ها و پیش‌تولید برنامه‌های صداوسیما ارجاعات مستمر و هفتگی به جامعه اندیشکده‌ها دارند؛

■ افزایش بازدید سایت و شبکه‌های اجتماعی جامعه اندیشکده‌ها در خلال برگزاری جایزه ملی سیاستگذاری، با توجه به فوق‌تخصصی بودن محتوای رویداد، از اقبال و واکنش مثبت مخاطب کمترتخصصی نسبت به این رویداد تخصصی خبر می‌دهد.



# مصاحبه با داوران مرحله نهایی جایزه ملی سیاستگذاری



نخستین جایزه ملی سیاستگذاری در مرحله سوم و پنل نهایی، از ارزیابی هیئت داوران مجربی بهره برد که هر یک به تنهایی وزن و اعتبار فضای سیاست‌پژوهی و سیاستگذاری کشور محسوب می‌شوند. بینش راهبردی و دانش سیاستی‌ای که در این مرحله به ارزیابی پروژه‌ها وارد شد، حاوی درس‌هایی برای اندیشه‌ورزان، سیاست‌پژوهان و پژوهشگران زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور است تا در طرح‌هایی که برای اداره کشور و طراحی سیاستگذاری کشور ارائه می‌دهند، استفاده کنند.

در ادامه، گفت‌وگوهای جامعه اندیشکده‌ها با پنج عضو هیئت داوران نخستین جایزه ملی سیاستگذاری را می‌خوانید. در این گفت‌وگوها، نظر داوران در خصوص اعتبارسنجی و برقراری نسبت میان خروجی اندیشکده‌ها را جویا شده‌ایم. همچنین در فرم و فحوای این گفت‌وگوها، می‌توانید ارزیابی داوران از سطح برگزاری جایزه را نیز دنبال کنید.



## ارزیابی و ترازسنجی به مثابه صیانت و حمایت

گفت‌وگو با روح‌اله ایزدخواه، نماینده مجلس یازدهم و داور نخستین جایزه ملی سیاستگذاری

دکتر روح‌اله ایزدخواه، کارشناسی مهندسی صنایع و ارشد MBA را از دانشگاه صنعتی شریف و دکترای خود را از دانشگاه علامه طباطبائی دریافت کرده است. نمایندگی مجلس، رئیس مرکز رصد سازمان مدیریت صنعتی ایران، مشاوره در معاونت برنامه‌ریزی وزارت صنایع و معادن ایران و اتحادیه سراسری تعاونی‌های صنایع پایین پتروشیمی و مدیر عامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی، بخشی از سابقه اجرایی وی در سیاستگذاری است. فعالیت‌های پژوهشی ایزدخواه در اندیشگاه توسعه منطقه‌ای فناوران به عنوان مدیر عامل، شبکه تحلیلگران فناوری به عنوان معاون و مرکز مطالعات فناوری دانشگاه صنعتی شریف به عنوان مدیر گروه صنعت دنبال شده است. با این مقدمه، حضور وی در فهرست اولویت‌های اندیشکده‌ها برای داوری نخستین جایزه ملی سیاستگذاری، مستند و منطقی می‌نماید. آقای دکتر ایزدخواه در این گفت‌وگو، مرور کوتاهی بر ضرورت ترازسنجی خروجی اندیشکده‌ها داشته است. به نظر وی ارزیابی و ترازسنجی اندیشکده‌ها، نوعی صیانت از اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی است که در نهایت به رشد هر چه بیشتر آن‌ها منجر می‌شود.

سیاستگذاری و اجرا و هدایت حکمرانی به سمت اهداف مطلوب ضروری است.

در این فضای رشد و بالندگی اندیشکده‌ها، نیاز به صیانت از کار اندیشکده‌ها است؛ که دچار فضای حبابی و رشد قارچ‌گونه نشوند. بنابراین باید به صورت مرتب فعالیت‌ها و خروجی‌های اندیشکده‌ها ارزیابی شوند، تا از آن‌ها صیانت شود. با نگاه به اینکه خود این ارزیابی، باعث رشد اندیشکده‌ها می‌شود.

با این مقدمه می‌توان گفت جایزه ملی سیاستگذاری، کار لازمی است. تضارب آرا، تبادل اندیشه‌ها و ارائه مدل‌های گوناگون حکمرانی در قالب این جریان، ذی‌قیمت است و به ایجاد هم‌افزایی و هویت جمعی در جامعه اندیشکده‌ای

## ■ نقش ارزیابی پروژه‌ها در فضای اندیشکده‌های کشور را چطور می‌بینید؟

اندیشکده‌ها از بیش از ۲۰ سال پیش در کشور شکل گرفته‌اند. در همان ابتدا علیرغم سرعت کند، قوت نسبی هم داشتند و نسبت به پژوهشکده‌ها کارهای متمایزی صورت می‌دادند. اندیشکده‌ها سالم متولد شدند و رشد کند آن‌ها، از دهه ۹۰ سرعت تصاعدی به خود گرفت؛ تا امروز که یک فعالیت شناخته‌شده، فراگیر و رسمی حول آن‌ها شکل گرفته است. چنین ظرفیتی، برای اصلاح حکمرانی در کشور نیاز بود و هست. به خصوص در فضای سیاست‌زده کشور که متأسفانه کشمکش‌های سیاسی ریل حکمرانی را دچار سردرگمی می‌کنند، وجود اندیشکده‌ها برای اصلاح امور،



کشور کمک می‌کند. انتشار اندیشه‌ها، اندیشکده‌هایی را که منزوی هستند، از انزوا خارج می‌کند تا همتاها و مکمل‌های خود را پیدا کنند. اندیشکده‌ای روی قانون خوب کار کرده، یک اندیشکده روی فضای سیاستگذاری و اجرا خوب کار کرده و اندیشکده‌ای روی فضای اجتماعی کار کرده است. اینها چون درباره‌ی کل جامعه فکر می‌کنند، باید دوشادوش هم فعالیت کنند و سعی شود آن اتفاقی که برای علم پیش آمد و دانشگاه ما را دچار جزئی‌نگری و تفکیک بیش از حد علوم کرد، به طوری که علوم انسانی به یک سمت پرتاب شد و

علوم مهندسی به سمتی دیگر، در فضای اندیشکده‌ای تکرار نشود. امروز فضای دانشگاهی از حل هر مسئله‌ای عاجز است. سعی ما باید این باشد که در فضای اندیشکده‌ای این مسئله تکرار نشود. اندیشکده‌ها باید در ارتباط، تعامل و هم‌افزایی با هم باشند. این رقابت، محرکی برای تضارب هر چه بیشتر اندیشکده‌ها و محصولاتشان است و ترازسنجی‌ای که در خلال آن اتفاق می‌افتد، یک اثر بعدی از خودش بروز می‌دهد که آن تعامل و هم‌افزایی بین اندیشکده‌ها است. و من امیدوارم در حد یک مسابقه باقی نماند و الگوهای موفق شناسایی شده سریعاً بین اندیشکده‌ها سرایت پیدا کنند. نکته‌ی آخر اینکه باید مراقبت شود این رقابت در فضای تهران و چند کلان‌شهر حبس نماند و اندیشکده‌ها یا هسته‌های اندیشه‌ورز استانی و شهرستانی را هم درگیر کند و سهمی برای آن‌ها در نظر گرفته شود.

## ■ اثر ایجاد رقابت در زیست‌بوم اندیشه‌ورزی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در هر حرکت اجتماعی، بحث الگوها حیاتی است. چون اساساً تفاوت اساسی حرکت اجتماعی با حرکت بوروکراتیک این است که دستوری، بخشنامه‌ای و از بالا به پایین نیست. بنابراین عاملی که باعث پیش‌ران اندیشکده‌ها می‌شود، الگوهای موفق است. هر چه ما این الگوهای موفق را بهتر ارزیابی و معرفی کنیم، باعث تسریع حرکت اندیشکده‌ها و بهبود مسیر آن‌ها می‌شود.

## ■ سطح نخستین جایزه ملی سیاستگذاری و پروژه‌های ارائه‌شده را چطور دیدید؟

روش کار، روش قابل دفاعی است. یعنی ابتدا یک ارزیابی اولیه بین چندین اندیشکده مختلف صورت گرفته است و گزینه‌هایی

که در تراز اخذ جایزه ملی هستند به مرحله داوری نهایی راه یافتند. از این جهت دقت نظر خوبی در گزینه‌های این رقابت صورت گرفته و انتخاب‌ها، انتخاب‌های خوبی بوده است. فضای ارائه‌ها و محتوای ارائه‌ها و هیئت داوری نیز در تراز قابل قبولی است. امیدوارم این مسیر ادامه پیدا کند و دچار آفت‌هایی که گاهی امثال این نوع مسابقات می‌شوند، نشود. و با حفظ سلامت ادامه یابد.

طرح‌های این دوره که بررسی شد، تراز مقبولی داشت؛ مسائلی که مطرح شدند، جدی بودند و حاشیه‌ای نبودند. دوستان ارائه‌دهنده ضمن حل مسئله، جهت اینکه مسئله را در جامعه، دولت و حاکمیت جاری و ساری کنند، تلاش کرده بودند.

## ■ فکر می‌کنید فضای اندیشکده‌ای کشور چقدر می‌تواند مسائل جامعه را بازتاب دهد؟

در مورد ارتباط اندیشکده‌ها با نیازهای جامعه نکته‌ی ظریفی به خصوص در ده سال اخیر اتفاق افتاده است، هم‌افزا شدن جامعه‌ی اندیشکده‌ای با فضای مطالبه‌گری بوده است. این دو جریان با هم عجین شده‌اند. گاهی دوستانی که مطالبه‌گر بودند، بعد از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه به سمت اندیشکده‌ها و فضای اندیشه‌ورزی روی می‌آوردند یا برعکس اندیشکده‌ها از جریان مطالبه‌گر استفاده می‌کنند و حرفشان را در جامعه تسری می‌دهند. این امتزاج خوب و لازم است؛ چراکه هم اندیشکده‌ها از دردهای اجتماعی متأثر می‌شوند و هم اندیشه در اتاق‌های سیاستگذاری حبس نمی‌شود و اصطلاحاً کپک نمی‌زند. جامعه ما خنثی نیست و نسبت به گذشته موشکافت‌تر و دقیق‌تر شده است. از این جهت زیست اجتماعی اندیشکده‌ها و انتشار اندیشه در فضای عمومی، اجتماعی، نخبگانی لازم و ضروری است.

حاکمیت، مجلس، دولت، دستگاه‌های نظارتی، شوراهای عالی و نهادها، برای ارتباط با جامعه و نیازهای آن باید به اندیشکده‌ها متوسل شوند. هیچ نماینده و سیاستمداری علامه نیست و باید اندیشکده‌ها را فعال کنیم. اینکه رهبری گفتند ما به هزاران نقشه راه نیاز داریم یعنی به هزاران اندیشکده نیاز داریم. بنابراین برای رشد و تقویت بیشتر اندیشکده‌ها هنوز جای کار زیادی داریم.



تضارب آرا، تبادل اندیشه‌ها و ارائه مدلهای گوناگون حکمرانی در قالب جایزه ملی سیاستگذاری، به ایجاد هم‌افزایی و هویت جمعی در جامعه‌ی اندیشکده‌ای کشور کمک می‌کند.





## الگوهای نمونه و ارائه‌ترازی برای فعالیت اندیشه‌ها

گفت‌وگو با دکتر محمد جلال، عضو هیئت داوران نخستین جایزه ملی سیاستگذاری

دکتر محمد جلال، مدرک کارشناسی مهندسی برق خود را از دانشگاه صنعتی شریف و کارشناسی ارشد و دکترای اقتصاد را به ترتیب از دانشگاه تهران و علامه طباطبایی اخذ کرده است. وی چندین سال قائم مقام معاون مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت بوده است. همچنین عضویت در کمیسیون اقتصادی دولت دوازدهم و مشاور در پارک فناوری پردیس و وزارت صنعت، معدن و تجارت از دیگر سوابق دکتر جلال محسوب می‌شود. حضور وی در ترکیب هیئت داوران جایزه ملی سیاستگذاری، اولویت بسیاری از اندیشه‌ها بود که محقق شد. آقای دکتر جلال، تدوین شاخص‌های ارزیابی را یک جریان ساختاری برای ارتقای کیفیت فعالیت اندیشه‌ها ادراک می‌کند و در گفت‌وگوی پیش رو، بر یادگیری مستمر اندیشه‌ها و اندیشه‌ورزان طی دوره‌های متمادی جایزه تأکید دارد.

است، مثل قدرت بیان، فن خطابه، انتقال مفاهیم و استفاده از ابزارهای هنری در انتقال مفاهیم، ارتقا دهند.

از طرف دیگر در لایه محتوا، مطالعات و همفکری‌ها، نشست‌های نخبگی و مصاحبه‌های میدانی و هر آنچه را که برای تدوین یک سیاست اثربخش لازم است، در خلال مسابقه بهبود می‌بخشند و یادگیری‌هایی اتفاق می‌افتد. حتی شاخص‌های رقابت و داوری آثار نیز می‌تواند یک جریان ساختاری برای کیفیت بخشیدن به فعالیت‌های اندیشه‌ها ایجاد کند.

بنابراین ایده مسابقه را ایده جذابی می‌دانم. گرچه دور اول است و یادگیری طی این دوره حتما در بهبود برگزاری دوره‌های بعد موثر است، ولی حتماً ایده اثربخشی است.

## ■ نظر شما درباره اعتبارسنجی خروجی اندیشه‌ها و ایجاد رقابت بین اندیشه‌ها چیست؟

کارکرد اندیشه‌ها به معنی تدوین سیاست به کمک تجویز، حل مسئله و پیاده‌سازی راهکارها در جامعه، پدیده نوظهوری است و در ایران عمری کمتر از ۱۰ سال دارد. اقدام جامعه اندیشه‌ها برای ایجاد فضای رقابتی بین اندیشه‌ها و اندیشمندان کمک می‌کند تا این کارکرد کیفیت پیدا کند.

این مسابقات کمک می‌کند اندیشه‌ها و اندیشه‌ورزان سواد و توانمندی‌های خود را در مواردی که از جنس قالب

## ■ دربارهٔ اثری که معرفی الگوها به عنوان خروجی جایزه می‌تواند داشته باشد هم صحبت می‌کنید؟

اول اینکه وقتی در یک رقابت موفقیتی برای یک سیاست برتر یا یک نوع تفکر یا یک سیاست پژوهی یا اجرای یک پژوهش فراهم می‌شود، آن پژوهش برتر به نوعی به کشور معرفی می‌شود. چون یک وجه مأموریت‌های جامعهٔ اندیشکده‌ها، فعالیت‌های رسانه‌ای و اطلاع‌رسانی است و در واقع تربیون اندیشه‌ورزی کشور است. مسابقات هم بخشی از این ایده است.

همچنین معرفی الگوهای برتر می‌تواند برای اندیشکده‌های مختلف ایجاد یک نوع هارمونی بکند و یادگیری‌هایی اتفاق بیفتد که از کلاس‌های درس و دانشگاه درنیاید. با معرفی پروژه‌های برتر می‌توانیم جامعهٔ فکری و اندیشه‌ورز کشور را با الگوهای نمونه (Best Practice) آشنا کنیم. از این جهت که علاوه بر اینکه حرف‌های خودشان را که ممکن است حرف‌های دقیق و مهمی باشد، بیاموزند که آن حرف را در چه تراز و کلاسی باید تدوین و به اثر نزدیک کنند تا بشود آن را یک سیاست پژوهی یا سیاستگذاری اثربخش دانست. به نظرم با معرفی کردن اندیشه‌ها یا راه‌حل‌های انتخاب شده و تفکیک و تجزیه درست آن‌ها و نتایجی که از قضاوت داوران اتفاق می‌افتد، این الگوسازی شکل می‌گیرد و فضاسازی مناسب برای رعایت کردن ضوابط قالبی محتواهای تولید شده برای افزایش اثربخشی هم شکل می‌گیرد.

## ■ شما تا چه حد اندیشکده‌ها را در انتقال مسائل روز و درد جامعه به سیاستگذاران مؤثر می‌دانید؟

این انتقال، دو سطح دارد. یک سطح اکتشاف دردهای جامعه و عمومی کردن آن‌هاست. که این خودش نیاز به راهکارهایی دارد و در دنیا هم تجربیاتی برای آن وجود دارد. حتی می‌تواند موضوع کار یک اندیشکده باشد یا جامعهٔ اندیشکده‌ها برای تشخیص مسئله‌های جامعه یا اولویت بندی این مسئله‌ها نسبت به یکدیگر ورود کند.

اگر این اتفاق بیفتد در سطح بعد نیازمند این هستیم که به جامعهٔ تحصیل کرده‌مان



کارکرد اندیشکده‌ها به معنی تدوین سیاست به کمک تجویز، حل مسئله و پیاده‌سازی راهکارها در جامعه است. جایزهٔ ملی سیاستگذاری به ارتقای کیفیت این کارکرد کمک می‌کند.

مهارت‌هایی را منتقل کنیم. دانش صریح را در دانشگاه منتقل کردیم، حالا یک دانش ضمنی و مهارت است که با بیان هم منتقل نمی‌شود و با تمرین و یادگیری در ساختارهای فکری و اندیشه‌ورزی حاصل می‌شود. در ساختارهای علمی افراد با متدولوژی‌های علمیه توصیف دقیق پدیده‌ها یا در بهترین حالت پیش بینی آن‌ها می‌پردازند. در حالی که مأموریت در اندیشه‌ورزی و اندیشکده‌ها، تجویز است. تجویز یعنی مورد قضاوت قرار گرفتن. ما در توصیفات علمی مورد قضاوت قرار نمی‌گیریم اما در تجویز می‌توانیم اشتباه کنیم و تصمیمات غلط بگیریم و در عمل این یادگیری و احتراز از اشتباه اتفاق می‌افتد.

بنابراین یک اندیشه‌ورز یا اندیشکده مؤثر، تشخیص مسئله می‌کند، راه‌حل می‌دهد، در لایه اجرا ورود می‌کند، و بعد متوجه می‌شود که تشخیص‌هایش در کجا نیاز به اصلاح و بهبود دارد.

چنین مسابقه‌ای می‌تواند کیفیت را افزایش دهد. از این طریق که افراد فارغ از اینکه موضوع و پیچیدگی‌های آن چیست، در طی زمان به انسان‌های قدر، توانمند و حرفه‌ای تبدیل می‌شوند؛ که وقتی یک پدیده را مشاهده می‌کنند بتوانند تولید محتوایی بکنند که این محتوا معمولاً میان‌رشته‌ای است؛ یعنی از علوم مختلف دارای سواد عمومی است و امکان ترکیب این‌ها را در تجویز و حل مسئله دارد. وقتی طی این مسابقه، گریدینگ و برندی برای آن فرد یا آن اندیشکده ایجاد می‌شود، انگار داریم گوش مسئولین کشور را نسبت به خروجی‌هایی که حاصل می‌شود، شنواتر می‌کنیم و شنوندگی مسئولین را نسبت به اثرپذیری از این نهاد حقوقی جدید التأسیس افزایش می‌دهیم.

اگر این اتفاق بیفتد طی بازهٔ زمانی ۱۰ تا ۲۰ سال آینده، سرعت تفکیک راهکارهای اثربخش از راهکارهای سطحی

و غیرکارشناسی و به تأثیر رسیدن راهکارها یعنی شنوندگی تصمیم‌گیران و اثرپذیری آن‌ها از راهکارهای ارائه شده، افزایش می‌یابد. به نظرم جامعهٔ اندیشکده‌ها باید چنین هدف و دغدغه‌ای را پیگیری کند و از طریق همین مسابقات و ایجاد رسانه‌های تخصصی و رساندن آن‌ها به مسئولین و حتی آموزش مبانی فکری و مهارتی که اندیشکده‌ها نیاز دارند، تا در عمل و با تکرار زیاد و پیگیری و شکست خوردن‌ها اندیشکده‌ها به آن بلوغ برسند.



شاخص‌های رقابت و داوری آثار می‌تواند یک جریان ساختاری برای کیفیت بخشیدن به فعالیت‌های اندیشکده‌ها ایجاد کند.



با معرفی پروژه‌های برتر  
می‌توانیم جامعه فکری  
و اندیشه‌ورز کشور را با  
الگوهای نمونه آشنا کنیم.

اندیشه‌ورزی صرفا به یک توصیه و حرف خوب اکتفا نمی‌کند و پیگیری اینکه چه طور می‌توان یک حرف صحیح مؤثر خوب را با اعتقاد کامل به نتیجه رساند و یک مسئله را حل کرد، اتفاق می‌افتد و جایزه ملی سیاستگذاری برای این مهم، الگوسازی می‌کند. رویکرد رو به جلوست و حتما باید به بلوغ و تکامل برسد.

### ■ سطح آثار نخستین جایزه ملی سیاستگذاری را چطور دیدید؟

به آثار و پروژه‌های ارائه‌شده، نمره قابل قبولی می‌دهم. برای دور اول مسابقات بیش از انتظار بود. و نشان می‌دهد زحمت خوبی در پشت صحنه کار کشیده شده است. جنس اطلاع‌رسانی و فراخوان دادن به همه اندیشکده‌ها و مشارکت بعضی از اندیشکده‌ها از شهرستان‌های دیگر اتفاقات خوبی است که مشاهده کردیم و به عنوان اولین گام رسمی در این حوزه نمره قابل قبولی می‌دهم.

### ■ پیشنهاد شما برای بهبود جایزه در دوره‌های بعدی چیست؟

برگزاری یک الی دو دوره مصاحبه و راهنمایی (mentoring) برای اندیشکده‌ها قبل از برگزاری رویداد و ارائه‌ها، ضروری است. تذکرات تدوینی و آموزش معماری مطالب به بدنه اندیشکده‌ها، در حوزه ارائه، مدیریت زمان، پاسخگویی به سوالات، به عنوان گام پیشینی، لازم است. اینکه به چه مفاهیمی حتما بپردازند و به چه مفاهیمی نیاز نیست بپردازند. یک فرمت پایه‌ای برای تدوین ارائه‌ها داشته باشیم؛ که محتوا را حتما در همان فرمت جانمایی کنند و پیش از اینکه فرد بخواهد به صورت منعطف محتوای خود را ارائه دهد، یکسری چارچوب‌ها و قالب‌هایی که به صورت تجربی به دست آمده به افراد منتقل شود تا کیفیت ارائه‌ها و مدیریت زمان و بهره‌برداری از ظرفیت داورها به نحو بهتری صورت بگیرد.



### ■ فکر می‌کنید این رویداد در چنین مسیری بود و طرح‌هایی که ارائه شدند به آن بلوغ نزدیک بودند؟

الان قطعاً نمی‌توانیم بگوییم به آن بلوغ رسیده‌اند، چون اگر قبول کنیم به آن بلوغ رسیده‌اند، کار و نوآوری را متوقف می‌کنیم. اکنون خود جامعه اندیشکده‌ها هم در حال یادگیری است. همین که یک تشکل غیردولتی برای اندیشکده‌ها شکل گرفته است، یک گام رو به جلوست. ولی در نظام اعتبارسنجی باید شاخص‌ها دقیق‌تر شود. حتی لازم است بین دسته‌بندی مفاهیمی که اندیشکده‌ها تولید می‌کنند، تفکیکی قائل شد. بعضی از کارها تا لایه اجرا جلو رفته‌اند و اثر خود را توضیح می‌دهند، بعضی پروژه‌ها در لایه نظری یک رویکرد یا نگرش را توضیح می‌دهند و اصلاً لزومی ندارد در لایه اجرا ورود کند. مقایسه این دو با هم دقیق و منصفانه نیست. به نظرم این پختگی فقط با مواجهه با خروجی اندیشکده‌ها می‌توانست اتفاق بیفتد. این دور اول مسابقات است. به نظرم در سال‌های آینده دقت این موضوع بالا می‌رود و کمک می‌کند که تجربه اندیشه‌ورزی به معنی هنر تجویز راهکار برای حل مسئله و هنر پیگیری و به اثر رساندن آن تقویت شود.





## جایزه ملی سیاست‌گذاری و جهت‌دهی به فضای اندیشه‌ورزی

گفت‌وگو با مهندس صابر میرزایی، معاون پژوهشی مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت

مهندس صابر میرزایی، دانش‌آموخته مهندسی نرم‌افزار است و ستاد ویژه توسعه فناوری نانو، طی سال‌ها از قائم مقامی ایشان بهره برده است. مهندس میرزایی طی چندین سال گذشته معاونت پژوهش و توسعه مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت را بر عهده دارد و نقش بی‌بدیلی را در توسعه اندیشه‌های جوان و خودجوش در کشور ایفا کرده است. وی داور «جایزه اندیشه‌ورزی و سیاست‌سازی» را که با همکاری جامعه اندیشه‌ها و کنفرانس حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی در سال ۹۸ برگزار شد، بر عهده داشت. در تداوم شناسایی و معرفی پروژه‌های برتر اندیشه‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی نیز، عضو هیئت داوران جایزه ملی سیاست‌گذاری بود. آقای مهندس میرزایی در این گفت‌وگو از کارکردهای مهم جایزه ملی سیاست‌گذاری، بر جهت‌گیری اندیشه‌ورزی در آینده تاکید دارد.

طبیعی پیش نمی‌رفته‌اند و نیاز به پیگیری زیاد، اقناع‌سازی و اجماع‌سازی داشته‌اند، قدم‌هایی برداشته‌اند. مرور آثار نشان می‌دهد که ما در مواجهه با مسائل در بن‌بست نظری نیستیم. به طور مثال برای مسائل اقتصادی راه‌حل داریم. یعنی کار مطالعات و چاره‌اندیشی‌ها به جواب رسیده است. اما آثار با این مسئله هم مواجه هستند که در متقاعدسازی مسئولین، غلبه بر اقتصاد سیاسی مسائل، راهکارهای اجرایی و رسیدن به تصمیم، هنوز مقاومت و مسئله وجود دارد. حتی وقتی پروژه‌ای تبدیل به قانون و مصوبه مجلس هم می‌شود، به معنی پیاده‌سازی آن نیست و پیگیری لازم دارد.

### ■ به طور کلی نقش اندیشه‌ها را در بهبود زندگی مردم جامعه چطور می‌بینید؟

هر فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، سه بخش دارد: تشخیص درست مسئله، تصمیم‌گیری راجع به آن پدیده و اقدام درست. در رویه‌های عمومی گذشته به دو مقوله اول یعنی تشخیص و تصمیم کمتر بها داده شده است و شتاب‌زده وارد اقدام و عمل شده‌اند و تبعات، پیامدها و هزینه‌هایی به وجود آمده که مورد انتظار نبوده است.

شناخت مسئله و پدیده، فرآیند ساده‌ای نیست. کار این مؤسسات و مراکز سیاست‌پژوهی این است که تصمیم‌سازی کنند. یعنی در فاز تشخیصی وارد شوند و مشارکتشان در بهبود زیست جامعه این است که تشخیص جامعه را عمیق‌تر و دقیق‌تر کنند و از این طریق روی تصمیم‌گیری‌های جامعه تأثیر بگذارند. تأثیر اینها در تصمیم‌سازی خواهد بود.

### ■ نگاه شما به ایجاد فضای رقابتی بین اندیشه‌ها چیست؟ و اعتبارسنجی اندیشه‌ها را چقدر ضروری می‌دانید؟

هدف ایجاد رقابت نیست. هدف بررسی ما، اول اعمال سنجش و ارزیابی خوبی است که حمایت‌های آینده، مبتنی بر تشخیص درست باشد؛ و دوم تأثیراتی است که این رویداد در جهت‌گیری فعالیت‌های اندیشه‌ها می‌تواند داشته باشد. به عبارت دیگر، هدف این رویداد، ارزش گذاشتن به فعالیت‌هایی است که معطوف به نتیجه و تاثیرگذاری در فضای سیاست‌گذاری است.

### ■ نقش جایزه ملی سیاست‌گذاری و الگوهایی که از خلال آن معرفی می‌شود، در اکوسیستم اندیشه‌ورزی چیست؟

این رویداد، نقش فزاینده‌ای دارد؛ یعنی نقش امروز آن نسبت به نقش مورد انتظار از این جایزه در آینده، فزاینده است و انتظار می‌رود در آینده جهت‌دهنده فضای اندیشه‌ورزی باشد. فعلا در حال شناختن و شناخته شدن است.

### ■ آثاری که در این رویداد بررسی کردید در چه سطحی بودند؟

این یک حرکت نوپا و در حال شکوفایی است و نقش آن فزاینده است. آثاری که ما بررسی کردیم، بهترین کارهایی است که به ما ارائه شده است و در موضوعاتی که به طور



## رقابت، امکانی برای تشخیص پژوهش اصیل از غیراصیل

گفت‌وگو با دکتر علی سرزعی، استادیار دانشکده بیمه اکو دانشگاه علامه و داور جایزه ملی سیاستگذاری

کارشناسی مهندسی مکانیک دکتر علی سرزعی از دانشگاه صنعتی شریف، کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی اقتصادی از مؤسسه عالی آموزش و پژوهش در مدیریت و برنامه‌ریزی و دکترای اقتصاد از دانشگاه میلان ایتالیا بوده است. معاونت امور اقتصاد و برنامه‌ریزی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از سوابق اجرایی وی و عضویت در هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و مشاور اقتصادی مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری از سوابق پژوهشی ایشان است. دکتر سرزعی در حال حاضر عضویت در هیئت مدیره بانک رفاه کارگران را بر عهده دارد و در نظرسنجی از اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی، جزء انتخاب‌ها برای حضور در ترکیب هیئت داوران نخستین جایزه ملی سیاستگذاری بود. وی در این گفت‌وگو به ایجاد رقابت به عنوان سازوکاری برای تشخیص سره از ناسره در هر حوزه‌ای اشاره می‌کند و مزیت اعتبارسنجی پروژه‌های اندیشکده‌ای را تقدیر از برگزیدگان، در کنار الگوسازی برای کارهای ضعیف‌تر و پس رانده شدن پژوهش‌های تقلبی و ظاهری می‌داند.

عرصه‌های فکری هم فعالیت‌های کارا و ناکارا وجود دارد که وقتی کنار هم قرار بگیرند و خوب‌ها دیده و معرفی شوند، بدها مجبور به اصلاح می‌شوند. هر چه زمینه برای مقایسه و انتقال بازخورد بیشتر فراهم باشد، فشار بیشتری برای اصلاح ناکارها به وجود می‌آید و در مجموع کشور را رو به تعالی می‌برد.

### ■ بنابراین ضرورت اعتبارسنجی نه تنها در معرفی فعالیت‌های کارا خواهد بود، بلکه برای اصلاح فعالیت‌های ناکارا نیز موضوعیت دارد.

بله. مثل هر حوزه دیگری، در فعالیت‌های فکری و اندیشه‌ورزی نیز جنس تقلبی و جنس اصیل داریم. پژوهش اصیل با پژوهش ظاهری فرق بسیاری دارد. فردی که کارش، کپی‌پیست صفحات اینترنتی است، با فردی که خوانده، فکر کرده، آن دانش در ذهنش ته‌نشین شده، نگاهی به

### ■ نگاه شما به ایجاد فضای رقابتی بین اندیشکده‌ها چیست؟

در دانش اقتصاد گفته می‌شود رقابت باعث بروز کیفیت، نوآوری و خلاقیت در افراد می‌شود. فون‌هایک می‌گوید چرا افراد کنار هم مسابقه دو می‌دهند؟ چون وقتی یکدیگر را می‌بینند انگیزه بیشتری دارند که تندتر بدوند! بنابراین نفس ایجاد رقابت مطلوب است. در کارهای مطالعاتی و اندیشه‌ورزی هم وقتی سیاست‌پژوهان کنار هم قرار بگیرند و با هم رقابت کنند، متوجه قوت و ضعف کارهای دیگران و کارهای خود می‌شوند و با دیدن آن‌ها که کارا تر هستند، به اصلاح کارهای خود می‌پردازند و برای کارهای بعدی خود انگیزه بیشتری پیدا می‌کنند.

همان‌طور که در بخش صنعت کالای بد و خوب وجود دارد و رقابت در آن‌جا باعث می‌شود که شرکت‌هایی که کالای بد تولید می‌کنند ورشکست یا مجبور به اصلاح شوند؛ در

واقعیت داشته، برای فهم ابعاد متعدد و گاه متضاد مسئله تلاش کرده است، متفاوت است. دومی تلاش پژوهشی و فکری اصیل است، سمیل و کپی پیست کارهای سابق نیست. پژوهش‌های ظاهری برای مدرک گرفتن و ارتقای دانشگاهی مناسب هستند. مجلات علمی پژوهشی ما پر است از مقالاتی که هیچ سود و کاربردی برای جامعه ندارند. چون مسئله‌ای حل نمی‌کنند و فقط هزینه ایجاد می‌کنند. اما مسائل جامعه نیاز به پژوهش اصیل دارد.



راحت قرار می‌دهد. با نیت خوب در مسیری که افتاده‌اند آدم‌های صالح هم از قدرت، امکانات و نفوذشان برای آن‌ها استفاده کرده‌اند. این الگویی است برای افرادی که می‌خواهند در کشور مسئله حل کنند.

وقتی فعالیت‌های اصیل معرفی و قدردانی شوند، سایرین هم با نگاه به الگو خود را اصلاح می‌کنند؛ و این از طریق اعتبارسنجی و ارزیابی به دست می‌آید.

## ■ از نظر شما چه شاخص‌هایی برای شناسایی طرح‌های برتر مؤثر هستند؟

در اینجا هدف مقایسه سیاست‌پژوهی‌ها است و نه صرفاً پژوهش‌های علمی. بنابراین فقط معیارهای علمی را مدنظر نداریم و قوت کار علمی، فعالیت در راستای عمومی کردن، توانایی لابی کردن و ائتلاف‌سازی جهت اجرای طرح، چگونگی مواجه شدن و پشت سر گذاشتن محدودیت‌های قانونی یا سیاسی را مدنظر داریم. یعنی ارزیابی ما ناظر بر هر دو بعد فکری و عملی باید باشد.

## ■ برای اندیشکده‌ها در بهبود زندگی روزمره مردم نقشی قائل هستید؟

همواره یک خلایی بین مراکز پژوهشی و سازوکارها و دستگاه‌های اجرایی وجود داشته است. دستگاه‌های اجرایی می‌گفتند پژوهشکده‌ها یا دانشگاه‌ها مسائل ما را نمی‌فهمند، پژوهشکده‌ها هم می‌گفتند دستگاه‌های اجرایی به یافته‌های ما بی‌اعتنا هستند. قبلاً افرادی واسط می‌شدند از حوزه دانش یا پژوهش به سمت اجرا می‌رفتند و سعی می‌کردند این شکاف را پر کنند. اکنون برای این موضوع یک نهادی شکل گرفته است و اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی ایجاد شده‌اند و سعی می‌کنند بین این دو حوزه پل برقرار کنند. و با نزدیک کردن پژوهش‌ها به اجرایی شدن و لحاظ محدودیت‌های اجرا و پرداخت هزینه‌ها و تبعات ورود به عرصه اجرا، به حل مسائل جامعه کمک کنند.

## ■ اندیشکده‌ها چطور می‌توانند در انتخاب مسئله، نیازهای مردم را به لایه سیاست‌گذاری وارد کنند؟

مسائل جامعه حتی در کشورهای پیشرفته، تمام‌نشده است. در واقع تا زندگی اجتماعی هست، مسائل اجتماعی هم وجود دارند. اتفاقی که در مسیر رشد و پختگی اندیشکده‌ها افتاده است، این است که هر یک به فراخور سلیقه و علاقه روی چند مسئله متمرکز می‌شود و سعی می‌کند جایی بین پژوهش و اجرا قرار بگیرد؛ از یک طرف یافته‌های علمی و دانش بشر را مرور کند و از طرف دیگر ملاحظات اجرایی را بفهمد و بین این دو پیوند برقرار کند و راه‌حلی برای مسائل جامعه ایجاد کند. این نشانه‌ای از تقلای جامعه ایران برای زنده ماندن و پیشرفت و رشد است.

## ■ و تفاوت پژوهش اصیل و غیراصیل با ارزیابی و داوری است که مشخص می‌شود؟

طبیعتاً تفکیک بین پژوهش‌های اصیل و غیراصیل، نیازمند سازوکارهای داوری هستند. هر جا این قضیه مختل شده، جامعه ضرر کرده است. آدم‌ها دوست دارند خود را متفکر، پژوهشگر، استاد و صاحب ایده نشان دهند. ما نیاز به سازوکاری داریم که افرادی صاحب صلاحیت، تفاوت کار اصیل و قلابی را نشان دهند. وقتی فعالیت‌های اصیل معرفی و قدردانی شوند، سایرین هم با نگاه به الگو خود را اصلاح می‌کنند. و این از طریق اعتبارسنجی و ارزیابی به دست می‌آید و در نهایت منجر به این می‌شود که کار خوب دیده و تقدیر شود، کار ضعیف اصلاح شود و کارهای قلابی پس زده شوند.

## ■ نقش جایزه ملی سیاست‌گذاری را در اکوسیستم اندیشه‌ورزی کشور چگونه می‌بینید؟

نفس این مسابقه و جایزه، امکان مقایسه و رقابت را در فضای اندیشه‌ورزی کشور ایجاد می‌کند. ما وقتی یک کار خوب را معرفی می‌کنیم صرفاً برای تقدیر از آن کار خوب نیست، همچنین برای دیگرانی است که از آن یاد بگیرند. حتی شاید بتوان گفت به خاطر دیگران است که به کارهای موفق جایزه می‌دهیم. چون کار خوب که راه خودش را بلد است.

## ■ سطح آثار نخستین دوره جایزه را چطور دیدید؟

در میان پروژه‌ها، کارهایی بودند که چرخه سیاست‌گذاری را بسیار خوب طی بودند؛ یعنی مسئله را خوب شناخته‌اند، خوب مطالعه کرده‌اند اما متکی به کار کتابخانه‌ای نبوده‌اند و پا را از مرحله پژوهش فراتر گذاشته‌اند و به سمت اجتماعی کردن و علنی کردن مسئله رفته‌اند، برای حل مسئله یارگیری کرده‌اند، محدودیت‌های قانونی را با لابی و رایزنی حل کرده‌اند، موفق شده‌اند در حاکمیت ائتلاف‌سازی کنند. همچنین نیت خوبی داشته‌اند. من معتقدم شما یک کار خیر را شروع کنید و پیش ببرید، خدا هم آدم‌های صالح را سر





## قیاس اندیشکده‌ها و فرصت بی‌بدیل یادگیری

گفت‌وگو با مهندس علیرضا عبدالله‌زاده، مشاور برنامه‌ریزی اقتصادی بانک جهانی

تحصیلات مهندس علیرضا عبدالله‌زاده به کارشناسی مهندسی برق و کارشناسی ارشد اقتصاد از دانشگاه صنعتی شریف برمی‌گردد. همچنین کارشناسی ارشد سیاست‌گذاری عمومی از دانشگاه هاروارد، در سابقه تحصیلی وی دیده می‌شود. مشاور برنامه‌ریزی اقتصادی در بانک جهانی، مشاور در وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی و مؤسس و مدیرعامل شرکت توسعه و سیاست‌گذاری توس، بخشی از کارنامه پژوهشی و اجرایی مهندس عبدالله‌زاده است. وی سال‌هاست در حوزه تأثیر بر خط‌مشی‌های جمعی کشور مطالعه و فعالیت دارد. بنابراین جزء انتخاب‌های اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی برای داوری مرحله نهایی قرار داشت. در این گفت‌وگو عبدالله‌زاده دو چالش سیاست‌پژوهی‌ها را «فقدان زبان و ادبیات مشترک» و نیز «محدود شدن بر یک راه‌حل به جای سنجش راه‌حل‌های بدیل» می‌داند. مهندس عبدالله‌زاده تداوم جایزه را نوعی فرصت یادگیری برای اندیشکده‌ها و اندیشه‌ورزان جهت ساخت سیاست خوب می‌داند.

### ■ نگاه شما خیلی معطوف به خود اندیشکده‌ها بود، اگر سیستمی نگاه کنید وجود چنین رویدادی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

این رویداد پلی میان اندیشکده‌ها و سیستم است و اولویت‌بندی‌های سیستم می‌تواند از دل گفت‌وگوهای این رویداد شکل بگیرد. سیستم خودش را در معرض شناخت و تعامل با اندیشکده‌ها قرار داده است؛ و مثل قصه فیل مولانا هر کدام با یک رویکرد آن را می‌فهمند. این رویداد هم برای سیستم مفید است که به صورت تجمیع‌شده متوجه می‌شود چه رویکردها و نگاه‌هایی به آن وجود دارد، چالش‌هایش چیست و چه راهکارهایی را می‌تواند برای رفع

### ■ نگاه شما به ایجاد فضای رقابتی بین سیاست‌پژوهان و سیاست‌پژوهی‌ها چیست؟

رقابت بر سر جایزه نیست که اندیشکده‌ها را جلو می‌برد. اندیشکده‌ها اهدافی دارند و بسیاری از آن‌ها ارزش‌محور هستند و قصد ایجاد تغییر جدی دارند. اما وجود یک نوع رقابت به عنوان یکی از شاخص‌های مقایسه می‌تواند فرصتی ایجاد کند که اندیشکده‌ها دور هم جمع شوند، با شاخص‌های ارزیابی کارهایشان روبه‌رو شوند، از تجربیات هم یاد بگیرند، جایگاه خود را با آنچه می‌توانند باشند بسنجند. بنابراین این رویداد، یک فرصت یادگیری است و آن‌ها که حائز رتبه نمی‌شوند نباید تصور کنند کارشان ارزشی ندارد. بلکه آن را فرصتی برای ارتقا و بهبود کارهای خود ببینند.

چالش‌ها به کار بندد. برای اندیشکده‌ها هم از این جهت مفید است که نقطه‌های ورود (entry point) سیستم را می‌شناسد و نقاط تغییر را شناسایی می‌کند. یعنی آورده‌هایی برای سیستم و آورده‌هایی برای اندیشکده‌ها و مجموعه‌های سیاست‌پژوهی دارد. با یک تحلیل گفتمانی و تماتیک، می‌توان دریافت بیشتر نگرانی‌ها و امیدها در نگاه اندیشکده‌ها برای تغییر کجاست؟ یا بیشتر تلاش‌ها برای تغییر در کجا صورت گرفته است؟ حتی بعد از رویداد، باید وارد یک گفت‌وگوی مستمر با اندیشکده‌ها و سطوحی از سیستم شد تا آموخته‌هایی که تا این لحظه جمع شده به نتیجه برسد. چون ۲۵۳ پروژه بوده است و یعنی هزاران نفر ساعت تجربه و تلاش پشت ارائه‌ها بوده است. اینجا، عصاره تجربه زیسته اکوسیستم اندیشه‌ورزی کشور است و جا دارد به محصولاتی تبدیل شود که باعث تغییر شود.

## ■ نقش جایزه ملی سیاستگذاری را در اکوسیستم اندیشه‌ورزی کشور چطور می‌بینید؟

حدود ۲۵۳ پروژه از بیش از ۵۰ اندیشکده در جایزه امسال مشارکت داشتند. فکر نمی‌کنم اندیشکده‌ها به این تعداد تاکنون دور هم جمع شده باشند. مهمترین دستاورد گردهم‌آیی این است که به بهانه این جایزه آدم‌ها دور هم جمع می‌شوند و همدیگر را می‌شنوند و در معرض مقایسه قرار می‌گیرند. این دستاورد بزرگی است که امیدوارم ادامه پیدا کند و ادبیات مشترک ایجاد کند. ضمن اینکه بسیاری از اندیشکده‌ها به خصوص مجموعه‌های مستقل، مشکلات مالی هم دارند و جوایز می‌تواند مؤثر باشد.

## ■ درباره ایجاد ادبیات مشترک بین اندیشکده‌ها که اشاره کردید توضیح می‌دهید؟

آنچه در این دوره جایزه مشاهده شد این بود که اندیشکده‌ها نه تنها در روش مطالعه و پژوهش بلکه در شیوه ارائه و ساختن گفت‌وگوی سیاسی، تفاوت‌های جدی با هم دارند. و این نشان می‌دهد که تاکنون از هم یادگیری نداشته‌اند و هر کدام به صورت مجزا

طبق ایده اولیه خود اندیشکده‌ای تأسیس کرده است. مرحله سوم مسابقه است و ما ایده‌های بد نداشتیم؛ ولی ارائه‌ها نشان داد که هنوز جای یادگیری از هم و به هم داریم.

## ■ منظور شما یک نوع پالایش است که باید اتفاق بیفتد؟

این پالایش با دور هم جمع شدن و از هم یاد گرفتن ایجاد می‌شود. خود جایزه طرح مهم نیست، این یک بهانه است که ببینیم که در همین وضعیتی که بسیاری فکر می‌کنند نمی‌شود کاری انجام داد، یک عده توانسته‌اند تغییر واقعی ایجاد کنند و روی زندگی هزاران آدم تاثیر بگذارند. من این امید را در صدای برخی از ارائه‌دهنده‌ها خیلی قوی‌تر از بقیه می‌شنوم. یعنی پالایش حتی نسبت به اینکه «می‌توان تغییر ایجاد کرد» و فقط باید راهش را پیدا کنیم. یکی از شیوه‌های کشف نقطه‌های تغییر، یادگیری از دیگرانی است که این راه را رفته‌اند.

## ■ سطح آثار نخستین جایزه ملی سیاستگذاری را چطور دیدید؟

موضوعات طرح‌ها، موضوعات خوب و با اهمیتی بودند. فقط تفاوت‌های جدی در شیوه حل مسئله، گفتمان‌سازی و درآوردن راه‌حل‌ها دارند؛ که این را باید از همدیگر یاد بگیرند. داوران سعی می‌کنند به قدر دانش خود توصیه‌هایی خدمت دوستان ارائه کنند که کارها بهتر شوند. چون برداشت من این است که هر کدام از پروژه‌ها پتانسیل بالایی برای بهتر شدن دارند.

الان در وضعیتی هستیم که یک پنجره فرصت محسوب می‌شود. به این دلیل که بسیاری از مسائل ما چون درست حل نشده بودند یا به آن‌ها توجه نشده بود، الان تلبار شده‌اند و به حدی رسیده‌اند که برای همگان جلب توجه می‌کنند. درواقع این پنجره فرصت را بحران شکل داده است و فرصت طلایی برای کسانی است که قصد ایجاد تغییر دارند. فقط برای ایجاد تغییر باید درک مناسبی از ذی‌نفعان، و روابط بین آن‌ها، گزینه‌های مختلف داشته باشند. از چالش‌های دیگری که اینجا دیدم در پروژه‌ها، گزینه‌های متفاوت نشده بود. یک مسئله، تنها یک راه‌حل ندارد. یک مسئله



این رویداد، یک فرصت یادگیری است و آن‌ها که حائز رتبه نمی‌شوند نباید تصور کنند کارشان ارزشی ندارد. بلکه آن را فرصتی برای ارتقا و بهبود کارهای خود ببینند.



این رویداد پلی میان اندیشکده‌ها و سیستم است و اولویت‌بندی‌های سیستم می‌تواند از دل گفت‌وگوهای این رویداد شکل بگیرد.



به تعداد آدم‌ها راه‌حل دارد. بستگی دارد که شما چطور نگاه کنید و کدام گزینه‌ها را ببینید. آسیب‌شناسی خوب و وزن‌دهی به راه‌حل‌های مختلف، برای پروژه‌های سیاسی اهمیت اساسی دارد.



هزاران نفر ساعت تجربه و تلاش پشت این ارائه‌ها بوده است. اینجا، عصاره تجربه زیسته اکوسیستم اندیشه‌ورزی کشور است و جا دارد به محصولاتی تبدیل شود که باعث تغییر شود.

## ■ غیر از گشودگی و وسعت نگاه نسبت به راه‌حل‌های مختلف، یک سیاست‌پژوهی درست، چه ملاحظاتی دارد؟

یک سیاست یا خط‌مشی خوب سه قسمت دارد: از نظر فنی باید درست چیده شده باشد. یعنی شبیه یک مهره دومینو که طی یک مسیر اثبات‌شده به هدف می‌خورد، طراحی درستی داشته باشد. دوم از نظر سازمانی قابلیت اجرا داشته باشد. یعنی سنجیده شده باشد سازمانی که این برنامه روی میزش گذاشته می‌شود توانایی اجرای آن را دارد یا خیر. سوم اینکه از نظر جمع‌بندی نیروهای ذی‌نفع اعم از مردم، گروه‌ها، سازمان‌ها و غیره قابل حمایت باشد.

بعضی از سیاست‌پژوهی‌ها در هر سه این بخش‌ها به مشکل می‌خورند. چنین گردهمایی‌ها و رویدادهایی کمک می‌کنند در هر یک از این بخش‌ها یادگیری حاصل شود و اندیشه‌ورزان بتوانند کارهای خود را در هر سه بخش محک بزنند. برای خود من اینجا یادگیری‌هایی داشت و با دوستان خوب و جدیدی آشنا شدم.

## ■ و سوال آخر اینکه فکر می‌کنید اندیشکده‌ها می‌توانند صدای نیازها و خواست‌های مردم باشند؟

به هر حال اندیشه‌ورزان و افراد فعال در اندیشکده‌ها، از دل مردم عادی هستند. اگر صداقت و عدم وابستگی



فکر نمی‌کنم اندیشکده‌ها به این تعداد تاکنون دور هم جمع شده باشند. مهمترین دستاورد گردهم‌آیی این است که به بهانه این جایزه آدم‌ها دور هم جمع می‌شوند و همدیگر را می‌شنوند و در معرض مقایسه قرار می‌گیرند.

خود را حفظ کنند، می‌توانند بازتاب مسائل جامعه باشند. مدل خوب فعالیت در اقتصاد و سیاست‌گذاری این است که «من چه ارزشی روی میز می‌گذارم و بابت این ارزش چه دستمزدی می‌گیرم؟». این، مدل اقتصاد سالم است. اما گاهی دستمزد گرفته می‌شود که توجیه‌کننده اشتباهات دستگاه‌ها باشند. اندیشکده‌ای که برای ماندگاری به فساد و رانت متوسل نمی‌شود، واقعاً حل مسئله می‌کند و بابت حل مسئله خود، جایزه می‌گیرد، اندیشکده سالمی است و می‌تواند صدای جامعه باشد.



# فصل سوم

## لیست پژوهش‌های اندیشکده‌ها



در این فصل، تمامی پژوهش‌هایی که در سال گذشته توسط اندیشکده‌های مختلف برای جامعه‌اندیشکده‌ها ارسال شده‌اند، در دوازده حوزه‌ی موضوعی «اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی، حکمرانی، انرژی، سیاست خارجی، آموزش، علم و فناوری، توسعه‌ی شهری و منطقه‌ای، کشاورزی و آب، محیط زیست، سلامت و دفاع و امنیت» دسته‌بندی شده‌اند و در قالب جداولی ارائه خواهند شد. در ابتدای هر یک از حوزه‌های موضوعی، آماري از پژوهش‌های موجود در آن بخش ارائه شده است؛ علاوه بر این اسامی تعدادی از سازمان‌های مرتبط و محورها و موضوعات پژوهش‌های آن بخش نیز آورده شده است. شایان ذکر است که در هر حوزه‌ی موضوعی پژوهش‌ها بر اساس امتیازی که از اعضای شورای علمی جامعه‌اندیشکده‌ها دریافت کرده‌اند، مرتب شده‌اند.

علم و فناوری	سیاست خارجی	انرژی	حکمرانی	فرهنگی و اجتماعی	اقتصاد
صفحه: ۶۹	صفحه: ۶۷	صفحه: ۶۵	صفحه: ۶۲	صفحه: ۵۶	صفحه: ۵۲
آموزش	توسعه‌ی شهری و منطقه‌ای	کشاورزی و آب	سلامت	محیط زیست	دفاع و امنیت
صفحه: ۷۰	صفحه: ۷۲	صفحه: ۷۳	صفحه: ۷۵	صفحه: ۷۶	صفحه: ۷۷

## دستگاه‌های مرتبط

وزارت امور اقتصادی و دارایی	وزارت راه و شهرسازی	کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی
وزارت صنعت، معدن و تجارت	بانک مرکزی	کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

# اقتصاد

## محورها و موضوعات

صنعت خودروسازی	fatf	اقتصاد و کرونا
وقف	سرمایه‌گذاری خارجی	صنعت نساجی
بانک‌ها و موسسات مالی	بیمه	صندوق‌های بازنشستگی
رونق تولید	تحریم	دیپلماسی اقتصادی
مسکن	مالیات	صادرات و واردات

۲۳	۲۷	تعداد	ارزیابی پروژه‌ها	۲۳،۱۳٪	۷۵
		۵	★★★★★		
		۱۵	★☆☆☆☆		
		۱۷	★★★☆☆		
		۲۵	★★☆☆☆		
تعداد اندیشکده‌ها	میانگین امتیازات	تعداد پروژها	سهم از کل پروژها	۱۱	★★★★★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
شناسایی و تحلیل صنایع و خدمات پیشرو در ایران و جهان در سطح کدهای دورقمی ISIC	گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر	امیربهداد سلامی	۱۳۹۶	★★★★★
بررسی روش‌های تادیه بدهی دولت به طلبکاران بزرگ	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	عباس خندان	۱۳۹۷	★★★★★
گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان ۲۰۲۰ (پیش و پس از کرونا)	پژوهشکده امور اقتصادی	روزبه بالونژاد	۱۳۹۹	★★★★★
سناریوهای تعامل ایران با fatf	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	عارف حسین زاده	۱۳۹۸	★★★★★
استفاده از ظرفیت طرح جاده ابریشم جدید در توسعه تجارت ایران با کشورهای محور مقاومت	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	رضا سهرابی	۱۳۹۹	★★★★★
تثبیت خودکفایی در تولید گندم؛ موانع و راهکارها	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	مهدی سروی	۱۳۹۷	★★★★★
بررسی چالش و فرصت و سناریوهای احتمالی و پیشنهاد‌های سیاستی در زمان کرونا	پژوهشکده مطالعات فناوری	سیدجعفر حسینی	۱۳۹۹	★★★★★
عارضه‌یابی خصوصی سازی ایران خودرو و سایپا	اندیشکده سیاستگذاری امیرکبیر	میلاد بیگی	۱۳۹۹	★★★★★
سند راهبردی تحول بهره‌وری اقتصادی نهاد وقف در سازمان اوقاف و امور خیریه	پژوهشکده مطالعات فناوری	روح‌اله ابوجعفری	۱۳۹۹	★★★★★
جذب بهینه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران با بهره‌گیری از مدل خارجی	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	مریم احمدیان	۱۳۹۹	★★★★★

امتیاز	سال انتشار	مدیر پروژه	اندیشکده	عنوان پروژه
★★★★★	۱۳۹۶	سعید شجاعی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	بررسی ضرورت ایجاد هاب و مراکز لجستیکی در ایران
★★★★★	۱۳۹۹	فاطمه میرجلیلی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	ضرورت تکمیل زنجیره ارزش در صنعت نساجی و ارائه راهکارها
★★★★★	۱۳۹۷	حسن یحیوی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	امکان سنجی حمایت از کالای داخلی از طریق کارت خرید مستمری بگیران تامین اجتماعی
★★★★★	۱۳۹۷	محمد مهدی امانی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	اصول اکچوئریال ریسک های ادغام صندوق های بازنشستگی در صندوق تامین اجتماعی
★★★★★	۱۳۹۷	فروغ سادات مبلغ	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	تحلیل نگرش تشکل های کارگری و کارفرمایی در خصوص اصلاحات صندوق های بازنشستگی
★★★★★	۱۳۹۸	حمیدرضا هندی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	ارزیابی خدمات تامین اجتماعی در ایران مطالعه موردی بیمه از کار افتادگی
★★★★★	۱۳۹۸	امیرحسین سادات	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	ارزیابی خدمات تامین اجتماعی در ایران: مورد مطالعه بیمه بیکاری
★★★★★	۱۳۹۹	ابوالفضل خاوری نژاد	موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین	ساختار و فرایند تأمین مالی بنگاه های بزرگ در آینه جداول جریان وجوه
★★★★★	۱۳۹۷	علی شهیدی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	طراحی سازوکار شفافیت تراکنش های بانکی
★★★★★	۱۳۹۹	محمد رضا عبداللهی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	بررسی آثار کرونا بر اقتصاد کلان ایران
★★★★★	۱۳۹۷	ابوالفضل بساکی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	مدل مطلوب نظارت بانک مرکزی بر بانک ها
★★★★★	۱۳۹۹	حسین هرورانی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	آسیب شناسی وضعیت صدور کارت بازرگانی و ارائه راهکار های اصلاحی
★★★★★	۱۳۹۷	افشین بیک پور	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	بررسی ظرفیت توسعه ترانزیت ریلی در کشور
★★★★★	۱۳۹۸	حسین عطااللهی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	ظرفیت نظام بانکی چین برای انجام مبادلات دوجانبه در شرایط تحریم
★★★★★	۱۳۹۹	حسین درودیان	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	گزینه های سیاستی مواجهه با آثار اقتصادی شیوع ویروس کرونا در ایران
★★★★★	۱۳۹۸	امیرحسین عرب پور	اندیشکده دیپلماسی اقتصادی	نگاهی به دیپلماسی اقتصادی- تجاری ایران و پاکستان
★★★★★	۱۳۹۹	سید حسین موسوی	گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر	آشنایی با صنعت قطعه سازی خودرو؛ فرصتها، تهدیدها و پیشنهاد های نحوه ورود
★★★★★	۱۳۹۹	مهدی اخوان	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	کسب و کارهای خانوادگی و نقش ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) در توسعه آنها
★★★★★	۱۳۹۸	سعید شجاعی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	چالش ها و راهکارهای رونق تولید در بخش صنعت در سال ۱۳۹۸
★★★★★	۱۳۹۹	علی نادری شاهی	اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران	پیشنهاداتی جهت بهبود طرح بانکداری ج.ا.ا.



امتیاز	سال انتشار	مدیر پروژه	اندیشکده	عنوان پروژه
★★★★	۱۳۹۹	محسن محمدی ایوانکی	اندیشکده راهبردی توسعه	مقدمه‌ای بر نقش آفرینی دولت در اقتصاد
★★★★	۱۳۹۷	محمدرضا فرهادی پور	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	پیشنهاد الگو و روش تعیین حداقل دستمزد با رویکرد منطقه ای در ایران
★★★★	۱۳۹۸	روزبه بالونژاد	پژوهشکده امور اقتصادی	نگاهی به مفهوم شمول اقتصادی و وضعیت آن در ایران (با تأکید بر فضای کسب و کار)
★★★★	۱۳۹۹	جواد اسکندری	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	ارتقا حکمرانی در حوزه ریال: مروری بر تکالیف قانونی دستگاه ها
★★★★	۱۳۹۹	مهدی مرادی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	شیوه های درآمدزایی باشگاه های حرفه ای ورزش ایران با تأکید بر رشته فوتبال
★★★★	۱۳۹۷	نسیم قباشی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	بررسی جایگاه و توصیه‌های سیاستی نظریه پولی تولید
★★★★	۱۳۹۹	امین عظیمی	اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران	بررسی فرصت ها و چالش های صادرات کشاورزی و مواد غذایی به روسیه
★★	۱۳۹۷	امین عظیمی	اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران	بررسی بازار گردشگری روسیه (ظرفیت ها، موانع و راهکارها)
★★	۱۳۹۷	حسین عبداللهی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	واکاوی ابعاد اقتصادی مالیات بر عایدی سرمایه با تأکید بر بخش املاک
★★	۱۳۹۷	روح الله مهدوی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	ارزیابی چند محور از تجارت ایران با عراق
★★	۱۳۹۸		مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	بررسی تاثیر کرونا بر اقتصاد و راه های مدیریت تبعات آن
★★	۱۳۹۹		مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	بررسی وضعیت اقتصاد ایران
★★	۱۳۹۸		مرکز پژوهشی آرا	کرونا و مدیریت عرضه مواد ضد عفونی با تمرکز بر عرضه اتانول
★★	۱۳۹۸		مرکز پژوهشی آرا	واکنش شرکت های چینی نسبت به شیوع ویروس کرونا
★★	۱۳۹۸		مرکز پژوهشی آرا	تاثیر شیوع ویروس کرونا بر ترانزنامه بانک های کشور
★★	۱۳۹۸	احسان پشت مشهدی	اندیشه راهبردی توسعه تنویر	ارزیابی بیمه بیکاری و ارائه راهکارهای بهبود کارایی آن
★★	۱۳۹۸	شهاب طلایی شگری	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	صندوق های بازنشستگی
★★	۱۳۹۸	رحمان نجفی سیار	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	سیاست نامه حکمرانی در اقتصاد
★★	۱۳۹۸	امیرحسین عرب پور	اندیشکده دیپلماسی اقتصادی	نقش دیپلماسی اقتصادی در تحقق تمدن نوین اسلامی
★★	۱۳۹۷		گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر	آسیب شناسی سازوکار اشتغال زایی برای فارغ التحصیلان دانشگاهی کشور

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
نقش حاکمیت در توسعه اشتغال	اندیشکده کار و اشتغال میزان	محمدحسین قمری	۱۳۹۹	★★
بررسی بحران کرونا و ارائه راهکارهای حاکمیتی	اندیشگاه گفتمان		۱۳۹۹	★★
ارزیابی مالی قوانین تاثیرگذار بر جریان منابع و مصارف سازمان تامین اجتماعی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	حسین مشیری		★★
تاثیرات بحران کرونا بر سازمان تامین اجتماعی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	نرگس اکبریور روشن	۱۳۹۹	★★
بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور در بخش نفت	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	مهدخت متین	۱۳۹۹	★★
صنعت خودروسازی در ایران، چالش ها و راهبردها	دفتر مطالعات راهبردی رونق تولید	رضا موسایی	۱۳۹۹	★★
اثرگذاری در تصویب مالیات بر خانه های خالی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	حسین عبداللهی	۱۳۹۸	★★
بررسی واکنش صنعت جهانی خودروهو ویروس کرونا	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۹	★★
کرونا و راهبردهای لازم در صادرات و واردات	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★★
تاثیر پاندمی کووید ۱۹ بر اقتصاد ایران با تاکید بر متغیرهای کلان اقتصادی	مرکز پژوهش های توسعه و آینده نگری	علیرضا خزایی	۱۳۹۹	★★
بررسی ظرفیت ها و مسائل صنعت پوشاک	اندیشکده رصد	رضا ایمانی	۱۳۹۹	★★
بررسی وضعیت رونق و رکود بازار مسکن	اندیشکده رصد	رضا ایمانی	۱۳۹۷	★★
بررسی نظام بانکداری ذخیره کامل (فول رزرو)	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	علی شهیدی	۱۳۹۸	★
تحلیل دامنه و سمت و سوی تأثیرگذاری کروناویروس جدید بر فضای کسب و کار در ایران	مرکز پژوهشی آرا	عطاالله هرندی	۱۳۹۸	★
ارزیابی اقدامات حمایتی دستگاهها از اقشار ضعیف و آسیب پذیر در مقابله با کرونا	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	سامان یوسف وند	۱۳۹۹	★
کرونا ویروس جدید و سناریوهایی برای آینده دنیا	مرکز پژوهشی آرا	عطاالله هرندی	۱۳۹۹	★
تغییر نگاه به وضعیت اقتصادی خلیج فارس	مرکز مطالعات خلیج فارس	روزبه پارساپور	۱۳۹۹	★
نگاهی به فرصت های دیپلماسی اقتصادی ایران و افغانستان	اندیشکده دیپلماسی اقتصادی	امیرحسین عرب پور	۱۳۹۸	★
راهکارهای اثرگذاری مثبت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در تحقق شعار جهش تولید	اندیشگاه گفتمان		۱۳۹۹	★
فرصت ها و منافع بالقوه تحریم آمریکا برای ایران	اندیشکده رصد	سعید سیدحسین زاده یزدی	۱۳۹۷	★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
بررسی تبعات کرونا و اقدامات دولت	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	هوشنگ شیخی	۱۳۹۹	★
هنر استقامت در برابر تحریم‌ها از منظر معمار تحریم‌های اقتصادی ایران	اندیشکده رصد	سعید سیدحسین زاده یزدی	۱۳۹۷	★
تأمین مالی خرد (درآمدی نقادانه به تأمین مالی خرد در ایران)	اندیشکده پایا	سجاد هجری	۱۳۹۸	★
معرفی انواع مدل‌های تأمین اعتبار خرد جهت بهره‌گیری تعاونی‌ها	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
مطالعه رمزارزها و آسیب‌شناسی و ارائه راهکار به منظور سیاست‌گذاری کارآمد استخراج رمزارز در ایران	اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر	محمد جواد احمدی	۱۳۹۹	

# فرهنگی و اجتماعی

## دستگاه‌های مرتبط

شورای عالی انقلاب فرهنگی	وزارت ورزش و جوانان	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
کمیسیون اجتماعی مجلس	شورای عالی اجتماعی	کمیسیون فرهنگی مجلس

## محورها و موضوعات

مسائل جنسی	محرومیت‌زدایی	نخبگان
مهاجرت	سینما	گردشگری
تابعیت	پیامدهای فرهنگی و اجتماعی کرونا	حاشیه‌نشینی
اعتیاد	بازنشستگان	فضای مجازی
دین	خانواده	تعاونی‌ها

تعداد پروژه‌ها	۷۳	ارزیابی پروژه‌ها	تعداد	۳	★ ★ ★ ★ ★
تعداد پروژها	۷۳	ارزیابی پروژه‌ها	۱۱	★ ★ ★ ★ ★	★
سهم از کل پروژه‌ها	۷۳٪	ارزیابی پروژه‌ها	۳۴	★ ★ ★ ★ ★	★ ★
میانگین امتیازات	۷۶۸	ارزیابی پروژه‌ها	۱۴	★ ★ ★ ★ ★	★ ★
تعداد اندیشکده‌ها	۲۴	ارزیابی پروژه‌ها	۲	★ ★ ★ ★ ★	★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
بررسی مفاهیم نظری و شناسایی مسائل اصلی امر جنسی جامعه اسلامی ایران	موسسه سجا	سعید قاسمی	۱۳۹۷	★★★★★★
سیاست‌گذاری در حوزه‌های مختلف امر جنسی جهت مواجهه با انقلاب جنسی و تدوین نگاهت نهادی	موسسه سجا	سعید قاسمی	۱۳۹۷	★★★★★★



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
چالش‌ها و راهکارهای حمایت از اقشار ضعیف و محروم جامعه در مقابله با شیوع ویروس کرونا	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	محسن کرمانی نصرآبادی	۱۳۹۸	★★★★★
روندهای کلی مهاجرت در جهان و تاثیرات اقتصادی- اجتماعی آن	انجمن دیاران	سید پیمان حقیقت طلب	۱۳۹۶	★★★★★
کرونا و رویکرد صحیح به علم و دین	اندیشکده راهبردی مهاجر	نیما نریمانی	۱۳۹۹	★★★★★
اکران فیلم‌های سینمایی خارج در سینماهای کشور	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	سید باقر نبوی ثالث	۱۳۹۸	★★★★★
چالش‌ها و راهکارهای رونق تولید در سال ۱۳۹۸ (صنعت سینما)	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	سید باقر نبوی ثالث	۱۳۹۸	★★★★★
پرداخت مستقیم حقوق بازنشستگان کشوری	موسسه راهبردی بازنشستگی صبا	مسعود کسرایی نژاد	۱۳۹۸	★★★★★
طرح راهبردی . مردمی پیشرفت محله هرندي تهران	اندیشکده پایا	مهدی روح اللهی	۱۳۹۸	★★★★★
حمایت از بیمه شدگان بیکار شده سازمان تامین اجتماعی در مواجهه با کرونا	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	نرگس اکبریور روشن	۱۳۹۹	★★★★★
بررسی تاثیر شیوع ویروس کرونا بر امید اجتماعی	مرکز پژوهشی آرا	مجید اسدپور	۱۳۹۸	★★★★★
بررسی وضعیت خانه مسافر در صنعت گردشگری ایران	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	شهاب طلایی شکری	۱۳۹۹	★★★★★
راهکارهای پیامدهای فرهنگی و اجتماعی ناشی از ویروس کرونا در ایران	اندیشکده فاطر	یاور علی نیا	۱۳۹۹	★★★★★
درآمدی بر تحول در گردشگری با رویکرد اسلامی- ایرانی	اندیشکده پیشرفت گردشگری برای ایران	پگاه یآوری فر	۱۳۹۹	★★★★★
کرونا و اخلاق مراقبت	مرکز پژوهشی آرا	سعیده بابایی	۱۳۹۸	★★★★
بررسی مشکلات پیامدهای اجتماعی کرونا و ارائه توصیه و راهکار	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	مهدی کاوه	۱۳۹۹	★★★★
کرونا و انتشار شایعات در شبکه های اجتماعی	مرکز پژوهشی آرا	ابوبالاب صفدری شربینانی	۱۳۹۹	★★★★
کرونا و استعاره جنگ	مرکز پژوهشی آرا	ابوبالاب صفدری شربینانی	۱۳۹۹	★★★★
کرونا و آلودگی اطلاعاتی	اندیشکده راهبردی مهاجر	ابوبالاب صفدری شربینانی	۱۳۹۹	★★★★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
کارگاه‌های آموزشی نگرشی دیگر	موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام		۱۳۹۹	★★★★
طرح افزایش گردشگر از هند	مرکز مطالعات خلیج فارس	روزبه پارساپور	۱۳۹۸	★★★★
موانع نهادسازی در حاشیه شهر	اندیشکده پایا	محمد حسین گل پرور طوسی	۱۳۹۹	★★★★
بررسی نهادسازی بر اساس منظومه توحید من در تجربه آرمان شهر مهدوی شیراز	اندیشکده پایا	محسن جعفری	۱۳۹۸	★★★★
مبانی سیاستی اداره وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	اسماعیل نوده فراهانی	۱۳۹۷	★★★★
مروری بر «برنامه اقدام جهانی برای پایان دادن به «مسئله بی تابعیتی»	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	اسماعیل نوده فراهانی	۱۳۹۸	★★★★
درآمدی بر الزامات کلان مداخله حاکمیت در امر جنسی	موسسه سجا	سعید قاسمی	۱۳۹۷	★★★★
بیانیه سیاست پژوهانه و راهبردی حاشیه نشینی (گاهی در ایران) (با تاکید بر حل مسئله اعتیاد)	اندیشکده پایا	سجاد هجری	۱۳۹۸	★★★★
تأثیرات دگرگونی‌های اجتماعی بر نهاد خانواده	موسسه سجا	زهرا عباسپور	۱۳۹۹	★★★★
الزامات تحقق گام دوم انقلاب در گردشگری با محوریت گردشگری خانوادگی	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	شهاب طلایی شکری	۱۳۹۸	★★★★
کرونا و بحران در مناسک دینی	اندیشکده راهبردی مهاجر	محمدحسین بادامچی	۱۳۹۹	★★★★
کرونا، بازگشت به خانه و برآمدن الگوی نوظهور زنان خانه دار مجازی	اندیشکده راهبردی مهاجر	محمدحسین بادامچی	۱۳۹۹	★★★★
سند خدمات آموزشی و مشاوره‌ای تربیت و سلامت جنسی خانواده محور با رویکرد اسلامی	موسسه سجا	حجت الاسلام ایمان کاظمی مقدم	۱۳۹۹	★★★★
سیاست نامه مواجهه با مسائل جنسی جامعه ایران مبتنی بر سیاست پژوهی و نظرات نخبگان	موسسه سجا	کاظم موذن	۱۳۹۸	★★★★
گزارش بررسی راهبردی حضور طلاب و روحانیون در حادثه سیل ۹۸	پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم	مهدی مولایی	۱۳۹۸	★★★★
تاسیس مراکز مشاوره پشتیبان امامان محله ومددکاری اجتماعی سازمان تبلیغات اسلامی	پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم	علی جعفری	۱۳۹۹	★★★★

امتیاز	سال انتشار	مدیر پروژه	اندیشکده	عنوان پروژه
★★★★	۱۳۹۹	صدیقه رضانی تمیجانی	پژوهشکده مطالعات فناوری	ارائه الگوی مشارکت جمعی پدیده پیاده روی اربعین
★★★★	۱۳۹۹	محمدحسن وکیلی	موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام	مدل ترک اعتیاد پایدار
★★★★	۱۳۹۸	محمدحسین فرج نژاد	موسسه فتوح اندیشه	رصد، وضعیت شناسی و آسیب شناسی و ارائه راهکارهای فقه رسانه در نهادهای رسانه ای کشور
★★★★	۱۳۹۵	نسبیه زنجری	موسسه راهبردی بازنشتگی صبا	بررسی و تحلیل شاخص های زندگی سالمندان
★★★★	۱۳۹۹	مسعود کسرابی نژاد	موسسه راهبردی بازنشتگی صبا	تسهیل صدور حکم بازنشتگی
★★★★	۱۳۹۷	فریده خلیج آبادی فراهانی	موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور	بررسی نقش اینترنت و فضای مجازی در هنجار، نگرش و رفتارهای جنسی جوانان شهر تهران
★★★★	۱۳۹۹	مهدی سلیمانیه	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	بررسی میزان رضایت متقاضیان دریافت بیمه بیکاری در شرایط شیوع بیماری کرونا در کشور
★★★★	۱۳۹۸	سعیده گراوند	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	حمایت از حق مادری در زمان اشتغال
★★★★	۱۳۹۹	محمد حسین گل پرور طوسی	اندیشکده پایا	تجربه نگاری الگوی امامت محله در قلعه خیابان مشهد
★★★★	۱۳۹۹	محمد حسین گل پرور طوسی	اندیشکده پایا	موانع تحقق مطالبه گری در حاشیه شهر
★★★★	۱۳۹۹	مهدی شهبازی	پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی	گونه شناسی و تحلیل کمی مسائل مخاطبان و کاربران اینستاگرام در ایران
★★★★	۱۳۹۹	مهدی شهبازی	پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی	تحلیل مقایسه ای وضعیت چهره های مشهور در اینستاگرام از دیدگاه کاربران یا مخاطبان
★★★	۱۳۹۹	هما یزدانی	مرکز پژوهشی آرا	ملاحظات اخلاقی-اجتماعی قرنطینه در شیوع بیماری های واگیر
★★	۱۳۹۸		مرکز پژوهشی آرا	راه های افزایش تاب آوری اجتماعی در مقابله با کرونا
★★	۱۳۹۸		مرکز پژوهشی آرا	نحوه برخورد رسانه های مختلف با موضوع کرونا
★★	۱۳۹۷	سجاد هجری	اندیشکده پایا	بررسی حاشیه نشینی و ارائه راهکار های کلی



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
اپیدمی کرونا و تغییر باورهای دینی	اندیشکده راهبردی مهاجر	جواد درویش	۱۳۹۹	★★
ابعاد جامعه شناختی بحران کرونا در جامعه ایران	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★★
کرونا و تاثیر آن بر تمدن، دین و نقش دستگاه رهبری	اندیشکده راهبردی مهاجر	محمدحسین بنا	۱۳۹۹	★★
مدل روابط عاطفی در خانواده سالم	موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام	سید حسن رفعتی زاده	۱۳۹۹	★★
ارزشیابی واقع گرایانه سیاست ها و قوانین ساماندهی سکونت گاه های غیررسمی در ایران	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	معصومه اشتیاقی	۱۳۹۹	★★
کابوس بازنشستگی؛ تاملی بر تجربه بازنشستگی در ایران	موسسه راهبردی بازنشستگی صبا	فرهاد نصرتی نژاد	۱۳۹۷	★★
تجربه نهادسازی سپاه بندرعباس با رویکرد مسجد محوری	اندیشکده پایا	محسن جعفری	۱۳۹۸	★★
ارزیابی تاثیر اجتماعی واگذاری سازمان های تابعه تامین اجتماعی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	امیرعلی شریف محسنی	۱۳۹۹	★★
ساز و کار های خدماتی نهاد دین (مطالعه موردی عربستان سعودی)	اندیشکده مرصاد	حامد دهقانی فیروزآبادی	۱۳۹۸	★★
ویروس کرونا و استیگما (برچسب خوردن اجتماعی)	مرکز پژوهشی آرا	فاطمه نوری راد	۱۳۹۸	★★
واکاوی مسئله مهاجرت ورزشکاران و ارائه راهکارهای اثربخش	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	مهدی مرادی	۱۳۹۹	★
پیشنهاد استفاده از یک سامانه ارتباطی مجازی موجود برای مبلغان دینی	پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم	احمد کوهی	۱۳۹۸	★
رویداد شهر بی حاشیه	اندیشکده پایا		۱۳۹۷	
آسیب شناسی سازمان های مردم نهاد (سمن ها)	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	هادی خان محمدی	۱۳۹۸	

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
بایدها و نبایدهای عرصه تبلیغ	پژوهشکده حج و زیارت	رضا عندلیبی	۱۳۹۹	
تعاونی جوانان در هند و راهکارهایی برای ایران	اندیشکده تعاون		۱۳۹۸	
درآمدی بر تحول در گردشگری با رویکرد اسلامی- ایرانی	اندیشکده پیشرفت گردشگری برای ایران		۱۳۹۹	
بررسی و تحلیل نحوه مواجه نظام اسلامی با مسئله حجاب در جامعه	پژوهشکده زن و خانواده	سید جعفر حق شناس	۱۳۹۵	
تحلیل کیفی فعالیت مبلغین دینی و تبلیغ دینی در اینستاگرام	پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی	محمدعلی روزبهانی	۱۳۹۹	
نقش برندها در تولید محتوا در زمینه‌های مد، فرهنگ و سبک زندگی در اینستاگرام	پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی	محمد حسن یادگاری	۱۳۹۹	
تحلیل نقش سلبریتی‌ها در افزایش مصرف تصویری کاربران اینستاگرام	پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی	مهدی شهبازی	۱۳۹۹	
الزامات ارتقای بخش تعاون در کشور	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
آسیب‌شناسی تعاونی‌ها در کشور	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
بررسی اهمیت تعاونی‌های گردشگری	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
سیاست‌های حمایتی دولت از تعاونی‌ها	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
مروری بر طرح‌های استانی در حوزه تعاون	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
تعاونی‌ها عاملی مهم در جهت توسعه کارآفرینی در کشور	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	

## دستگاه‌های مرتبط

مجمع تشخیص مصلحت نظام	وزارت کشور	ستاد ملی مبارزه با کرونا
قوه قضائیه	وزارت دادگستری	کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی

# حکمرانی

## محورها و موضوعات

تعارض منافع	تأثیر کرونا بر حکمرانی	شفافیت
فساد اداری	سامانه‌های حکمرانی	فساد مالی
نظام مالیاتی	قوه قضائیه	قاچاق کالا
قوانین و مقررات	مجلس شورای اسلامی	قدرت نرم
نظام حکمرانی کشور	صدا و سیما	عدالت

تعداد پروژها	۴۵	٪ ۱۳٫۲۷	تعداد	ارزیابی پروژه‌ها
			۰	★★★★★
			۱۲	★☆☆☆☆
			۲۱	★★★☆☆
			۶	★★☆☆☆
۲	★☆☆☆☆			
تعداد پروژها	تعداد امتیازات	میانگین امتیازات	تعداد اندیشکده‌ها	
۴۵	۳٫۴	۲۰	۲۰	

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
جمهوری اسلامی و مساله کرونا - فصل اول قدرت و کرونا	اندیشکده راهبردی مهاجر	مهدی خلیلی	۱۳۹۹	★★★★★
تدوین شاخص شفافیت برای شرکت‌های تعاونی در ایران	اندیشکده شفافیت برای ایران	وحید کشافی نیا	۱۳۹۹	★★★★★
تحلیل و ارزیابی پیش نویس سیاست‌های کلی رفاه و تامین اجتماعی	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	مهدی خطیب دماوندی	۱۳۹۹	★★★★★
جمهوری اسلامی و ضرورت چرخش حکمرانی از جامعه رسمی به مردم	اندیشکده راهبردی مهاجر	جواد درویش	۱۳۹۹	★★★★★
شناسایی مصادیق تعارض منافع در وزارت رفاه، کار و تامین اجتماعی	اندیشکده شفافیت برای ایران	وحید کشافی نیا	۱۳۹۷	★★★★★
آسیب‌های فسادزا در نظام دارویی کشور	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	کیومرث اشترینان	۱۳۹۹	★★★★★
سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) راهکارها و موانع پیش‌رو	اندیشکده محنا	علی نیکبخت	۱۳۹۹	★★★★★
اصلاح فرآیندهای الکترونیکی قوه قضائیه (سامانه ثنا و ابلاغ)	اندیشکده محنا	حامد حسنی	۱۳۹۹	★★★★★



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
طرح مدیریت تعارض منافع	اندیشکده شفافیت برای ایران	مهدی فلاحیان	۱۳۹۹	★★★★★
بایسته های رسانه پردازی در مواجهه با بحران بیماری کرونا	مرکز پژوهشی آرا	فاطمه نوری راد	۱۳۹۹	★★★★★
بررسی عملکرد برنامه های کلان صنعت بیمه کشور در بازه ۱۳۸۸-۱۳۹۸	پژوهشکده بیمه	آمنه خدیور	۱۳۹۸	★★★★★
بررسی وضعیت موجود صندوق های بیمه اجتماعی کوچک و ارائه الگو برای ساماندهی آنها	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	اسماعیل گرجی پور	۱۳۹۹	★★★★★
آسیب شناسی مبارزه با قاچاق کالا در کشور	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	میرهادی رهگشای	۱۳۹۶	★★★★
بررسی جوانب تفکیک وظایف بازرگانی از وزارتخانه های تولیدی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	مهدی سروی	۱۳۹۷	★★★★
انتقال تجربیات گرجستان در مبارزه با فساد اداری و ایجاد شفافیت	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	ولی کالجی	۱۳۹۸	★★★★
راه های مقابله با حقوق های نجومی	مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه	راضیه شیخ رضایی	۱۳۹۷	★★★★
بررسی و پیشنهادات کلی اقدامات قوه قضاییه در مقابل کرونا	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	عارف حسین زاده	۱۳۹۹	★★★★
تجربه نگاری سیل های سال ۹۸	اندیشکده بسیج و نهادهای مردمی انقلاب اسلامی	جمال یزدانی	۱۳۹۸	★★★★
بررسی آثار تحریم بر صنعت بیمه کشور با تمرکز بر بیمه های اتکایی	پژوهشکده بیمه	اسما حمزه	۱۳۹۸	★★★★
باز طراحی معماری نظام ملی حکمرانی صنعت هوایی و هوانوردی کشور	پژوهشکده مطالعات فناوری	سید محمد صاحبکار خراسانی	۱۳۹۹	★★★★
بررسی موانع بهبود اثربخشی شورای عالی انرژی	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	محمد نوروزی	۱۳۹۶	★★★★
ترتیبات نهادی مقابله با فساد در هند	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	معصومه محمودیان	۱۳۹۹	★★★★
رصد میزان حضور فقه در نهادهای سیاسی جمهوری اسلامی ایران	موسسه فتوح اندیشه	حجت الاسلام مهدی طاهری		★★★★
بررسی چالش های اجرایی نظام مالیات بر مجموع درآمد شخصی	اندیشکده محنا	جواد اسکندری	۱۳۹۹	★★★★
آسیب شناسی فرآیند محاسبه و اخذ مالیات از وکلای	اندیشکده محنا	حامد مجیری فروشانی	۱۳۹۹	★★★★
آسیب شناسی نظام کارشناسی رسمی کشور ارائه راهکارهای اصلاحی	اندیشکده محنا	علیرضا سیفی	۱۳۹۹	★★★★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
بررسی و آسیب شناسی وضعیت نظام اعتبارسنجی در ایران	اندیشکده محنا	علیرضا سیفی	۱۳۹۹	★★★★
نقد و بررسی فسادهای موجود در سیستم ارجاع کار معاملات و ارائه پیشنهادات اجرایی	اندیشکده محنا	علی نیکبخت	۱۳۹۶	★★★★
تاثیر شیوع ویروس کرونا بر سیاست داخلی ایران	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★★★★
رفتار و تعامل قدرت‌های بزرگ برای مقابله با کرونا	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۹	★★★★
پاسخگویی دولت‌ها به افکار عمومی در مورد کرونا	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۹	★★★★
نسبت کرونا و فضای مجازی و تاثیر آن بر نظام‌های چهارگانه	اندیشکده راهبردی مهاجر	محمدحسین بادامچی	۱۳۹۹	★★★★
شناسایی آسیب‌ها و چالش‌های برنامه‌های توسعه ایران	مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری	فتح‌الله اغاسی زاده	۱۳۹۹	★★★★
بررسی وضعیت ایران در شاخص قدرت نرم	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	محدثه جلیلی	۱۳۹۷	★★
راهکارهای حکمرانی محلی	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	هادی خان محمدی	۱۳۹۸	★★
ارائه سازوکارهای شناسایی مسائل عمومی در ایران	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	مهیار حسنی	۱۳۹۸	★★
درباره نهاد مجلس	اندیشکده راهبردی مهاجر	محمدحسین بادامچی	۱۳۹۹	★★
متدولوژی رتبه بندی موسسات بیمه‌ای در ایران جهت طراحی مدل جامع رتبه بندی	موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین	انوشیروان تقی پور	۱۳۹۷	★★
پایداری ملی و سیستم‌های حکمرانی (ایران و مساله پایداری)	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	سجاد فتاحی	۱۳۹۷	★★
طراحی الگوی مطلوب مطالبه‌گری	اندیشکده جهادی	ناصر ترابی	۱۳۹۸	★
مقابله با فساد اداری	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	حسین بابایی مجرد		★
بررسی کارشناسی قانون معادن و طرح اصلاحی ارائه شده توسط مجلس شورای اسلامی	اندیشکده راهبردی معادن ایران	محمد حسین پیروی	۱۳۹۹	
تعدد یا وحدت قوانین و مقررات در حوزه تعاون	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
نقش مبارزه با فساد در ارتقای شاخص‌های عدالت	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
ضرورت به روزرسانی مقررات کیفی حوزه تعاون	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و مکانیسم‌های تحول	اندیشکده هاتف	امیرمحمد واعظی	۱۳۹۸	

## دستگاه‌های مرتبط

شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران	وزارت نفت	کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی
شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران	وزارت نیرو	سازمان انرژی اتمی

# انرژی

## محورها و موضوعات

دیپلماسی انرژی	صنعت پتروشیمی	قیمت‌گذاری انرژی	۹	۴	تعداد	۲۱	٪ ۷۱٫۶۷	تعداد پروژه‌ها	تعداد پروژهای سهم‌از کل پروژه‌ها
صادرات انرژی	بازار برق	گازهای همراه نفت			۲				
تعاونی‌های انرژی	میادین مشترک نفت و گاز	یارانه انرژی	۶	۳	۶	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
تعارف‌گذاری برق و گاز	تامین مالی پروژه‌های صنعت نفت و گاز	واردات انرژی			۸				
اکتشاف نفت	تنظیم‌گری بازار انرژی	صنعت پالایش	۸	۳	۸	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
					۱				

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
تحلیل سازوکار آژانس‌های (مجلات) قیمت‌گذاری در بازار متانول	موسسه مطالعات انرژی سبحان	علی طاهری فرد	۱۳۹۹	★★★★★
تاثیر تحریم بر صنعت پتروشیمی در سرمایه‌گذاری‌های صندوق بازنشستگی کشوری	موسسه راهبردی بازنشستگی صبا	سیدرضا میرنظامی	۱۳۹۹	★★★★★
راهبرد های مقابله با دیپلماسی انرژی اسرائیل	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	داود کریمی پور	۱۳۹۸	★★★★★
چالش و راهکار جمع‌آوری گاز های مشعل پالایشگاه‌ها	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	روح‌اله مهدوی	۱۳۹۸	★★★★★
نقد شیوه تحلیل و چارچوب سیاست‌گذاری یارانه انرژی در ایران	اندیشکده رصد	سعید سید حسین‌زاده یزدی	۱۳۹۹	★★★★★
ارائه مدل مطلوب شکل‌گیری بازار برق منطقه‌ای کشورهای عضو اگو	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	معین احمدی	۱۳۹۸	★★★★★
طراحی مدل حقوقی-اقتصادی در زمینه ساماندهی جمع‌آوری گازهای همراه نفت	موسسه مطالعات انرژی سبحان	علی طاهری فرد	۱۳۹۴	★★★★★
آسیب‌شناسی کسب و کار و اکتشاف نفت در ایران	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	سید علی حسینی	۱۳۹۷	★★★★★



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
طرح اصلاح تعرفه برق و گاز مشترکین پرمصرف خانگی مبتنی بر سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	صالح رحیمی	۱۳۹۷	★★★★
چشم انداز مبادلات انرژی با همسایگان	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	وحید آریان پور	۱۳۹۸	★★★★
واردات گاز از ترکمنستان	اندیشکده سیاستگذاری امیرکبیر	جواد سلیمان پور	۱۳۹۶	★★★★
پیامدهای کشف میدان جدید گازی ترکیه بر صادرات گاز ایران	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	امیرحسین سوهانکار	۱۳۹۹	★★★★
اصلاح نظام یارانه بنزین	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	مهدی ناجی اصفهانی	۱۳۹۸	★★★★
تعاونی‌های انرژی به مثابه منبع درآمدی پایدار برای دهک‌های پایین درآمدی	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	★★★★
بررسی طرح‌های نیمه تمام و متوقف پتروشیمی کشور	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	سید حسن محفوظی	۱۳۹۸	★★★★
ارزیابی طرح‌های پتروشیمی منطقه دنا از منظر مکان‌یابی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	سید حسن محفوظی	۱۳۹۸	★★★★
تأمین مالی پروژه‌های بالادست نفت و گاز از طریق سرمایه‌های مردم	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	مسعود صباغی	۱۳۹۷	★★★
بررسی وضعیت میادین مشترک نفتی و گازی کشور	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	بهروز شیرمحمدی	۱۳۹۸	★★★
سیاست‌های انرژی با اقلیم کردستان عراق	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	حسین رنجگری	۱۳۹۶	★★★
بررسی حضور صندوق بازنشستگی در صنعت پالایش	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	علی قربانی	۱۳۹۷	★★★
استفاده از ال‌پی‌جی به عنوان خوراک صنایع پتروشیمی کشور	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	مصطفی سعیدی	۱۳۹۸	★★★
سازوکار بازار برق روسیه از دید حاکمیتی و سیاستگذاری	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	سعید ودادی کلانتر	۱۳۹۸	★★★
سهامداری سهام عدالت در صنعت پالایش و ارتباط آن با عدم بهره‌وری انرژی در این صنعت	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	علی قربانی	۱۳۹۶	★★★
چالش‌های ایجاد نظام تنظیم‌گری در بازار گاز ایران و راهکارهای پیشنهادی	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	محمد عظیم زاده	۱۳۹۷	★★★
سیاست‌گذاری صنعت پتروشیمی کشور	موسسه مطالعات انرژی سبحان	محمد رضا مهرافشان	۱۳۹۷	★
شاخص‌های بهره‌وری شرکت‌های توزیع نیروی برق	موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین		۱۳۹۸	

# سیاست خارجی

## دستگاه‌های مرتبط

شورای عالی امنیت ملی

وزارت امور خارجه

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس

## محورها و موضوعات

روابط ایران و عراق	وضعیت ژئوپلیتیک منطقه	دیپلماسی اقتصادی	۲۲	تعداد پروژه‌ها	۷۱٫۴۹٪	۰	۱	۱۲	۵	۳
روابط ایران و قطر	نقش آمریکا در منطقه	تحولات توده‌های اسلامی در منطقه								
ریاست جمهوری جو بایدن	روابط ایران و جمهوری اسلامی و اخوان المسلمین	عربستان سعودی	۲۵۵	ارزیابی پروژها	میانگین امتیازات	تعداد پروژها	سهم از کل پروژها	۱۲	۵	۳
کشورهای حوزه خلیج فارس	ترکیه	روابط چین و آمریکا								
انتخابات آمریکا	برجام	روابط چین و آمریکا	۱۲	تعداد پروژها	۷۱٫۴۹٪	۰	۱	۱۲	۵	۳

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
دیپلماسی اقتصادی با همسایگان	اندیشکده دیپلماسی اقتصادی	امیرحسین عرب پور	۱۳۹۸	★★★★★
بررسی مراحل مختلف رابطه بین ترکیه و اخوان المسلمین مصر	اندیشکده مرصاد	مسعود صدر محمدی	۱۳۹۹	★★★★
ارائه راهبرد جهت همکاری با قطر	مرکز مطالعات خلیج فارس	روزبه پارساپور	۱۳۹۸	★★★★
بحران های ژئوپلیتیک غرب آسیا و شمال آفریقا	موسسه آینده پژوهی جهان اسلام	سید حمزه صفوی	۱۳۹۹	★★★★
آسیب شناسی وضعیت فعلی کشور عراق و راهبردهای بلندمدت جمهوری اسلامی ایران در قبال آن	مرکز راهبری ورثه الانبیاء	حجت الاسلام محمد قطرانی	۱۳۹۹	★★★★
رقابت استراتژیک چین و آمریکا برای خروج نظامی آمریکا از خلیج فارس	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	حسین مینایی	۱۳۹۸	★★★★
نقش دیپلماسی عمومی در شکست زنجیره شیوع منطقه ای و تاثیر بر پیامدهای سیاسی کرونا	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★★★★
تبعات تحریم های اقتصادی آمریکا بر اقتصاد این کشور	اندیشکده دیپلماسی اقتصادی	رضا توکلی	۱۳۹۸	★★★★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
تاثیر جو بایدن بر منافع ایران در آسیای مرکزی	اندیشکده جریان	امید رحیمی	۱۳۹۹	★★★★
از تقریب اقناعی تا تقریب ساختاری	اندیشکده مرصاد	محمدهادی معصومی زارع	۱۳۹۹	★★★★
از عزت تا رخوت، تحولات توده های اسلامی در عصر عدالت و توسعه	اندیشکده مرصاد	مسعود صدر محمدی	۱۳۹۹	★★★★
ایران، اخوان، و نسل چهارم اسلامگرایان سنی	اندیشکده مرصاد	حمید عظیمی	۱۳۹۹	★★★★
تاثیر پیروزی بایدن بر مصر	اندیشکده جریان		۱۳۹۹	★★★★
ایران و جنبش عدم تعهد	اندیشگاه گفتمان		۱۳۹۷	★★
کاربرد رویکرد همبست آب-غذا-انرژی در دیپلماسی آب و مدیریت مشارکتی و پایدار رودخانه های فرامرزی شرق ایران	پژوهشکده مطالعات فناوری	حجت میان آبادی	۱۳۹۹	★★
جمهوری اسلامی، اخوان و گزینه های پیش رو	مرکز راهبری ورثه الانبیاء	حجت الاسلام محمد قطرانی	۱۳۹۹	★★
امکان پذیری تنظیم معاهده عدم تعرض در روابط ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	حسین مینایی	۱۳۹۷	★★
تبعات انتخاب بایدن بر ترکیه	اندیشکده جریان	سجاد آتشبار	۱۳۹۹	★★
رویکرد امنیتی-هویتی حاکمیت سعودی در قبال ج.ا.ایران و راهکارهای مقابله با آن	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	حسین مینایی	۱۳۹۷	★
ابتکار باشگاه تحریم شدگان برای مقابله با تحریم های آمریکا	اندیشکده دیپلماسی اقتصادی	سید محمدرضا موسوی	۱۳۹۸	★
بررسی گزارش گروه بین المللی بحران پیرامون آینده برجام با اروپا	اندیشکده رصد	سعید سیدحسین زاده یزدی	۱۳۹۷	★
طرح ها و الزامات مقابله با اقدامات ایالات متحده آمریکا	اندیشکده فاطر	صادق محمدی گاله چی	۱۳۹۹	



## دستگاه‌های مرتبط

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	شورای عالی فضای مجازی	معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
سازمان فناوری اطلاعات ایران	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس

# علم و فناوری

## محورها و موضوعات

نخبگان	شرکت‌های دانش بنیان	کسب و کار نوآورانه
کارآفرینی	بلاکچین	فناوری‌های نوظهور
شهر هوشمند	حکمرانی نرم	شبکه ارتباطی کشور
مهاجرت نخبگان	سیاست‌گذاری علم و فناوری	اتومبیل خودران



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
روایت یک تغییر در سیاست‌های مهاجرتی با تمرکز بر نخبگان و کارآفرینان بین‌المللی در ایران	انجمن دیاران	امیرحسین چیت ساز زاده	۱۳۹۹	★★★★★
سنجش رقابت پذیری علمی ایران در منطقه با استفاده از شاخص پیچیدگی علمی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	بهروز شاهمرادی	۱۳۹۶	★★★★★
بررسی ابعاد بیمه‌گری اتومبیل‌های خودران (بدون راننده) در شهرهای هوشمند آینده	پژوهشکده بیمه	وحیده نورانی	۱۳۹۹	★★★★☆
ضرورت نگاه فناورانه به توسعه اقتصادی؛ از فناوری‌های هم‌افزا تا فناوری‌های نوظهور	گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر	روح‌اله ابوجعفری	۱۳۹۹	★★★★☆
توسعه سرمایه انسانی نگرشی بدیل در سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری	اندیشکده هاتف	امیرمحمد واعظی	۱۳۹۸	★★★★☆
بررسی مدل‌های نوآورانه کسب و کار در سطح جهان و چالش‌های پیاده‌سازی آنها در ایران	پژوهشکده مطالعات فناوری	علی عبداللهی نسب	۱۳۹۷	★★★★
طراحی و اجرای پایلوت برنامه حمایت از همکاری شرکت‌های دانش بنیان و شرکت‌های بزرگ	پژوهشکده مطالعات فناوری	رضا اسدی فرد	۱۳۹۵	★★★★
ارائه الگوی حکمرانی نظام علوم، تحقیقات و فناوری ایران با تمرکز بر رفع تداخل وظایف	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	سحر کوثری	۱۳۹۹	★★★★
تحلیل طرح جهش تولید دانش بنیان	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	پریسا علیزاده	۱۳۹۹	★★★★

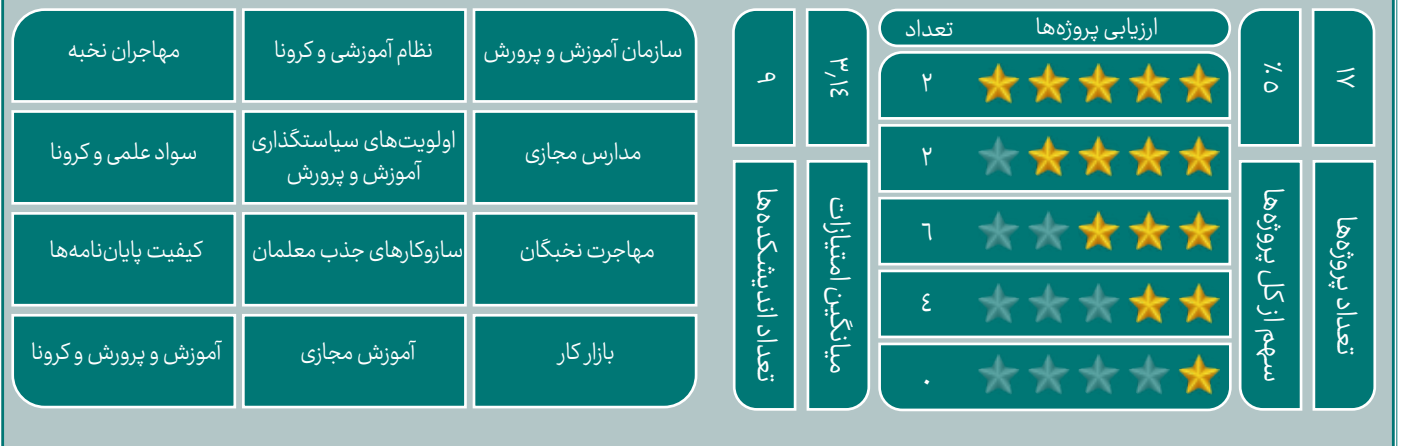
عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
سنجش فقهی علم، تربیت و فناوری	موسسه فتوح اندیشه	علی جلیلی		★★★★
راهبری گذار شبکه ارتباطی کشور به سمت نسل پنجم فناوری های ارتباطات سیار ۱۳۹۹-۱۴۰۳	گروه علمی-تحلیلی طیف	مهدی روحانی نژاد	۱۳۹۸	★★★★
نقش فناوری های همگرا در راهبردهای علم و فناوری در عصر چهارم فناوری ها	مرکز علم و فناوری رسام	محمد رضا نجفی	۱۳۹۹	★★★★
طراحی سامانه ایده پروری جهت حکمرانی نرم علم و فناوری	مرکز علم و فناوری رسام	محمد رضا نجفی	۱۳۹۹	★★★★
بلاکچین و کاربرد آن در صنعت بیمه	پژوهشکده بیمه	وحیده نورانی	۱۳۹۹	★★★
بررسی نقش جوایز در توسعه زیست بوم علم، فناوری و نوآوری در دنیا	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	ناصر باقری مقدم	۱۳۹۹	★★★
نقش رویکرد جمع سپاری در حکمرانی عرصه علم و فناوری	مرکز علم و فناوری رسام	محمد رضا نجفی	۱۳۹۹	★★★
رهیافت های ناظر به مبانی علم و فناوری به منظور وصول به رستاخیز علمی	مرکز علم و فناوری رسام	محمد رضا نجفی	۱۳۹۹	★★

## دستگاه‌های مرتبط

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت آموزش و پرورش	کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس
سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور	معاونت آموزش حوزه‌های علمیه

# آموزش

## محورها و موضوعات



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
آموزش و پرورش در دوران شیوع کرونا	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	جلال کریمیان	۱۳۹۹	★★★★★★
نحوه مواجهه نظام آموزشی کشور با ویروس کرونا	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	موسی بیات	۱۳۹۸	★★★★★★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
ملاحظات کرونایی آموزش و پرورش و سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	موسی بیات	۱۳۹۹	★★★★★
بررسی مسائل و مشکلات آموزش و پرورش و تعیین اولویت های سیاستگذاری	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	جلال کریمیان	۱۳۹۸	★★★★★
چالش های آموزش زبان عربی در نظام آموزشی کشور	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	موسی بیات	۱۳۹۹	★★★★
نقش سواد علمی در مهار بیماری های فراگیر: مورد شیوع کرونا در ایران	مرکز پژوهشی آرا	زهرا زرگر	۱۳۹۸	★★★★
کرونا و آموزش و پرورش	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	سهراب محمدی پویا	۱۳۹۹	★★★★
تحلیل و ارزیابی اردوی ورودی های جدید دانشگاه شریف در پانزده سال اخیر	اندیشکده راهبردی مهاجر	محمد حسین بادامچی	۱۳۹۸	★★★★
مدارس مجازی بررسی تطبیقی و مدل حکمرانی	موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان	محمد آزین	۱۳۹۹	★★★★
بررسی تاریخی تنوع مدارس ایران	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	شهین ایروانی	۱۳۹۹	★★★★
دغدغه ها و راهکارهایی پیرامون مساله آموزش مجازی و تصمیمات وزارت آموزش و پرورش	موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان	محمد آزین	۱۳۹۹	★★★
سازوکارهای جذب و گزینش معلم	موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان	علیرضا هاشمی فر	۱۳۹۹	★★★
سیاست های آموزش و پرورش در دوران کرونا و تضعیف زیست بوم آموزش مجازی کشور	موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان	محمد آزین	۱۳۹۹	★★★
عدم انطباق آموزش های رسمی با نیازهای بازار کار	اندیشکده کار و اشتغال میزان	حسین کلانتری	۱۳۹۸	★★★
گذار در بحران (تعلیم و تربیت در گذار به سمت نظام برتر)	موسسه مطالعات راهبردی فناوری اطلاعات	اردوان مجیدی	۱۳۹۹	
بررسی پایان نامه های حقوقی در حوزه تعاون	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	
طراحی سازوکار بهبود کیفیت پایان نامه های مورد حمایت وزارت تعاون از حیث مرجعیت علمی آنها	اندیشکده تعاون		۱۳۹۹	

# توسعه شهری و منطقه‌ای

## دستگاه‌های مرتبط

وزارت راه و شهرسازی	شهرداری‌ها	استانداری‌ها
معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور	وزارت جهاد کشاورزی	آستان قدس رضوی

## محورها و موضوعات

مناطق محروم	مسکن	توسعه مناطق مرزی
منطقه دانشگاه تهران	توسعه سواحل مکران	تأثیر کرونا بر شهرسازی
تامین مالی ساخت مسکن ارزان	حاشیه‌نشینی	توسعه اقتصادی و فرهنگی خراسان
بافت پیرامون حرم مطهر رضوی	آینده پژوهی استان یزد	مسکن روستایی
شبکه ریلی کشور	اشتغال‌زایی روستایی	معماری شهری

۱۲	۳۲۷	تعداد	ارزیابی پروژه‌ها	۱۱	۷۴٪
		۲	★★★★★		
		۴	★★★☆☆		
		۵	★★★☆☆		
		۴	★★★☆☆		
تعداد اندیشکده‌ها	میانگین امتیازات	تعداد پروژها	سهم از کل پروژها		
		۰	★☆☆☆☆		

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
ارائه بسته نهادی-مقرراتی حل مسئله مناطق محروم	اندیشکده پایا	علی محمد ابراهیمی	۱۳۹۸	★★★★★
نقد و بررسی مدل توسعه اقتصادی و فرهنگی خراسان	اندیشکده رصد	سعید سید حسین‌زاده یزدی	۱۳۹۸	★★★★★
بررسی آثار کرونا بر حوزه شهری و شهرسازی- حوزه توسعه شهری و منطقه ای	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	علی فرنام	۱۳۹۹	★★★★★
بررسی شیوه‌های تامین مالی برای تولید مسکن ارزان قیمت	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	افشین بیک پور	۱۳۹۸	★★★★★
نوسازی مسکن روستایی؛ چشم انداز اشتغال‌زایی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	حسین عبداللهی	۱۳۹۶	★★★★★
الگوی پیشنهادی برای مدیریت و حکمرانی توسعه سواحل مکران	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	مسعود درودی	۱۳۹۷	★★★★★
بررسی اکوسیستم فرهنگی منطقه دانشگاه تهران	اندیشکده راهبردی مهاجر	زهرا بادامچی	۱۳۹۹	★★★★
طرح تدوین سند جامع و ملی توسعه مناطق مرزی روستایی بر اساس ملاحظات منطقه ای	موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور	ولی اله رستمعلی زاده	۱۳۹۸	★★★★
آینده پژوهی فرهنگی و اجتماعی استان یزد به تفکیک شهرستان های استان یزد	موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور	سیده زهرا کلانتری بنادکی	۱۳۹۸	★★★★



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
تحلیل راهبردی حاشیه نشینی	اندیشکده پایا	ابوذر قاسمی نژاد	۱۳۹۹	★★★★
آینده پژوهی و آینده نگاری بافت پیرامون حرم مطهر رضوی	پژوهشکده نوین شهر معنوی ثامن	حمیدرضا محروقی	۱۳۹۷	★★★★
آمایش سرزمینی دریای عمان	مرکز مطالعات خلیج فارس	روزبه پارساپور	۱۳۹۸	★★★
تبیین الگوی پیشرفت روستایی مبتنی بر تجربه زیسته جهادسازندگی	اندیشکده بسیج و نهادهای مردمی انقلاب اسلامی	سیدرضا حسینی زاده	۱۳۹۷	★★★
اطلس موضوعات و مسائل شهرسازی	موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام	محمد حسین گلکار	۱۳۹۹	★★★
سنجش میزان حضور اسلام در ساحت اجرایی معماری و شهرسازی	موسسه فتوح اندیشه	عباس جهانبخش	۱۳۹۸	★★★
بررسی ساختار شبکه ریلی در ایران و کشورهای منتخب	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	محمد غیائی	۱۳۹۷	★★★

## دستگاه‌های مرتبط

شورای عالی آب	وزارت جهاد کشاورزی	کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس
سازمان حفظ نباتات	اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران	شرکت مدیریت منابع آب ایران

# کشاورزی و آب

## محورها و موضوعات

بهره‌وری صنعت آب	صادرات محصولات کشاورزی	زاینده رود
منابع آبی	گام دوم انقلاب در بخش آب	شورای عالی آب
واردات محصولات کشاورزی	امنیت غذایی	تولید روغن و دانه‌های روغنی
آب‌های سطحی	مدیریت تولید برنج	گام دوم انقلاب در بخش کشاورزی

۱۵	تعداد پروژه‌ها	۱	★★★★★	۸	۲۵۷	۱	★★★★★	۱۵٪
	تعداد پروژه‌ها	۱	★★★★★			۱	★★★★★	
	تعداد پروژه‌ها	۵	★★★★★			۵	★★★★★	
	تعداد پروژه‌ها	۵	★★★★★			۵	★★★★★	
	تعداد پروژه‌ها	۲	★★★★★			۲	★★★★★	

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
الزامات تحقق گام دوم انقلاب در بخش کشاورزی	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	محسن بابایی	۱۳۹۹	★★★★★

امتیاز	سال انتشار	مدیر پروژه	اندیشکده	عنوان پروژه
★★★★★	۱۳۹۸	سید جلال الدین میرنظامی	اندیشکده تدبیر آب ایران	تحولات نظام بهره‌برداری آب زاینده رود
★★★★	۱۳۹۷	مهدی فصیحی هرندی	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	ارائه برنامه ای جامع برای احیای زاینده رود
★★★★	۱۳۹۵	حامد رفیعی	مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران	آسیب شناسی صادرات محصولات کشاورزی از منظر تحلیل روند قیمت های صادراتی
★★★★	۱۳۹۷	ابولفضل خاوری نژاد	موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین	سنجش شاخص های بهره‌وری صنعت آب کشور مطابق با دستور العمل سازمان ملی بهره‌وری
★★★★	۱۳۹۹	نرگس آذری	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	مسئله‌شناسی ساختارها و نهادهای آب ایران (آسیب‌شناسی شورای عالی آب)
★★★★	۱۳۹۸	میرهادی رهگشای	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	بررسی مبادی واردات محصولات اساسی کشاورزی
★★★	۱۳۹۹	نرجس السادات عبدالمنافی جهرمی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	الزامات تحقق گام دوم انقلاب در بخش آب
★★	۱۳۹۸	علی محمد سلطانی	پژوهشکده مطالعات فناوری	الزامات دستیابی به اهداف و برنامه های کلی جمعیت از منظر منابع آبی
★★	۱۳۹۹	روجا کیانپور	مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران	ارزیابی امنیت غذایی ایران در سال ۹۷
★★	۱۳۹۶	بنفشه زهرایی	مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران	برآورد سهم اثرات مستقیم و غیر مستقیم فعالیت های انسانی بر روان اب های سطحی
★★	۱۳۹۸	کتایون شمشادی	موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی	طرح جامع مدیریت تولید و بازار برنج
★	۱۳۹۹	عباس کشاورز	مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران	چالش‌های بخش کشاورزی کشور
★	۱۳۹۸	مهدی سروی	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	بررسی وضعیت تولید روغن و دانه‌های روغنی در ایران و جهان
	۱۳۹۸		موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی	برنامه‌های اجرایی و عملیاتی برای حمایت از تولیدکنندگان، رفع موانع تولید و رونق و توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی سال ۹۸

## دستگاه‌های مرتبط

سازمان تامین اجتماعی	ستاد ملی کرونا	کمیسیون بهداشت و درمان مجلس
سازمان بیمه سلامت	سازمان نظام پزشکی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

# سلامت

## محورها و موضوعات

بیمه تامین اجتماعی	تعرفه‌های خدمات درمانی	ویروس کرونا
ارائه خدمات سلامت به سالمندان	خدمات بهداشتی و پیشگیری	سناریوهای مدیریت بیماری کرونا
دفترچه‌های درمانی بیمه	احتکار کالاهای درمانی	الگوی سنجش کیفیت خدمات سلامت
مدل گسترش ویروس کرونا	پزشک خانواده	نظام ارجاع

۳	۳	تعداد	ارزیابی پروژه‌ها	۳/۵۴٪	۱۲
		۲	★★★★★		
تعداد اندیشکده‌ها	میانگین امتیازات	۱	★☆☆☆☆	تعداد پروژه‌ها	سهم از کل پروژه‌ها
		۶	★★★☆☆		
تعداد اندیشکده‌ها	میانگین امتیازات	۱	★★★☆☆	تعداد پروژه‌ها	سهم از کل پروژه‌ها
		۲	★★★☆☆		

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
طراحی الگوی محاسبه و اعلام تعرفه های خدمات درمانی (دولتی و غیردولتی) در کشورهای منتخب و ارائه الگو برای ایران	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	فرهاد کوهی	۱۳۹۸	★★★★★
امکان‌سنجی ارائه خدمات بهداشتی و پیشگیری در حوزه بیمه های اجتماعی در ایران	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	نادر جهان مهر	۱۳۹۸	★★★★★
بسته سیاستی مقابله با کرونا و ویروس در کشور	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	آرمان رضایتی	۱۳۹۸	★★★★★
سناریوهای مدیریت بیماری کرونا در ایران	موسسه افق آینده پژوهی راهبردی	سعید سمیعی	۱۳۹۸	★★★★
تعیین استاندارد نیروی انسانی در مراکز درمانی بستری سازمان تامین اجتماعی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	محمد رضا ملکی	۱۳۹۸	★★★★
طراحی الگوی ارائه خدمات سلامت سرپایی به سالمندان تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	رضا فدای وطن	۱۳۹۸	★★★★

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
ارائه الگو برای سنجش کیفیت خدمات سلامت در بخش درمان سازمان تامین اجتماعی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	جعفر صادق تبریزی	۱۳۹۸	★★★★
رضایت از فرایند حذف دفترچه درمانی تامین اجتماعی	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	حسین نوری نیا	۱۳۹۸	★★★★
گزارش احتکار کالاهای مورد نیاز در جهت مبارزه با بحران بیماری کرونا در کشور	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★★★★
نقشه راه تدوین سیاست‌های متکی بر نیروی مردمی در مواجهه با کرونا	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★★★
روزگار کرونایی و جای خالی نظام ارجاع بیمار و پزشک خانواده	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۹	★
بررسی تفاوت‌های زیرساختی بین پرستاران و پزشکان با ظهور ویروس کرونا	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★

## دستگاه‌های مرتبط

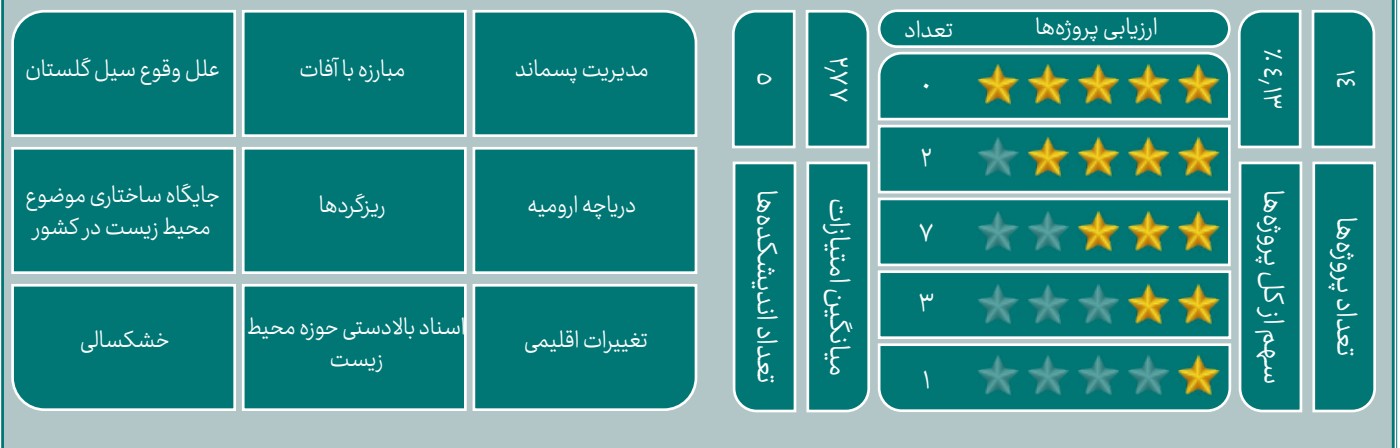
سازمان جنگل‌ها مراتع و آبخیزداری کشور

فراکسیون محیط زیست مجلس

سازمان حفاظت محیط زیست

# محیط زیست

## محورها و موضوعات



عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
گزارش راهبردی پسماند استان گیلان: وارونگی هرم مدیریت پسماند و تبعات آن	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	نرگس آذری	۱۳۹۸	★★★★★



امتیاز	سال انتشار	مدیر پروژه	اندیشکده	عنوان پروژه
★★★★★	۱۳۹۹	جمال محمدولی سامانی	مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	چالش ها و راهکارهای پیشگیری و مبارزه با آفت ملخ صحرائی
★★★★	۱۳۹۸	محدثه جلیلی	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	بررسی علل وقوع سیل گلستان
★★★★	۱۳۹۸	مهدی فصیحی هرندی	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	بررسی عملکرد ستاد احیای دریاچه ارومیه
★★★★	۱۳۹۷	مهدی روح اللهی	اندیشکده پایا	معرفی الگوی مردمی و راهبردی مقابله با ریزگردها در ایران (معرفی مدل کلان)
★★★★	۱۳۹۸	حسین اصلی پور	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	جایگاه ساختاری موضوع محیط زیست در قوه مجریه و مقننه
★★★★	۱۳۹۹	نرگس آذری	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	ضرورت ارتقای ساختاری و نهادی محیط زیست کشور
★★★★	۱۳۹۸	فرشید سلیمی مقدم	مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری	زوال باغستان سنتی قزوین، تحلیل روند، ضرورت تغییر سیاستی
★★★★	۱۳۹۹	محمد رضا فرزانه	پژوهشکده بیمه	ضرورت تدوین برنامه ملی بیمه سیل به منظور مواجهه با شرایط محتمل تغییر اقلیم
★★★	۱۳۹۸	حسین اصلی پور	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	عدم یکپارچگی اسناد بالادستی حوزه محیط زیست کشور
★★★	۱۳۹۸	حسین اصلی پور	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	چالش های سیاستگذاری زیست محیطی در ایران
★★★	۱۳۹۸	حسین اصلی پور	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	جایگاه ساختاری سازمان حفاظت محیط زیست در قوه مقننه
★	۱۳۹۸	حسین اصلی پور	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	ضعف در کنش زیست محیطی شهروندان
	۱۳۹۹	علی اکبر دماوندی	پژوهشکده بیمه	بررسی اثرات تغییر اقلیم بر وقوع خشکسالی ها در جهان و ایران (با تاکید بر پهنه بندی ریسک خشکسالی با رویکرد صنعت بیمه)

## دستگاه‌های مرتبط

وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی	ستاد کل نیروهای مسلح	شورای عالی امنیت ملی
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	ارتش جمهوری اسلامی	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی

# دفاع و امنیت

## محورها و موضوعات

امنیت بین‌المللی ایران	ابعاد نظامی-راهبردی کرونا	ابعاد بیوتروریسم کرونا
------------------------	---------------------------	------------------------

۷	تعداد پروژه‌ها	۲۲۹	۵
۲۱٪	ارزیابی پروژه‌ها	۰	۵
تعداد پروژها	میانگین امتیازات	۱	۱
سهم از کل پروژها	تعداد اندیشکده‌ها	۱	۴
		۱	۱

عنوان پروژه	اندیشکده	مدیر پروژه	سال انتشار	امتیاز
سالنمای مخاطرات امنیت بین‌المللی ایران	مؤسسه مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران	عابد اکبری	۱۳۹۸	★★★★★
مسئله‌شناسی پیشرفت و امنیت استانی	پژوهشکده مطالعات راهبردی		۱۳۹۸	★★★★
بررسی مداخله نظامیان در مقابله و مبارزه با بیماری‌های واگیردار	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۹	★★★
ابعاد نظامی-راهبردی همه‌گیری کرونا	اندیشکده ممتن (موسسه مطالعات و تحلیل‌های نظامی)	محمد رضا شریفی	۱۳۹۸	★★★
بندهای دفاعی پیشنهادی برنامه هفتم توسعه	اندیشکده ممتن (موسسه مطالعات و تحلیل‌های نظامی)	محمد رضا شریفی	۱۳۹۹	★★★
رصد فقهی نهاد‌های امنیتی	موسسه فتوح اندیشه	حجت الاسلام محمد قاسمی		★★★
بررسی ابعاد بیوتروریسم ویروس کرونا	مرکز پژوهشی آرا		۱۳۹۸	★

## فصل چهارم

# معرفی اندیشه‌ورزان به تفکیک حوزه موضوعی



در این فصل، اسامی تمامی اندیشه‌ورزانی که در هر حوزه موضوعی حداقل یک پژوهش داشته‌اند، به تفکیک حوزه موضوعی آورده شده است. هدف از اینکار شناساندن پژوهشگران و اندیشه‌ورزانِ اندیشکده‌های مختلف کشور به فضای اندیشه‌ورزی کشور، بر اساس حوزه موضوعی است که فعالیت می‌کنند.

علم و فناوری  
صفحه: ۸۹

سیاست خارجی  
صفحه: ۸۸

انرژی  
صفحه: ۸۷

حکمرانی  
صفحه: ۸۵

فرهنگی و اجتماعی  
صفحه: ۸۲

اقتصاد  
صفحه: ۸۰

آموزش  
صفحه: ۹۰

توسعه شهری و منطقه‌ای  
صفحه: ۹۰

کشاورزی و آب  
صفحه: ۹۱

سلامت  
صفحه: ۹۲

محیط زیست  
صفحه: ۹۲

دفاع و امنیت  
صفحه: ۹۳

# اقتصاد

روح‌اله ابوجعفری

پژوهشکده مطالعات فناوری



مریم احمدیان

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



امیر بهداد سلامی

گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر



سعید شجاعی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



عباس خندان

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



فاطمه میرجلیلی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



روزبه بالونژاد

پژوهشکده امور اقتصادی



حسن یحیوی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



عارف حسین زاده

پژوهشکده سیاست‌پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



محمد مهدی امانی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



رضا سهرابی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



وحید میره‌بیگی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



مهدی سروی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



حمیدرضا هندی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



سید جعفر حسینی

پژوهشکده مطالعات فناوری



امیرحسین سادات

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



محمد رضا عبداللہی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



ابولفضل خاوری نژاد

موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین



میلاد بیگی

اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر





جواد اسکندری

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



علی شهیدی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



حسین عبداللهی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



ابوالفضل بساکی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



مهدی مرادی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



افشین بیک پور

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



احسان پشت مشهدی

اندیشه راهبردی توسعه تنویر



حسین عطااللهی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



امیر علی ناقدی

اندیشگاه گفتمان



حسین درودیان

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



حسین مشیری

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



امیرحسین عرب پور

اندیشکده دیپلماسی اقتصادی



رحمان نجفی سیار

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی



سید حسین موسوی

گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر



رضا موسایی

دفتر مطالعات راهبردی رونق تولید



مهدی اخوان

گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر



روح الله سبزی

اندیشگاه گفتمان



محسن محمدی ایوانکی

اندیشکده راهبردی توسعه



روح الله مهدوی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



محمد رضا فرهادی پور

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



علی نادری شاهی

اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران



شهاب طلایی شکری

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی



سجاد هجری

اندیشکده پایا



علیرضا خزایی

مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده نگری



سعید سیدحسین زاده یزدی

اندیشکده رصد



محمدحسین قمری

اندیشکده کار و اشتغال میزان



نسیم قباشی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



مهدخت متین

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



رضا ایمانی

اندیشکده رصد



نرگس اکبریپور روشن

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



محمد جواد احمدی

اندیشکده سیاستگذاری امیر کبیر



روزبه پارساپور

مرکز مطالعات خلیج فارس



## اجتماعی و فرهنگی

سامان یوسف وند

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



سعید قاسمی

موسسه سیاستگذاری اجتماعی سجا



عطاالله هرندی

مرکز پژوهشی آرا



سید پیمان حقیقت طلب

انجمن دیاران



هوشنگ شیخی

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



محمدحسین بادامچی

اندیشکده راهبردی مهاجر



امین اعظمی

اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران



زهرا عباسپور

موسسه سیاستگذاری اجتماعی سجا



نرگس اکبرپور روشن

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



سجاد هجری

اندیشکده پایا



نیما نریمانی

اندیشکده راهبردی مهاجر



سعیده بابایی

مرکز پژوهشی آرا



مهدی روح اللهی

اندیشکده پایا



شهاب طلایی شکری

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



محسن کرمانی نصرآبادی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



کاظم موذن

موسسه سیاستگذاری اجتماعی سجا



مجید اسدپور

مرکز پژوهشی آرا



نسیبه زنجری

موسسه راهبردی بازنشتگی صبا



یاور علی نیا

اندیشکده فاطر



روزبه پارساپور

مرکز مطالعات خلیج فارس



اسماعیل نوده فراهانی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



سعیده گراوند

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



صدیقه رضانی تمیجانی

پژوهشکده مطالعات فناوری



علی جعفری

پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم



ابوطالب صفدری شریانی

اندیشکده راهبردی مهاجر / مرکز پژوهشی آرا



مسعود کسرائی نژاد

موسسه راهبردی بازنشتگی صبا



ایمان کاظمی مقدم

موسسه سیاستگذاری اجتماعی سجا



فرهاد نصرتی نژاد

موسسه راهبردی بازنشستگی صبا



محمد حسین گل پرور طوسی

اندیشکده پایا



وحیده شاه حسینی

مرکز پژوهشی آرا



محمدحسن وکیلی

موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام



امیرعلی شریف محسنی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



مهدی کاوه

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



سید جعفر حق شناس

پژوهشکده زن و خانواده



مهدی مولایی

پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم



معصومه اشتیاقی

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



محسن جعفری

اندیشکده پایا



احمد کوهی

پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم



مهدی سلیمانیه

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



هادی خان محمدی

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی



سید حسن رفعتی زاده

موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام



حامد دهقانی فیروزآبادی

اندیشکده مرصاد



جواد درویش

اندیشکده راهبردی مهاجر



پگاه یآوری فر

اندیشکده پیشرفت گردشگری برای ایران



رضا عندلیبی

پژوهشکده حج و زیارت



حنیف عمو زاده

اندیشکده تعاون



هما یزدانی

مرکز پژوهشی آرا





جواد درویش

اندیشکده راهبردی مهاجر



محمد حسن یادگاری

پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی



حامد حسنی

اندیشکده محتّا (مطالعات حکمرانی نرم ایران)



مهدی شهبازی

پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی



علی نیکبخت

اندیشکده محتّا (مطالعات حکمرانی نرم ایران)



مهدی مرادی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



مهدی فلاحیان

اندیشکده شفافیت برای ایران



محمد علی روزبهانی

پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی



وحید کشفی نیا

اندیشکده شفافیت برای ایران



محمد حسین بنا

اندیشکده راهبردی مهاجر



اسما حمزه

پژوهشکده بیمه



فاطمه نوری راد

مرکز پژوهشی آرا



جمال یزدانی

اندیشکده بسیج و نهادهای مردمی انقلاب اسلامی



فریده خلیج آبادی فراهانی

موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور



جواد اسکندری

اندیشکده محتّا (مطالعات حکمرانی نرم ایران)



سید باقر نبوی ثالث

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



حامد مجیری فروشانی

اندیشکده محتّا (مطالعات حکمرانی نرم ایران)



مرحوم محمد حسین فرج نژاد

موسسه فتوح اندیشه



حجت الاسلام مهدی طاهری

موسسه فتوح اندیشه



حکمرانی

**محمد نوروزی**

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



**میرهادی رهگشای**

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



**معصومه محمودیان**

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



**اسماعیل گرجی پور**

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



**مهدی سروی**

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



**آمنه خدیور**

پژوهشکده بیمه



**ولی کالجبی**

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



**حسین هرورانی**

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



**انوشیروان تقی پور**

موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین



**فاطمه نوری راد**

مرکز پژوهشی آرا



**سجاد فتاحی**

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



**راضیه شیخ رضایی**

مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه



**محدثه جلیلی**

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



**سید محمد صاحبکار خراسانی**

پژوهشکده مطالعات فناوری



**محمدحسین بادامچی**

اندیشکده راهبردی مهاجر



**عارف حسین زاده**

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



**مهیار حسنی**

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی



**علیرضا سیفی**

اندیشکده محققان (مطالعات حکمرانی نرم ایران)



**هادی خان محمدی**

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی



**فتح الله آغاسی زاده**

مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده نگری



داود کریمی پور

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



کیومرث اشتریان

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



روح اله مهدوی

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



مهدی خطیب دماوندی

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



معین احمدی

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



مهدی خلیلی

اندیشکده راهبردی مهاجر



امیرحسین سوهانکار

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



محمد حسین پیروی

اندیشکده راهبردی معادن ایران



سعید سیدحسین زاده یزدی

اندیشکده رصد



امیرمحمد واعظی

اندیشکده هاتف



رضا اخباری

اندیشکده تعاون



ناصر ترابی

اندیشکده جهادی



صالح رحیمی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



حسین بابایی مجرد

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی



مهدی ناجی اصفهانی

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



انرژی

وحید آریان پور

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



سیدرضا میرنظامی

موسسه راهبردی بازنشستگی صبا



بهروز شیرمحمدی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



علی طاهری فرد

موسسه مطالعات انرژی سبحان



## سیاست خارجی

سید علی حسینی

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



حسین رنجگری

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



سعید ودادی کلانتر

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



علی قربانی

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



امیرحسین عرب پور

اندیشکده دیپلماسی اقتصادی



محمد عظیم زاده

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



حجت الاسلام محمد قطرانی

مرکز راهبری ورثه الانبیاء



حسین مینایی

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



مسعود صباغی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



حمید عظیمی

اندیشکده مرصاد



مصطفی سعیدی

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران



رضا توکلی

اندیشکده دیپلماسی اقتصادی



محمد رضا مهرافشان

موسسه مطالعات انرژی سبحان



روزبه پارساپور

مرکز مطالعات خلیج فارس



ابولفضل خاوری نژاد

موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین



سید حمزه صفوی

موسسه آینده پژوهی جهان اسلام



جواد سلیمان پور

اندیشکده سیاستگذاری امیرکبیر



محمد هادی معصومی زارع

اندیشکده مرصاد



سید حسن محفوظی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی





بهرز شاهمرادی

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور



مسعود صدر محمدی

اندیشکده مرصاد



پریسا علیزاده

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور



حجت میان آبادی

پژوهشکده مطالعات فناوری



علی جلینی

موسسه فتوح اندیشه



سید محمدرضا موسوی

اندیشکده دیپلماسی اقتصادی



رضا اسدی فرد

پژوهشکده مطالعات فناوری



احمد بروایه

اندیشکده جریان



روح اله ابو جعفری

گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر



امید رحیمی

اندیشکده جریان



سحر کوثری

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور



سجاد اتشبار

اندیشکده جریان



علی عبداللهی نسب

پژوهشکده مطالعات فناوری



صادق محمدی گاله چی

اندیشکده فاطر



محمدرضا نجفی

مرکز علم و فناوری رسام



## علم و فناوری

مهدی روحانی نژاد

گروه علمی-تحلیلی طیف



امیرحسین چیت ساززاده

انجمن دیاران



ناصر باقری مقدم

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور



امیرمحمد واعظی

اندیشکده هاتف



امیرحسین چیت ساززاده

انجمن دیاران



وحیده نورانی

پژوهشکده بیمه



سهراب محمدی پویا

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



## آموزش

شهین ایروانی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



جلال کریمیان

مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری



## توسعه شهری و منطقه ای

موسی بیات

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



سعید سیدحسین زاده یزدی

اندیشکده رصد



زهرا زرگر

مرکز پژوهشی آرا



علی محمد ابراهیمی

اندیشکده پایا



محمد آزین

موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان



علی فرنام

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



محمدحسین بادامچی

اندیشکده راهبردی مهاجر



ابوذر قاسمی نژاد

اندیشکده پایا



حسین کلانتری

اندیشکده کار و اشتغال میزان



حمیدرضا محروقی

پژوهشکده نوین شهر معنوی ثامن



علیرضا هاشمی فر

موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان



زهرا بادامچی

اندیشکده راهبردی مهاجر



اردوان مجیدی

موسسه مطالعات راهبردی فناوری اطلاعات



# کشاورزی و آب



سیده زهرا کلانتری بنادکی

موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور

سید جلال الدین میرنظامی



اندیشکده تدبیر آب ایران



ولی اله رستمعلی زاده

موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور

ابولفضل خاوری نژاد



موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین



روزبه پارساپور

مرکز مطالعات خلیج فارس

حامد رفیعی



مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران



سیدرضا حسینی زاده

اندیشکده بسیج و نهادهای مردمی انقلاب اسلامی

مهدی فصیحی هرندی



مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



عباس جهانبخش

موسسه فتوح اندیشه

نرگس آذری



مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری



محمد حسین گلکار

موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

بنفشه زهرایی



مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران



افشین بیک پور

اندیشکده اقتصاد مقاومتی

روجاکیانپور



مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران



حسین عبداللهی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی

علی محمد سلطانی



پژوهشکده مطالعات فناوری



محمد غیاثی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی

کتایون شمشادی



موسسه پژوهش‌های برنامه ریزی، کشاورزی و توسعه روستایی



مسعود درودی

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری

حسین نوری نیا

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



نرجس السادات عبدالمنافی جهرمی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



رضا فدای وطن

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



عباس کشاورز

مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران



سعید سمیعی

موسسه افق آینده پژوهی راهبردی



فرزین علی ملایری

موسسه پژوهش های برنامه ریزی، کشاورزی و توسعه روستایی



محمدرضا ملکی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



محسن بابایی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



سعیده سادات موسوی

مرکز پژوهشی آرا



مهدی سروی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



آرمان رضایتی

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



میرهادی رهگشای

اندیشکده اقتصاد مقاومتی



## محیط زیست

نرگس آذری

مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری



فرهاد کوهی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



حسین اصلی پور

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی



نادر جهان مهر

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی



محدثه جلیلی

مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری



جعفر صادق تبریزی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی





محمد رضا شریفی

(اندیشکده ممتن) موسسه مطالعات و تحلیل های نظامی



محمد رضا فرزانه

پژوهشکده بیمه



مهدی روح اللهی

اندیشکده پایا



مهدی فصیحی هرنزی

مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری



جمال محمدولی سامانی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی



فرشید سلیمی مقدم

مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری



علی اکبر دماوندی

پژوهشکده بیمه



## دفاع و امنیت

عابد اکبری

موسسه مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر تهران



حسن صدرا نیا

پژوهشکده مطالعات راهبردی



محمد قاسمی

موسسه فتوح اندیشه

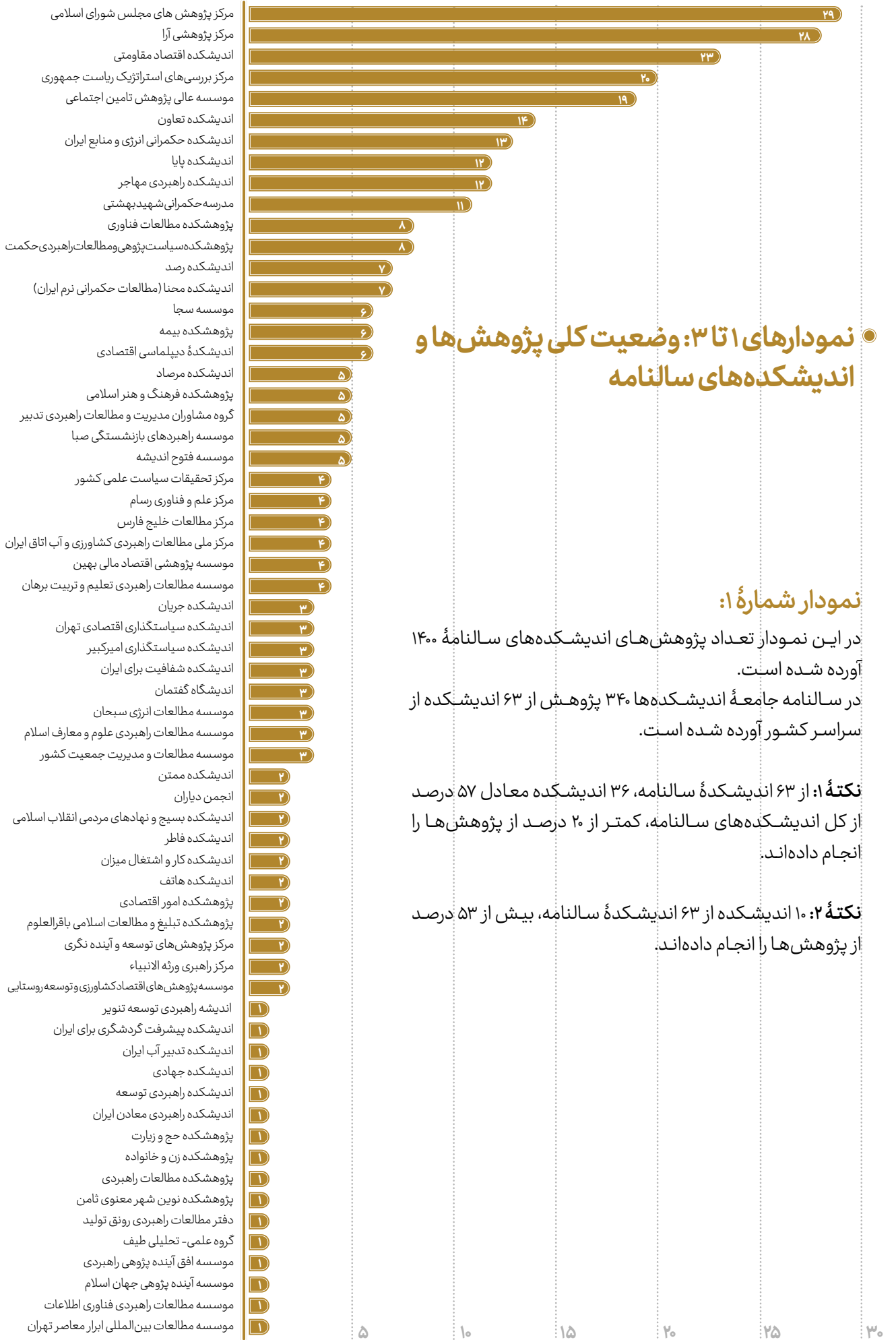


## فصل پنجم

# نگاهی آماری به پژوهش‌های اندیشکده‌ها در سال ۱۴۰۰



پروژه‌های پژوهشی اندیشکده‌ها در دامنه وسیعی از موضوعات و مسائل انجام می‌شود؛ در سالنامه جامع اندیشکده‌ها پژوهش‌های اندیشکده‌ها در ۱۲ حوزه موضوعی «اقتصاد»، «انرژی»، «حکمرانی»، «سیاست خارجی»، «اجتماعی و فرهنگی»، «علم و فناوری»، «کشاورزی و آب»، «سلامت»، «آموزش»، «محیط زیست»، «دفاع و امنیت» و «توسعه منطقه‌ای و شهری»، دسته‌بندی شده‌اند. در این فصل از سالنامه، مجموعه‌ای از نمودارهای آماری آورده شده است که در آن‌ها به مقایسه پژوهش‌های اندیشکده‌های مختلف در این حوزه‌های موضوعی دوازده‌گانه می‌پردازیم. مقایسه سالنامه ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹ و بررسی کیفی پژوهش‌های سالنامه بر اساس ارزیابی شورای علمی جامع اندیشکده‌ها دیگر بخش‌های این فصل هستند.



## ● نمودارهای ۱ تا ۳: وضعیت کلی پژوهش ها و اندیشکده های سالنامه

### نمودار شماره ۱:

در این نمودار تعداد پژوهش های اندیشکده های سالنامه ۱۴۰۰ آورده شده است. در سالنامه جامعه اندیشکده ها ۳۴۰ پژوهش از ۶۳ اندیشکده از سراسر کشور آورده شده است.

**نکته ۱:** از ۶۳ اندیشکده سالنامه، ۳۶ اندیشکده معادل ۵۷ درصد از کل اندیشکده های سالنامه، کمتر از ۲۰ درصد از پژوهش ها را انجام داده اند.

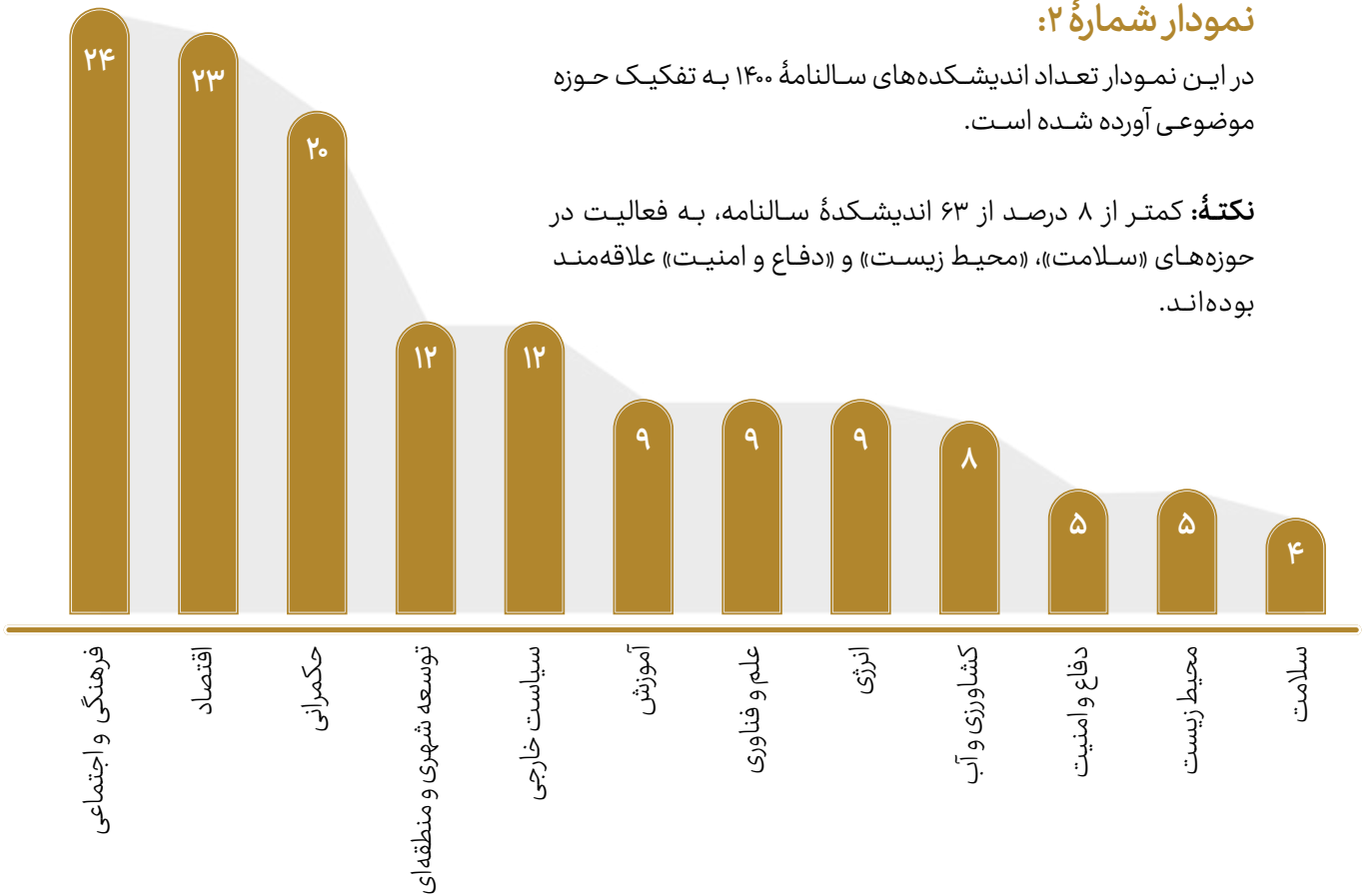
**نکته ۲:** ۱۰ اندیشکده از ۶۳ اندیشکده سالنامه، بیش از ۵۳ درصد از پژوهش ها را انجام داده اند.



## نمودار شماره ۲:

در این نمودار تعداد اندیشکده‌های سالنامه ۱۴۰۰ به تفکیک حوزه موضوعی آورده شده است.

**نکته:** کمتر از ۸ درصد از ۶۳ اندیشکده سالنامه، به فعالیت در حوزه‌های «سلامت»، «محیط زیست» و «دفاع و امنیت» علاقه‌مند بوده‌اند.

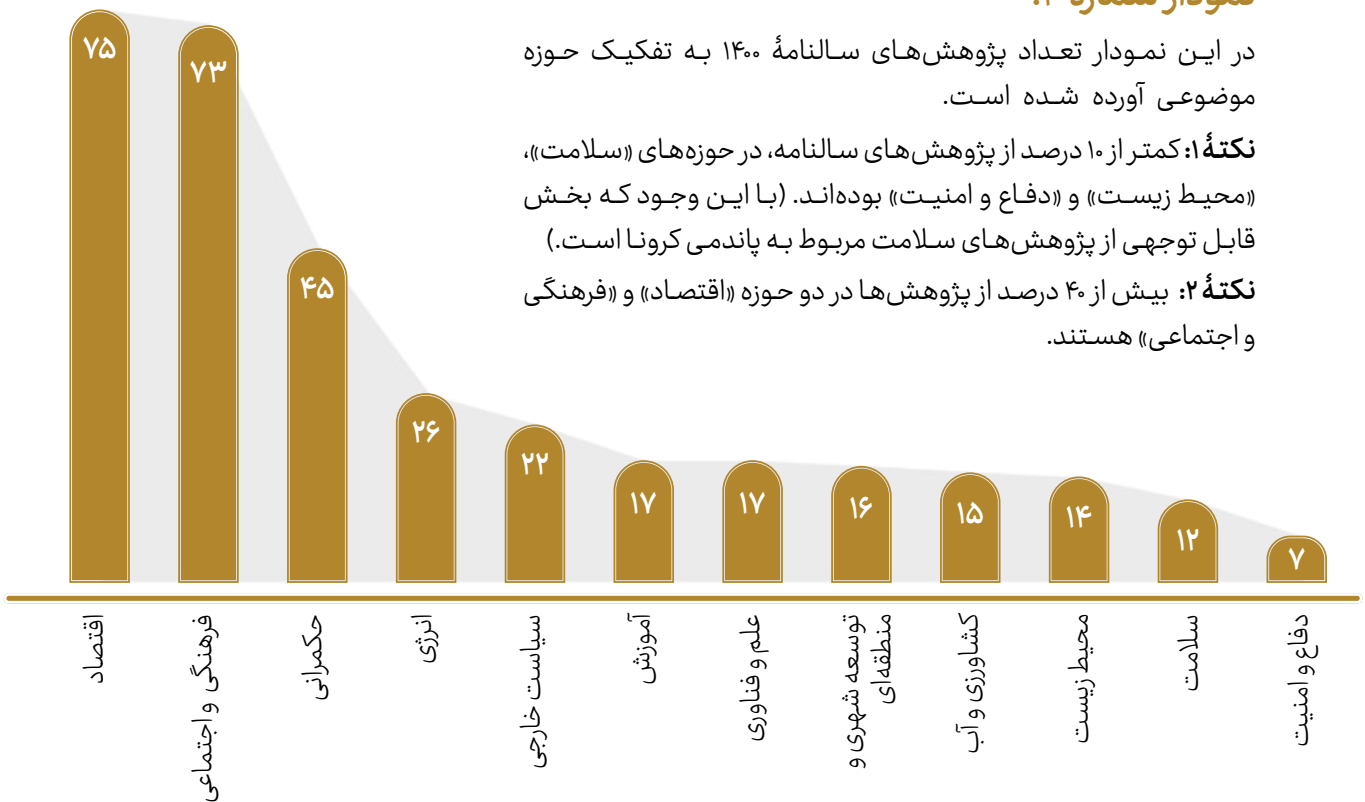


## نمودار شماره ۳:

در این نمودار تعداد پژوهش‌های سالنامه ۱۴۰۰ به تفکیک حوزه موضوعی آورده شده است.

**نکته ۱:** کمتر از ۱۰ درصد از پژوهش‌های سالنامه، در حوزه‌های «سلامت»، «محیط زیست» و «دفاع و امنیت» بوده‌اند. (با این وجود که بخش قابل توجهی از پژوهش‌های سلامت مربوط به پاندمی کرونا است.)

**نکته ۲:** بیش از ۴۰ درصد از پژوهش‌ها در دو حوزه «اقتصاد» و «فرهنگی و اجتماعی» هستند.

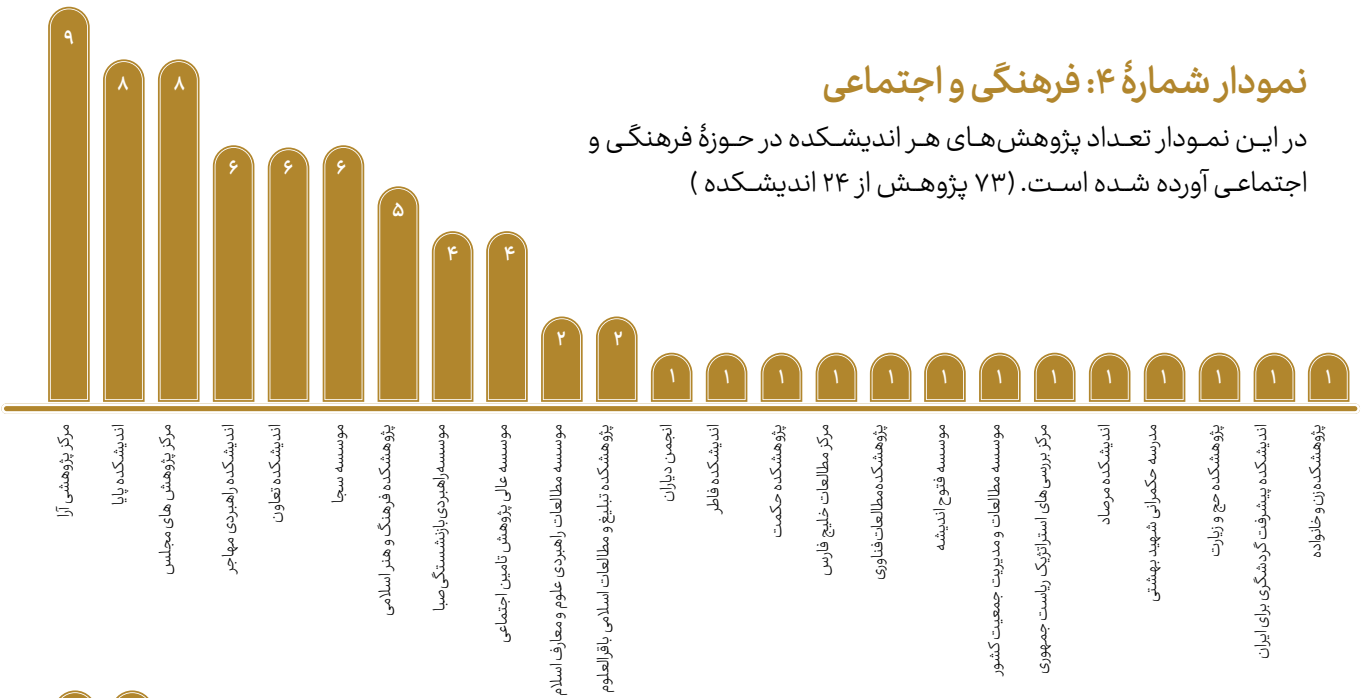




# ● نمودارهای ۴ تا ۱۵: تعداد پژوهش‌های اندیشکده‌ها در هر حوزه موضوعی

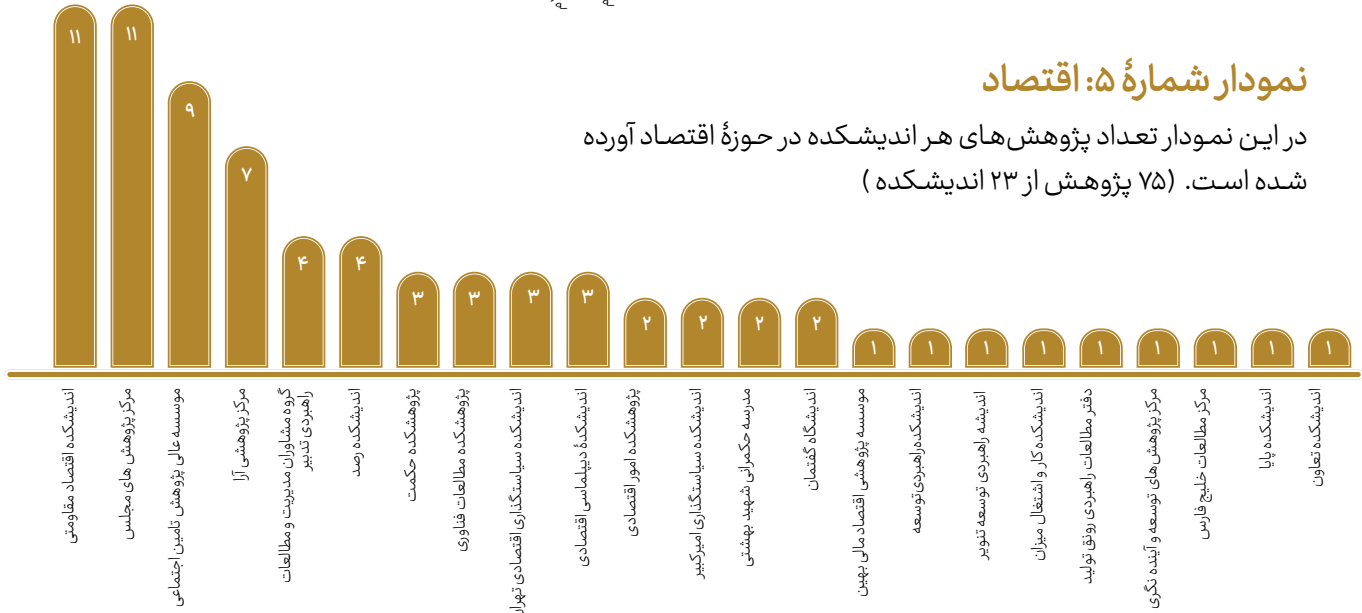
## نمودار شماره ۴: فرهنگی و اجتماعی

در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه فرهنگی و اجتماعی آورده شده است. (۷۳ پژوهش از ۲۴ اندیشکده)



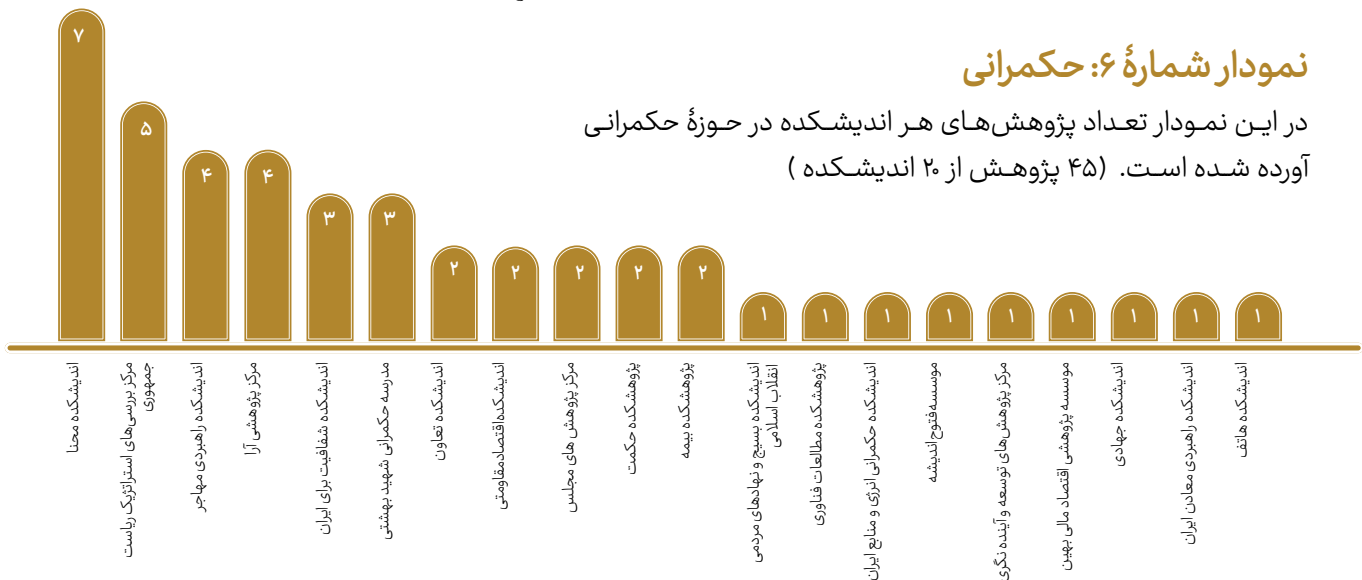
## نمودار شماره ۵: اقتصاد

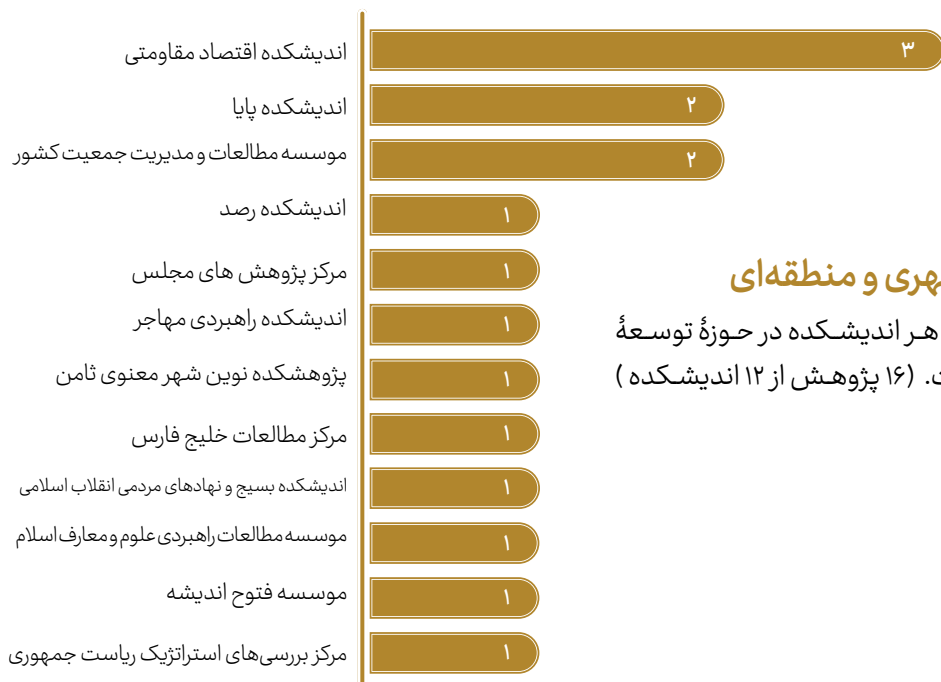
در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه اقتصاد آورده شده است. (۷۵ پژوهش از ۲۳ اندیشکده)



## نمودار شماره ۶: حکمرانی

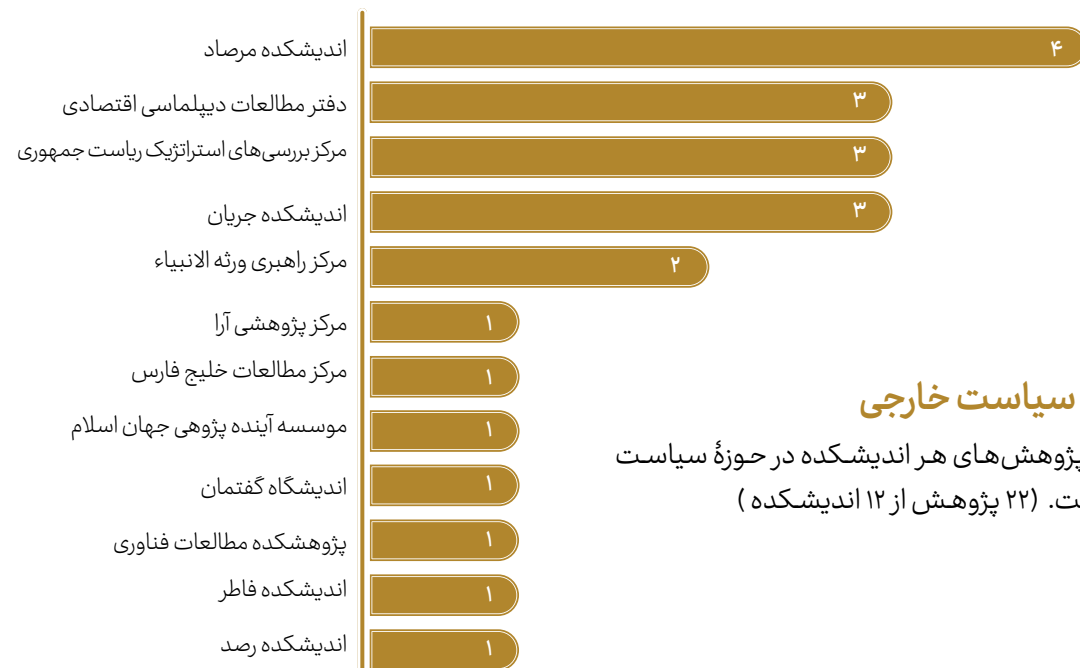
در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه حکمرانی آورده شده است. (۴۵ پژوهش از ۲۰ اندیشکده)





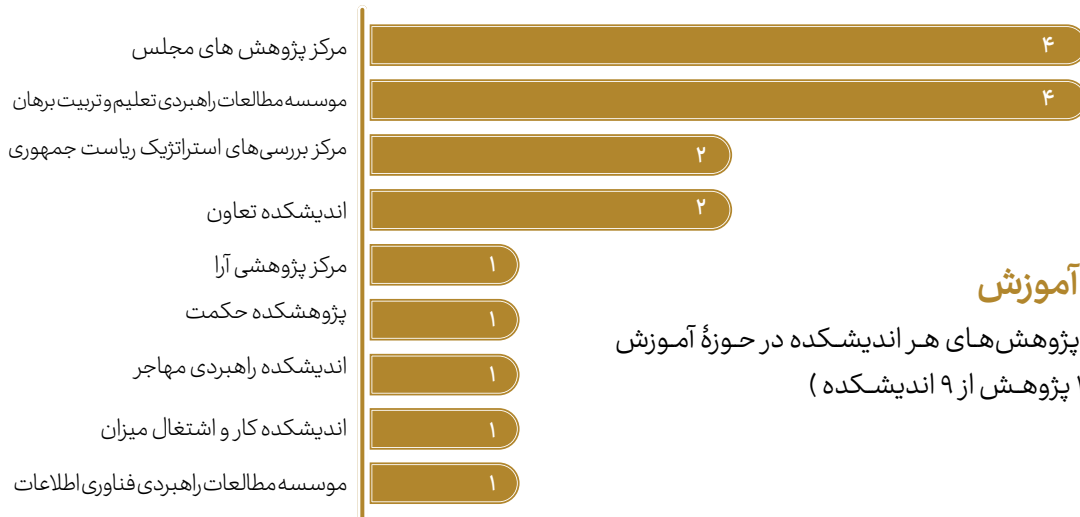
### نمودار شماره ۷: توسعه شهری و منطقه‌ای

در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه توسعه شهری و منطقه‌ای آورده شده است. (۱۶ پژوهش از ۱۲ اندیشکده)



### نمودار شماره ۸: سیاست خارجی

در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه سیاست خارجی آورده شده است. (۲۲ پژوهش از ۱۲ اندیشکده)

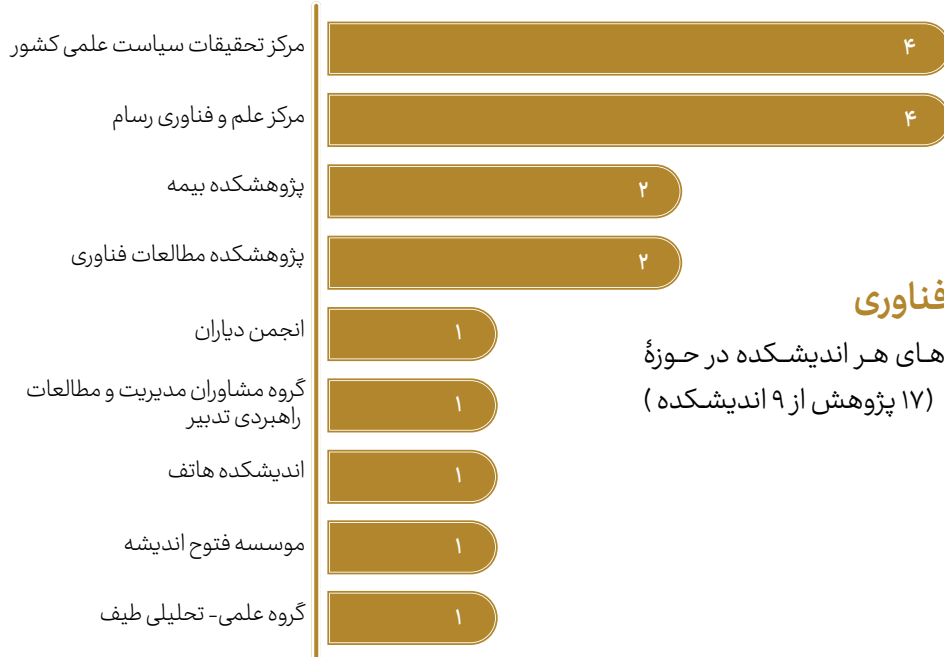


### نمودار شماره ۹: آموزش

در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه آموزش آورده شده است. (۱۷ پژوهش از ۹ اندیشکده)

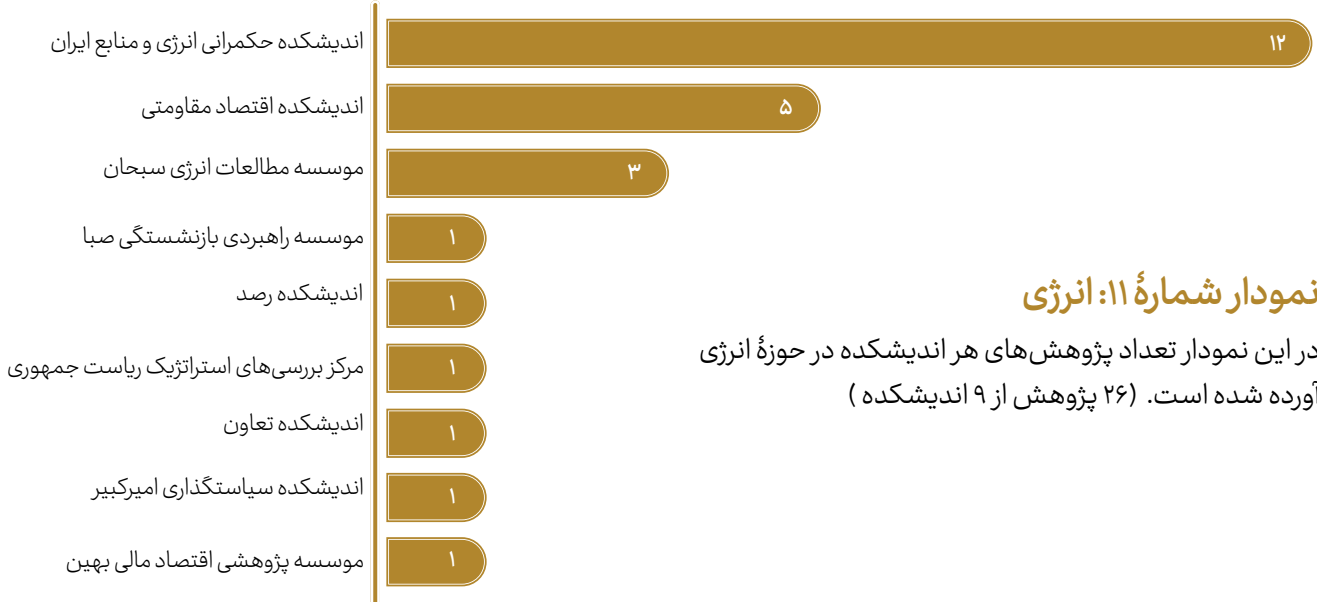
### نمودار شماره ۱۰: علم و فناوری

در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه علم و فناوری آورده شده است. (۱۷ پژوهش از ۹ اندیشکده)



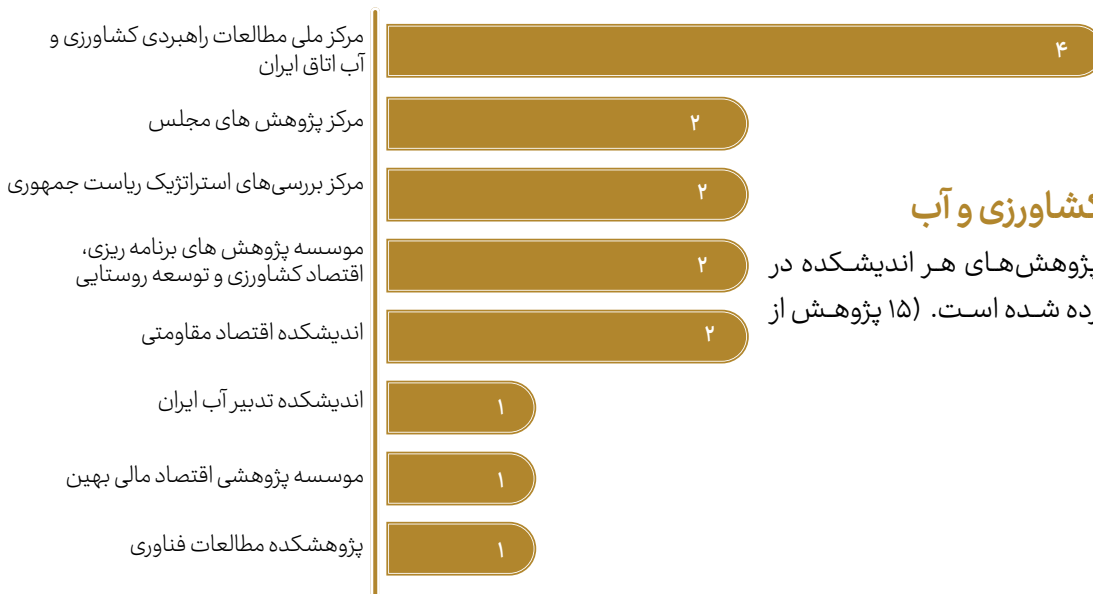
### نمودار شماره ۱۱: انرژی

در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه انرژی آورده شده است. (۲۶ پژوهش از ۹ اندیشکده)



### نمودار شماره ۱۲: کشاورزی و آب

در این نمودار تعداد پژوهش‌های هر اندیشکده در حوزه کشاورزی و آب آورده شده است. (۱۵ پژوهش از ۸ اندیشکده)



- مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری
- مدرسه حکمرانی شهید بهشتی
- پژوهشکده بیمه
- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
- اندیشکده پایا



- مرکز پژوهشی آرا
- اندیشکده ممتن
- موسسه ابرار معاصر تهران
- پژوهشکده مطالعات راهبردی
- موسسه فتوح اندیشه



- موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی
- مرکز پژوهشی آرا
- پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت
- موسسه افق آینده پژوهی راهبردی



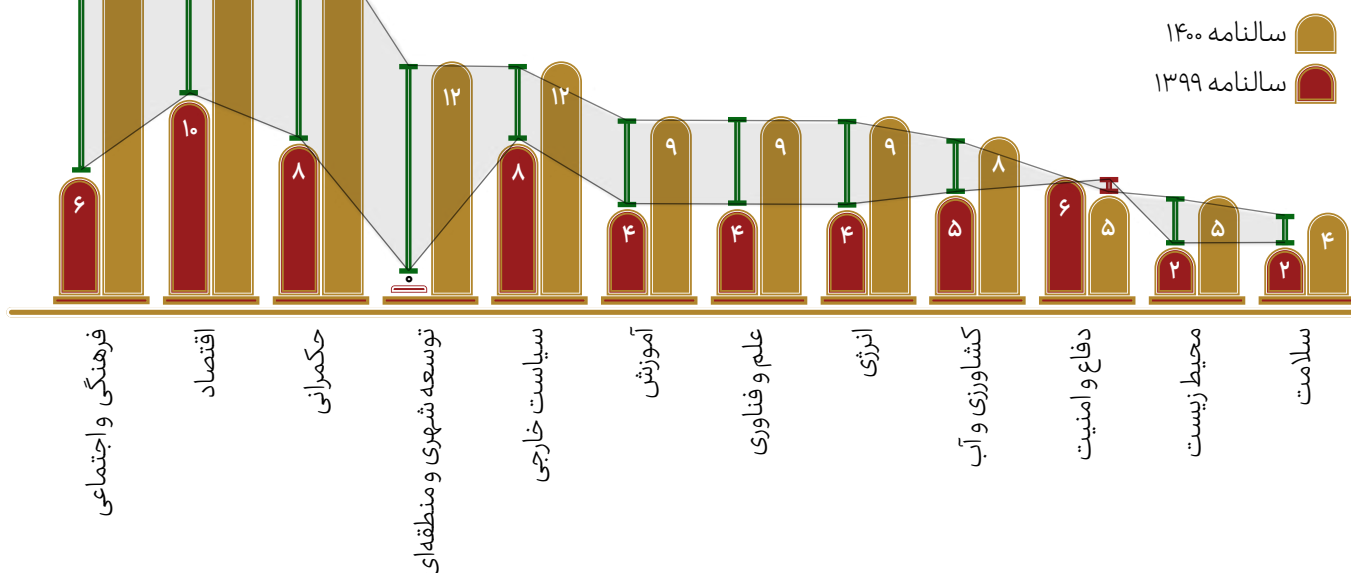


## • نمودارهای ۱۶ تا ۱۷: مقایسه تعداد پژوهش‌ها و اندیشکده‌های فعال در هر حوزه موضوعی در دو سالنامه ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

### نمودار شماره ۱۶:

در این نمودار تعداد اندیشکده‌های فعال در هر حوزه موضوعی در سالنامه ۱۴۰۰ با سالنامه ۱۳۹۹ مقایسه شده است.

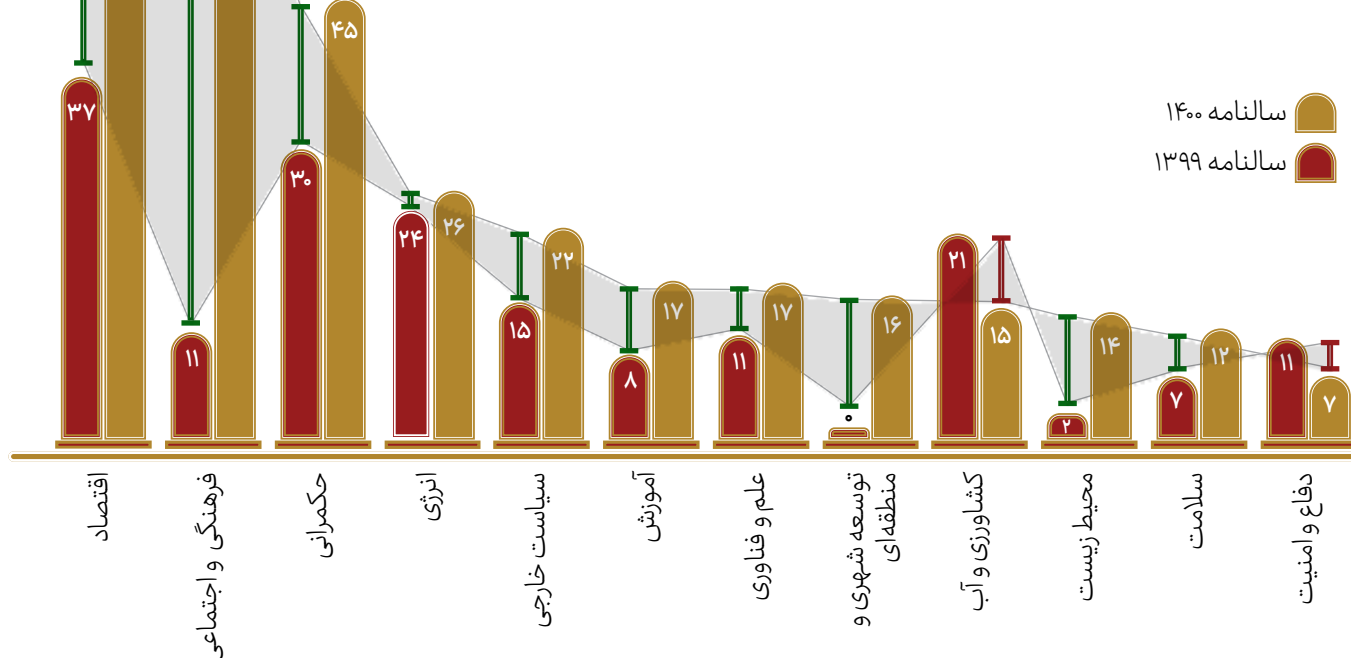
**نکته:** در حوزه «توسعه شهری و منطقه‌ای» با یک رشد قابل توجه از صفر اندیشکده به ۱۲ اندیشکده مشاهده می‌شود و تنها حوزه‌ای که تعداد اندیشکده‌های فعال در آن نسبت به سال قبل کاهش داشته است، حوزه «دفاع و امنیت» است.



### نمودار شماره ۱۷:

در این نمودار تعداد پژوهش‌ها در هر حوزه موضوعی در سالنامه ۱۴۰۰ با سالنامه ۱۳۹۹ مقایسه شده است.

**نکته:** در سالنامه ۱۴۰۰، حوزه «فرهنگی و اجتماعی» یکی از حوزه‌های مورد توجه اندیشکده‌های کشور بوده که تعداد پژوهش‌های این حوزه نسبت به سالنامه ۱۳۹۹ رشدی ۶ تا ۷ برابری داشته است.

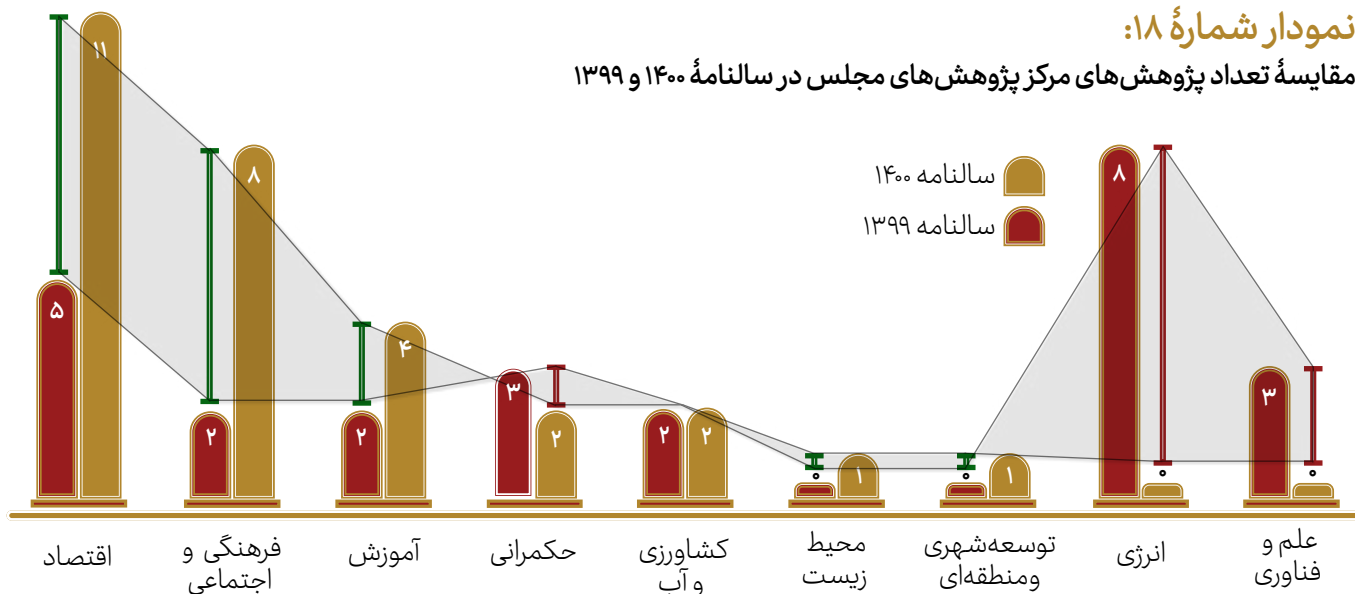


● در ۵ صفحه بعدی اندیشکده‌هایی که در هر دو سالنامه ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹ پژوهش داشته‌اند، از نظر تعداد پژوهش‌ها در هر حوزه موضوعی با سال ۱۳۹۹ مقایسه می‌شوند.

تعداد حوزه‌های موضوعی	تعداد پژوهش	سالنامه	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
۷	۲۹	۱۴۰۰	
۷	۲۵	۱۳۹۹	

### نمودار شماره ۱۸:

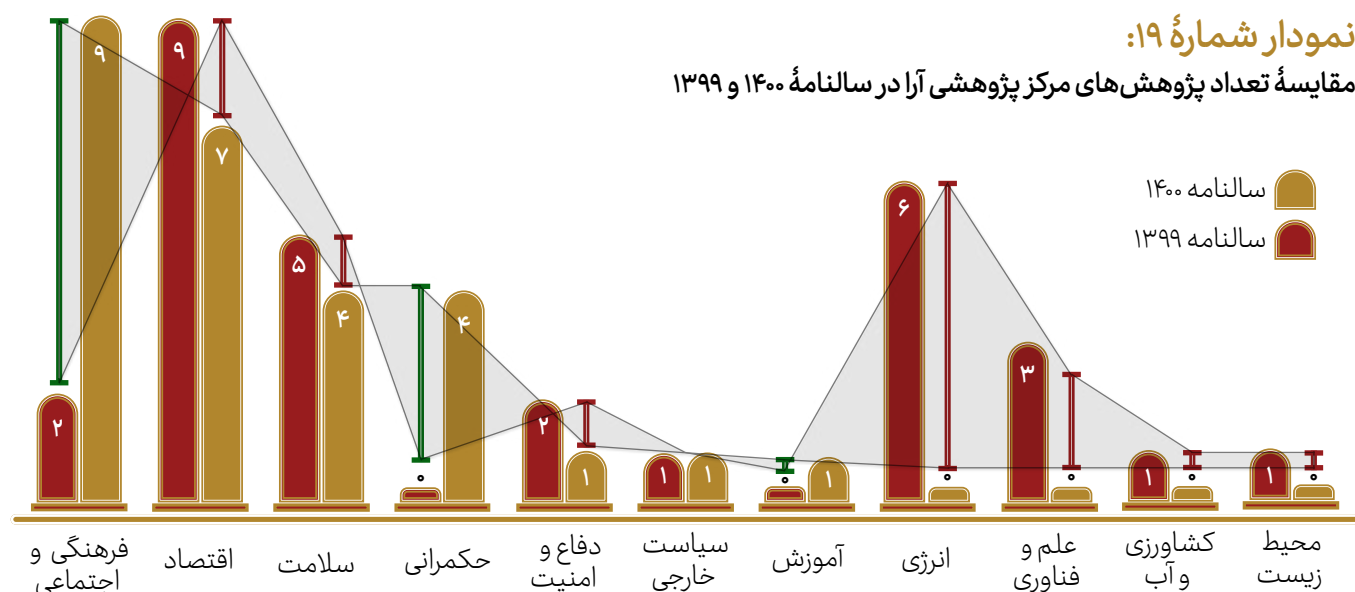
مقایسه تعداد پژوهش‌های مرکز پژوهش‌های مجلس در سالنامه ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹



تعداد حوزه‌های موضوعی	تعداد پژوهش	سالنامه	مرکز پژوهشی آرا
۷	۲۸	۱۴۰۰	
۹	۲۹	۱۳۹۹	

### نمودار شماره ۱۹:

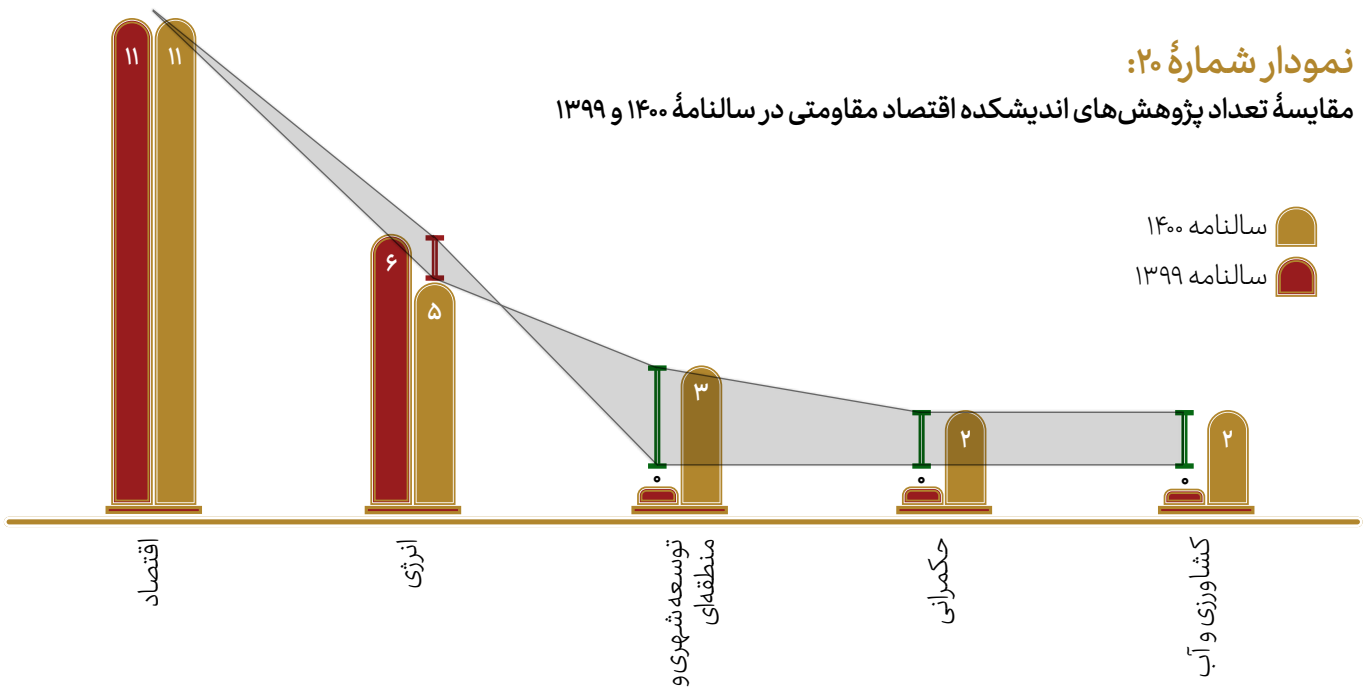
مقایسه تعداد پژوهش‌های مرکز پژوهشی آرا در سالنامه ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹



تعداد حوزه‌های موضوعی	تعداد پژوهش	سالنامه	اندیشکده اقتصاد مقاومتی
۵	۲۳	۱۴۰۰	
۲	۱۷	۱۳۹۹	

### نمودار شماره ۲۰:

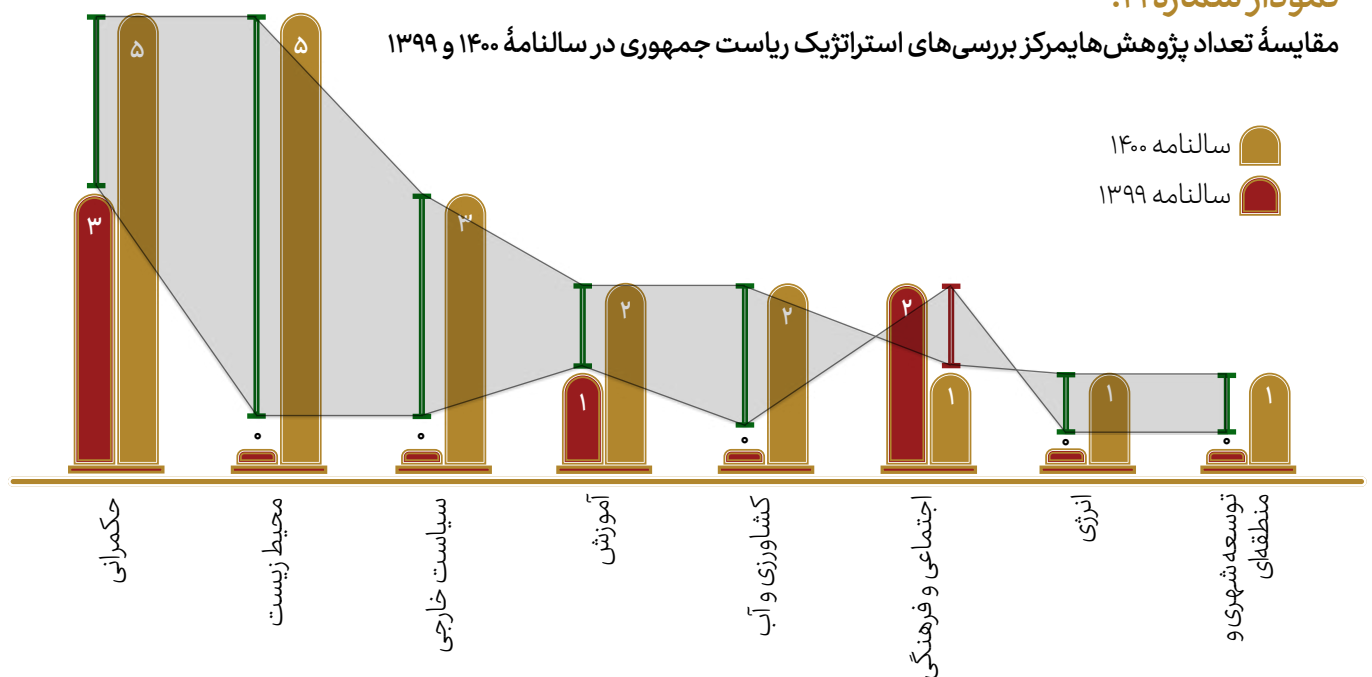
مقایسه تعداد پژوهش‌های اندیشکده اقتصاد مقاومتی در سالنامه ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰



تعداد حوزه‌های موضوعی	تعداد پژوهش	سالنامه	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری
۸	۲۰	۱۴۰۰	
۳	۶	۱۳۹۹	

### نمودار شماره ۲۱:

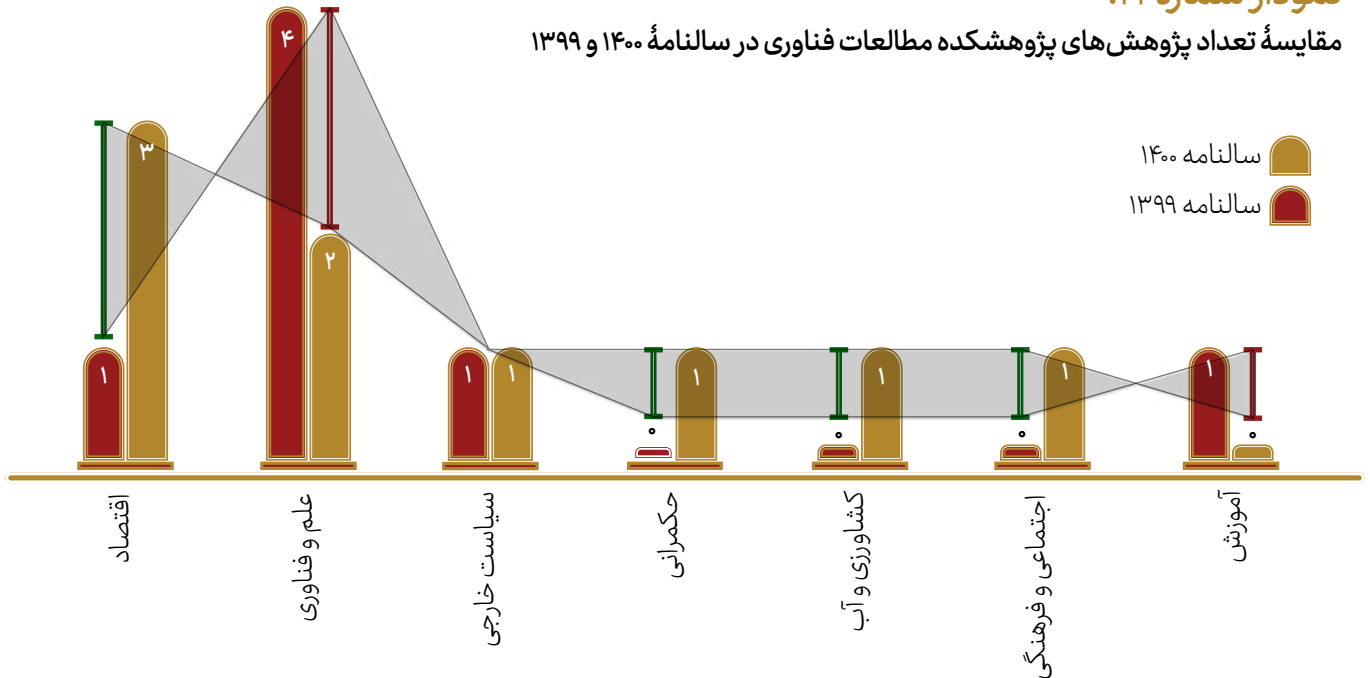
مقایسه تعداد پژوهش‌های مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری در سالنامه ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰



تعداد حوزه‌های موضوعی	تعداد پژوهش	سالنامه	پژوهشکده مطالعات فناوری
۶	۹	۱۴۰۰	
۴	۷	۱۳۹۹	

### نمودار شماره ۲۲:

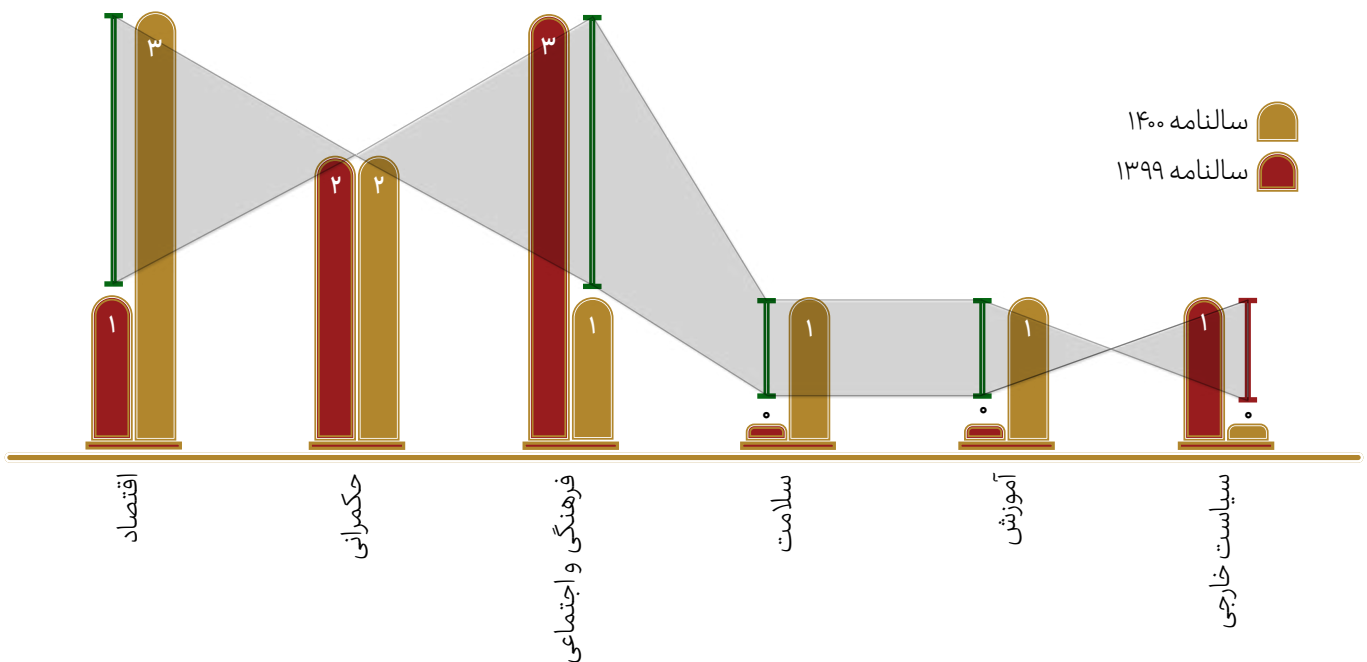
مقایسه تعداد پژوهش‌های پژوهشکده مطالعات فناوری در سالنامه ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹



تعداد حوزه‌های موضوعی	تعداد پژوهش	سالنامه	پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت
۵	۸	۱۴۰۰	
۴	۷	۱۳۹۹	

### نمودار شماره ۲۳:

مقایسه تعداد پژوهش‌های پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت در سالنامه ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹





تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	اندیشکده سیاستگذاری امیرکبیر
۲	اقتصاد	۱۴۰۰	
۱	انرژی		
۴	انرژی	۱۳۹۹	
۱	محیط زیست		
۱	اقتصاد		
۱	حکمرانی		

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	اندیشکده راهبردی مهاجر
۶	اجتماعی و فرهنگی	۱۴۰۰	
۴	حکمرانی		
۱	آموزش		
۱	توسعه شهری و منطقه‌ای		
۱	اجتماعی و فرهنگی	۱۳۹۹	

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	انجمن دیاران
۱	اجتماعی و فرهنگی	۱۴۰۰	
۱	علم و فناوری		
۱	آموزش	۱۳۹۹	
۱	اجتماعی و فرهنگی		

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	اندیشگاه گفتمان
۲	اقتصاد	۱۴۰۰	
۱	سیاست خارجی		
۴	اقتصاد	۱۳۹۹	
۱	حکمرانی		

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	اندیشکده تدبیر آب ایران
۲	کشاورزی و آب	۱۴۰۰	
۱	کشاورزی و آب	۱۳۹۹	

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	موسسه آینده پژوهی جهان اسلام
۱	سیاست خارجی	۱۴۰۰	
۱	سیاست خارجی	۱۳۹۹	
۱	اجتماعی و فرهنگی		
۱	اقتصاد		

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	اندیشکده محنا (مطالعات حکمرانی نرم ایران)
۷	حکمرانی	۱۴۰۰	
۵	حکمرانی	۱۳۹۹	
۱	دفاع و امنیت		

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	موسسه افق آینده پژوهی راهبردی
۲	سلامت	۱۴۰۰	
۱	سیاست خارجی	۱۳۹۹	
۱	علم و فناوری		

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	اندیشکده مرصاد
۴	سیاست خارجی	۱۴۰۰	
۱	اجتماعی و فرهنگی		
۶	سیاست خارجی	۱۳۹۹	

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	اندیشکده شفافیت برای ایران
۳	حکمرانی	۱۴۰۰	
۴	حکمرانی	۱۳۹۹	

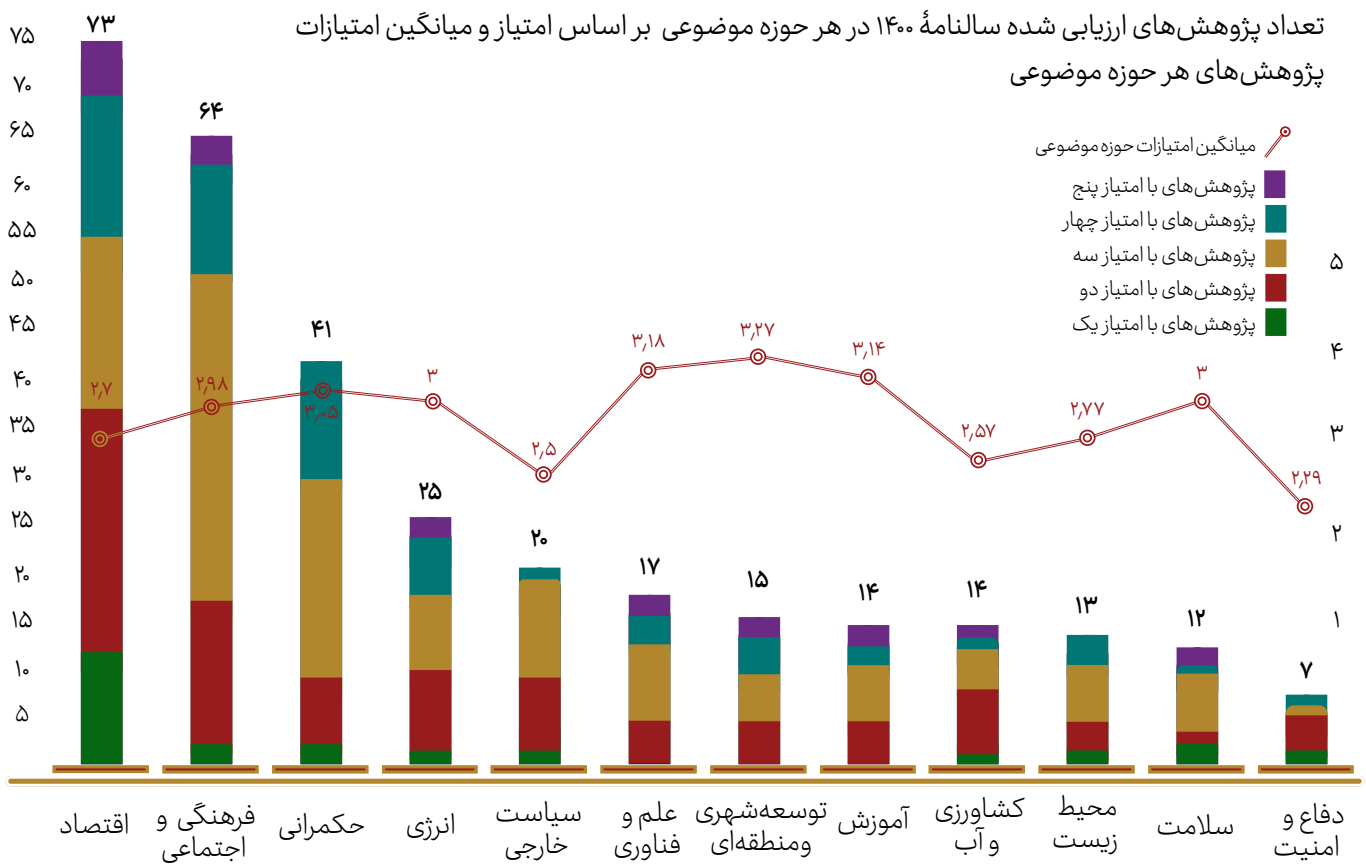
تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران
۴	کشاورزی و آب	۱۴۰۰	
۵	کشاورزی و آب	۱۳۹۹	

تعداد	حوزه موضوعی	سالنامه	مرکز راهبری ورثه الانبیاء
۲	سیاست خارجی	۱۴۰۰	
۱	سیاست خارجی	۱۳۹۹	

# ● نمودارهای ۲۴ تا ۲۶: بررسی کلی پژوهش‌های سالنامه بر اساس ارزیابی شورای علمی جامعه اندیشکده‌ها

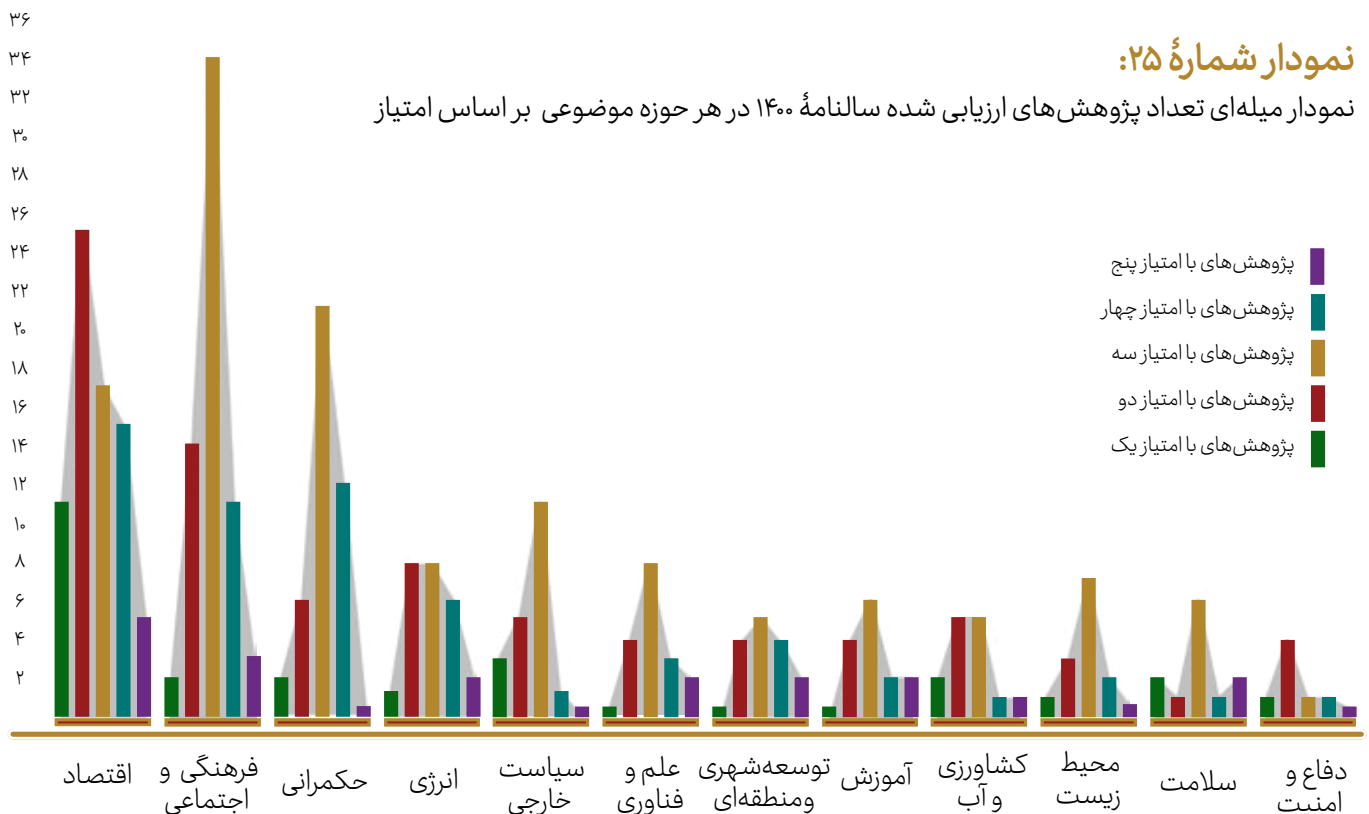
## نمودار شماره ۲۴:

تعداد پژوهش‌های ارزیابی شده سالنامه ۱۴۰۰ در هر حوزه موضوعی بر اساس امتیاز و میانگین امتیازات پژوهش‌های هر حوزه موضوعی



## نمودار شماره ۲۵:

نمودار میله‌ای تعداد پژوهش‌های ارزیابی شده سالنامه ۱۴۰۰ در هر حوزه موضوعی بر اساس امتیاز



## نمودار شماره ۲۶:

اندیشکده‌های سالنامه ۱۴۰۰ جامعه اندیشکده‌ها بر اساس میانگین امتیاز پژوهش‌ها

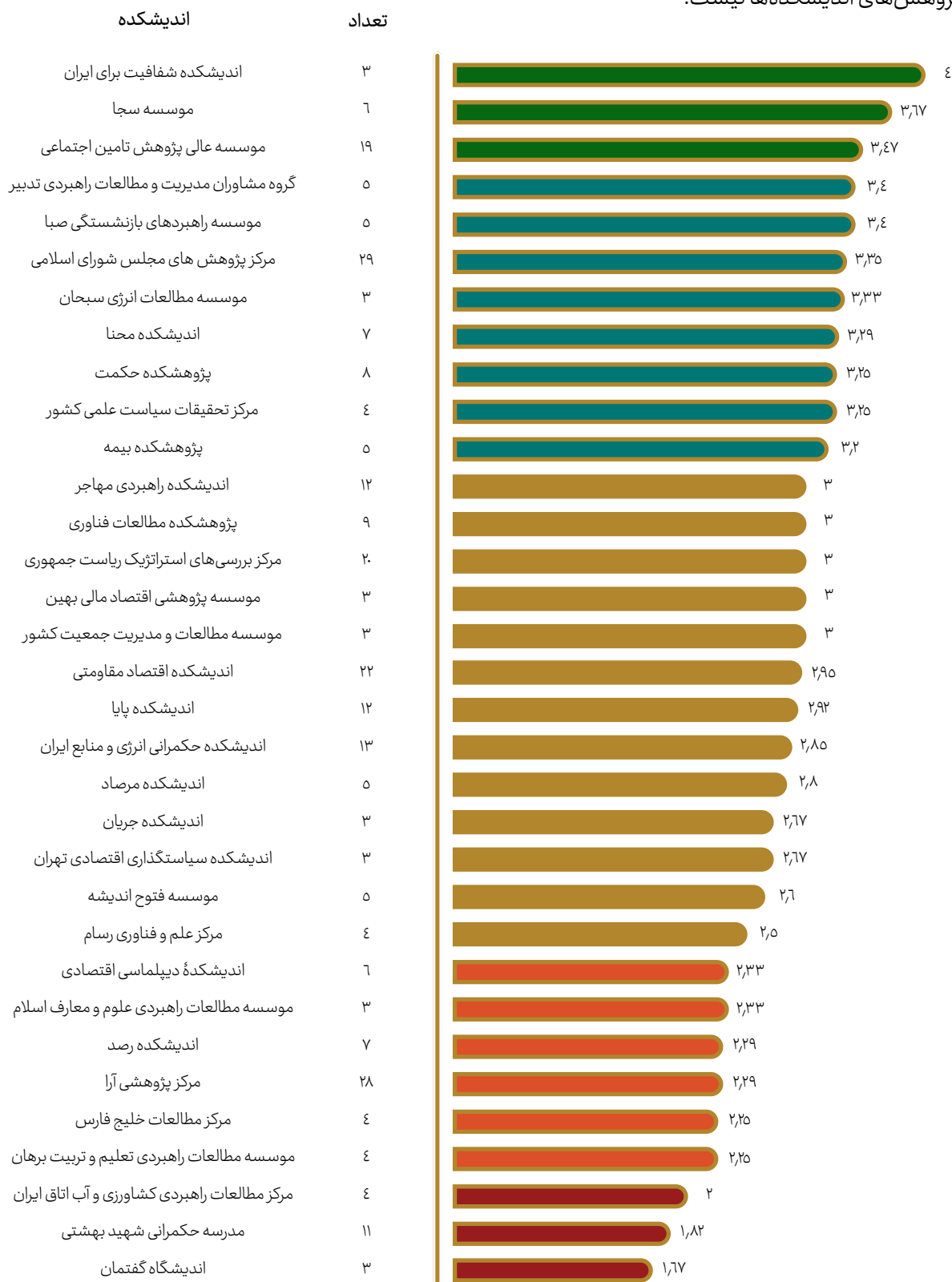
**نکته ۱:** در این لیست اندیشکده‌هایی آورده شده است که بیشتر از ۳ پژوهش ارزیابی شده داشته‌اند.

**نکته ۲:** نتایج ارائه شده در این نمودار بر اساس امتیازاتی است که از ارزیابی شورای علمی جامعه اندیشکده‌ها به دست آمده

است (شورای علمی متشکل از اندیشه‌ورزان اندیشکده‌ها است)

**نکته ۳:** این امتیازات بر اساس پژوهش‌هایی ارائه شده که در اختیار جامعه اندیشکده‌ها قرار گرفته است و نشان‌دهنده ارزیابی

دقیقی از پژوهش‌های اندیشکده‌ها نیست.





## فصل ششم

# معرفی اندیشکده‌های کشور



اندیشکده‌هایی که در وبسایت جامعه‌اندیشکده‌ها دارای صفحه اختصاصی هستند، در این فصل معرفی خواهند شد. در نمایه هر اندیشکده علاوه بر اطلاعات کلی مانند شهر محل فعالیت، سال تأسیس اندیشکده و لینک صفحه اختصاصی آن اندیشکده در سایت جامعه‌اندیشکده‌ها، متن مختصری از معرفی اندیشکده و مأموریت‌ها و نام گروه‌های پژوهشی هر اندیشکده نیز آورده شده است. در انتها نیز نگاهی آماری به پژوهش‌های آن اندیشکده در سالنامه خواهیم انداخت.

در این فصل ابتدا نمایه اندیشکده‌هایی آورده می‌شود که در سالنامه ۱۴۰۰ جامعه‌اندیشکده‌ها دارای پژوهش هستند و در انتها نمایه اندیشکده‌هایی آورده خواهد شد که پژوهشی در این سالنامه ندارند. در صفحه بعد لیست اندیشکده‌ها به ترتیبی که در این سالنامه قرار گرفته‌اند، آورده شده است.

۱۳۲	موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا	
۱۳۳	موسسه مطالعات و تحقیقات اسلامی فتوح اندیشه	
۱۳۴	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	
۱۳۵	مرکز علم و فناوری رسام	
۱۳۶	مرکز مطالعات خلیج فارس	
۱۳۷	مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب	
۱۳۸	موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین	
۱۳۹	موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان	
۱۴۰	اندیشکده جریان	
۱۴۱	اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران	
۱۴۲	اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر	
۱۴۳	اندیشکده شفافیت برای ایران	
۱۴۴	اندیشگاه گفتمان	
۱۴۵	مؤسسه مطالعات انرژی سبحان	
۱۴۶	موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام	
۱۴۷	موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور	
۱۴۸	اندیشکده مُمتن (مؤسسه مطالعات و تحلیل‌های نظامی)	
۱۴۹	انجمن دیاران	
۱۵۰	اندیشکده بسیج و نهادهای مردمی انقلاب اسلامی	
۱۵۱	اندیشکده فاطر	

۱۱۲	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	
۱۱۳	مرکز پژوهشی آرا	
۱۱۴	اندیشکده اقتصاد مقاومتی	
۱۱۵	مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری	
۱۱۶	موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی	
۱۱۷	اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران	
۱۱۸	اندیشکده پایا	
۱۱۹	اندیشکده راهبردی مهاجر	
۱۲۰	اندیشکده تعاون	
۱۲۱	مدرسه حکمرانی شهید بهشتی	
۱۲۲	پژوهشکده مطالعات فناوری	
۱۲۳	پژوهشکده سیاست‌پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	
۱۲۴	اندیشکده رصد	
۱۲۵	اندیشکده محتا	
۱۲۶	مؤسسه رصد مطالعات و سیاست‌گذاری (اجتماعی سلامت جنسی اسلامی (سجا	
۱۲۷	پژوهشکده بیمه	
۱۲۸	اندیشکده دیپلماسی اقتصادی	
۱۲۹	مرصاد اندیشکده	
۱۳۰	پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی	
۱۳۱	گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر	

۱۷۲	مؤسسه آینده پژوهی جهان اسلام	
۱۷۳	مؤسسه مطالعات راهبردی فناوری اطلاعات	
۱۷۴	مؤسسه مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر تهران	
۱۷۵	اندیشکده حکمرانی شریف	
۱۷۶	شبکه کانون های تفکر ایران (ایتان)	
۱۷۷	پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی	
۱۷۸	شرکت تترا	
۱۷۹	(اندیشکده صنعت و فناوری (آصف	
۱۸۰	پژوهشکده تحقیقات راهبردی مجمع تشخیص مصلحت نظام	
۱۸۱	پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه شریف	
۱۸۲	پژوهشکده چشم انداز و آینده پژوهی	
۱۸۳	اندیشکده راهبردی تبیین	
۱۸۴	بنیاد توسعه فردا	
۱۸۵	مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد	
۱۸۶	اندیشکده سعدا	
۱۸۷	اندیشکده ملی وصال	
۱۸۸	اندیشکده صنعت، فناوری و اقتصاد (استان یزد (صفا	
۱۸۹	مؤسسه فرهنگی هم اندیشی جهانی راه (برتر (کادراس	
۱۹۰	مؤسسه مطالعات اندیشه شهر و اقتصاد	
۱۹۱	اندیشکده یقین	

۱۵۲	اندیشکده کار و اشتغال میزان	
۱۵۳	اندیشکده هاتف	
۱۵۴	پژوهشکده امور اقتصادی	
۱۵۵	پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی (باقرالعلوم (ع	
۱۵۶	مرکز پژوهش های توسعه و آینده نگری	
۱۵۷	مرکز راهبری ورثه الانبیاء	
۱۵۸	مؤسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی	
۱۵۹	اندیشکده راهبردی توسعه تنویر	
۱۶۰	اندیشکده پیشرفت گردشگری برای ایران	
۱۶۱	اندیشکده تدبیر آب ایران	
۱۶۲	اندیشکده جهادی	
۱۶۳	اندیشکده راهبردی توسعه	
۱۶۴	اندیشکده راهبردی معادن ایران	
۱۶۵	پژوهشکده حج و زیارت	
۱۶۶	پژوهشکده زن و خانواده	
۱۶۷	پژوهشکده مطالعات راهبردی	
۱۶۸	پژوهشکده نوین شهر معنوی ثامن	
۱۶۹	دفتر مطالعات راهبردی رونق تولید	
۱۷۰	گروه علمی تحلیلی طیف	
۱۷۱	مؤسسه افق آینده پژوهی راهبردی	



## مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی



### Majlis Research Center



۱۳۷۱



تهران

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نهادی وابسته به مجلس شورای اسلامی ایران است که پژوهش‌های علمی لازم را جهت استفاده در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیمات حقوقی و فناوریانه انجام می‌دهد. این مرکز در تلاش است تا به دور از جهت‌گیری‌های سیاسی و به طور مستقل نظرات کارشناسان حوزه‌های مختلف را به نمایندگان مردم عرضه کند. این مرکز قانون مصوب مجلس دارد و از لحاظ بودجه، تشکیلات استخدامی و ترتیبات اداری و مالی از مجلس شورای مستقل است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- فراهم آوردن زمینه‌های لازم در جهت کارشناسی هرچه بهتر قوانین
- پشتیبانی علمی و پژوهشی متناسب با وظایف مجلس شورای اسلامی
- بهره‌برداری از اطلاعات و تحقیقات کارآمد در امر قانون‌گذاری

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

معاونت پژوهش‌های سیاسی و حقوقی

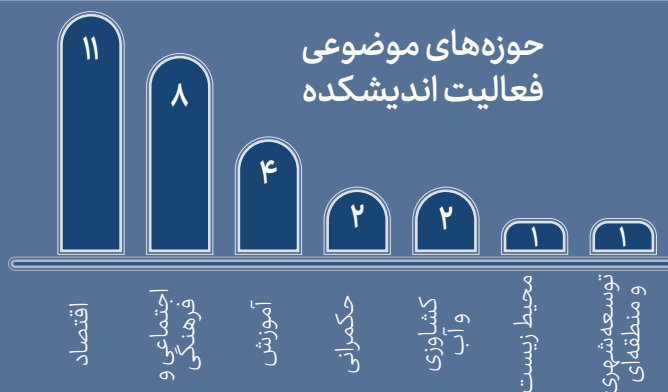
معاونت پژوهش‌های اجتماعی و فرهنگی

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی

معاونت پژوهش‌های اقتصادی و مدیریت

### آمار

#### حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده



۲۹

تعداد پژوهش

۲۹

پژوهش‌های ارزیابی شده

۳،۳۴

میانگین امتیازات





## مرکز پژوهشی آرا

Ara Reseach Centre



۱۳۹۰



تهران

مرکز پژوهشی آرا، محلی برای انجام مطالعات و پژوهش‌های مورد نیاز کشور با تمرکز بر مفهوم سیاست‌گذاری عمومی و مبتنی بر منطق گفتمان محوری است. در این مرکز محققینی برجسته در زمینه‌های گوناگون از قبیل فرهنگی، اجتماعی، سیاست خارجه، محیط زیست، صنعت، آموزش عالی، سلامت و بهداشت عمومی، رفاه عمومی، امنیت، ارتباطات و علم و فناوری فعالیت می‌نمایند تا پیشرفت سریعتر ایرانی سربلند و توانمند را رقم زنند.

### مأموریت‌های اندیشکده

- فرصت‌سازی و توانمندسازی در حوزه اقتصادی و زیربنایی به جهت پرورش نخبگانی اندیشمند در رده‌های مدیریتی
- مدیریت تحول در کشور با اتکاء به ظرفیت‌های درونی، مبتنی بر روحیه جوانی
- نخبه‌پروری با عنایت به مصالح مدیریتی کشور بر پایه پژوهش محوری
- انتقال دانش مدیریتی به نسل جوان و ارزشی برای توسعه اقتصاد و مدیریت عدالت محور

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

اندیشکده اسما

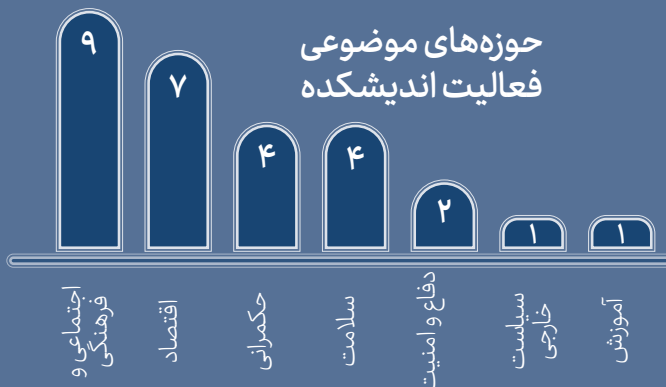
اندیشکده اسرا

اندیشکده افرا

اندیشکده سرآمد

### آمار

#### حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده



۲۸

تعداد پژوهش

۲۸

پژوهش‌های ارزیابی شده

۲,۲۹

میانگین امتیازات



## اندیشکده اقتصاد مقاومتی

### Moqavemati Economy Thinktank



اندیشکده اقتصاد مقاومتی یک کانون تفکر با مأموریت «اثرگذاری بر تصمیمات مسئولین و دستگاه‌ها به منظور تحقق الگوی اقتصاد مقاومتی در کشور» است. شناسایی شبکه مسائل در هر حوزه موضوعی، طراحی راهکار برای حل مسائل احصاء شده و هم‌اندیشی جهت ارزیابی و تدقیق آن، بررسی تجربیات جهانی، طرح مباحث در فضای نخبگانی و رسانه‌ای و پیگیری راهکارهای ارائه شده از دستگاه‌ها و مسئولین مرتبط به منظور اتخاذ تصمیمات لازم، از جمله فعالیت‌هایی است که در اندیشکده انجام می‌شود.

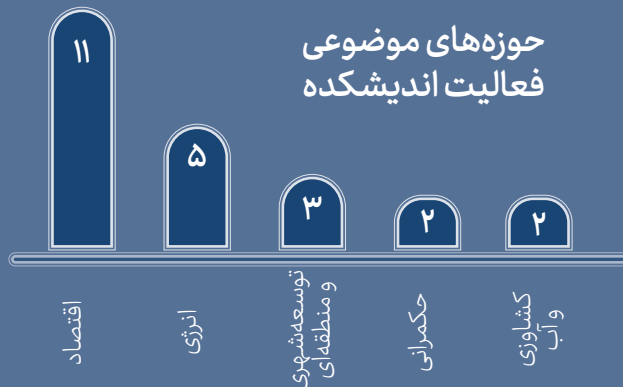
### مأموریت‌های اندیشکده

- اثرگذاری بر تصمیمات مسئولین و دستگاه‌ها به منظور تحقق الگوی اقتصاد مقاومتی در کشور
- خط‌سازی در رسانه‌ها و جریان‌سازی در فضای رسانه‌ای حول موضوعات اساسی کشور به منظور گفتمان‌سازی اقتصاد مقاومتی
- جهت‌دهی نخبگان به سمت الگوی اقتصاد مقاومتی و مدیریت فضای نخبگان حول مسائل اساسی کشور با رویکرد اقتصاد مقاومتی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

انرژی	مسکن و زیرساخت	امنیت غذایی	پول و بانک	نظام حکمرانی
مالیات	تجارت	اقتصاد دانش‌بنیان	اقتصاد بین‌الملل	تولید

### آمار



۲۳	تعداد پژوهش
۲۲	پژوهش‌های ارزیابی شده
۲,۹۵	میانگین امتیازات



مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری

Center for strategic studies



«مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری» به عنوان نهاد مشورتی شخص رئیس‌جمهور، مسئول انجام مطالعات و پژوهش‌ها و ارائه طرح‌ها و پیشنهادهای جامع مرتبط با استراتژی ملی در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، نظامی و سیاست خارجی، با رعایت سیاست‌های کلی نظام است.

### مأموریت‌های اندیشکده

انجام مطالعات و پژوهش‌های علمی - کاربردی و ارائه طرح‌ها و پیشنهادهای جامع به راهبرد (استراتژی) ملی در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، نظامی و روابط بین‌الملل (خارجی)، با رعایت سیاست‌های کلی نظام

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

سیاست بهداشت و سلامت

سیاست داخلی

سیاست خارجی

سیاست اقتصادی

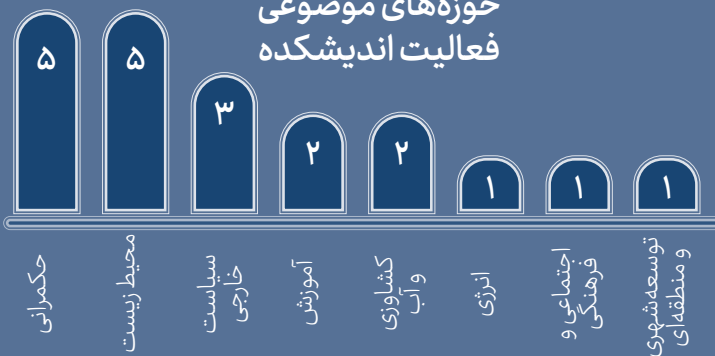
سیاست علم، فناوری و نوآوری

سیاست محیط زیست

سیاست اجتماعی و فرهنگی

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده



۲۰

تعداد پژوهش

۲۰

پژوهش‌های ارزیابی شده

۳

میانگین امتیازات



## موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

Social Security Organization  
Research Institute



۱۳۷۱



تهران

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی به عنوان اتاق فکر سازمان تامین اجتماعی، فعالیت خود را از سال ۱۳۷۱ آغاز نمود که تا سال ۱۳۸۸ این فعالیت ادامه داشت و موفق شد در این دوره پژوهش های بنیادی و کاربردی بسیاری در حوزه رفاه و تامین اجتماعی انجام دهد. در سال ۱۳۸۸ فعالیت این موسسه پژوهشی متوقف شد و مأموریت مجدد آن از اواخر سال ۱۳۹۳ با رویکردی جدید، در چهار ساحت کلی «پژوهش»، «آموزش»، «انتشارات» و «اطلاع رسانی» از سر گرفته شد.

### مأموریت های اندیشکده

- انجام تحقیقات و مطالعات سیاست پژوهانه در حوزه مأموریت های موسسه به ویژه در حوزه رفاه و تامین اجتماعی
- ایجاد بانک های اطلاعاتی جامع مبتنی بر مسائل حوزه رفاه و تامین اجتماعی در سطح ملی و منطقه ای
- عمومی سازی و انتشار دانش در حوزه رفاه و تامین اجتماعی
- انتقال دانش روز جهانی و تلاش برای نیل به الگوهای نظری و عملی در حوزه رفاه و تامین اجتماعی
- گفتمان سازی سیاست های اجتماعی و رفاهی در حوزه بیمه های اجتماعی، فقرزدایی، رفاه و تامین اجتماعی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

مطالعات اجتماعی و فرهنگی

سیاست گذاری و اقتصاد سلامت

بیمه های اجتماعی و محاسبات

اقتصاد و سرمایه گذاری

مدیریت حکمروایی و فناوری

رصد و ارزیابی

آینده پژوهی و آینده نگری

نظرسنجی و افکارسنجی

### آمار

حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده

اقتصاد

۹

۱۹

تعداد پژوهش

سلامت

۶

۱۹

پژوهش های ارزیابی شده

اجتماعی و فرهنگی

۴

۳,۴۷

میانگین امتیازات





## اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران

Iran's Energy and Resource  
Governance Institute



۱۳۹۹



تهران

اندیشکده حکمرانی انرژی و منابع ایران به عنوان یک کانون تخصصی در حوزه انرژی و منابع در کشور به منظور ارتقای سطح کیفیت تصمیم‌سازی و اثرگذاری بر فرآیند تصمیم‌گیری در زمینه تدوین سیاست‌های بخش انرژی تأسیس شده است. این اندیشکده با رویکرد مسئله‌محوری ضمن تشخیص موضوعات کلیدی بخش انرژی، آسیب‌شناسی آن‌ها را در دستورکار خود قرار داده و در نهایت به تصمیم‌گیران این عرصه، راهکارهای سیاستی پیشنهاد می‌دهد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- اثرگذاری بر فرآیند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در زمینه تدوین سیاست‌های بخش انرژی
- آسیب‌شناسی موضوعات کلیدی بخش انرژی با رویکرد مسئله‌محوری و ارائه راهکارهای سیاستی
- جریان‌سازی در فضای رسانه‌ای با محوریت موضوعات کلیدی حوزه انرژی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

گروه رصد

گروه سیاستگذاری

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

انرژی

۱۲

حکمرانی

۱

۱۳

تعداد پژوهش

۱۳

پژوهش‌های ارزیابی شده

۲,۸۵

میانگین امتیازات



## اندیشکده پایا



Paya Thinktank



۱۳۹۵



تهران

اندیشکده «پایا» با رسالت پیشرفت، سازندگی و آبادانی (توسعه پایدار متوازن) منطقه‌ای ایران اسلامی، به همت جوانان دغدغه‌مند، در سال ۱۳۹۵ بنیان‌گذاری شد که تاکنون با بهره‌گیری از نخبگان، در دو حوزه «نظروزی» و «عملیاتی»، مأموریت‌های ماندگاری تولید ادبیات بومی پیشرفت و توسعه، تجربه‌نگاری نهادها و کنشگران جهادی، سیاست‌پژوهی محلی-منطقه‌ای، نهادسازی در مناطق محروم و محرومیت‌کاهی (فقرزدایی و غنابخشی)، مطالعات راهبردی مهاجرت و حاشیه‌نشینی و ... را دنبال می‌کند.

### مأموریت‌های اندیشکده

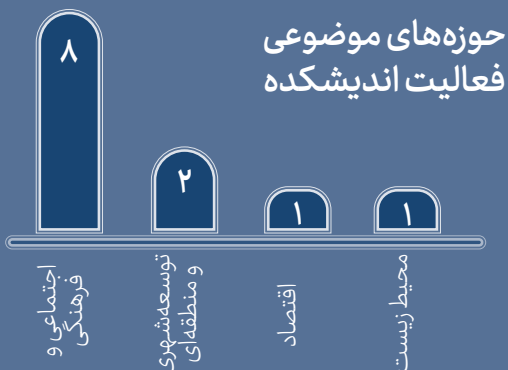
- تبیین و تفسیر چیستی (ماهیت)، چگونگی (کیفیت)، چندی (کمیت) و چرایی (لمیت) پیشرفت، سازندگی و آبادانی یا توسعه بومی ایران اسلامی
- سیاست‌پژوهی و مطالعات راهبردی محلی-منطقه‌ای و بویژه روستایی (مهم‌ترین مبادی مهاجرت) برای توسعه متوازن و پایدار بومی و کاهش حاشیه‌نشینی، شهرزدگی و شهری‌شدگی
- نهادسازی اجتماعی-اقتصادی در مناطق محروم روستایی و حاشیه‌نشینی برای محرومیت‌کاهی، غنابخشی و فقرزدایی
- تجربه‌نگاری و عبرت‌پژوهی نهادها و کنشگران جهادی و تدوین نظریه بومی رهبری مدنی / اجتماعی و مدیریت جهادی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

کارگروه اقتصادی و اشتغال

کارگروه اجتماعی

### آمار



۱۲

تعداد پژوهش

۱۲

پژوهش‌های ارزیابی شده

۲,۹۲

میانگین امتیازات



## اندیشکده راهبردی مهاجر

Mohajer Thinktank



۱۳۹۲



تهران

اندیشکده مهاجر یک مجموعه پژوهشی در دانشگاه صنعتی شریف است. این اندیشکده با دغدغه تقابل تمدنی غرب (به مثابه دین جدید بشر امروز) با اسلام، تلاش دارد دانش عمومی و نخبگانی درباره غرب را، در مسائلی چون علم، تکنولوژی و نظامات سیاسی و اجتماعی ارتقاء بخشد و با توجه به ظرفیت‌های تمدن‌سازی در اسلام، نیاز به حاکمیت دین و فرهنگ اسلامی بر شئون مختلف حیات بشر، از جمله علم و تکنولوژی را، به گفتمان رایج تبدیل سازد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- انجام پژوهش‌های بنیادین در حوزه «علم و دین»، «علوم انسانی و توسعه» و «اخلاق و فناوری» با رویکرد استفاده از ظرفیت‌های اسلامی و ایرانی
- گفتمان‌سازی و ارتقای دانش نخبگان و سیاستگذاران حوزه علم و فناوری از مقاصد تمدنی اسلام در برابر تمدن و نظام علمی-تکنیکی غرب

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

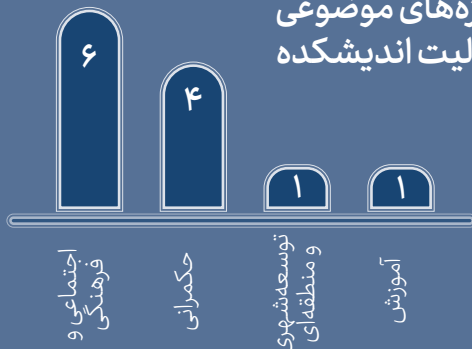
کارگروه علوم انسانی و توسعه

کارگروه اخلاق و فناوری

کارگروه علم و دین

### آمار

#### حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده



۱۲

تعداد پژوهش

۱۲

پژوهش‌های ارزیابی شده

۳

میانگین امتیازات



## اندیشکده تعاون



### Cooperative Think Tank



۱۳۹۹



تهران

حوزه تعاون آنچنان مغفول و مورد بی مهری محافل دانشگاهی واقع شده است که خلا تولید محتوا در این زمینه بیشتر از سایر عرصه های سیاست گذاری اجتماعی و اقتصادی حس می شود. از طرفی، کم رمقی حوزه اجرا و قانونگذاری در بهره برداری از محتوای علمی تولید شده در این زمینه، مزید بر علت شده تا نبود حلقه واسطی میان حوزه نظر و عمل در امر تصمیم سازی های خرد و کلان این حوزه ادراک شود. در این راستا اندیشکده تعاون، به عنوان نخستین اندیشکده حوزه تعاون کشور و منطقه، با هدف پوشش این خلأ نظری تأسیس گردید تا بتواند خلاهای فکری و نظری موجود در امر تصمیم سازی، قانون گذاری و اجرا را پوشش دهد.

### مأموریت های اندیشکده

- رتبه اول تولید علم در حوزه تعاون در سطح ملی؛
- اثرگذارترین نهاد علمی فعال حوزه تعاون در تدوین، تصویب، یا اصلاح قوانین و مقررات این حوزه؛
- دارای تعامل مؤثر با اکثریت قریب به اتفاق صاحب نظران محققین و ایده پردازان حوزه تعاون؛
- اثرگذارترین نهاد علمی فعال حوزه تعاون در بازتولید گفتمان و فرهنگ تعاون برای جامعه ایران؛
- اصلی ترین مرجع داده کاوی اطلاعات موجود در حوزه تعاون؛
- برترین پشتیبان وزارت تعاون در تحلیل وضع موجود و ارائه راهکارهای خلاقانه مؤثر برای نیل به وضع مطلوب؛

### گروه های پژوهشی اندیشکده

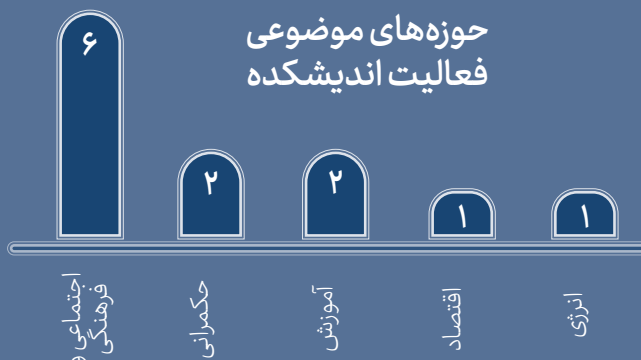
دیپارتمان حقوقی

دیپارتمان اقتصادی

دیپارتمان فرهنگی-اجتماعی

### آمار

حوزه های موضوعی  
فعالیت اندیشکده



۱۲

تعداد پژوهش

۲

پژوهش های ارزیابی شده

۳

میانگین امتیازات





## مدرسه حکمرانی شهید بهشتی

Martyr Beheshti Governance School



۱۳۹۷



تهران

مدرسه حکمرانی شهید بهشتی، در مسیر تحقق آرمان نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و با نگاه به الزامات حکمرانی نوین و با تکیه بر ارزش های دینی و تجارب پیشین حکمرانی، راهبردهای ذیل را پیگیری می کند:

۱. «تولید علم» دینی و بومی حکمرانی و «گفتمان سازی» آن
۲. «انتشار» ادبیات حوزه حکمرانی و «نقد» آن.
۳. «تربیت» کارگزار متخصص و متعهد برای سطوح عالی حکمرانی
۴. ایجاد توانمندی علمی و عملی در حکمرانان کشور برای درک و حل مسائل پیچیده واقعی
۵. اهتمام به حل مسائل پیچیده در سطح حاکمیت از طریق «تعامل»، «مشاوره» و «پژوهش»

### مأموریت های اندیشکده

- آموزش حکمرانان حال و آینده در سطح ملی فراملی و جهان اسلام
- تولید علم نافع بومی و نظریه پردازی در حوزه حکمرانی اسلامی
- گفتمان سازی و نهادینه سازی مفاهیم اصیل حکمرانی اسلامی
- تجزیه و تحلیل و تدوین تجارب حکمرانی در گام اول جمهوری اسلامی ایران جهت بهره گیری در گام دوم انقلاب

### گروه های پژوهشی اندیشکده

حکمرانی ساختار

حکمرانی فرهنگی

تنظیم گری

حکمرانی اجتماعی

حکمرانی آب

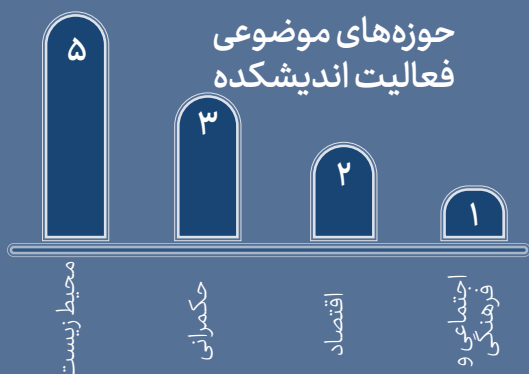
حکمرانی مناطق آزاد و تجاری

حکمرانی محیط زیست

حکمرانی اقتصادی

حکمرانی شهروندی

### آمار



۱۱

تعداد پژوهش

۱۱

پژوهش های ارزیابی شده

۱,۸۲

میانگین امتیازات



## پژوهشکده مطالعات فناوری

Technology Studies Institute



۱۳۹۱



تهران

پژوهشکده مطالعات فناوری می‌کوشد با انجام و پشتیبانی از تحقیقات میان‌رشته‌ای در کلاس جهانی؛ کمک به شکل‌گیری جامعه متخصصان و پژوهشگران و تلاش برای هماهنگی افراد و گروه‌های مرتبط، مهم‌ترین مسائل کشور در حوزه رشد و توسعه فناوری را شناسایی کند و به آنها پاسخ دهد. پژوهشکده مطالعات فناوری، مجوز فعالیت خود را از شورای گسترش آموزش عالی دریافت کرده و در سال ۱۳۹۱ با مصوبه شورای عالی اداری، به ریاست جمهوری انتقال یافته است. امید است به یاری خداوند متعال این پژوهشکده بتواند کانون همگرایی نخبگان علمی و اجرایی کشور شود و تراز مدیریت علم و فناوری کشور را متناسب با شایستگی‌های ملت بزرگ ایران ارتقاء بخشد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- انجام پژوهش‌های اصیل، چندرشته‌ای و کاربرست‌محور برای تشخیص، تحلیل، درک و پاسخ مؤثر و فعالانه به فرصت‌ها و مسائل پیشرفت جمهوری اسلامی ایران در فناوری و نوآوری
- افزایش آگاهی‌های عمومی و تخصصی با انتشار نتایج پژوهش‌ها
- ارتقاء بینش‌ها و اصلاح نگرش‌های سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و مجریان
- اثرگذاری عملی بر ساختارها، فرایندها، برنامه‌ها و قوانین کشور در حوزه علم، فناوری و نوآوری

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

مطالعات بین‌الملل  
علم و فناوری

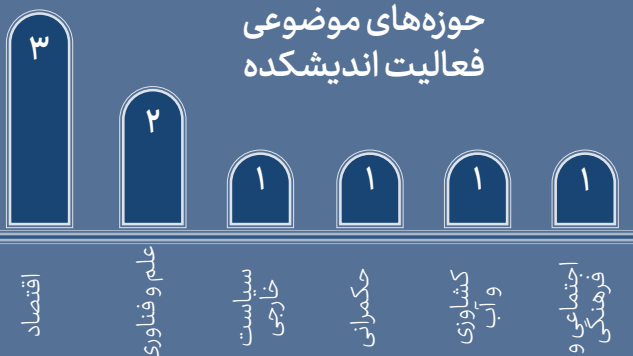
سیاست نوآوری  
و آینده‌نگری

جامعه و پیشرفت

اقتصاد دانش‌بنیان

### آمار

#### حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده



۹

تعداد پژوهش

۹

پژوهش‌های ارزیابی شده

۳

میانگین امتیازات



## پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت



۱۳۹۱



تهران

پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت، سازمانی است یادگیرنده، دانش بنیان، آینده نگر، متکی به نیروی انسانی متعهد، جوان و بهره مند از دستاوردهای نوین علمی که از طریق شناسایی، جذب، تربیت، شبکه سازی و نگهداشت نیروی انسانی و نیز توسعه و کاربردی نمودن دانش سیاست گذاری که در جهت کارآمدسازی نظام جمهوری اسلامی ایران سازماندهی شده است.

### مأموریت های اندیشکده

- تولید و توسعه مبانی بومی و دانش سیاست گذاری ایرانی-اسلامی در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- تربیت سیاستگذار و مدیر اجرایی برای کارآمدسازی نهادهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور
- شناسایی، جذب، تربیت و شبکه سازی نیروی انسانی تراز انقلاب در عرصه حکمرانی و سیاست پژوهی
- ایجاد ارتباطات موثر با مراکز اصلی سیاست گذاری و پاسخگویی به نیازهای سیاستگذاران
- ایجاد کانون های تفکر دانشگاهی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

سیاست پژوهی  
حقوق و سیاست

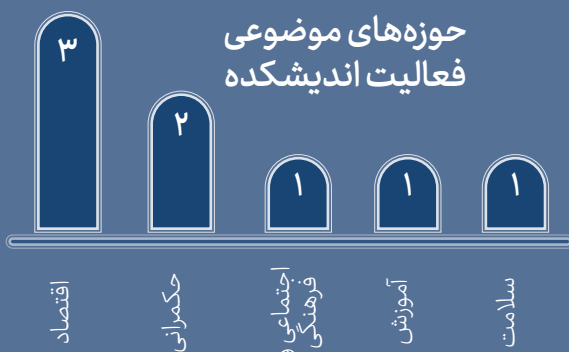
سیاست پژوهی  
اقتصاد و صنعت

سیاست پژوهی  
فرهنگی و اجتماعی

سیاست پژوهی علم و  
فناوری

معاونت علمی

### آمار



۸

تعداد پژوهش

۸

پژوهش های ارزیابی شده

۳,۲۵

میانگین امتیازات



## اندیشکده رصد



### Rasad Thinktank



۱۳۸۹



تهران

یکی از مهمترین مسائل امروز جوامع، خطمشی‌های عمومی هستند که قواعد بازی دولت و بخش خصوصی را در چارچوب‌های تعیین‌شده‌ای از جامعه مشخص می‌کنند. از این رو، کارویژه اصلی اندیشکده رصد و تحلیل مسائل سیاست‌گذاری کشور، با رویکرد تمرکز بر موضوعات کاربردی و مسائل اصلی کشور، نتیجه‌گرایی در ارائه راه‌حل‌ها و روش‌مندی در تحلیلگری است و نقطه اثر آن حساس‌سازی و اثرگذاری بر تصمیمات سیاست‌گذاران و مدیران کشور است و همچنین تولید ادبیات راهبردی در قالب‌های مختلف علمی و رسانه‌ای نظیر گزارش علمی، نشست‌های هم‌اندیشی، افکارسنجی، فصلنامه تخصصی موضوعی، کانال تحلیلی و... را دربرمی‌گیرد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- پرداختن به پژوهش‌های کاربردی مطابق با نیازهای روز جامعه با نگاه نوآورانه در حیطه‌های منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی
- تاثیرگذاری در عرصه تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مسائل خطمشی‌گذاری و اجرایی در سطح کشور
- اهتمام ویژه در جهت تشکیل درخت مسائل استان خراسان رضوی و اولویت‌گذاری پژوهشی و حساس‌سازی در این امر در قالب خروجی‌های رسانه‌ای

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

سیاست علم، فناوری و نوآوری

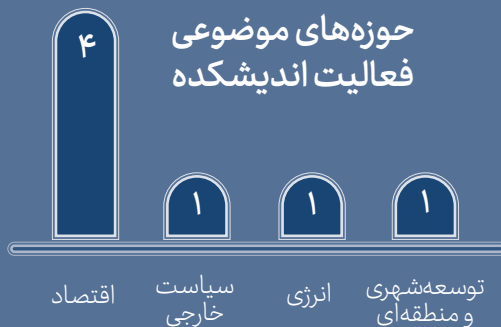
سیاست بهداشت و سلامت

سیاست داخلی

سیاست خارجی

سیاست اقتصادی

### آمار



۷

تعداد پژوهش

۷

پژوهش‌های ارزیابی شده

۲,۲۹

میانگین امتیازات





## اندیشکده محنا

Mohanna Thinktank



۱۳۹۶



تهران

اندیشکده محنا (مطالعات حکمرانی نرم ایران) با مأموریت اصلاح سازوکارها و ساختارهای حکمرانی و اصلاح محیط کسب و کار کشور از سال ۹۲ شروع به فعالیت کرده است. اصلاح محیط حقوقی و قضایی کشور به عنوان مهمترین مؤلفه محیطی اقتصاد، یکی از محورهای اصلی فعالیت اندیشکده محنا در این سالها بوده است. فعالیت اندیشکده محنا دو رکن دارد؛ سیاست‌پژوهی و تصمیم‌سازی. سیاست‌پژوهی در محنا بر تفکر مسئله‌محور، تحلیل علی و پیمایش میدانی، و تصمیم‌سازی نیز بر طرح مسئله تخصصی و گفتمان‌سازی عمومی استوار است. رویکرد حاکم در هر دو رکن تمرکز بر مسئله و پرهیز از پراکنده‌کاری است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- تهیه و تدوین الگوی مطلوب ساختارها و سازوکارهای حکمرانی در کشور
- تهیه، تدوین و گفتمان‌سازی راهبردهای مبارزه باریشه‌های فساد با رویکرد پیشگیرانه
- تهیه توصیه‌های کارشناسی جهت اصلاح محیط حقوقی و قضایی کسب و کار
- شناسایی کانون‌های اصلی شکل‌گیری پرونده‌های ورودی به قوه قضائیه و ارائه راهکار کارشناسی جهت کاهش آنها
- بررسی فرایندهای موجود دستگاه قضایی کشور و ارائه راهکارهای کارشناسی بهبود آنها

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

محیط کسب و کار

مفاسد اقتصادی

فرآیندهای دستگاه قضایی

حقوقی قضایی

### آمار

۷

تعداد پژوهش

۳,۲۹

میانگین امتیازات

حکمرانی

حوزه موضوعی



## مؤسسه رصد مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی سلامت جنسی اسلامی (سجا)

Islamic Sexual Health Institute,  
Observation, Research and Social Politics



موسسه فرهنگی اجتماعی سجا، به منزله یک نهاد مردمی فعال در عرصه های رصد، پژوهش و سیاستگذاری، برنامه ریزی، گفتمان سازی و جریان سازی نظامند اجتماعی با هدف مقابله موثر با چالش های نرم پیش روی جمهوری اسلامی ایران، با اولویت تهدیدها، آسیب ها و ناهنجاری های جنسی به منظور مقاوم سازی و مصونیت بخشی نهادهای اجتماعی بویژه نهاد خانواده نقش آفرینی میکند. این موسسه با اتکا به سرمایه های انسانی متخصص، مومن و انقلابی از طریق کاربست فناوری های نوین فرهنگی، برنامه های خود را با رویکردی مساله محور، آینده نگر با تاکید بر ظرفیت های دینی و مردمی جامعه، اجرا خواهد کرد.

### مأموریت های اندیشکده

- پایش مستمر، آینده نگری و آینده نگاری تحولات و مناسبات جنسی در جامعه ایران.
- رصد سیاست ها و اقدامات جبهه معارض در حوزه تغییر نگرش و رفتار جنسی ایرانیان.
- مطالعه و برنامه ریزی و ارائه نقشه راه متناسب با سطوح مختلف حاکمیتی و مردمی.
- حساس سازی، آگاه سازی و تصمیم سازی برای نخبگان اجتماعی و مسئولان نظام.
- آموزش، توانمندسازی، فعالسازی و شبکه سازی گروه های اجتماعی مرجع و کنشگران فرهنگی در کلانشهرهای ایران.
- شناسایی، توانمندسازی و شبکه سازی مشاوران و درمانگران زمینه سلامت جنسی کلانشهرها در تراز انقلاب اسلامی ایران.

### گروه های پژوهشی اندیشکده

آموزش و مشاوره

تولید محصول و  
عملیات رسانه ای

گفتمان و شبکه سازی

پژوهش و سیاستگذاری

رصد و برآورد اجتماعی

### آمار

۶

تعداد پژوهش

۳,۶۷

میانگین امتیازات

فرهنگی و اجتماعی

حوزه موضوعی



## پژوهشکده بیمه

Insurance Research Center



به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای پژوهشی و توسعه تحقیقات علمی، کاربردی در زمینه بیمه و همچنین ساماندهی پژوهش‌های بیمه‌ای و فراهم آوردن بستر مناسب رشد و توسعه صنعت بیمه در کشور، پژوهشکده بیمه بر اساس مصوبه مجمع عمومی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و موافقت شورای گسترش آموزش عالی تشکیل گردید. این پژوهشکده از نظر علمی تابع قوانین پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است و با مراکز دانشگاهی و پژوهشی داخل و خارج از کشور همکاری‌های علمی و پژوهشی دارد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- کمک به گسترش و تعمیق مبانی دانشی صنعت بیمه
- توسعه و گسترش پژوهش‌های کاربردی در زمینه بیمه و حوزه‌های مورد نیاز صنعت بیمه

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

گروه پژوهشی مطالعات کلان بیمه

گروه پژوهشی بیمه‌های اموال و مسئولیت

گروه پژوهشی بیمه‌های اشخاص

### آمار

فعالیت اندیشکده  
حوزه‌های موضوعی

حکمرانی

۲

۶

تعداد پژوهش

محیط زیست

۲

۵

پژوهش‌های ارزیابی شده

علم و فناوری

۲

۳,۲

میانگین امتیازات



## اندیشکده دیپلماسی اقتصادی

### Economic Diplomacy Studies thinktank



۱۳۹۵



تهران

اندیشکده دیپلماسی اقتصادی یک نهاد علمی-مشورتی می باشد که در زنجیره تولید علم و پیاده سازی پاسخ ها به مسائل نظام اسلامی با تمرکز بر روابط اقتصادی خارجی فعالیت نموده و اقدامات پشتیبانی کننده و دارای هم افزایی و ارزش آفرینی را انجام می دهد. در این راستا با انجام اقدامات بهینه و رعایت اصول و چارچوب حاکم بر دانشگاه امام صادق (ع) به دنبال کمک به توسعه علمی و پژوهش های کاربردی در سیاستگذاری کلان اقتصاد سیاسی بین الملل جمهوری اسلامی ایران است.

### مأموریت های اندیشکده

- تربیت نیروی انسانی متخصص در موضوع، حائز مهارت های لازم و متعهد به رسالت کلان دانشگاه امام صادق (ع)
- تولید علم مبتنی بر شناخت مسئله در سطوح حکمرانی جمهوری اسلامی ایران در قالب تألیف و ترجمه کتب و مقالات
- مرجعیت نظری و مشورتی در پیاده سازی دیپلماسی اقتصادی
- ترویج گفتمان برون گرایی در سطوح عمومی، نخبگانی و سیاستگذاری از طریق جریان رسانه ای
- ارائه الگوی مطلوب از مجموعه دانش بنیان در حوزه علوم انسانی ناظر به حل مسائل در محیط دانشگاهی
- ایجاد مدل تعامل میان نهاد دانشگاه و حاکمیت با محوریت تحقیقات کاربردی در علوم انسانی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

تحریم	پول و بانک	بازاریابی بین الملل	انرژی	انتقال فناوری
کمک های بین المللی	کشاورزی و منابع طبیعی	فرهنگ و تصویر ملی	سرمایه گذاری و سرمایه پذیری	حقوق بین الملل و قوانین اساسی
		مهاجرت نیروی کار	لجستیک و حمل و نقل تجاری	گردشگری

### آمار

تعداد پژوهش	۶	تعداد پژوهش های ارزیابی شده	۶	میانگین امتیازات	۲,۳۳
تعداد پژوهش های موضوعی فعالیت اندیشکده	۳	تعداد	۳	حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده	اقتصاد
					سیاست خارجی





## اندیشکدهٔ مرصاد

Mersad Center for Strategic Studies



۱۳۹۱



قم

اندیشکدهٔ مرصاد مجموعه‌ای حوزوی و با پس‌زمینه‌ای از دغدغه‌ها و افکار نسل جدید انقلاب اسلامی است. دغدغه‌هایی از جنس کشاندن پای حوزه علمیه به صحنه‌های مختلف اداره جامعه، جاری کردن اندیشه اسلامی در روندهای اجتماعی و تمدنی و ایجاد تحول در حوزه. مرصاد در نظر دارد اندیشهٔ دینی را جهت اجرا توسط نهادهای تصمیم‌گیری راهبردی انقلاب اسلامی بسط دهد و خود را واسطه‌ای میان دانش حوزوی و اجرای آن در عرصه‌های حاکمیتی و اجتماعی می‌داند.

### مأموریت‌های اندیشکده

- ایجاد مرکز حوزوی مستقل سیاست‌سازی اسلامی و تبدیل شدن به بازوی فکری در راستای راهبری جامعه اسلامی
- طراحی و تثبیت نقش راهبردی برای حوزه علمیه (در مقابل نقش تئوریک و نقش اجرایی)
- تولید نرم افزار راهبری اجتماعی مبتنی بر دین بر اساس مدل‌سازی تجارب و اطلاعات گردآمده از عرصه‌های عینی
- درگیر کردن حوزه و نخبگان حوزوی با نیازهای اصلی جامعه و حکومت اسلامی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

میز عراق و شامات

کارگروه شمال آفریقا

کارگروه خلیج فارس

واحد مطالعات بنیادی

میز ترکیه و قفقاز

میز شبه قاره

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۵

تعداد پژوهش

سیاست خارجی

۴

۵

پژوهش‌های ارزیابی شده

اجتماعی و فرهنگی

۱

۲,۸

میانگین امتیازات



## پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی

Research Institute of Islamic  
culture and art analysis network



۱۳۹۶



تهران

از ابتدای انقلاب و شکل گیری حوزه هنری و ظهور هنر متعهد دینی در متن انقلاب، مباحث نظری درباره هنر به ویژه هنر دینی، هنر اسلامی، هنر متعهد، زیبایی شناسی و فلسفه هنر یکی از دغدغه های مهم هنرمندان بوده است؛ علاوه بر فعالیت های خلاقانه هنرمندان، محافلی صمیمی و غیررسمی نیز شکل گرفت که به نقد و تحلیل آثار هنرمندان می پرداخت. به تدریج در اوایل دهه شصت، ضرورت برای پژوهش های علمی و قابل ارزیابی در حوزه هنر منجر به تأسیس مرکز تحقیقات هنری حوزه شد که بعدها پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی نام گرفت.

### مأموریت های اندیشکده

تولید محتوای بنیادی، کاربردی و سیاستی در حوزه های هنر، فرهنگ، رسانه و اجتماعی با رویکرد بومی ایرانی اسلامی، کاربردی سازی محتوا از طریق ارائه خدمات پژوهشی و سیاستی در همکاری با سازمان های فرهنگی و هنری ستاد و صف، تربیت پژوهشگران جوان از طریق حمایت های مادی و معنوی، انتشار محتوا از طریق محافل (نشست ها و گردها)، رسانه های مکتوب (کتاب) و برخط (تارنما و میکرو رسانه ها)، توسعه مخاطبان از طریق برگزاری محافل (حضور و برخط)

### گروه های پژوهشی اندیشکده

سیاست داخلی

سیاست خارجی

سیاست اقتصادی

### آمار

۵

تعداد پژوهش

۲

میانگین امتیازات

۳

میانگین امتیازات

فرهنگی و اجتماعی

حوزه موضوعی



## گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر



**Tadbir Management Consulting  
and Strategic Studies Group**



۱۳۹۰



تهران

گروه مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر به عنوان یکی از هلدینگ های تخصصی گروه توسعه اقتصادی تدبیر، بازوی مطالعه، پژوهش، آموزش و توسعه سرمایه انسانی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و شرکت های تابعه به شمار می رود. این شرکت فعالیت خود را از اردیبهشت ۱۳۹۰ آغاز کرده و انجام مطالعات، پژوهش های راهبردی و آینده پژوهی در حوزه های مختلف اقتصادی و اجتماعی، اجرای پروژه های مشاوره مدیریت، ارزیابی تخصصی صلاحیت حرفه ای و برگزاری دوره های توسعه سرمایه انسانی از مهم ترین ماموریت های گروه مشاوران تدبیر است.

### مأموریت های اندیشکده

- ارزیابی صلاحیت حرفه ای مدیران و کارکنان شرکت ها و سازمان ها
- طراحی و برگزاری دوره های توانمندسازی و توسعه منابع انسانی
- انتخاب مناسب موضوعات تحقیقاتی با توجه به نیاز و اولویت های کارفرمایان
- توسعه تحقیقات مورد نیاز ستاد اجرایی فرمان امام (ره) در سطوح مختلف
- شناسایی و تحلیل نقاط قوت و ضعف اصلی سازمان ها و شرکت ها و تشخیص حوزه های قابل بهبود از طریق پروژه های مشاوره مدیریت

### گروه های پژوهشی اندیشکده

گروه اقتصاد صنعتی

گروه توسعه اقتصادی

گروه حکمرانی و اقتصاد توسعه

گروه اقتصاد دانش بنیان

گروه اقتصاد کلان

گروه اقتصاد مالی

### آمار

حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۵

تعداد پژوهش

اقتصاد

۴

۵

پژوهش های ارزیابی شده

علم و فناوری

۱

۳،۴

میانگین امتیازات



موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا

Saba Pension Strategies Institute



۱۳۹۶



تهران

«موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا» به عنوان رکن پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری در فروردین ماه ۱۳۹۶ فعالیت خود را آغاز کرد. مأموریت اصلی این مؤسسه «انجام فعالیت های پژوهشی، مطالعاتی و آموزشی مورد نیاز صندوق بازنشستگی کشوری و شرکت های زیرمجموعه آن» است.

### مأموریت های اندیشکده

- دستیابی به بینش تحلیلی و مبتنی بر پژوهش نسبت به ساختار و کارکرد صندوق بازنشستگی کشوری و اعضای آن
- کمک به تبدیل صندوق بازنشستگی کشوری به سازمانی یادگیرنده
- تولید و ارائه رهیافت هایی برای اصلاح ساختار و کارکرد صندوق بازنشستگی کشوری
- کمک به ارتقای سیاست های ملی معطوف به دوره سالمندی و بازنشستگی
- افزایش توجه و تمرکز سیاست گذاران و نخبگان نسبت به اهمیت و جایگاه اجتماعی و اقتصادی صندوق های بازنشستگی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

گروه سرمایه گذاری و بازارهای مالی

گروه مطالعات اجتماعی و بازنشستگی

گروه مطالعات اقتصادی و رفاه

### آمار

حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۵

تعداد پژوهش

اجتماعی و فرهنگی

۴

۵

پژوهش های ارزیابی شده

انرژی

۱

۳،۴

میانگین امتیازات





## موسسه مطالعات و تحقیقات اسلامی فتوح اندیشه

**institute of Islamic Studies and  
Research Fotooh Andisheh**



مؤسسه فتوح اندیشه، تحت اشراف حجت الاسلام و المسلمین دکتر احمد رهدار با ساختار پژوهشی، آموزشی، راهبردی و بین المللی، درصدد طراحی نرم افزار فقهی دولت اسلامی است. این مؤسسه با رویکرد فقه حکومتی در سطح میانی، ساختارها و الگوها بازتابی از طراحی دولت اسلامی خواهد داشت و سپس راهبردها و راهکارهای اجرایی شدن فقه در لایه های ساختاری، نهادی و مدیریتی دولت اسلامی را ارائه می دهد. برای نیل به این مقصود گروه های فقهی در این مؤسسه تاکنون فعالیت داشته اند؛ مانند فقه دولت، فقه بین الملل، فقه گردشگری، فقه هنر، فقه رسانه و فضای مجازی، فقه اقوام، فقه اقلیت های دینی، فقه اقلیت های مذهبی، فقه تربیت، فقه اخلاق حکومتی، فقه آینده پژوه، فقه زنان و خانواده و فقه مسکن و معماری.

### مأموریت های اندیشکده

- طراحی الگو جهت تسری فقه در بستر اجرایی کشور
- ارتقاء وضعیت فقهی موجود کشور به وضعیت مطلوب
- تخصصی کردن دروس خارج فقه در حوزه های علمیه
- تربیت نیروی فقهی متخصص و کارآمد ناظر به مسایل عینی کشور

### گروه های پژوهشی اندیشکده

فقه هنر	فقه رسانه	فقه بین الملل	فقه دولت
فقه گردشگری	فقه اقلیت های دینی	فقه اقلیت های مذهبی	فقه قومیت ها
فقه مسکن و معماری	فقه خانواده	فقه اخلاق حکومتی	فقه آینده پژوه

### آمار

حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده



اجتماعی و توسعه شهری حکمرانی و منطقه ای فرهنگی  
دفاع و امنیت  
علم و فناوری

۵

تعداد پژوهش

۵

پژوهش های ارزیابی شده

۲,۶

میانگین امتیازات



## مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

National Research Institute for  
Science Policy



۱۳۵۹



تهران



<https://iranthinktanks.com/national-research-institute-for-science-policy/>

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور کانون تفکر وزارت علوم در اموری همچون سیاستگذاری، آیند پژوهی، مدیریت علم، فناوری، نوآوری و سیاست پژوهی در اجرای طرح های مهم و راهبردی کشور است و ضمن تعامل با دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی، نهادهای فعال و دستگاه های مسئول، فعالیت های مرکز با هماهنگی کامل و همکاری مستمر با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیگیری می شود. همچنین به منظور تحقق بخشیدن به مأموریت های مندرج در اساسنامه بر پایه قوانین، سیاست ها و برنامه های مصوب، اهداف مرتبط با سیاست گذاری علم، فناوری و نوآوری در نظام آموزش عالی کشور را برنامه ریزی می کند.

### مأموریت های اندیشکده

- کانون پژوهش، تفکر و مشاوره سیاستگذاری علم، فناوری و نوآوری در کشور؛
- پشتیبان کلیدی نهادهای سیاستگذار به ویژه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) در هوشمندی راهبردی؛
- پایش و ارزیابی سیاست ها و برنامه های حوزه علم، فناوری و نوآوری؛
- توانمندسازی و شکل دهی به شبکه های سیاستی در همه سطوح نظام نوآوری کشور؛
- توسعه و گسترش پژوهش در زمینه سیاستگذاری علم، فناوری و نوآوری کشور؛
- زمینه سازی و ایجاد زیرساخت های مناسب برای ارتقا فعالیت های پژوهشی سیاست گذاری علمی و دانش های مرتبط؛
- تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی.

### گروه های پژوهشی اندیشکده

مطالعات نظری علم، فناوری و نوآوری

ارزیابی سیاست ها و پایش علم،  
فناوری و نوآوری

سیاست فناوری و نوآوری

مطالعات آینده علم و فناوری

تأمین مالی و اقتصاد علم،  
فناوری و نوآوری

سیاست علوم و تحقیقات

### آمار

۴

تعداد پژوهش

۳,۲۵

میانگین امتیازات

علم و فناوری

حوزه موضوعی



## مرکز علم و فناوری رسام

Rasam Science and Technology Center



۱۳۹۷



تهران

مرکز علم و فناوری رسام بسیج دانشجویی دانشگاه جامع امام حسین (ع) یک کانون تخصصی در حوزه علم و فناوری است که به همت جوانان دغدغه مند انقلابی در سال ۱۳۹۷ بنیان گذاری شد. این مرکز، با ارتباطی نزدیک با بسیج دانشجویی این دانشگاه و با استفاده از ظرفیت دانش آموختگان و دانشجویان متخصص و انقلابی کشور، دستیابی به هسته های نخبگانی مسئله محور، به منظور پاسخ به نیازهای واقعی علم و فناوری را هدف خود قرار داده است. هسته های نخبگانی مرکز رسام، ضمن تشخیص موضوعات کلیدی حوزه علم و فناوری، به رصد و سیاست پژوهشی در آن حوزه پرداخته و از طریق گفتمان سازی، شبکه سازی، تربیت نیرو و تصمیم سازی، راهکارهای علمی و سیاستی در راستای وصول به مرجعیت علمی کشور پیشنهاد می دهند.

### مأموریت های اندیشکده

- تقویت توان تحقیقاتی عناصر علمی، استعدادهای برتر و نخبگان انقلابی با محوریت حل مسئله ای اساسی و نافع
- حمایت از دانشجویان و پژوهشگران و بستر سازی جهت جذب، رشد و شبکه سازی این عناصر علمی متعهد و دغدغه مند در قالب هسته های نخبگانی
- رصد، شناخت، تعریف و انجام پژوهش های بنیادین و کاربردی و مسئله محور در حوزه های مختلف علم و فناوری بر اساس تخصص هسته های نخبگانی به منظور وصول به مرجعیت علمی کشور
- اثرگذاری بر فرایند تصمیم سازی و تصمیم گیری در زمینه تدوین سیاست های علم و فناوری کشور
- برگزاری همایش های ملی و دوره های توانمندسازی تخصصی به منظور گفتمان سازی و تبیین پیشرفت ها، توانمندی ها و اهداف والای علم و فناوری کشور

### گروه های پژوهشی اندیشکده

هسته نخبگانی مهندسی شیمی

هسته نخبگانی فناوری های همگرا

هسته نخبگانی فناوری های نوین و نرم

هسته نخبگانی رصد و سیاست پژوهی علم و فناوری

گروه توانمندسازی علم و فناوری

هسته نخبگانی مهندسی مکانیک

هسته نخبگانی فیزیک

### آمار

۴

تعداد پژوهش

۲,۵

میانگین امتیازات

علم و فناوری

حوزه موضوعی



## مرکز مطالعات خلیج فارس

Persian Gulf Studies Center



۱۳۸۶



کرج

مرکز مطالعات خلیج فارس، یک اندیشکده مطالعاتی و پژوهشی بین المللی غیردولتی است، با تمرکز بر روی دیپلماسی عمومی، مطالعات سیاسی، جغرافیایی، ایرانشناسی و محیط زیست خلیج فارس به همراه رصد روزانه مراکز تحقیقاتی، مطالعاتی و اندیشکده های معتبر دنیا که درخصوص ایران و خلیج فارس به تحقیق می پردازند.

### مأموریت های اندیشکده

- صیانت از نام و هویت تاریخی خلیج فارس و اصلاح نام های مجعول در سطح جهان
- تحقیقات علمی مشترک با موسسات، دانشگاه ها و مراکز پژوهشی داخلی و خارجی
- برگزاری کارگاه ها، کنفرانس ها و همایش های تخصصی خلیج فارس شناسی
- چاپ و نشر کتاب های تخصصی در حوزه خلیج فارس و خاورمیانه
- تاثیرگذاری بر اذهان عمومی نخبگان، متفکران و اساتید از طریق سایت و شبکه های اجتماعی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

اسناد تاریخی

محیط زیست

نام های جغرافیایی

دیپلماسی عمومی

ژئوپولیتیک و امنیت

### آمار

#### حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده

۱

۱

۱

۱

اقتصاد

سیاست خارجی

اجتماعی و فرهنگی

توسعه شهری و منطقه ای

۴

تعداد پژوهش

۴

پژوهش های ارزیابی شده

۲,۲۵

میانگین امتیازات



## مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب

## National Agriculture and Water Strategic Research Center



۱۳۹۳



تهران

«مؤسسه تحقیقاتی پولی و بانکی» ابتدا با توجه به نیاز تمرکز تحقیقاتی در زمینه‌های پولی، ارزی و بانکی و گسترش آنها با رویکردی کاربردی، به عنوان بازوی تحقیقاتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۹ تأسیس شد و با تصویب و اجرای برنامه سوم توسعه کشور، که حاوی مجموعه گسترده‌ای از سیاست‌های اصلاحی در بخش‌های مختلف اقتصادی، به ویژه در حوزه‌های پولی، مالی، ارزی و بانکی است، ادامه یافت و پس از یک سلسله تغییرات گسترده در ساختار، اهداف و وظایف در سال ۱۳۸۰ به «پژوهشکده پولی و بانکی» ارتقاء سطح یافت.

### مأموریت‌های اندیشکده

- تبيين مطالبات و توان افزایی بخش خصوصی در جهت تحقق اصل ۴۴ در بخش کشاورزی و آب
- ترسیم فضای مناسب کارآفرینی و کمک به رفع موانع کسب و کار در بخش کشاورزی و آب
- شناسایی، مطالعه و تبیین رویه‌های مناسب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در بخش کشاورزی و آب
- تبیین مناسب‌ترین ساختارهای تشکلی و نظام‌های تشکلی بخش کشاورزی و آب و کمک به ایجاد آن
- توسعه تفکر اقتصادی، ارتقاء بهره‌وری و افزایش تولید ثروت فعالان بخش کشاورزی و آب
- تولید فکر راهبردی در زمینه کشاورزی و آب در جهت توسعه کسب و کار با لحاظ منافع ملی
- آینده‌پژوهی در زمینه مسائل راهبردی بخش کشاورزی و آب کشور
- انجام مطالعات راهبردی پیرامون موضوعات مهم و اثرگذار بر بخش کشاورزی و آب
- ارائه خدمات مشاوره و کارشناسی به فعالان بخش کسب و کار کشاورزی و آب
- پایش، ارزیابی و مرجعیت اطلاعات بخش کشاورزی و آب با رعایت مزیت نسبی و تجارت آب مجازی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

کمیته بذر و نهال

کارگروه منابع طبیعی و محیط زیست

کارگروه کشاورزی

کارگروه آب

### آمار

۴

تعداد پژوهش

۲

میانگین امتیازات

کشاورزی و آب

حوزه موضوعی





## موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین

Behin Institute for Economic and



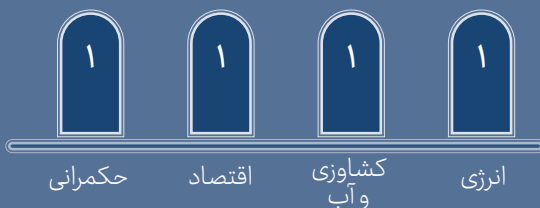
موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین، یک مرکز مطالعاتی و پژوهشی غیردولتی است که فعالیت خود را با مجوز قطعی شورای عالی گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از سال ۱۳۸۹ آغاز کرده است. این موسسه بر مطالعات کاربردی و پژوهش های اقتصادی و مالی تمرکز داشته و طرح های مطالعاتی و مشاوره های علمی مختلفی در زمینه برآورد و محاسبات اقتصادی ملی، منطقه ای و بنگاهی، از جمله سنجش بهره وری، برآورد موجودی سرمایه، و مدل سازی اقتصادی طراحی و اجرا نموده است. هدف اصلی موسسه، دستیابی به موقعیت یک مرجع تخصصی معتبر در طراحی و انجام پژوهش، ارائه مشاوره های تخصصی در حوزه های اقتصادی و محاسبات اقتصادی و مالی است.

### مأموریت های اندیشکده

- بررسی و شناسائی نیازهای پژوهشی در زمینه اقتصاد مالی
- اجرای طرح های پژوهشی بنیادی، کاربردی و توسعه ای به منظور تحقق اهداف موسسه
- فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با فعالیت های پژوهشی مرتبط
- همکاری پژوهشی با دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی داخلی، خارجی و بین المللی به منظور ارتقای کیفیت فعالیت های پژوهشی در زمینه اقتصادی
- ارائه خدمات مشاوره ای به اشخاص حقیقی و حقوقی بر اساس نتایج فعالیت های علمی و پژوهشی انجام شده در موسسه
- انتشار مجله، کتاب علمی، جزوه آموزشی، تولید نرم افزار و برنامه های رایانه ای متناسب با اهداف موسسه
- برگزاری همایش های علمی و ارائه دستاوردهای پژوهشی در قالب کارگاه های آموزشی

### آمار

#### حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده





مؤسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان

Borhan Institute for Strategic Studies



۱۳۹۲



تهران

مؤسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان (عام المنفعه)، مجموعه‌ای پیشرو و صاحب تجربه در طراحی و پیاده‌سازی راهکارهای نوآورانه و اجتماعی در حوزه نظام تعلیم و تربیت است. رویکرد نوآوری مسئله‌محور به ما اجازه می‌دهد، در عین داشتن ساختاری چابک و منعطف، به‌طور هم‌زمان بر مسائل مختلف و مهم نظام تعلیم و تربیت، با مشارکت نیروهای دغدغه‌مند و مستعد تمرکز کنیم.

### آمار

۴

تعداد پژوهش

۲,۲۵

میانگین امتیازات

آموزش

حوزه موضوعی



## اندیشکده جریان

Jaraian Thinktank



۱۳۹۶



تهران

اندیشکده جریان، جریانی است نواندیش از جوانانی که باور به تحول در حوزه سیاست ورزی جهانی دارند. جمعی از جوانان تحصیل کرده در رشته های علوم سیاسی و علوم اجتماعی و ارتباطات و اقتصاد و باورمند به اصول اخلاقی شریعت رهایی بخش حضرت دوست گرد هم آمده اند تا با انگیزه های غیر انتفاعی و غیر جناحی جهت بهبود اوضاع حیات جمعی بشر به تشریح مساعی پرداخته و با رویکردی دانش بنیان، مسئله محور، زمینه نگر و آزاداندیشانه امکان ایجاد یک هویت جمعی فضیلت خواهانه و معطوف به بازاندیشی در سیاست های جهانی را فراهم آورند.

### مأموریت های اندیشکده

- رصد و اشراف تحولات ژئواکونومیک موثر بر اقتصاد ایران
- ایجاد مرجعیت رسانه ای در حوزه اندیشه ورزی و مشاوره به دستگاه های سیاست خارجی
- مسئله سازی برای مجموعه سیاست خارجی کشور در خصوص ترمیم و بهبود تصویر جمهوری اسلامی ایران

### گروه های پژوهشی اندیشکده

حل مسائل مناطق پانزده گانه

برزد ملی

اقتصاد بین الملل

### آمار

۳

تعداد پژوهش

۲,۶۷

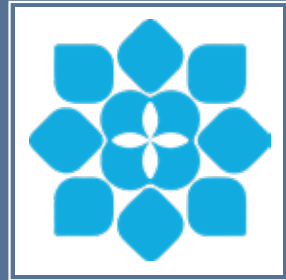
میانگین امتیازات

سیاست خارجی

حوزه موضوعی



## اندیشکده سیاستگذاری اقتصادی تهران



Tehran Economic Policy Think Tank



۱۳۹۸



تهران

از اواسط سال ۱۳۹۷، جمعی از اساتید و دانشجویان دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران ایده ایجاد اندیشکده ای با ساختاری پویا، متمرکز بر سیاست گذاری کلان و در تلاش برای متمرکز ساختن بضاعت سرمایه انسانی کشور در حوزه سیاست گذاری اقتصادی را دادند. زمزمه ایجاد این نهاد جدید، از طرف ذینفعان مختلف، افراد دغدغه مند و درگیر در مسائل جاری کشور مورد تشویق و حمایت قرار گرفت و چالش های اقتصادی چند سال اخیر، انگیزه افراد درگیر در ایجاد این اندیشکده را بیشتر نمود.

### مأموریت های اندیشکده

- بالفعل ساختن ظرفیت بزرگ دانشگاه در حوزه علوم انسانی با ارتباط نظام مند با سیاست گذار
- کمک به حل مسائل کلان اقتصادی کشور
- تمرکز بر حوزه های جدید و بین رشته ای و استفاده از ظرفیت های دانشگاهی در این زمینه
- ارتقای همکاری های کاربردی در حوزه علوم انسانی و خصوصاً اقتصاد با سایر مراکز داخلی و بین المللی
- ارائه خدمات مشاوره علمی- پژوهشی در حوزه های اقتصادی
- ایفای نقش محوری در شبکه مراکز فعال حوزه های اقتصادی و سیاست گذاری

### گروه های پژوهشی اندیشکده

اقتصاد بین الملل

پولی و مالی

مالیه عمومی

حکمرانی

انرژی

### آمار

۳

تعداد پژوهش

۲,۶۷

میانگین امتیازات

اقتصاد

حوزه موضوعی



## اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر



Amirkabir Think tank



۱۳۹۲



تهران

اندیشکده سیاست‌گذاری امیرکبیر با هدف حل مسائل نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از طریق گفت‌وگو، شبکه‌سازی، تربیت نیرو و تصمیم‌سازی برای مسئولین ایجاد شده است و هم‌اکنون در حوزه‌های صنعت، انرژی، اقتصاد، حکمرانی و سیاست خارجی به فعالیت می‌پردازد. اعضای این مرکز که از دانش‌آموختگان و اساتید دانشگاه صنعتی امیرکبیر هستند، در کارگروه‌های تخصصی در زمینه‌های مختلف با نگاه حل‌مساله بر روی موضوعات هدف به ویژه نیازهای اصلی جنگ اقتصادی متمرکز شده‌اند.

### مأموریت‌های اندیشکده

- شبکه‌سازی کنشگران موثر در حل مسائل کشور
- شناخت دقیق مسائل کشور
- ارائه راهکار برای حل مشکلات
- پیگیری مسائل تا حل آن‌ها از طریق گفت‌وگو و جریان‌سازی
- الگوسازی و کمک به راه‌اندازی مجموعه‌های مشابه
- تربیت نیروی متعهد و کارآمد در عرصه سیاست‌گذاری

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

سیاست خارجی

اقتصاد

انرژی

مبارزه با فساد

صنعت

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۳

تعداد پژوهش

اقتصاد

۲

۲

پژوهش‌های ارزیابی شده

انرژی

۱

۳,۵

میانگین امتیازات





## اندیشکده شفافیت برای ایران



transparency for iran



اندیشکده «شفافیت برای ایران» مجموعه‌ای غیرانتفاعی است که با اعتقادی راسخ پیرامون موضوعی مانند ضرورت تحقق مفهوم کلان و زیرساختی «شفافیت» در سطوح مختلف حکومت، به عنوان «ساده‌ترین، سریع‌ترین، کم‌هزینه‌ترین و کارآمدترین» راهکار برای حل مشکلات بنیادین حکمرانی فعالیت می‌کند. برنامه‌های این مجموعه، زنجیره هم‌هنگ و متنوعی از پروژه‌های مطالعاتی، پژوهشی و آموزشی تا اقدامات اجرایی، عملیاتی و ترویجی را شامل می‌شود و شبکه گسترده‌ای از فعالان، همراهان و حامیان را در سراسر کشور تشکل داده است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- ارتقاء کارآمدی، سلامت، مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی معنادار در حکومت؛
- افزایش اعتماد و سرمایه اجتماعی؛
- مشارکت اثربخش مردم در عرصه‌های مختلف حکومتی؛
- پیش‌گیری و مبارزه با فساد، در چارچوب ارزش‌های «اسلامی- ایرانی» و در راستای تحقق اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

آموزش و ترویج

فناوری شهروندی

تعارض منافع

نظامات شورایی

تقنینی حقوقی

مطالعات پایه شفافیت

داده باز

### آمار

۳

تعداد پژوهش

۴

میانگین امتیازات

حکمرانی

حوزه موضوعی



## اندیشگاه گفتمان

Gofteman Thinktank



اندیشگاه گفتمان، مجموعه‌ای پژوهشی و مطالعاتی متشکل از اجزای متعدد است که با اندیشه ورزی در راستای تعمیق، تبیین و گسترش کلان گفتمان انقلاب اسلامی و نیز ارائه سیاست، راهبرد و راهکار در سطوح نظری و عملیاتی برای تداوم این کلان گفتمان اصیل، رسالت، مأموریت و نیز اهداف میان مدت و درازمدت خود را تدوین نموده است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- تعمیق، تبیین و گسترش کلان گفتمان انقلاب اسلامی
- ارائه سیاست، راهبرد و راهکار در سطوح نظری و عملیاتی برای تداوم کلان گفتمان انقلاب اسلامی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

سیاست خارجی

سیاست اقتصادی

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۳

تعداد پژوهش

اقتصاد

۲

۳

پژوهش‌های ارزیابی شده

سیاست خارجی

۱

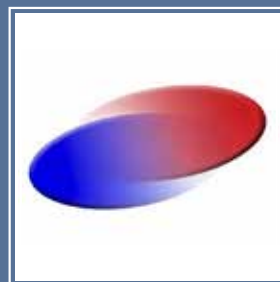
۱,۶۷

میانگین امتیازات



## مؤسسه مطالعات انرژی سبحان

Sobhan Institute for energy studies



مؤسسه دانش بنیان مطالعات انرژی سبحان بیش از یک دهه است در حوزه های مالی، اقتصادی، حقوقی - قراردادی و مطالعات و تحقیقات راهبردی و کاربردی به شرکت های مختلف در صنایع نفت و گاز و پتروشیمی کشور ارائه خدمت می نماید. لذا توانسته است طی این مدت ظرفیت دانش و تجربه بسیار خوبی را در زمینه های مذکور فراهم نماید.

### مأموریت های اندیشکده

- مطالعات تحلیل و پیش بینی بازار محصولات نفت، گاز و پتروشیمی
- تهیه طرح های توجیهی فنی و اقتصادی مطابق با استانداردهای بانکی
- مدل سازی مالی - اقتصادی پروژه های صرفه جویی صنایع نفت و گاز و انرژی
- شناسایی فرصت های سرمایه گذاری در حوزه صرف جویی انرژی و طراحی مدل کسب و کار مطلوب
- تحلیل و بررسی حقوقی و اقتصادی قراردادها
- تحلیل ریسک پروژه ها
- مشاوره های تأمین مالی از بازار پول و بازار سرمایه (بازار بورس)
- مطالعات راهبردی و سیاست گذاری در حوزه صرفه جویی انرژی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

واحد مطالعات بازار

واحد اقتصادی مالی

واحد حقوقی

گروه فنی و تکنولوژی

### آمار

۳

تعداد پژوهش

۳,۳۳

میانگین امتیازات

انرژی

حوزه موضوعی



## مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

Institute for Strategic Studies of  
Science and Knowledge of Islam



۱۳۸۱



مشهد

مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام به عنوان یک کانون تفکر تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی با هویت حوزوی، فعالیت محتوایی خود را از سال ۱۳۸۱ آغاز کرد. این مؤسسه بر این باور است که ارائه آرمان شهر اسلام با زبان سیستم‌ها و مدل‌های تمدن‌ساز موجب می‌شود، نگرش، قانون و فرهنگ اسلام بر موارد مشابه و تجربیات دیگر بشری برتری یابد. اقامه این تمدن آرمانی‌ترین فلسفه انقلاب اسلامی است. برای تحقق این آرمان والا باید دولت اسلامی و جامعه اسلامی محقق شود و برای سیستم‌ها و مدل‌های تمدن اسلامی تولید محتوا شود.

### مأموریت‌های اندیشکده

□ تلاش برای تولید آرمان شهر اسلام (تولید نظری و تفصیلی) و کمک به نظام اسلامی و ارکان آن جهت تحقق این آرمان شهر در ظل ولایت مطلقه فقیه عادل

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۳

تعداد پژوهش

اجتماعی و فرهنگی

۲

۳

پژوهش‌های ارزیابی شده

توسعه شهری و منطقه‌ای

۱

۲,۳۳

میانگین امتیازات



## مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور

### National Population Studies Institute



۱۳۷۷



تهران

در پاسخ به نیازهای پژوهشی کشور و منطقه در زمینه مسایل و مباحث تخصصی جمعیت، مرکز مطالعات و پژوهش های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه به عنوان یکی از مراکز پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۷۷ پا به عرصه نهاد. این مرکز در سال ۱۳۹۲ به مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور تبدیل و تغییر نام یافت. فعالیت های پژوهشی مؤسسه در حوزه های جمعیت و توسعه؛ جمعیت، منابع و محیط زیست؛ جمعیت و سلامت؛ خانواده، ازدواج، طلاق و تحولات باروری؛ مهاجرت و شهرنشینی؛ نیروی انسانی و اشتغال می باشد.

### مأموریت های اندیشکده

- انجام پژوهش، انتقال و انتشار دستاوردهای پژوهشی
- پایش و ارزیابی سیاست ها و برنامه ها
- ایفای نقش اتاق فکر در حوزه های مختلف جمعیتی با توجه به اولویت ها و نیازهای جامعه، نهادهای بالادستی و هم تراز در سطح ملی، منطقه ای و بین المللی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

گروه سال خوردگی جمعیت

گروه مهاجرت بین المللی و پناهندگی

گروه مطالعات خانواده

گروه روش های آماری و مدل سازی

گروه توزیع فضایی جمعیت، مهاجرت داخلی و شهرنشینی

گروه اقتصاد جمعیت و سرمایه انسانی

گروه جمعیت، اقلیم و محیط زیست

گروه جمعیت و سلامت

### آمار

حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۳

تعداد پژوهش

توسعه شهری و منطقه ای

۲

۳

پژوهش های ارزیابی شده

اجتماعی و فرهنگی

۱

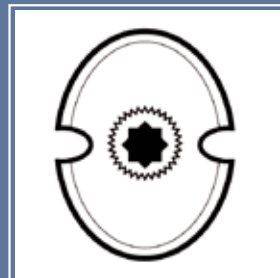
۳

میانگین امتیازات





## اندیشکدهٔ ممتن موسسه مطالعات و تحلیل‌های نظامی



M.S.A.I. (Military Studies and  
Analysis Institute)



۱۳۸۶



تهران

اندیشکدهٔ ممتن حول وب سایت و فروم اینترنتی military.ir در سال ۱۳۸۶ شکل گرفت و از همان سال به دلیل حفظ گفتمان انقلاب اسلامی در کنار ماهیت علمی مورد توجه مجامع علمی جهان قرار گرفت. در این مجموعه تولید ادبیات سطح نخبگانی، در کنار تولیدات با وجههٔ عمومی برابر و هم‌تراز پیش برده شده است، به گونه‌ای که هم‌اکنون مجموع شبکهٔ کاربران مرتبط با اندیشکده بالغ بر ۱۹,۳۷۳ است. بیشترین کاربران همزمان آنلاین در سایت اندیشکده ۱۱۲۳ نفر در تاریخ ۲ فروردین ۱۳۹۸ بوده است. در سال ۲۰۰۷ سازمان سیا در گزارشی تحت عنوان کد رینارد به کنگره، سایت میلیتاری را به عنوان یک سایت که "ایده‌های خطرناک سیاسی" و "خطرناک برای ایالات متحده" دارد، توصیف کرد. کتابخانهٔ کنگرهٔ آمریکا از سال ۲۰۱۵ اقدام به آرشیوکردن مطالب سایت اندیشکده در بین ۷۶ سایت از کل سایت‌های زبان فارسی کرده است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- گسترش دانش نظامی به زبان پارسی
- بسط گفتمان انقلاب اسلامی در مطالعات نظامی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

مطالعات نیروی زمینی Army

مطالعات نیروی دریایی Navy

مطالعات نیروی هوایی Air force

بخش خبر

مطالعات جنگ و تاریخ  
War and History

### آمار

۲

تعداد پژوهش

۲

میانگین امتیازات

دفاع و امنیت

حوزه موضوعی



## انجمن دیاران

Diaran



۱۳۹۵



تهران



همیشه به حضور مهاجران و تأثیرات عمیق آنان بر جامعه ایران، با دیدی حاشیه‌ای نگریسته شده است. از سوی دیگر، رقابت جهانی و منطقه‌ای برای جذب دانشجویان بین‌المللی و نخبگان به منظور ارتقا حوزه علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان در حال گسترش است و موفقیت کشورها در این حوزه، براساس سیاست‌های مهاجرتی کارآمد است. تاکنون مجموعه سیاست‌های ایران در قبال پذیرش مهاجران براساس چند نگاه کلیشه‌ای استوار بوده و فعالیت‌های علمی پژوهشی منظمی در راستای آسیب‌شناسی این سیاست‌ها و بهبود آنان صورت نگرفته است. انجمن دیاران می‌کوشد تا با رویکردی بین‌رشته‌ای در انجام پژوهش‌های مهاجرتی و تغییر نگرش‌های کلیشه‌ای، از طریق فعالیت‌های ترویجی، سیاست‌های مهاجرتی کشور را در راستای تحقق منافع ملی بهبود بخشد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- انجام پژوهش‌های تطبیقی مرتبط سیاست‌های مهاجرتی کشورهای مختلف
- ترجمه و تلخیص کتاب‌ها و گزارش‌های بین‌المللی در حوزه مهاجرت و مهاجران در جهان
- انجام پژوهش‌ها و تحقیقات میدانی پیرامون مهاجران حاضر در ایران و جریان‌های مهاجرتی به ایران
- آسیب‌شناسی قوانین مهاجرتی ایران
- تلاش برای تغییر نگرش عمومی و سیاست‌گذاران به مهاجران حاضر در ایران از طریق فعالیت‌های ترویجی
- تلاش برای بهبود قوانین مهاجرتی کشور از طریق ارائه راهکارهای سیاستی به نهادهای سیاست‌گذار

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

گروه حمایت‌گری اجتماعی

گروه ترویج

گروه پژوهش

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۲

تعداد پژوهش

علم و فناوری

۱

۲

پژوهش‌های ارزیابی شده

اجتماعی و فرهنگی

۱

۴,۵

میانگین امتیازات



## اندیشکده بسیج و نهادهای مردمی انقلاب اسلامی



Basij and people's institution of  
Islamic revolution



۱۳۹۴



مشهد

در میان نهادهای مردمی، نهاد بسیج ماهیتی کاملاً متفاوت و دوگانه دارد و در میان نهادهای تاسیسی انقلاب اسلامی به عنوان محور می‌تواند قرار گیرد. بسیج در عین حال که نهادی حاکمیتی است، نهادی کاملاً مردمی نیز هست. تجربیات متراکم این نهاد در سطوح کلان و خرد و در مسائل اصلی انقلاب اسلامی در صورتی که مبنای فعالیت‌های علمی قرار گیرند توان آن را دارند که موتور محرکه‌ای برای بسط الگوی حکمرانی مردمی در همه ابعاد حیات بشر باشند. به همین دلیل این اندیشکده از سال ۱۳۹۴ با انجام پژوهش‌های راهبردی و اقدامات ترویجی درصدد است تا به ارتقا و بهبود نهاد بسیج به‌عنوان تسهیل‌گر و کاتالیزور بسط حکمرانی مردمی در جمهوری اسلامی کمک نماید.

### مأموریت‌های اندیشکده

- ثبت تجربه زیسته نهادهای مردمی انقلاب اسلامی
- تولید نظریات بومی در حوزه‌های مختلف علوم انسانی مبتنی بر تجربه زیسته
- گفتمان‌سازی و ترویج نظریه
- تدوین راهبردهای اجرایی مبتنی بر الگوی نظری
- پیگیری اجرای راهبردها در نمونه‌ای از جامعه آمار بسیج

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

نهاد مسجد

دیگر نهادهای مردمی

پایگاه‌های بسیج

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۲

تعداد پژوهش

حکمرانی

۱

۲

پژوهش‌های ارزیابی شده

توسعه شهری و منطقه‌ای

۱

۲,۵

میانگین امتیازات



## اندیشکده فاطر

faater thinktank



۱۳۹۸



ارومیه

اندیشکده فاطر متشکل از جمعی از فرزندان انقلاب اسلامی و قانونی فعال در زمینه سیاستگذاری و حکمرانی و چهارچوب های متداخل مفاهیم امنیتی و جامعه شناسی امنیت همچنین مطالعه تهدیدات و فرصت های جغرافیایی- سیاسی و ژئوپلیتیکی منطقه و فرامنطقه و نیز تبیین هویت شناختی و مطالعه تاریخ و مناسبات تاثیرگذار بر هم افزایی اقوام و مذاهب کشور در جهت نقش دهی به گفتمان تمدن ساز انقلاب اسلامی است. این موسسه بر آن خواهد بود که در مسیر یک جهاد فکری و اعتقادی منسجم و متقن با پاسخگویی مستدل و منطقی به پرسش ها و مسئله های کنونی جامعه، گره گشایی از معضلات فکری و نظری و شبهه زدایی و تولید تحلیل و تاملات سالم و پالوده از کج اندیشی و انحراف گام بردارد. این موسسه مسیر مطلوب خود را حرکت در چارچوب الگوی امام- امت می داند و در تولید پژوهش های معرفتی و راهبردی به این مهم پایبند است.

### مأموریت های اندیشکده

- کمک به ایجاد ریل گذاری صحیح در حکمرانی و مدیریت سیاسی کشور بر اساس آموزه های علوم انسانی و اسلامی
- تفسیر و تحلیل مدیریت حکمرانی ج.ا. ایران در حوزه جغرافیایی منطقه غرب آسیا و فرصت ها و چالش های آن
- شناخت و تحلیل جریانها و تحولات دینی، فکری و فرهنگی در عرصه داخلی، ملی و بین المللی
- آینده شناسی و مهندسی روابط و فعالیت های فرهنگی- سیاسی بین المللی مردم منطقه با جریانات فکری کشورهای همجوار (کشورهای قفقاز و آسیای میانه)
- تعیین سیاست ها و طرح های مناسب برای آشناسازی، علاقه مند سازی دیگر ملت ها به راهبردهای تکریم و ارزش دهی ج.ا. ایران نسبت به حاکمیت ملی ج.ا. ایران
- مطالعه روندهای تصمیمگیری و سیاست گذاری در حوزه های مختلف دولتی و غیردولتی در کشور

### گروه های پژوهشی اندیشکده

مطالعات اقوام و مذاهب

مطالعات جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک

مطالعات امنیت و جامعه شناسی

مطالعات حکمرانی و سیاست گذاری

### آمار

حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۲

تعداد پژوهش

سیاست خارجی

۱

۱

پژوهش های ارزیابی شده

اجتماعی و فرهنگی

۱

۴

میانگین امتیازات



## اندیشکده کار و اشتغال میزان

### Mizan Labour & Occupation Thinktank



اندیشکده کار و اشتغال میزان به عنوان یک مرجع تخصصی در حوزه اشتغال سعی دارد تا ضمن ترویج مهارت محوری در جامعه و حل مسائل کشور به دست نخبگان، در راستای سیاستگذاری صحیح در حوزه اشتغال اثرگذار بوده و مقوله اشتغال حداکثری و رضایت شغلی حداکثری را از این راه محقق نماید.

### مأموریت‌های اندیشکده

- معرفی مهارت‌های واقعی مورد نیاز بازار کار
- معرفی روند آینده مشاغل و مهارت‌های مورد نیاز
- اثرگذاری بر فرایندهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در زمینه اشتغال و تدوین سیاست‌های آن
- آسیب‌شناسی موضوعات کلیدی حوزه اشتغال و ارائه راهکارهای سیاستی
- جریان‌سازی در فضای رسانه‌های عمومی و شبکه اجتماعی با محوریت حوزه مهارت محوری

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

آینده پژوهی

مهارت محوری

مطالعات سیاستگذاری

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۲

تعداد پژوهش

اقتصاد

۱

۲

پژوهش‌های ارزیابی شده

آموزش

۱

۲

میانگین امتیازات





## اندیشکده هاتف

Hatef Thinktank



۱۳۹۷



تهران

اندیشکده هاتف مرکزی است که میکوشد با ابتناء به نظریه سیستم های پیچیده، روایتی از تحولات اجتماعی در جامعه ایرانی بدست دهد. رویکرد سیستم های پیچیده برای این مجموعه ابزاری منحصر به فرد فراهم میکند که امکان روایتی بدیل از وضعیت سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ایران بدست دهد. در کنار مفهوم سیستم های پیچیده، مفهوم مکانیسم های اجتماعی ابزاری بدست میدهد که مجال رویکردی طراحانه به مسائل اجتماعی را برای این مجموعه فراهم میآورد. بدین ترتیب، اندیشکده هاتف با توسل به این رویکرد نظری متفاوت میکوشد تا راه حلی منحصر به فرد برای مسائل بومی جامعه ایرانی کشف کند.

### مأموریت های اندیشکده

- مطالعات نظری و فلسفی پیرامون نظریه پیچیدگی
- ترویج نظریه پیچیدگی در میان جامعه نخبگان دانشگاهی و عموم
- کاربرد مطالعات پیچیدگی در مسائل انضمامی
- مطالعات تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران با توسل به رویکرد سیستم های پیچیده
- طراحی مکانیسم های اجتماعی برای پاسخ به مسائل انضمامی جامعه ایران

### آمار

حوزه های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۲

تعداد پژوهش

علم و فناوری

۱

۱

پژوهش های ارزیابی شده

حکمرانی

۱

۴

میانگین امتیازات



## پژوهشکده امور اقتصادی

### Economic Affairs Research Institute



افق حرکتی پژوهشکده به سمتی است که در عرصه خدمات پژوهشی و تحقیقات کاربردی حداکثر منفعت و رضایت‌مندی را در تنظیم سیاست‌ها و همچنین تنظیم و اجرای برنامه همکاری‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک با کشورهای خارجی برای وزارت امور اقتصادی و دارایی، نظام سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری اقتصادی کشور و همچنین ذی‌نفعان آموزش عالی و سایر مراجع و دست‌اندرکاران نظام برنامه‌ریزی فراهم نموده و بتوانند از دستاوردهای سازمانی پیشرو در زمینه تحلیل سیاستی و طراحی برنامه‌های کاربردی اقتصادی استفاده نمایند.

### مأموریت‌های اندیشکده

- پاسخگویی به موقع، هدفمند و قابل اتکا به نیازهای پژوهشی وزارت امور اقتصادی و دارایی، سیاست‌گذاران، تصمیم‌سازان و برنامه‌ریزان در سطح ملی و بین‌المللی از طریق ارائه خدمات مشاوره‌ای، انجام مطالعات کاربردی و توسعه‌ای

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

گروه پژوهشی اقتصادسیاسی

گروه پژوهشی بازارهای مالی

گروه پژوهشی مالیه عمومی

گروه پژوهشی مطالعات کمی و سیاست‌گذاری اقتصادی

### آمار

۲

تعداد پژوهش

۴

میانگین امتیازات

اقتصاد

حوزه موضوعی



## پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم (ع)



**Baqir-Al-Olum Tabligh & Islamic  
Study Research Institute**



۱۳۶۷



تهران

به منظور تمرکز در امور پژوهشی سازمان تبلیغات اسلامی و پشتیبانی از نیازهای نظری و میدانی آن، این پژوهشکده در سال ۱۳۶۷ تاسیس شده که در تهران و قم فعالیت دارد. پژوهشکده در سال ۱۳۹۱ موفق به اخذ مجوز از وزارت علوم و تحقیقات و فناوری شده است. فعالیت های اندیشکده ای این پژوهشکده شامل مواردی چون الف) کمک به طراحی ها و برنامه ریزی های سیاستگذارانه سازمان متبوع ب) تحلیل ها و گزارش های راهبردی در مسائل فرهنگی-تبلیغی روز و ج) ایده پردازی های خلاقانه در حیطه فعالیت های نوآورانه اجتماعی می شود.

### مأموریت های اندیشکده

- تمرکز بر ایجاد مرجعیت در امور تحقیقاتی و پژوهشی سازمان تبلیغات اسلامی
- پاسخگویی پژوهشی به نیازهای سازمان تبلیغات اسلامی با استفاده از ظرفیت ها و امکانات حوزه و دانشگاه و دیگر مراکز علمی و تحقیقی کشور
- تربیت پژوهشگران و محققان جبهه انقلاب بر پایه معارف اسلام ناب و توجه جدی به تهاجم فکری - فرهنگی دشمنان
- انجام اقدامات لازم برای تخصصی تر شدن و ارتقاء موضوع، محتوا، رویکرد و روش تبلیغ
- ایده پردازی و طراحی های خلاقانه درباره نیازهای میدانی و راهبردی سازمان تبلیغات اسلامی در مشارکت با بخش های سیاستگذار این سازمان

### گروه های پژوهشی اندیشکده

مطالعه سازمان ها و  
روش های تبلیغی جهان

تجربه نگاری تبلیغی، فرهنگی

گفتمان مکتب امام

مطالعات فرهنگ و دینداری

### آمار

۲

تعداد پژوهش

۳

میانگین امتیازات

اجتماعی و فرهنگی

حوزه موضوعی



## مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری

### Development and Foresight Research Center

مرکز  
پژوهش‌های  
توسعه و  
آینده‌نگری  
سازمان برنامه و بودجه



۱۳۹۷



تهران

مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری به منظور کمک به تحقق اهداف سازمان برنامه و بودجه کشور و نیز استفاده از ظرفیت دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی، برای انجام پژوهش‌های مورد نیاز در زمینه توسعه و آینده‌نگری با اهداف زیر تأسیس گردیده است:

- پشتیبانی اندیشه‌ای از نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی کشور و تقویت ابتناء مستمر آن بر دانش و رویکردهای علمی در مسیر پیشرفت و توسعه و بهبود و توانمندسازی و ارتقای نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی جمهوری اسلامی ایران؛
- کمک به رفع نیازهای پژوهشی، فناوری و آموزشی سازمان برنامه و بودجه در زمینه توسعه و آینده‌نگری؛
- تقویت تعامل با مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری؛
- افزایش نقش مشارکتی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی در انجام پژوهش‌های مورد نیاز.

### مأموریت‌های اندیشکده

- تبیین، انتقال و حمایت از کاربست آخرین دستاوردهای مطالعاتی و پژوهشی زمینه‌های آینده‌نگری، برنامه‌ریزی توسعه و بودجه‌ریزی؛
- پاسخگویی به نیازهای مطالعاتی و پژوهشی سازمان؛
- آینده‌نگری پیرامون جریان‌های برنامه‌ریزی و توسعه؛
- تقویت تعامل با مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری و ایفای نقش واسطی بین سازمان برنامه و بودجه با مؤسسات مذکور؛
- بهبود، توانمندسازی و ارتقای نظام برنامه‌ریزی توسعه، بودجه‌ریزی.

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

نظام‌های نوین برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و مدل‌سازی

آینده‌نگری و فناوری‌های نو

توسعه اموربخشی و محیط

توسعه، تأمین مالی و اقتصاددین‌الملل

آمایش سرزمین، توسعه و توازن منطقه‌ای

### آمار

حوزه‌های موضوعی فعالیت اندیشکده

تعداد

۲

تعداد پژوهش

حکمرانی

۱

۲

پژوهش‌های ارزیابی شده

اقتصاد

۱

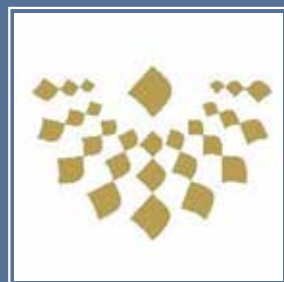
۲,۵

میانگین امتیازات



## مرکز راهبری ورثه الانبياء

Warathah-ol-Anbia  
Leadership institute



۱۳۹۶



قم

مرکز راهبری ورثه الانبياء در تلاش است با استفاده از راهبرد پشتیبانی و ایجاد جریان نیروی انسانی از طریق ایجاد پیوند فکری بین اندیشه و تراث اسلامی و دانش های عینی و تجربی و پیوند انسانی بین نهاد حوزه و دانشگاه به عنوان دو نهاد تولید دانش- به مأموریت خود در زمینه احیای راهبری اجتماعی حوزه های علمیه و امتداد دادن آن به مکتب امام خمینی (ره) - که همان تقریر ناب کنونی از اسلام است - در عرصه های اولویت دار تخصصی نهضت اسلامی عمل نماید.

### مأموریت های اندیشکده

- تبیین اسلام ناب و مکتب امام خمینی (ره) در عرصه های تخصصی اولویت دار نهضت اسلامی
- پشتیبانی و ایجاد تشکل ها و هسته های تخصصی در عرصه های اولویت دار نهضت اسلامی
- راهبری عرصه های تخصصی نهضت اسلامی با راهبرد ایجاد و هدایت جریان نیروی انسانی
- تولید فکر و اندیشه با استعانت از تراث و مبانی اسلامی در عرصه های تخصصی اولویت دار نهضت اسلامی
- شبکه سازی و ایجاد پیوند بین تیم ها و عناصر فعال در عرصه های تخصصی اولویت دار نهضت اسلامی
- سیاست گذاری برای حرکت انقلاب و نهادهای وابسته به جمهوری اسلامی در عرصه های تخصصی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

هسته مدیریت اسلامی

هسته هنر و رسانه

هسته بین الملل

هسته دانشگاه

هسته تعلیم و تربیت

هسته کسب و کار اسلامی

### آمار

۲

تعداد پژوهش

۲,۵

میانگین امتیازات

سیاست خارجی

حوزه موضوعی





## موسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

Agricultural Planning, Economic and  
Rural Development Research Institute



۱۳۴۸



تهران

ماموریت اصلی موسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، «انجام مطالعات و پژوهش های کاربردی و توسعه ای برای شناخت علمی واقعیت های موجود و تبیین چالش ها و پیش بینی تحولات بخش کشاورزی و منابع طبیعی و توسعه روستاها در آینده در سطح ملی و تعامل مثبت و سازنده با نهادهای برون و درون بخش به منظور تدوین راهبردها، برنامه ها و ارائه توصیه های سیاستی به وزارت متبوع، نهادها و سازمان های ذی نفع و تصمیم گیر» می باشد.

### مأموریت های اندیشکده

- ❑ شناسایی اولویت های پژوهشی در بخش کشاورزی
- ❑ اجرای طرح های پژوهشی بنیادی، کاربردی و توسعه ای
- ❑ فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با فعالیت های پژوهشی
- ❑ انجام پژوهش های لازم در جهت دستیابی به بهترین و مناسب ترین فنون و روش های علمی و کاربردی در زمینه برنامه ریزی و توسعه کشاورزی
- ❑ تبادل آخرین یافته های پژوهشی و فن شناختی با سایر واحدهای وزارت جهاد کشاورزی و مراجع فعال در بخش کشاورزی به منظور اجرای هرچه بهتر وظایف موسسه
- ❑ طراحی و پیشنهاد خط مشی ها و راهبردها در توسعه بخش کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی
- ❑ انجام پژوهش های اقتصادی در زمینه اقتصاد کشاورزی، قیمت گذاری، واردات، صادرات، بیمه و بازار محصولات کشاورزی و ارائه نتایج تحقیقات انجام شده جهت تصمیم گیری
- ❑ همکاری در تهیه و تنظیم و تدوین برنامه های راهبردی کوتاه مدت و میان مدت و بلندمدت وزارت جهاد کشاورزی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

گروه پژوهشی سیاست های کشاورزی و غذا

گروه پژوهشی توسعه کشاورزی و روستایی

گروه پژوهشی اقتصاد منابع طبیعی و محیط زیست

گروه پژوهشی فناوری های اطلاعات و ارتباطات کشاورزی و روستایی

گروه پژوهشی برنامه ریزی راهبردی کشاورزی و امنیت غذایی

### آمار

۲

تعداد پژوهش

۲

میانگین امتیازات

کشاورزی و آب

حوزه موضوعی



## اندیشکده راهبردی توسعه تنویر



Tanvir Group



۱۳۹۷



تهران

شرکت اندیشه راهبردی توسعه تنویر با نیازسنجی از فضای عمومی کسب و کار کشور خدمات مشاوره در زمینه های توسعه کسب و کار، نظام های نوآوری و فناوری، مشاوره مدیریت و سیاست گذاری عمومی ارائه می نماید. این مجموعه با در دست داشتن نیروی انسانی متخصص و نیز شبکه های از مشاورین مجرب داخلی/خارجی با رویکردی چندرشته ای و طراحی برنامه های طراحی دارد مسائل شرکت ها را در حوزه های مربوط به مدیریت و کسب و کار شناسایی و تعریف کرده و برای آنها راه حل های نوآورانه طراحی نماید.

### مأموریت های اندیشکده

- ارتقاء سطح مدیریتی و ارائه راهکارهای کارآمد و ارزش افزا با توجه به فضای کسب و کار در حال تحول
- ابداع و اشاعه شیوه های بومی مسئله پردازي و حل مسئله
- انجام پژوهش های چند رشته ای و اثرگذاری علمی بر ساختارها، فرایندها و برنامه های سازمان ها و شرکت ها در حوزه های علم و فناوری
- نوآوری در سیاست گذاری و حکمرانی به منظور حل مسائل عمومی کشور
- کمک به شکل گیری سیاست ها و استراتژی های نوآورانه در صنایع داخلی کشور
- کمک به شکل گیری پیکره دانش و شیوه های سیاست گذاری بومی کشور

### گروه های پژوهشی اندیشکده

مشاوره مدیریت

سیاست گذاری توسعه

نوآوری و فناوری

توسعه کسب و کار

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۲

امتیاز پژوهش

اقتصاد

حوزه موضوعی



## اندیشکده پیشرفت گردشگری برای ایران

### Iran Tourism Improvement ThinkTank



اندیشکده پیشرفت گردشگری ایران به عنوان تخصصی ترین کانون تفکر گردشگری در کشور، به منظور ارتقای سطح کیفیت تصمیم سازی و اثرگذاری بر فرآیند تصمیم گیری در زمینه تدوین سیاست های بخش گردشگری تاسیس شده است. این اندیشکده با رویکرد مسئله محوری ضمن تشخیص موضوعات کلیدی بخش گردشگری، آسیب شناسی آنها را در دستور کار خود قرار داده و در نهایت به تصمیم گیران این عرصه راهکارهای تجویزی را پیشنهاد می دهد.

### مأموریت های اندیشکده

پیشنهاد راهکارهای تجویزی در حوزه های: حکمرانی گردشگری، دیپلماسی گردشگری، اقتصاد گردشگری، زنجیره ارزش گردشگری، تامین و زیرساخت گردشگری، رصد تحولات بین المللی حوزه گردشگری

### گروه های پژوهشی اندیشکده

- گروه گردشگری فرهنگی و شهری
- گروه طبیعت گردی
- گروه گردشگری سلامت
- گروه گردشگری دینی
- گروه گردشگری ورزشی و ماجراجویانه
- گروه گردشگری انقلاب اسلامی
- گروه گردشگری دریایی
- گروه گردشگری روستایی و کشاورزی
- گروه گردشگری آموزشی و تجاری
- گروه اقتصاد گردشگری
- گروه زیرساخت گردشگری
- گروه بازاریابی گردشگری
- گروه حکمرانی و سیاست گذاری گردشگری
- گروه کسب و کارها و فعالان گردشگری
- گروه دیپلماسی گردشگری
- گروه رصد گردشگری

### آمار

۱

تعداد پژوهش

ارزیابی نشده

امتیاز پژوهش

اجتماعی و فرهنگی

حوزه موضوعی



## اندیشکده تدبیر آب ایران

Iranian Water Policy Research  
Institute



۱۳۹۱



تهران

اندیشکده تدبیر آب ایران به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های کمیسیون کشاورزی و آب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی کرمان به منظور توسعه ظرفیت‌ها و ایجاد فضای تعامل و گفتگو میان ارکان مختلف جامعه، محیط کسب و کار و تشکیلات بخشی و فرابخشی مدیریت آب در کشور در مسیر بهبود حکمرانی آب، تأسیس گردیده است. موضوع فعالیت اندیشکده برقراری ارتباط مناسب بین مؤلفه‌هایی چون پژوهش کاربردی، اقتضائات محیط استراتژیک، سیاست‌های ملی و منطقه‌ای و جوامع محلی است، به نحوی که نتایج اثربخشی برای اصلاح حکمرانی آب کشور بر اساس مبانی عمیق و بنیادی عرفی، شرعی، فنی، حقوقی، فقهی و اقتصادی حاصل شود.

### مأموریت‌های اندیشکده

- اعتلای فعالیت‌های سیاست‌گذاری و زمینه‌سازی برای اصلاح ساختار حکمرانی آب
- ایفای نقش تسهیلگری در جهت اثربخشی برای بازساخت حکمرانی آب کشور از طریق آگاه و هشیارسازی عمومی و تصمیم‌گیرندگان، بسترسازی لازم برای انجام گفت‌وگو و تبادل نظر و تقویت ارتباطات

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

آموزش

ارتباطات

سیاست‌پژوهی

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۴

امتیاز پژوهش

کشاورزی و آب

حوزه موضوعی



## اندیشکده جهادی

jahadi thinktank



۱۳۹۶



تهران

تعدادی از نیروهای جهادی که بیشتر عمر خود را صرف خدمت به محرومین و مستضعفین (این صاحبان واقعی انقلاب) کرده بودند و اعتقاد داشته و دارند که راه برون رفت از مشکلات کشور و برقراری عدالت در سراسر گیتی روحیه و تفکر جهادی است در اندیشکده جهادی گرد هم آمدند تا ضمن انتقال و ثبت تجربیات و دانش به دست آمده به طور علمی و تخصصی به موضوع جهاد و جهادی بپردازند.

### مأموریت‌های اندیشکده

- تهیه و تدوین نسخه های حل معضلات و مشکلات کشور که با رویکرد جهادی بر اساس نظریه پردازی و تولید علم بومی
- تربیت و آموزش نیروها و مدیران جهادی که بینش دقیق و معرفتی عمیق نسبت به مفهوم، بایسته ها، مبانی و اصول تفکر و روحیه جهادی داشته و بتوانند در مواقع لزوم یاری رسان کشور و نظام باشند
- اشاعه و گسترش فرهنگ جهاد در سراسر کشور و تزریق روش و منش و بینش جهادی بین مردم و مسئولین.

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

رسانه جهادی

بین الملل

اندیشه جهادی

مدیریت جهادی

پیشرفت و محرومیت‌زدایی

اردوی جهادی

کشاورزی، باغداری و دامداری

فرهنگ و هنر جهادی

مهارت

اقتصاد مقاومتی

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۱

امتیاز پژوهش

حکمرانی

حوزه موضوعی





## اندیشکده راهبردی توسعه



Strategic Development Think Tank



۱۳۹۹



تهران

سالیان طولانی است که کشور در دوره‌های عقب ماندگی و توسعه نیافتگی شناور بوده و نقشه‌ای جامع برای قرار گرفتن در مسیر توسعه و پیشرفت ندارد. اندیشکده راهبردی توسعه محملی برای اندیشه ورزان علوم انسانی است که دغدغه توسعه کشور را دارند؛ این اندیشکده به جای ارائه راهکارهای کوتاه مدت و مسکن‌های مقطعی برای وضعیت فعلی کشور، به دنبال اندیشه ورزی، تولید محتوا و در نهایت ارائه مسیر در سطح توسعه و پیشرفت کشور خواهد بود.

### مأموریت‌های اندیشکده

- مطالعات نظری پیرامون مقوله توسعه
- توجه عمیق به علل تاریخی و وابستگی به مسیرهای عقب ماندگی کشور
- ایجاد فضایی برای گفتگوهای توسعه‌ای اندیشه ورزان
- جریان سازی دغدغه توسعه در کشور
- ارائه توصیه‌های سیاستی توسعه‌ای به سیاست‌گذاران کشور

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۳

امتیاز پژوهش

اقتصاد

حوزه موضوعی



## اندیشکده راهبردی معادن ایران

Strategic ThinkTank of Iran Mines



ما گروهی از فارغ التحصیلان دانشگاه های امیرکبیر و تهران هستیم، با هدف بهبود فضای کسب و کار معدنی در حوزه های سیاست گذاری، قوانین، فکری و تحلیلی فعالیت می کنیم. آغاز فعالیت اندیشکده از فروردین سال ۱۳۹۹ با ارائه خدمات مشاوره ای در حوزه های مختلف مرتبط با بخش معدن شکل گرفته است. شعار و هدف اندیشکده این است: معدن سرمایه است و باید تبدیل به سرمایه شود.

### مأموریت های اندیشکده

- بهبود فضای کسب و کار معدنی
- ترویج فرهنگ استفاده سیانتهی از معادن
- توزیع عادلانه ثروت های خدادادی بین مردم
- ترویج معدن کاری سبز و پایدار در کشور
- ارتقا سطح جامعه معدنی ایران در جهان در زمینه تکنولوژی و تجارت

### گروه های پژوهشی اندیشکده

تکنولوژی

کسب و کار

قانون

### آمار

۱

تعداد پژوهش

ارزیابی نشده

امتیاز پژوهش

حکمرانی

حوزه موضوعی



## پژوهشکده حج و زیارت

The Academy of Hajj and Pilgrimage



۱۳۸۹



قم

هرچند «پژوهشکده حج و زیارت» نهادی تازه بنیان است، اما ریشه در مجموعه ای با نام «مرکز تحقیقات حج» دارد که در سال ۱۳۷۰ به عنوان یکی از نهادهای تابعه حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت تأسیس گردید. این مرکز در مدت فعالیت خود علاوه بر ارائه کارشناسی های لازم، به ثمر رساندن پروژه های تحقیقات و انجام خدمات پژوهشی ارزشمند، در حوزه تولید آثار علمی توانست در ابعاد مختلف حج و زیارت بیش از هشتصد اثر به جامعه علمی کشور تقدیم نماید. مرکز تحقیقات حج پس از سال ها تلاش علمی، توانست با کسب مجوز «شورای گسترش آموزش عالی» در ۲۱ اسفند ۱۳۸۹ به «پژوهشکده حج و زیارت» ارتقا یابد. این تحول، فرصتی به دست داد تا با ورود جدی تر به فضای علمی و پژوهشی کشور و تطابق هرچه بیشتر با استانداردها و ضوابط مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، زمینه برای نگاه علمی و تخصصی به دو مقوله مهم حج و زیارت، بیش از پیش فراهم آید.

### مأموریت های اندیشکده

- بررسی و شناسایی نیازهای پژوهشی؛
- انجام طرح های پژوهشی بنیادی، کاربردی، توسعه ای و میدانی؛
- فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با فعالیت های پژوهشی مربوطه؛
- برگزاری نشست ها و همایش های علمی. تخصصی، ملی و بین المللی؛
- برگزاری دوره های آموزشی، پژوهشی، تحصیلات تکمیلی و کوتاه مدت.

### گروه های پژوهشی اندیشکده

کلام و معارف

فقه و حقوق

تاریخ و سیره

اخلاق و اسرار

احیای میراث

بقیع پژوهی

مطالعات اجتماعی

### آمار

۱

تعداد پژوهش

ارزیابی نشده

امتیاز پژوهش

اجتماعی و فرهنگی

حوزه موضوعی



## پژوهشکده زن و خانواده

### Woman and Family Research Institute



پژوهشکده زن و خانواده رسالتی دارد بر مبنای ایجاد جریان پژوهشی و کارشناسی متمایز با تکیه بر مبانی اسلامی و گسترش فضای نقد نسبت به علوم انسانی؛ نیز تأثیر در فضای گفتمانی موجود در پرتو ترویج دیدگاه‌های اسلامی و تحلیل دقیق پدیده‌های اجتماعی و با هدف تبیین دیدگاه نظام‌مند دین پیرامون مسائل زن و خانواده، تعمیق پژوهش‌ها و کارشناسی‌های دینی و پاسخ‌گویی به نیازهای تئوریک و دفاع از مرزهای اعتقادی در این حوزه تأسیس شده است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- تولید و بازتولید دانش و مفاهیم معطوف به اعتلای جایگاه زنان و خانواده در ابعاد فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی؛
- تربیت و توانمندسازی منابع انسانی از طریق مشارکت هم‌افزا با جامعه هدف؛
- پشتیبانی از مطالعات و پژوهش‌های اسلامی حوزه زن و خانواده؛
- ارائه خدمات کارشناسی به جامعه هدف.

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

روانشناسی و تربیت

مطالعات اجتماعی

مطالعات نظری

فقه و حقوق

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۳

امتیاز پژوهش

اجتماعی و فرهنگی

حوزه موضوعی



## پژوهشکده مطالعات راهبردی

Research Institute of Strategic Studies



۱۳۷۶



تهران

پژوهشکده مطالعات راهبردی به عنوان مرکز پژوهشی پیشگام در تحقیقات حوزه مطالعات راهبردی و امنیت ملی، فعالیت رسمی خود را از سال ۱۳۷۶ با اخذ موافقت اصولی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آغاز و در سال ۱۳۷۷ موفق به اخذ موافقت قطعی از این وزارتخانه شد. پیچیدگی ها، چالش ها و بحران های دنیای امروز ضرورت تصمیم گیری آگاهانه و انسجام سیاست ها را اجتناب ناپذیر کرده است. پژوهشکده مطالعات راهبردی با درک ضرورت نهادینه سازی تحقیقات راهبردی، از طریق انتشارات هدفمند و فراگیر، برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی تخصصی و سمینارها، پلی میان نظام دانشگاهی و مراکز تصمیم گیری ایجاد کرده است.

### مأموریت های اندیشکده

- تربیت نیروی انسانی متخصص در حوزه مطالعات راهبردی
- تولید و توسعه ادبیات ملعات راهبردی و امنیت ملی و بومی سازی آنها
- گسترش فرهنگ امنیت ملی پایدار در جامعه
- برقراری پیوند میان مراکز علمی و تصمیم گیری
- دیده بانی علمی امنیت ملی ج.ا.ایران و ارائه برآوردهای به هنگام و دقیق از محیط راهبردی آن

### گروه های پژوهشی اندیشکده

حقوق و امنیت ملی

مطالعات پایه و روش شناسی

مطالعات بین الملل

مطالعات ایران

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۳

امتیاز پژوهش

دفاع و امنیت

حوزه موضوعی





## پژوهشکده نوین شهر معنوی ثامن

Samen Spiritual Smart City  
Research Institute



۱۳۹۳



مشهد

این نهاد با دغدغه و حول فهم مسئله شناختی از پیامدهای توسعه نامتوازن و ضدجامعه در مشهدالرضا متولد شده است. مطالعه و شناخت انضمامی مبانی و دلالت‌های توسعه پایدار و جامعه‌محور در زمینه فرهنگ و مدنیت کلان‌شهر مشهد در افق تمدنی آینده ایران اسلامی، مأموریت و دال مرکزی این پژوهشکده است. پژوهشکده در همان ابتدای مسیر خود با هدایت صاحب‌نظران علوم انسانی به نقش خود به مثابه اندیشکده‌ای راهبردی با رویکرد حل مسئله نیز پی برد. از این رهگذر ظرفیت و فضای آزاد برای گفت و گو، تعاطی افکار و نظریه پردازی نخبگان حوزه و دانشگاه، مدیران و کارشناسان در زمینه دانش‌های گوناگون مرتبط با مطالعات زیارت، مردم شناسی، اقتصاد سیاسی، محیط زیست، و سیاستگذاری فراهم کرد و همچنان تلاش می‌کند با دستیابی به فناوری‌های نوین در زمینه مسائل شهری و همچنین شناسایی نیازهای بنیادین، کاربردی و مورد نیاز توسعه شهر انسانی و معنوی گام‌های موثری در پرتو منشور گام دوم انقلاب مقام معظم رهبری بردارد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- امکان استفاده از ظرفیت‌های دانشگاهی، پژوهشگران و محققان در تامین نیازهای پژوهشی مرتبط با مدیریت راهبردی شهری و ایجاد کانون نظریه پردازی ناظر به نیازهای محلی و زمینه‌های اجتماعی
- بسط و ترویج نظری و انضمامی گفتمان توسعه شهر انسانی و عدالت محور در الگوی محلی شهر مشهدالرضا با افق ملی و بین‌المللی در جهان اسلام
- ایجاد تعامل فعال و سازنده با دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات و جوامع علمی و پژوهشی داخل و خارج کشور.
- مدیریت دانش در حوزه مدیریت شهری و زمینه سازی در جهت سیاست گذاری در حوزه مطالعات شهری.
- طراحی بسترهای توسعه شهری و بسته‌های سرمایه گذاری اقتصادی در حوزه شهر نوین معنوی و انسانی.

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

گروه میراث فرهنگی

گروه پژوهشی اقتصاد شهری

گروه پژوهشی فرهنگی اجتماعی

گروه پژوهشی معماری و شهرسازی

گروه پژوهشی ICT و هوشمندسازی

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۳

امتیاز پژوهش

توسعه شهری و منطقه‌ای

حوزه موضوعی



## دفتر مطالعات راهبردی رونق تولید

Institute for Promoting of  
Manufacturing Strategic Studies



دفتر مطالعات راهبردی رونق تولید، نهادی پژوهشی-اجرایی است که در جهت سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری خطاب به دانشگاه امام صادق (علیه السلام) با رسالت انجام مطالعات راهبردی و پژوهش های تخصصی تاسیس شده است. این مجموعه به منظور شناسایی و استخراج شبکه مسائل نظام تولیدی کشور و ارائه راهکارهای عملیاتی نظیر مدل های کمی و کیفی مدیریت زنجیره تولید به نهادهای متولی حوزه سیاستگذاری، با هدف ارتقای نظام حکمرانی در حوزه صنایع مختلف، مشغول به فعالیت است.

### مأموریت های اندیشکده

- ک کمک به ایجاد فضای واسطه ای مناسب میان نهادهای اجرایی حوزه تولید و فضای پژوهشی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)
- فرصت سازی و توانمندسازی در حوزه اقتصادی و زیربنایی برای پرورش مدیران راهبردی و پژوهشگران متخصص
- احصا مسائل و چالش های رونق تولید جمهوری اسلامی ایران و ارائه راهبردهای عملیاتی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

کمیته صنعت خودرو

کمیته کشاورزی

کمیته توسعه تجارت

کمیته تامین مالی

کمیته توسعه صنعتی

کمیته صنعت نفت و انرژی

اقتصاد دانش بنیان و صنایع پیشرفته

کمیته موانع حقوقی تولید

کمیته کسب و کارهای کوچک و متوسط

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۲

امتیاز پژوهش

اقتصاد

حوزه موضوعی



## گروه علمی تحلیلی طیف



Teyf Group



۱۳۸۲



تهران

گروه علمی- تحلیلی طیف یک کانون تفکر (اندیشکده) در حوزه مخابرات کشور است که با هدف تصمیم سازی در حوزه های کلان ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور از طریق سیاست پژوهی و آینده نگاری فناوری ها و خدمات ارتباطی، هم اندیشی با خبرگان و صاحب نظران، مطالعات و تحلیل های علمی و تطبیقی و ارتباطات با موسسات و سازمان های معتبر بین المللی حوزه فاوا فعالیت می نماید.

### مأموریت های اندیشکده

- ایجاد بستر تبادل نظر میان کارشناسان و صاحب نظران مطرح عرصه بین الملل و انتقال آن به تصمیم گیران و سیاست گذاران
- ترویج جدیدترین دستاوردهای علمی و عملی در زمینه مدیریت تکنولوژی میان مدیران، تصمیم گیران و دانشگاهیان این حوزه
- ایجاد تعامل سازنده میان صنعت و دانشگاه و نهادهای حاکمیتی در حوز فاوا
- مطالعه و آینده نگاری در زمینه مسائل حوزه ICT و تکنولوژی های روز
- تلاش در جهت معرفی و ارتقای توانمندی تکنولوژیک صنعت داخلی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

گروه فنی

گروه کسب و کار

گروه آمار و تحلیل اطلاعات

گروه تنظیم مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۳

امتیاز پژوهش

علم و فناوری

حوزه موضوعی



## موسسه افق آینده پژوهی راهبردی

Iran Futures Institute



۱۳۹۲



تهران

موسسه افق آینده پژوهی راهبردی با کشف پیش دستانه علایم تغییر، شناسایی و تحلیل روندهای تأثیرگذار و ترسیم صحنه‌های آینده در حوزه های راهبردی و ترسیم دورنماهای آینده به دنبال آن است که بتواند با ایجاد روزنه‌ای برای نگاه به فرداها، فرصت های غلبه بر آینده را فراهم سازد. این موسسه بر اساس سیاست گذاری کلان و چشم اندازهای مورد نظر، در حوزه های مختلف پژوهشی، آموزشی، ترویجی، انتشارات و اطلاع رسانی فعالیت می کند.

### مأموریت‌های اندیشکده

- تصویرسازی از آینده مطلوب جمهوری اسلامی ایران
- پشتیبانی از فرآیندهای تصمیم سازی و سیاست سازی در کشور
- تقویت زیرساخت های فکری و فرهنگی مورد نیاز برای برپایی هوشمندانه آینده
- جهت دهی گفتمان های اجتماعی معطوف به آینده

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۳

امتیاز پژوهش

سلامت

حوزه موضوعی



## مؤسسه آینده پژوهی جهان اسلام

### Institute of Islamic World Futures Studies



۱۳۸۷



تهران

مؤسسه آینده پژوهی جهان اسلام با ابتدای بر عنایات الهی و ذخایر معنوی مکتب تعالی بخش اسلام و دانش و تجربه اندیشمندان جهان اسلام در افق ۱۴۰۴ مؤسسه ایست طراز اول در حوزه مطالعات فرهنگی- هنری، سیاسی، اقتصادی و بین المللی جهان اسلام در سطح منطقه. در سطح کوتاه و میان مدت نیز با طراحی و مدیریت بهینه نیروهای معنوی و مادی موجود، می کوشد ضمن پایه گذاری و ارتقا رشته مطالعات جهان اسلام در سطح تحصیلات تکمیلی و طراحی گروه ها و دوره های آموزشی- پژوهشی، دیدگاهی واقع گرا- عملگرا را در همگرایی و وحدت جهان اسلام گسترش دهد.

### مأموریت های اندیشکده

- معرفی و ترویج آموزه ها و الگوهای توانمندساز برای ایجاد همگرایی و هم افزایی میان جوامع اسلامی
- مقابله با تحریف چهره ی اسلام و تضعیف قابلیت های بی بدیل جهان اسلام

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۳

امتیاز پژوهش

سیاست خارجی

حوزه موضوعی





موسسه مطالعات راهبردی فناوری اطلاعات

Institute for Strategic Researches  
in Information Technology



۱۳۸۲



تهران

موسسه مطالعات راهبردی فناوری اطلاعات یک موسسه غیرانتفاعی پژوهشی و طراحی در زمینه نظام های کلان و برنامه ریزی توسعه است. رویکرد پژوهش و طراحی موسسه بر پوشش خصوصیات نظام های کلان متاثر از فناوری اطلاعات از یک سو، و نیازمندی های جامعه اطلاعاتی از سوی دیگر، متمرکز گردیده است.

### مأموریت های اندیشکده

- مطالعات و بستر سازی نظری، روش شناسی و راهبردی،
- در طراحی معماری نظام های کلان با رویکردی نهادی،
- متناسب با نیازهای جامعه اطلاعاتی،
- بر اساس تفقه در دین،
- مبتنی بر یک برنامه پژوهشی منسجم

### گروه های پژوهشی اندیشکده

تعلیم و تربیت

معماری نظام های کلان

### آمار

۱

تعداد پژوهش

ارزیابی نشده

امتیاز پژوهش

آموزش

حوزه موضوعی



## موسسه مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران

Tehran International Studies &  
Research Institute



۱۳۷۹



تهران

موسسه تهران ضمن توجه به نیازها و ضرورت‌های حوزه سیاست‌گذاری، تولید منابع مرتبط با حوزه‌های سیاست خارجی، مطالعات استراتژیک و امنیت بین‌الملل را برای مخاطب دانشگاهی مدنظر قرار داده است. این موسسه با تکیه بر توان کارشناسی پژوهشگران مقیم و با یاری و همفکری تعدادی از کارشناسان غیرمقیم و حلقه‌نخبگانی شکل‌گرفته در دو دهه اخیر فعالیتش، به دنبال اثرگذاری بر سیاست‌گذاری در حوزه‌های مربوطه است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- کمک به ارتقای دانش و بینش کارگزاران و دانش‌پژوهان مسائل بین‌المللی، منطقه‌ای و کشوری
- کمک به انتقال دیدگاه‌ها و نگرش‌های کارشناسان و متخصصان ایرانی به مراجع و مراکز خارجی
- کمک به تدوین استراتژی امنیت ملی در عرصه سیاست خارجی
- تاثیرگذاری بر روندهای سیاست خارجی در روابط دوجانبه و بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران و کشورهای هدف
- اجرای پروژه‌های تحقیقاتی در موضوعات متضمن منافع ملی جمهوری اسلامی ایران (با تاکید بر شناخت و تعامل فرهنگی میان ملت‌ها و تمدن‌ها، ارتباط و تماس با مراکز و موسسات تحقیقاتی و مطالعاتی معتبر بین‌المللی)

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

گروه مطالعاتی اقتصاد بین‌الملل

گروه مطالعاتی اوراسیا

گروه مطالعاتی غرب آسیا و شمال آفریقا

گروه مطالعاتی حقوق بین‌الملل

گروه مطالعاتی جنوب و شرق آسیا

گروه مطالعاتی اروپا و فراتلانتیک

### آمار

۱

تعداد پژوهش

۴

امتیاز پژوهش

دفاع و امنیت

حوزه موضوعی



## اندیشکده حکمرانی شریف

Governance and Policy Think Tank



۱۳۹۴



تهران

اندیشکده حکمرانی شریف به‌عنوان حلقه‌ای مکمل در روند رو به رشد حضور مراکز آکادمیک دانشگاهی کشور در حل مسائل عملی عرصه عمومی کشور و با هدف بسترسازی، توسعه و جهت‌دهی ظرفیت‌های نخبگانی در مسیر رشد و تعالی ملی به عنوان بخشی مستقل و در قالب اندیشکده‌ای دانشگاهی در پژوهشکده سیاست‌گذاری دانشگاه شریف فعالیت می‌نماید.

### مأموریت‌های اندیشکده

- ایجاد نمونه‌ای از مدل‌های نوین اندیشکده‌های دانشگاهی
- ایجاد پلی جهت ارتباط دانشگاه صنعتی شریف و حوزه‌های علوم اجتماعی-سیاستی
- ایجاد حلقه مکمل پژوهشکده سیاست‌گذاری علم، صنعت و فناوری شریف
- ایفای نقش محوری در شبکه مراکز فعال حوزه‌های علوم اجتماعی-سیاستی مرتبط با دانشگاه صنعتی شریف
- تشکیل شبکه‌ای از کانون‌های رشد با هدف جهت‌دهی دانشجویان علاقه‌مند به حوزه‌های مختلف اجتماعی-سیاستی
- درگیری با مسائل اصلی کشور بدون قیود کارفرما و مدل پروژه‌ای
- تمرکز بر حوزه‌های جدید و بین‌رشته‌ای و فراتر از رشته‌های معمول دانشگاه صنعتی شریف
- همکاری رسمی با برخی اندیشکده‌های بین‌المللی در راستای ارتقای فعالیت‌های اندیشکده

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

سیاسی اجتماعی

حکمرانی پایدار

مطالعات اقتصادی

اقتصاد سیاسی

سیاست‌گذاری انرژی

کارگروه پولی و بانکی

مدرسه حکمرانی



## شبکه کانون های تفکر ایران (ایتان)

### Iran Think Tanks Network



۱۳۷۹



تهران

شبکه کانون های تفکر ایران مجموعه ای متشکل از مراکز و گروه های تحلیلگر تخصصی است که با هدف ارتقای کارآمدی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از طریق سیاست پژوهی و کمک به تصمیم گیری در حوزه های مهم پیش روی کشور و ارائه پیشنهادهای سیاستی به تصمیم گیران فعالیت می نماید. کانون های تفکر عضو این شبکه خود را صرفاً مسئول تولید فرآورده های فکری نمی دانند؛ بلکه تلاش برای تکمیل چرخه تأثیرگذاری را نیز جزء وظایف خود برمی شمردند.

### مأموریت های اندیشکده

- تصمیم سازی و سیاست پژوهی درخصوص مسائل کلان کشور
- زمینه سازی برای مشارکت خبرگان در تصمیم گیری
- هدایت نخبگان، جوانان انقلابی و استعدادهای برتر به سمت گروه سازی و تمرکز بر مسائل کلان کشور
- کمک به شکل گیری کانون های تفکر
- ایجاد ارتباطات میان هسته های فکری در کشور

### گروه های پژوهشی اندیشکده

گروه کشاورزی	گروه محیط زیست	گروه صنعت	گروه انرژی
گروه جمعیت	گروه سلامت	گروه حکمرانی نرم	گروه اندیشکده تعلیم و تربیت دال
گروه بانک	گروه حمل و نقل	گروه مسکن	گروه اشتغال
گروه علم و فناوری	گروه بین الملل	گروه آموزش عالی	گروه دیپلماسی اقتصادی



## پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی

### Monetary and Banking Research Institute



۱۳۶۹



تهران

«مؤسسه تحقیقاتی پولی و بانکی» ابتدا با توجه به نیاز تمرکز تحقیقاتی در زمینه‌های پولی، ارزی و بانکی و گسترش آنها با رویکردی کاربردی، به عنوان بازوی تحقیقاتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۹ تأسیس شد و با تصویب و اجرای برنامه سوم توسعه کشور، که حاوی مجموعه گسترده‌ای از سیاست‌های اصلاحی در بخش‌های مختلف اقتصادی، به‌ویژه در حوزه‌های پولی، مالی، ارزی و بانکی است، ادامه یافت و پس از یک سلسله تغییرات گسترده در ساختار، اهداف و وظایف در سال ۱۳۸۰ به «پژوهشکده پولی و بانکی» ارتقاء سطح یافت.

### مأموریت‌های اندیشکده

- اجرای پروژه‌های تحقیقاتی در زمینه‌های پولی، ارزی، بانکی (اسلامی و متعارف)، بازار سرمایه، و...
- ارائه خدمات تحقیقات اقتصادی به افراد و سازمان‌های داخل و خارج از کشور
- اجرای فعالیت‌های تحقیقاتی و علمی مشترک با سازمان‌ها، مؤسسات و دانشگاه‌ها در سطح ملی و بین‌المللی
- ارائه آمار و اطلاعات اقتصادی در مورد ایران و سایر کشورها به متقاضیان و علاقمندان اقتصادی در بخش‌های مختلف
- برپایی کنفرانس‌ها، سمینارها، کارگاه‌های پژوهشی در زمینه موضوعات مرتبط با اقتصاد داخلی و بین‌المللی. به صورت منفرد و یا مشترک. با مؤسسات علمی پژوهشی داخلی و خارجی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

مدیریت مالی

تحقیقات اقتصادی

بانکداری اسلامی

بانکداری الکترونیک

بانکداری





## شرکت تترا



TETRA Corporation



۱۳۸۶



تهران

شرکت تترا با تمرکز بر موضوع مهم ابزارها و روش ها خصوصا در موضوعات کلیدی کشور نظیر برنامه ریزی، سیاست گذاری، تصمیم گیری و مدیریت، فعالیت خود را در سال ۱۳۸۶ آغاز نمود. موضوع کاری شرکت در ابتدا بر ابزارهای مدیریت، برنامه ریزی و حل مسائل سازمان تمرکز داشت. با توسعه تیم و استفاده از جوانان متخصص در حوزه های مختلف به تدریج موضوعات طراحی نرم افزار و سیستم های اطلاعاتی، سیاست گذاری، ارزیابی و رصد نیز به موضوعات کاری شرکت تبدیل شد.

### مأموریت های اندیشکده

- تحلیل مسئله های کلان کشور و تلاش برای ارائه راهکارهای موثر و شدنی
- توسعه ابزارها و روش های بومی مدیریتی و حکمرانی در دل فرآیند حل مسئله
- بسترسازی برای فعالیت تیم های خودجوش نخبگانی (شناسایی و رشد نیروی انسانی)
- طراحی و استقرار ساز و کارهای ارائه سرویس های عمومی
- توسعه قواعد طراحی سیستم ها در قالب فرآیندهای طراحی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

تیم ابزارهای مدیریتی

تیم طراحی سیاست

تیم رصد

تیم تحلیل و طراحی سیستم

تیم سبک زندگی

تیم اکوموتیو



## اندیشکده صنعت و فناوری (آصف)



### Asef Think Tank



۱۳۷۷



تهران

اندیشکده صنعت و فناوری یک کانون تفکر و موسسه غیرانتفاعی است که ابتدا با عنوان «گروه مهندسان مشاور هوایی» تاسیس شد. آصف بر این باور است که یکی از رسالت های بزرگ انقلاب اسلامی، ایجاد یک جامعه «دانش بنیان» بر پایه ی ارزش های والای قدسی با حفظ هویت ایرانی ـ اسلامی کشور است و می خواهد بازوی تفکر ایران اسلامی در فرآیند گذار به یک جامعه دانش بنیان باشد. در این راستا، کوشش های علمی آصف بر سه زمینه آینده پژوهی، مدیریت فناوری و مدیریت دانش و خلق و اشاعه اطلاعات، دانش و معرفت در این زمینه ها استوار است.

### مأموریت های اندیشکده

- توسعه بنیان نظری و معرفتی کشور در زمینه صنعت و فناوری به عنوان یک «مرکز نظریه پرداز»
- کمک به شکل گیری سیاست ها و استراتژی های صنعتی و فناوری به عنوان یک «مرکز تصمیم سازی استراتژیک»

### گروه های پژوهشی اندیشکده

کارآفرینی و اشتغال

مدیریت و برنامه ریزی  
استراتژیک

مدیریت تکنولوژی

آینده پژوهی و دیده بانی

گروه پژوهشی صنایع فرهنگی

مجتمع آموزشی مهارت های  
پیشرفته آصف



## پژوهشکده تحقیقات راهبردی مجمع تشخیص مصلحت نظام



Center for Strategic Research



پژوهشکده تحقیقات راهبردی مجمع تشخیص مصلحت نظام از سال ۱۳۸۹ با مجوز رسمی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آغاز به کار نموده است.

### مأموریت‌های اندیشکده

- توسعه و گسترش پژوهش در زمینه تحقیقات راهبردی
- ایجاد زمینه مناسب برای ارتقاء فعالیت‌های پژوهشی در زمینه تحقیقات راهبردی
- همکاری پژوهشی با موسسات آموزشی و پژوهشی کشور به منظور ارتقاء کیفیت فعالیت‌های پژوهشی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

معاونت پژوهش‌های  
روابط بین‌الملل

معاونت پژوهش‌های  
حقوقی

معاونت پژوهش‌های  
اقتصادی

معاونت پژوهش‌های  
اجتماعی و فرهنگی

معاونت پژوهش‌های علم  
و فناوری

معاونت پژوهش‌های  
محیط زیست

معاونت پژوهش‌های  
سیاست خارجی



## پژوهشکده سیاست‌گذاری دانشگاه شریف

The Research Institute for Science,  
Technology and Industry Policy



۱۳۸۸



تهران

پژوهشکده سیاست‌گذاری دانشگاه صنعتی شریف، براساس نیازی که به استفاده از روش‌های علمی در حوزه سیاست‌گذاری و تولید دانش تخصصی در تصمیم‌گیری‌های کلان دارند، طی تفاهم‌نامه‌ای میان دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام (به عنوان مهم‌ترین نهاد تدوین‌کننده سیاست‌های کلان) و دانشگاه شریف (یکی از بهترین دانشگاه‌های حوزه علم و فناوری) تأسیس شد. این پژوهشکده توانست طی دو سال مجوز قطعی فعالیت را از شورای گسترش وزارت علوم دریافت کند.

### مأموریت‌های اندیشکده

- نوآفرینی الگوهای حل مسائل فراگیر کشور
- تصمیم‌سازی و ارتقاء فرآیندهای تصمیم‌گیری از طریق پژوهش و تحلیل و نیز انجام فعالیت‌های ترویجی و اجرایی در حوزه‌های علم، فناوری و صنعت

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

نوآوری و کسب و کار  
اجتماعی

سیاست صنعتی و نوآوری  
نهادهی

صنعت، نوآوری و مدیریت

سیاست‌گذاری علم و فناوری

مدرسه توسعه پایدار

دفتر مطالعات حقوقی



## پژوهشکده چشم انداز و آینده پژوهی

Institute of Vision and Futures Studies



۱۳۹۰



تهران

پژوهشکده چشم انداز و آینده پژوهی در راستای تحقق اهداف چشم انداز جمهوری اسلامی ایران و سیاست های کلی نظام، از ابتدای دهه ۹۰ تأسیس شده است و به پژوهش های آینده نگر و چابک با رویکرد اندیشگاهی می پردازد. این پژوهشکده با داشتن مجوز وزارت عتف از اعتبار مجمع تشخیص مصلحت نظام، از ظرفیت وسیع و شبکه ای دانشگاه آزاد اسلامی در سراسر کشور و همچنین ارتباط ویژه با بدنه نخبگان راهبردی سود برده و از دانش آینده پژوهی برای ابتکار و نوآوری در سیاست گذاری بهره می برد. مقاوم سازی اجتماعی و راهبردهای شکل گیری جامعه فعال و همچنین مطالعه بر عوامل بازدارنده از تصمیم گیری غلط و حکمرانی بد، از مهم ترین کارویژه های این پژوهشکده است.

### مأموریت های اندیشکده

- بسط آینده پژوهی در نظام تصمیم گیری کشور از مسیر نقش آفرینی اندیشگاهی
- توسعه و ترویج آینده اندیشی در میان مسئولان، مدیران، نخبگان، دانشگاهیان و اقشار مختلف جامعه

### گروه های پژوهشی اندیشکده

آینده پژوهی و حکمرانی

آینده پژوهی فرهنگی-اجتماعی

چشم انداز و تمدن





## اندیشکده راهبردی تبیین

Tabyin Center For Strategic Studies



۱۳۹۱



تهران

اندیشکده راهبردی تبیین با استفاده از شبکه‌ای از تحلیلگران نسل سوم انقلاب اسلامی در سه حوزه سیاست خارجی، منطقه‌ای، فرماندهی و موضوعاتی چون دفاعی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی فعالیت می‌نماید و گزارش‌ها و تحلیل‌های راهبردی برای پژوهشگران و تصمیم‌سازان نظام جمهوری اسلامی تولید می‌کنند. پایه و اساس تحلیل‌ها و تولیدات این اندیشکده، بیانات و فرمایشات معمار کبیر انقلاب اسلامی، حضرت روح الله (ره) و خلف صالح ایشان و امام امت اسلامی، امام خامنه‌ای (مدظله العالی) است.

### مأموریت‌های اندیشکده

□ شناسایی، جذب، گزینش، آموزش، تربیت، توانمندسازی، شبکه‌سازی و به کارگیری مؤمنان جهادی مستعد اندیشه‌ورز نسل سومی انقلاب در جهت پاسداری، دفاع همه‌جانبه، جلوگیری از به حاشیه رفتن و غفلت از آرمان‌های اساسی و اصلی انقلاب اسلامی مورد نظر امام خامنه‌ای حفظه الله و تلاش مجاهدانه در عمق بخشی و برجسته‌سازی این آرمان‌ها در حوزه‌های سیاست خارجی و بین‌الملل.

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

منطقه غرب آسیا

دفاعی- امنیتی

سیاسی

فرماندهی

سیاست خارجی و بین‌الملل

منطقه شمال آفریقا

رصد



## بنیاد توسعه فردا

Bonyad Tosee Farda



۱۳۸۱



تهران

پیچیدگی حاکم بر جوامع و سطح بالای عدم قطعیت، حل مسائل جوامع بشری خصوصا جوامع اسلامی را دشوار کرده و این دشواری در مسیر یافتن راه حل های حاصل از مبانی دینی، دو چندان خواهد شد و نیازمند خرد جمعی است. در نتیجه بنیاد توسعه فردا، بر خود فرض می داند "اندیشگاهی برای حل مسئله های واقعی کشور و همزمان پیشرو در ترویج رویکرد اندیشگاهی در کشور" باشد. در این راستا سیاست نوآوری بنیاد توسعه فردا بر سه پایه آینده نگری، مطالعات بین رشته ای و تکیه بر شبکه سازی است.

### مأموریت های اندیشکده

- توسعه اندیشگاهی (ایجاد و توسعه نظامات و نهادهای بومی ارزشمدار در تولید فکر و حل مسائل سیاستگذاری عمومی)
- آینده پژوهی و آینده نگاری (ارائه راه حل های غایت اندیش و عاقبت نگر در پرداختن به مسأله های سیاستگذاری عمومی)
- سیاست نگاری (هدف: الگوسازی، درس آموزی و یادگیری نظام مند مبتنی بر تجربیات بومی)

### گروه های پژوهشی اندیشکده

اندیشگاه تدبیر فردا

اندیشگاه تدبیر و توسعه شهری

اندیشگاه سنا



## مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد

Tadbir Institute of Economic Research



مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد به عنوان مؤسسه پیشرو در تولید ادبیات بومی در حوزه امنیت اقتصادی، تلاش دارد برای آنکه بنیان‌های علمی، پژوهشی و نظری در حوزه امنیت اقتصادی کشور را تقویت کند و شرایط اقتصادی را بهبود بخشد، ابعاد مختلف اقتصاد ملی را بررسی کند و ضمن شناسایی مؤلفه‌های تأثیرگذار بر امنیت اقتصادی، راهکارهای مناسبی را در این حوزه ارائه دهد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- بررسی ابعاد مختلف اقتصاد ملی
- شناسایی مولفه‌های تأثیرگذار بر امنیت اقتصادی
- ارائه راهکارهای مناسب در حوزه امنیت اقتصادی

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

اقتصاد انرژی و محیط زیست

فساد اقتصادی

امنیت اقتصادی

اقتصاد ایران

اقتصاد پولی و مالی

اقتصاد سیاسی و روابط بین الملل



## اندیشکده سعدا

Center for strategic studies



۱۳۹۷



مشهد

اندیشکده راهبردی سعدا در راستای فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبنی بر رفع چالش های ذهنی مردم، پژوهش هایی را در همین راستا در حوزه های مختلف سیاسی، اقتصادی، علمی، فرهنگی، اجتماعی و... با استفاده از منابع، اسناد و آمار معتبر بین المللی تولید می نماید و این پژوهش ها را به صورت کتاب، دوره های آموزشی، تولیدات رسانه ای و... در اختیار نخبگان و مردم قرار می دهد، که شاخص ترین پژوهش های این اندیشکده کتاب صعود چهل ساله و گام تمدن ساز می باشد.

### مأموریت های اندیشکده

- رفع چالش های ذهنی و پاسخ به شبهات مردم در حوزه های مختلف سیاسی، اقتصادی، علمی، فرهنگی، اجتماعی و...
- بررسی دستاوردها، ظرفیت ها، چالش ها و راهکارهای حل مشکلات کشور با استفاده از منابع معتبر بین المللی
- اثبات کارآمدی نظام جمهوری اسلامی با استفاده از منابع، اسناد و آمار معتبر بین المللی و منطق مقایسه با قبل از انقلاب و مقایسه با دیگر کشورهای دنیا
- تبیین بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

معنویت و اخلاق

علمی

عدالت و مبارزه با فساد

اقتصادی

آزادی

زن و خانواده

امنیتی و نظامی



## اندیشکده ملی وصال

Vesal National Think Tank



۱۴۰۰



تهران

اندیشکده ملی وصال با تشکیلاتی منسجم و متشکل از جوانانی اندیشمند و با مدارج علمی بالا، بصورت کاملاً تخصصی نسبت به مطالعه مسائل و مشکلات روز جامعه اقدام نموده و با دوراندیشی و بدور از هرگونه سیاسی کاری و جانب داری از حزب و جناحی خاص بصورت کاملاً مستقل، با هدف دفاع از منافع ملی مردم عزیزمان در سراسر کشور بهترین، اجرایی ترین و سریع ترین راهکار موسوم به «راهکار راهبردی اندیشکده ملی وصال» را پیشنهاد نموده و جهت « اثرگذاری بر تصمیمات مسئولین و دستگاه‌ها به منظور رفع و یا کم اثر نمودن آن مشکل» در اختیار مراجع ذیربط قرار داده می شود.

### مأموریت‌های اندیشکده

- استفاده از ظرفیت‌های دانشگاهی، پژوهشگران و محققان در تامین نیازهای پژوهشی مرتبط با مدیریت راهبردی و ایجاد کانون نظریه پردازی ناظر به نیازهای محلی و زمینه های مختلف
- مدیریت دانش در حوزه های مختلف و زمینه سازی در جهت سیاست گذاری در حوزه مطالعات گروه ها
- پایش مستمر سیاست‌ها، قوانین، مقررات، دستورالعمل‌ها، تصمیمات و اقدامات عملیاتی و ارائه پیشنهادات اصلاحی
- گردآوری و مستندسازی مطالعات راهبردی داخلی و خارجی انجام یافته در زمینه گروه های هدف
- تعامل موثر با سایر مراکز وابسته به قوای سه گانه در سراسر کشور به منظور ارتقاء سطح مطالعات راهبردی مرکز
- توانمندسازی گروه ها در جهت ایفای نقش سخنگویی در توسعه بخش خصوصی در زمینه های مختلف از جمله صنعت، کشاورزی، عمران و آبادانی، انرژی و ... از طریق شناخت تنگناها، تجزیه و تحلیل مسائل در تعیین مواضع بایسته کشور
- تحلیل مسائل کلان کشور و تلاش برای ارائه راهکارهای موثر و شذنی
- بسترسازی برای فعالیت تیم های خودجوش نخبگانی (شناسایی و رشد نیروی انسانی)
- کمک به تصمیم سازی و سیاست پژوهی در خصوص مسائل کلان کشور

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

- |         |         |                |       |         |
|---------|---------|----------------|-------|---------|
| اقتصادی | سیاسی   | حقوقی          | عمران | اشتغال  |
| فرهنگی  | خانواده | بهداشت و درمان | انرژی | کشاورزی |





## اندیشکده صنعت، فناوری و اقتصاد استان یزد (صفا)

Industry, Technology & Economics  
Think tank Of Yazd Province



۱۳۹۸



یزد

اندیشکده صنعت، فناوری و اقتصاد استان یزد (صفا)، به عنوان اولین اندیشکده استانی در کشور تاریخ ۱۶ فروردین ۱۳۹۸ رسماً فعالیت خود را در استان یزد شروع کرده است. تبیین فرمایشات مقام رهبری و نیز تحکیم و ترویج و اعتلای سیاست های خرد و کلان صنعتی و اقتصادی نظام جمهوری اسلامی ایران معطوف به سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی از اهداف این اندیشکده میباشد. راهبرد اصلی این اندیشکده، گفتمان سازی و مفهوم سازی در حوزه اقتصاد با تاکید بر اقتصاد مقاومتی و کمک به اجرایی شدن بندهای ۲۴ گانه آن، با بهره گیری از ظرفیت نخبگان و صاحب نظران اقتصادی و صنعتی و مشارکت در تصمیم سازی های اقتصادی است.

### مأموریت های اندیشکده

- اندیشه ورزی و گفتمان سازی در حوزه صنعت و اقتصاد با راهبرد اقتصاد مقاومتی و کمک به اجرایی شدن بندهای ۲۴ گانه سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی با برش استانی
- بهره گیری از ظرفیت نخبگان و صاحب نظران صنعتی و اقتصادی جهت ارایه راهکارهای جدید در حوزه صنعتی و اقتصادی
- انجام مطالعات و بررسی های علمی و ارایه مشاوره های تخصصی به منظور مشارکت در تصمیم سازی های اقتصادی

### گروه های پژوهشی اندیشکده

فناوری

صنعت

اقتصاد



## موسسه فرهنگی هم اندیشی جهانی راه برتر (کادراس)

Center for Universal Drug Researches, Approaches and Studies (Cudras)



۱۳۹۲



تهران

موسسه هم اندیشی جهانی راه برتر (با نام تجاری موسسه تحقیقات، رهیافت ها و مطالعات بین المللی مواد مخدر- کادراس) در سال ۱۳۹۲ تأسیس و در تهران به ثبت رسید. این موسسه در نظر دارد با اهتمام و همیاری پژوهشگران و با استفاده از پژوهش های کاربردی، بنیادی و شرکت در مجامع داخلی، منطقه ای و بین المللی و با بهره گیری از فرصت های مناسب، در یافتن راه برتر برای تاثیرگذاری بر روندهای مواد مخدر از کشت، تولید تا مصرف تلاش کرده و از طریق پژوهش های خود به ایجاد رویکردهای کارآمد و اتخاذ سیاست های مناسب در خصوص جنبه های مختلف مبارزه با مواد مخدر و جرائم سازمان یافته یاری رساند.

### مأموریت های اندیشکده

- توسعه کمی و کیفی تحقیقات و پژوهش های کاربردی.
- جلب مشارکت درون بخشی و برون بخشی.
- برپایی دوره های کوتاه مدت آموزشی - فرهنگی در سطح داخل و دیگر کشورها برای ارتقا سطح توانمندی پژوهشی.
- گسترش ارتباطات داخلی و بین المللی در حوزه پژوهش.
- حمایت همه جانبه از پژوهشگران و محققان موضوع



موسسه مطالعات اندیشه شهر و اقتصاد

Andisheh Urban & Economic  
Research Institute



۱۳۸۷



تهران

«موسسه مطالعات اندیشه شهر و اقتصاد» یک موسسه پژوهشی متعلق به بخش خصوصی است که مأموریت خود را «فعالیت های پژوهشی و ارائه خدمات مشاوره مهندسی در حوزه شهرسازی و معماری» با تاکید «بر اقتصاد و مدیریت» می داند. این موسسه در سال ۱۳۸۶ فعالیت خود را آغاز کرد و در سال ۱۳۸۷ رسمیت یافت. رویکرد این موسسه «مطالعات میان بخشی» است.

### مأموریت های اندیشکده

- تدوین مطالعات کاربردی اقتصادی در در حوزه شهری، منطقه ای، گردشگری، امور زیربنایی و مدیریت شهری
- ارتقای سطح دانش کاربردی «اقتصاد شهری» در طرح های کشور
- نیل به جایگاه مرجعیت علمی در حوزه اقتصاد شهری و نمایندگی آن در سطح بین المللی
- ارتقای توانمندی موسسه و کارشناسان جهت تولید، بومی سازی و نشر گسترده دانش

### گروه های پژوهشی اندیشکده

بخش معماری و شهرسازی

بخش اقتصاد و مدیریت



## اندیشکده یقین

## Yaghin Think Tank



۱۳۷۹



تهران

اندیشکده یقین، به عنوان مرکز بررسی‌های دکترینال، به عنوان یک نهاد عمومی تصمیم‌ساز، تلاش دارد در رقابت با نهادهای رسمی به ویژه با مراکز تحقیقات استراتژیک کشور، تصمیم‌سازی و چاره‌اندیشی را از انحصار این نهادهای متصلب خارج سازد و تفکر استراتژیک را از محافل آکادمیک رسمی به میان توده‌ی مردم به ویژه جوانان کشانده و انحصار آموزشی آن را بزدايد. باور عمومی در اندیشکده یقین این است که اگر سواد تصمیم‌سازی و بینش استراتژیک توده‌ی مردم به ویژه جوانان، ترفیع و ارتقاء یابد، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری به حقیقت نزدیک می‌شود و انحراف‌ها و اعوجاج‌های سیاست‌گذاری کنونی در کشور، به حداقل می‌رسد.

### مأموریت‌های اندیشکده

- بومی‌سازی دانش دکترینولوژی
- تعلیم و تربیت تصمیم‌سازان، استراتژیست‌های جوان و نوجوان از سطح دانش‌آموزی تا سطح دانشجویی در پایه‌ی تحصیلات تکمیلی
- تصمیم‌سازی و چاره‌گذاری پایه در سطح دکترینال، با تبیین دکترین‌های حوزه‌ها و بخش‌های گوناگون نهادهای رسمی و حوزه‌ی عمومی
- تعلیم و تربیت استراتژیک عمومی و کشاندن مباحث کلان تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری و قواعد حکومت‌داری و جامعه‌سازی به درون جامعه و لایه‌های مختلف اجتماع، به ویژه در میان جوانان

### گروه‌های پژوهشی اندیشکده

کودکان استراتژیست

سینمای استراتژیک

مرکز اشاعه ایمان

کدامایی

جنبش مقاومت در جنگ  
ارزی

آیت مداری

جنبش مردمی ممانعت از  
جنگ با خدا

## نگاهی به عملکرد جامعه اندیشکده‌ها در یک سال اخیر

جامعه اندیشکده‌ها در سال ۱۳۹۹ برای نخستین بار کتاب جامع اطلاعات اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی کشور را در قالب «سالنامه جامعه اندیشکده‌ها» منتشر کرد. مرور راندمان این مجموعه، از انتشار نخستین شماره از سالنامه تا تدوین و آماده‌سازی شماره دوم، بر عهده ذی‌نفعان و ذی‌مدخلان زیست‌بوم اندیشه‌ورزی است؛ اما در اینجا به صورت تیتروار آن بخش از عملکرد جامعه اندیشکده‌ها که به صورت خروجی قابل‌رصد است، مرور می‌شود.

### برگزاری طرح «اندیشکده‌ها و نقش‌آفرینی در انتخابات ۱۴۰۰»

جامعه اندیشکده‌ها با هدف اتصال جامعه سیاست‌پژوه به بزرگ‌ترین رویداد سیاست‌گذاری کشور یعنی انتخابات، برنامه‌ریزی «طرح اندیشکده‌ها و نقش‌آفرینی در انتخابات ۱۴۰۰» را در دستور کار قرار داد. این طرح با جلب مشارکت بیش از ۷۰ اندیشکده و مرکز سیاست‌پژوهی انجام شد و خروجی آن به درخواست پژوهش‌سینما، در اختیار ستاد انتخابات صداوسیما قرار گرفت و زیربنای طراحی محتوایی و روشی مناظرات نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم قرار گرفت. علاوه بر محتوای سوالات مناظرات که از اولویت‌بندی مسائل کشور توسط اندیشکده‌ها در طرح «اندیشکده‌ها و نقش‌آفرینی در انتخابات ۱۴۰۰» به دست آمده بود؛ همچنین کتابچه «مجموعه سوالات انتخاباتی؛ ویژه انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰» با درج نام جامعه اندیشکده‌ها به عنوان همکار و طراح سوالات، به عنوان مرجع برنامه‌سازی شبکه‌های تلویزیونی، با کد اختصاصی و جهت استفاده برنامه‌سازان سازمان، بر روی سایت سازمان صداوسیما قرار گرفت.

### تعامل با دستگاه‌ها جهت تسهیل ارتباط با اندیشکده‌ها

عظیم‌ترین رویداد اجتماعی جهان در دهه گذشته، شیوع کرونا و تبدیل آن به بحرانی همه‌جانبه بود. ستاد ملی مقابله با کرونا با توجه به رفتار سینوسی این بیماری و نیاز به تجهیز دانشی در برابر این بحران، جهت انعقاد تفاهمنامه‌ای با جامعه اندیشکده‌ها مبادرت کرد. این تفاهمنامه جهت دسترسی و استفاده از آخرین پژوهش‌های مربوط به کرونا که ابعاد اجتماعی، اقتصادی، سلامت، روانشناختی و رسانه‌ای این موضوع را بررسی کرده‌اند، امضا شده است. همچنین جامعه اندیشکده‌ها با برآمدن مجلس یازدهم به عنوان یکی از مهمترین رخدادهای سیاسی سال اخیر، با ترتیب جلسه‌ای با نایب رئیس مجلس جدید، به معرفی ظرفیت زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور و معارفه اندیشکده‌های کشور پرداخت. بخشی از مصاحبه جامعه اندیشکده‌ها با سیدامیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، نایب رئیس وقت مجلس، در سایت جامعه اندیشکده‌ها در دسترس است.

### تولید و انتشار دو شماره از فصلنامه جامعه اندیشکده‌ها

فصلنامه جامعه اندیشکده‌ها، در راستای اطلاع‌رسانی درخصوص آخرین پروژه‌های هر فصل، به درج خلاصه پژوهش‌هایی اختصاص دارد که حد نصاب امتیاز را از شورای علمی جامعه اندیشکده‌ها دریافت کرده‌اند. تاکنون ۴ شماره از این فصلنامه منتشر شده است. در سال ۱۴۰۰ فصلنامه جامعه اندیشکده‌ها برای نخستین بار با هدف خدمات‌دهی دقیق‌تر به اندیشه‌ورزان و دستگاه‌های مربوطه، به صورت موضوعی منتشر شد. در این راستا فصلنامه فرهنگی و اجتماعی جامعه اندیشکده‌ها در بهار ۱۴۰۰ با ۲۰ پژوهش از ۱۳ اندیشکده و موسسه سیاست‌پژوهی منتشر شد. پس از آن در پاییز ۱۴۰۰ فصلنامه اقتصادی جامعه اندیشکده‌ها با ۱۹ پژوهش از ۸ اندیشکده و مرکز سیاست‌پژوهی تولید و منتشر شده است.

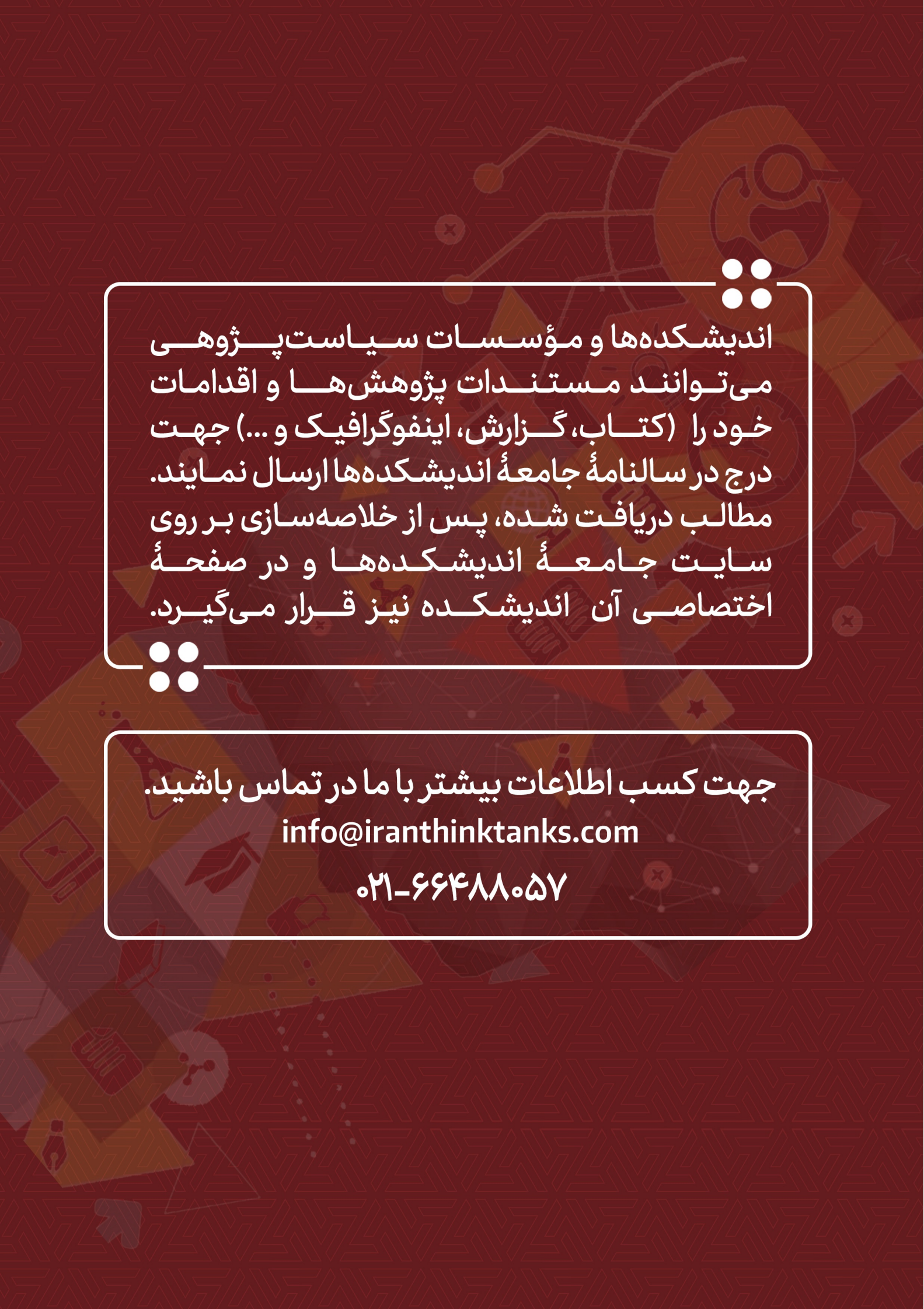
### برگزاری نخستین جایزه ملی سیاست‌گذاری

جایزه ملی سیاست‌گذاری به عنوان نخستین رویداد اعتبارسنجی و گردش اطلاعات سیاست‌پژوهی در زیست‌بوم اندیشه‌ورزی کشور، برای نخستین بار در آبان ۱۳۹۹ آغاز به کار کرد و طی ۹ ماه تلاش بی‌وقفه در مرداد ۱۴۰۰ به مرحله پایانی رسید و برگزیدگان خود را شناخت. این رویداد ملی با دریافت ۲۵۳ پروژه سیاست‌پژوهی از ۵۲ اندیشکده و مرکز سیاست‌پژوهی در مرحله فراخوان، کلید خورد و با ارزیابی پروژه‌ها توسط ۶۱ ارزیاب عضو شورای علمی جامعه اندیشکده‌ها در مراحل اول و دوم جایزه، در نهایت با ارائه ۱۶ پروژه در مرحله سوم به پایان رسید. برگزیدگان نخستین جایزه ملی سیاست‌گذاری در مراسم اختتامیه در تیر ۱۴۰۰ معرفی و تقدیر شدند.

### برگزاری سومین رویداد با اندیشه‌ورزان

سومین رویداد با اندیشه‌ورزان ویژه ارائه و نقد و بررسی پژوهش‌های برتر فصلنامه بهار جامعه اندیشکده‌ها در آبان ۱۳۹۹ برگزار شد. از میان ۲۳ اندیشکده که در فصلنامه بهار ۱۳۹۹ دارای پژوهش بودند، ۵ اندیشکده به ارائه در سومین رویداد با اندیشه‌ورزان پرداختند. در انتهای رویداد با تقدیر از ارائه‌دهنده‌های رویداد و ارائه برگزیده رویداد با اندیشه‌ورزان دوم، جوایزی اهدا شد.





اندیشکده‌ها و مؤسسات سیاست‌پژوهی می‌توانند مستندات پژوهش‌ها و اقدامات خود را (کتاب، گزارش، اینفوگرافیک و...) جهت درج در سالنامهٔ جامعهٔ اندیشکده‌ها ارسال نمایند. مطالب دریافت شده، پس از خلاصه‌سازی بر روی سایت جامعهٔ اندیشکده‌ها و در صفحهٔ اختصاصی آن اندیشکده نیز قرار می‌گیرد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با ما در تماس باشید.

[info@iranthinktanks.com](mailto:info@iranthinktanks.com)

۰۲۱-۶۶۴۸۸۰۵۷





سالنامهٔ جامعهٔ اندیشکده‌ها با نگاهی آماری به وضعیت پروژه‌های اندیشکده‌های کشور و ارائهٔ فهرستی از پژوهش‌ها، اسامی اندیشه‌ورزان و پروفایل‌های تفصیلی هریک از آنها سعی می‌کند تصویری دقیق و کامل از وضعیت اندیشکده‌ها را طی سال گذشته به مخاطبین خود ارائه کند



IranThinktanks



IranThinktanks



IranThinktanks\_\_com

IranThinktanks.com